

రణితం

5వ తరగతి

రణితం

5వ తరగతి

FREE

Government of Telangana
Department of Women Development & Child Welfare - Childline Foundation

When abused in or out of school.

When the children are denied school and compelled to work.

To save the children from dangers and problems.

When the family members or relatives misbehave.

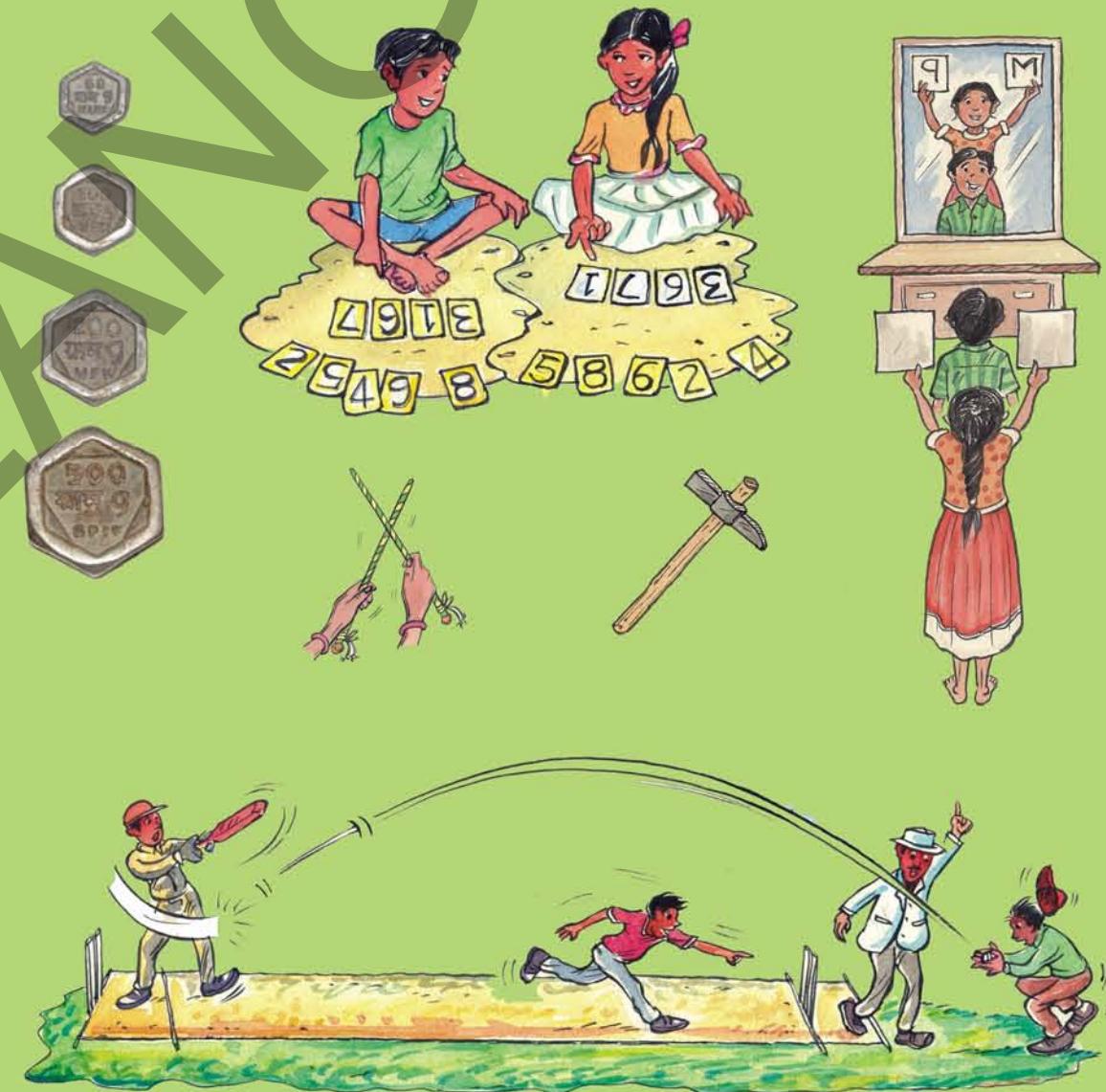
CHILD LINE 1098
NIGHT & DAY
24 HOUR NATIONAL HELPLINE

1098 (Ten...Nine...Eight) dial to free service facility.

తెలంగాణ ప్రభుత్వ ప్రచురణ, ప్రోద్దరాబాదు

తెలంగాణ వ్రఖుత్వం వారచే ఉచిత పంపిణీ

తెలంగాణ ప్రభుత్వ ప్రచురణ, ప్రోద్దరాబాదు

తెలంగాణ వ్రఖుత్వం వారచే ఉచిత పంపిణీ

ఆసించిన అభ్యసన ఫలితాలు

విద్యార్థులు ఇవన్నీ నేర్చుకుంటారు.....

- ద్రవ్యం, దూరం, బరువు, పరిమాణం మొదలగు వాటితో కూడిన నిజజీవిత సందర్భాలలోని చతుర్యథ ప్రక్రియలతో కూడిన సాధారణ సమస్యలను సాధించగలరు.
- నిజజీవిత సందర్భాలలో వస్తువులను విభజించడం / పంచడంలో ఏర్పడు జ్ఞానాలను జ్ఞాన్ రూపంలో, పట రూపంలో చూపగలరు. జ్ఞానాలను పోల్చగలరు మరియు సమస్యలను సాధించగలరు.
- కోణాలను లంబకోణం, లంబకోణం కన్నా తక్కువ (అల్పకోణం) లంబకోణం కన్నా ఎక్కువ (అధిక కోణం)గా వర్గీకరించగలరు
- సమయాన్ని AM, PM లలో మరియు రైల్వే సమయసారిణి రూపంలో చెప్పగలరు. కేలండర్లోని రెండు తేదీల మధ్య రోజుల సంబుధును లెక్కించి చెప్పగలరు.
- వివిధ జ్ఞానికి ఆకారాల చుట్టూకొలతలను కనుక్కొనగలరు. టీర్మచతురప్రం, చతురప్రం, త్రిభుజాల వైశాల్యాల భావనను వాటిలో ఆవరించే చదరాలను లెక్కించడం ద్వారా వివరించగలరు.
- పటాలు, సంఖ్యలలోని కూడిన క్రమాలను గుర్తించగలరు. త్రిభుజ, చదరప్రం సంఖ్యలలోని తర్వాతిన్న వివరించగలరు.
- నిజ జీవితంలో వివిధ సందర్భాలలో కావలసిన దత్తాంశాన్ని ఒక ప్రత్యేక అంశం ఆధారంగా సేకరించి నమోదు చేయగలరు. సేకరించిన దత్తాంశాన్ని గణన చిహ్నాల ఆధారంగా పట్టిక రూపంలో, కమ్మి రేఖా చిత్రరూపంలో, పటచిత్ర రూపంలో చూపగలరు. వ్యాఖ్యానించగలరు.

ప్రాథమిక
శాఖల మిశన్ క్లబ్
ప్రాథమిక ప్రముఖం

ఎన్ సి ఎస్ ఆర్ టి
NCERT

పిల్లలూ! మీ కోసమే ఈ సూచనలు...

- ◆ పాత్యపుస్తకంలో ప్రతి భావన అవగాహన కోసం సందర్భం లేదా ఉదాహరణలు లేదా సమస్యలు లేదా ఆటలు మొదలగునవి దానికి సంబంధించిన బొమ్మలు/పటాలు ఇవ్వబడినవి. సందర్భాన్ని పటంతో/బొమ్మతో పాటుచదివి భావనను అవగాహన చేసుకొనుటకు ప్రయత్నించాలి.
- ◆ భావనలు అవగాహన చేసుకోవడానికి నిర్మిషాన్నను కృత్యాలలో పాల్గొంటున్న సందర్భంలో మీకు వచ్చే అనుమాలను వెంటనే మీ ఉపాధ్యాయులను అడిగి తెలుసుకోవాలి.
- ◆ భావన అవగాహన అయినది అని తెలుసుకొనుటకు “ఇవి చేయండి”లోని సమస్యలను మీరు స్వంతంగా సాధించాలి. ఒకవేల సాధించలేకపోతే మారిరి సమస్యను పరిశీలించి అవగాహన పొందాలి. లేదా ఉపాధ్యాయున్ని అడిగి తెలుసుకోవాలి.
- ◆ “ప్రయత్నించండి” శీర్షిక కింద ఉన్న సమస్యలు మీ ఆలోచనలను పదునుపెట్టడానికి ఉపయోగపడతాయి. అనగా మీకు ఆలోచన నైపుణ్యాలను పెంపాందిస్తాయి. వీటిని స్వయంగా సాధించలేనపుడు తోటివిద్యార్థులతో కలిసి జట్లలో సాధించడానికి ప్రయత్నించాలి. లేదా ఉపాధ్యాయులతో చర్చించి సాధనను తెలుసుకోవాలి.
- ◆ “అలోచించండి-చర్చించండి”లోని కృత్యాలు మీరు భావనను మరింత లోతుగా విస్తృతంగా అవగాహన చేసుకోవడానికి దోహదపడతాయి. కావున వీటిని మీ మిత్రులతో కలిసి చర్చిస్తూ, ప్రశ్నిస్తూ అవగాహన పొందండి.
- ◆ అధ్యాయం చివరన ఇచ్చిన అభ్యసంలోని సమస్యలు మీరు అధ్యాయంలో నేర్చుకున్న అన్ని భావనలకు సంబంధించినవి. ఈ సమస్యలన్నిటి ఒక విధంగా ఉండవు. వీటిని మీరు స్వయంగా ఇంటిపనిగా గాని లేదా విరామ సమయంలో గాని సాధించవచ్చు. వీటిని సాధించేటప్పుడు గైదులో కాని, మరొకరి కాపీలో కాని చూసి చేయరాదు.
- ◆ “ఇవి చేయండి” “ప్రయత్నించండి”లోని సమస్యలు మాత్రం పారశాలలోనే ఉపాధ్యాయుల సమక్కంలో తప్పక సాధించాలి.
- ◆ పాత్యపుస్తకంలో ఎక్కడైతే పాటైక్కలు ఇవ్వబడినవో వాటిని మీరు జట్లలో చేయవలసి ఉంటుంది. అయితే వీటి నివేదికలు మీరు వ్యక్తిగతంగా రాసివ్వచువలసి ఉంటుంది.
- ◆ భావన అవగాహన కోసం నిర్వహించే కృత్యాలు, అభ్యసాలలో ఉండే సమస్యలలో మీ ప్రతిస్పందనలను పాత్యపుస్తకంలోనే రాయవలసి ఉంటే వాటిని అక్కడే రాయాలి.
- ◆ మీరు ఏరోజు సాధించవలసిన సమస్యలను ఆ రోజే ఘ్రాటచేసి మీ ఉపాధ్యాయునితో తప్పక సరిచేయించుకోవాలి.
- ◆ పాత్యపుస్తకంలో మీరు నేర్చుకున్న భావనలకు సంబంధించిన సమస్యలను మరికొన్నిటిని సేకరించి లేదా మీరు స్వయంగా తయారుచేసి గాని మీ ఉపాధ్యాయునికి, తోటి విద్యార్థులకు చూపించండి. అందరు కలిసి వాటిని సాధించండి.
- ◆ గణిత భావనలకు సంబంధించి పాత్యపుస్తకంలో ఇచ్చిన ఆటలు, పజీల్స్, ఆసక్తికరమైన విషయాలు అవగాహన చేసుకొని అలాంటివి మరికొన్ని సేకరించి సాధించాలి.
- ◆ పాత్యపుస్తకం ద్వారా తరగతిగదిలో నేర్చుకున్న భావనలను తరగతిగదికే పరిమితం చేయకుండా జీవితంలో (తరగతి బయట) వివిధ సందర్భాలకు వాటిని జోడించడం, ఉపయోగించడం వంటివి చేయాలి.
- ◆ గణితంలో మీరు ముఖ్యంగా సమస్యసాధన, కారణాలు చెప్పడం-నిరూపణలు చేయడం, గణితభాషలో వ్యక్తపరచడం, గణిత భావనలను, అవగాహన వివిధ సందర్భంలో, విషయాలలో, నిత్య జీవితంలో అనుసందానం చేయడం, ప్రాతినిధ్యపరచడం వంటి సామర్థ్యాలను సాధించాలి.
- ◆ పై గణిత సామర్థ్యాలను సాధించడంలో భావనల అవగాహన పరంగా ఏవైనా ఇఱ్పిందులు ఎదురైతే ఎప్పటిక్కుడు ఉపాధ్యాయుల సహకారం తీసుకోవాలి.

గణితం

5వ తర్గితి

పార్యు పుస్తక అభివృద్ధి, ప్రచురణ కమిటీ

- ప్రధాన నిర్వహణాధికారి : శ్రీ ఎ.సత్యనారాయణ రెడ్డి
సంచాలకులు, రాష్ట్ర విద్య, పరిశోధన, శిక్షణ సంస్థ,
హైదరాబాదు.
- ప్రధాన వ్యవహారానిర్వహకులు : శ్రీ బి.సుధాకర్
సంచాలకులు, ప్రభుత్వ పార్యుపుస్తక ముద్రణాలయం
హైదరాబాదు.
- కార్యనిర్వహకులు : డా. నమ్రారు ఉపేందర్ రెడ్డి
ప్రోఫెసర్, పార్యుప్రణాళిక మరియు పార్యుపుస్తక విభాగం
రాష్ట్ర విద్య, పరిశోధన, శిక్షణ సంస్థ,
హైదరాబాదు.

తెలంగాణ ప్రభుత్వ ప్రచురణ, హైదరాబాదు.

చట్టాలను గౌరవించండి
హక్కులను పొందండి

విద్యవల్ల ఎదగాలి
వినయంతో మెలగాలి

© Government of Telangana, Hyderabad.

First Published 2013

New Impressions 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020

All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior permission in writing of the publisher, nor be otherwise circulated in any form of binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

The copy right holder of this book is the Director of School Education, Hyderabad, Telangana.

This Book has been printed on 70 G.S.M. Maplitho
Title Page 200 G.S.M. White Art Card

Free distribution by T.S. Government 2020-21

Printed in India
at the Telangana Govt. Text Book Press,
Mint Compound, Hyderabad,
Telangana.

— o —

పోర్ట్ పుస్తక అభివృద్ధి కమిటీ సభ్యులు

రచయితలు

శ్రీ. చెరుకు కేశవరెడ్డి, ఎన్.జి.టి., ప్రా.పా. మొట్లుపల్లి, శ్రీరాంహర్ మండలం, కరీంనగర్ జిల్లా.
శ్రీ అంబటి సైదిరెడ్డి, ఎన్.జి.టి., ప్రా.పా. జప్పి వీరప్ప గూడెం, మిర్యాలగూడ మండలం, నల్గొండ జిల్లా.
శ్రీ చిలకూరు కేశవ, ఎన్.జి.టి., ప్రా.ష.పా. వట్టిపల్లి, మలిగూడ మండలం, నల్గొండ జిల్లా.
శ్రీ టి. సురేణ్, ఎన్.జి.టి., యు.పి.ఎన్. లింగంపేట, జగిత్యాల మండలం, కరీంనగర్ జిల్లా.
శ్రీ ముర్రాపు శ్రీనివాసరావ్, ఎన్.జి.టి., ప్రా.పా. వై.సెంబి, సాలూరు మండలం, విజయనగరం జిల్లా.
శ్రీ సర్దర్ థర్మందర సింగ్, ఎన్.ఎ., ప్రా.ష.పా. పొన్నార్ ఇచ్చేద మండలం, అదిలాబాదు జిల్లా.
శ్రీ నాగుల రవి గాడ్, ఎన్.ఎ., జి.ప.ఉ.పా. లోకేశ్వరం, లోకేశ్వరం మండలం, అదిలాబాదు జిల్లా.
శ్రీ కొమాండూరు శ్రీధరాచార్యులు, ఎన్.ఎ., జి.ప.ఉ.పా. రంగయ్యపల్లి, మెదక్ జిల్లా.
శ్రీ కందాల రామయ్య, ఎన్.ఎ., జి.ప.ఉ.పా. కాశిందేవీపేట, ములుగు మండలం, వరంగల్లు జిల్లా.
శ్రీ భాజా బందే నవాజ్, ఎన్.ఎ., జి.ప.ఉ.పా. కలుగొట్ట, కర్నూలు జిల్లా.
శ్రీ యన్.రాజశేఖరరెడ్డి, ఎన్.ఎ., జి.ప.ఉ.పా. మెడివేముల, కర్నూలు జిల్లా.
శ్రీ కె.నాగేశ్వరరావు, ప్ర.ఉ., ప్ర.ఉ.పా. పేరవల్లి, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా.
శ్రీ. టి.సాయి రామక్రిష్ణ, ప్ర.ఉ., బి.ఎఫ్. ఎమ్.పోట్.ఎన్. సమాల్కోట, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.
శ్రీ. యమ్.రామాంజనేయులు, లక్ష్మర్, దైట్ వికారాబాదు, రంగారెడ్డి జిల్లా.

రచయిత మరియు కో-ఆర్డినేటరు

డా. కాకళపరం రాజేందర్ రెడ్డి, కో-ఆర్డినేటర్, గణిత పార్యపుస్తకాలు, ఎన్.సి.ఇ.ఆర్.టి., ప్రౌదరాబాదు.

సంపాదకులు

శ్రీ. ఎన్.సురేణ్ బాబు, ప్రొఫెసర్, రాష్ట్ర విద్యా పరిశోధన శిక్షణ సంస్థ, ప్రౌదరాబాదు.
శ్రీ. కె.ఎప్పుయ్య, విత్రాంత ఆచార్యులు, రాష్ట్ర విద్యా పరిశోధన శిక్షణ సంస్థ, ప్రౌదరాబాదు.
శ్రీ. బి.హరి సర్వోత్తమరావు, విత్రాంత జిప్పన్సాసుకులు, రాష్ట్ర విద్యా పరిశోధన శిక్షణ సంస్థ, ప్రౌదరాబాదు.

శైర్పున్, గణిత ఆధార పత్రం, గణిత పార్యప్రణాళిక, పార్యపుస్తక అభివృద్ధి కమిటీ

ప్రొఫెసర్. వి.కస్టన్, గణితం - సాంఖ్యకశాస్త్రవిభాగం, ప్రౌదరాబాదు విశ్వవిద్యాలయం.

ముఖ్యసంలహారులు

శ్రీ చుక్కా రామయ్య,
విద్యావేత్త,
తెలంగాణ, ప్రౌదరాబాదు.
విద్యావిషయక సహకారం అందించినవారు

డా. పోట్. కె.దివాన్,
విద్యా సంస్థలో దారు, విద్యాభవన్ సాసైటి రిసోర్స్ సెంటర్,
ఉదయపూర్, రాజస్తాన్.

శ్రీమతి పద్మపియశిరాలి, కమ్యూనిటీ మాధమెటీక్స్ సెంటర్, రిపివ్యాలి స్కూల్, మదనపల్లి, చిత్తారుజిల్లా.
శ్రీమతి నముత బత్త, విద్యాభవన్ సాసైటి, రిసోర్స్ సెంటర్, ఉదయపూర్, రాజస్తాన్.
కుమారి వర్షా గుప్తా, విద్యాభవన్ సాసైటి, రిసోర్స్ సెంటర్, ఉదయపూర్, రాజస్తాన్.
కుమారి ప్రీతి మిత్ర, విద్యాభవన్ సాసైటి, రిసోర్స్ సెంటర్, ఉదయపూర్, రాజస్తాన్.
శ్రీ శరన్ గోపాల్, గణితం - సాంఖ్యకశాస్త్రవిభాగం, ప్రౌదరాబాదు విశ్వవిద్యాలయం.

బొమ్మలు, డిజైనింగు సభ్యులు

శ్రీ ప్రశాంతీసోని, విద్యాభవన్ సాసైటి, రిసోర్స్ సెంటర్, ఉదయపూర్, రాజస్తాన్.
శ్రీ భవానిశంకర్, విద్యాభవన్ సాసైటి, రిసోర్స్ సెంటర్, ఉదయపూర్, రాజస్తాన్.
శ్రీ కైలాష్ యాదవ్, విద్యాభవన్ సాసైటి, రిసోర్స్ సెంటర్, ఉదయపూర్, రాజస్తాన్.

ముందుమాట

ప్రతి పిల్లవాడి దైనందిన జీవితం గణితంతో ముడిపడి ఉంటుంది. వంటగదిలో తన తల్లికి సహాయం చేస్తున్న కూతురు లేదా పొలం పనులలో తన తల్లిదండ్రులకు సహాయపడే కుమారుడు లేదా పిల్లలందరూ తన మిత్రులతో ఆడుకుంటున్నప్పుడు లాంటి సందర్భాలు వివిధ రకాలైన గణిత సమస్యలతో కూడుకొని ఉంటాయి. “గణితం గురించి ఏ అవగాహన లేని” దశ నుండి బాలుడు సంఖ్యలు మరియు అంతరాళంనకు సంబంధించిన వివిధ అనుభవాలతో పారశాలకు వస్తాడు. ఆ భావనలు ఒక్కాక్కుసారి గణితజ్ఞులను అబ్బార పరిచేలా ఉండవచ్చు.

పిల్లలందరూ గణితాన్ని నేర్చుకొనే సామర్థ్యాన్ని కలిగి జ్ఞాన నిర్మాణానికి అవసరమైన అంతర్గత శక్తులు కలిగి ఉంటారు. ప్రపంచంములోని ప్రతి విషయాన్ని జిజ్ఞాసుతో పరిక్రించడము వంటి లక్షణము వారి సామర్థ్యాన్ని తెలుపుతుంది. వర్గీకరించడం, జతపర్చడం, అంచనా వేయడం, విశ్లేషించడం, సంధానపర్చడం, సాధారణీకరించడం మొదలైన గణిత అభ్యసానికి అవసరమయ్యే పిల్లల అంతర్గత సామర్థ్యాలతోపాటు సంఖ్య మరియు అంతరాళమునకు సంబంధించిన అనుభవాలు తరగతిలో భోదించే ఉపాధ్యాయునికి బోధనోపకరణాలుగా ఉపయోగపడుతాయి. వీటిని ఉపాధ్యాయులందరూ అభ్యసాన సమయంలో సమర్పించంగా ఉపయోగించగలగుతారు.

మానవ అనుభవాల నుండి గణితాన్ని నేర్చుకోవడాన్ని ప్రశంసించినా, దాని అభివృద్ధి మరియు పురోగతి మానవుని అనుభవాలపై ఆధారపడిలేదు. అది మానవుని మస్తిష్కములో గల స్పజనాత్మకత మరియు తర్వాతములపై ఆధారపడి పురోగతి సాధించింది. అందువలన గణిత బోధనా లక్ష్యము “సంఖ్యాభావన మరియు ప్రక్రియలను నిర్వహించడానికి అవసరమయ్యే సామర్థ్యాలను పెంపాందించుట” నుండి “అమూర్త భావనల నిర్మాణం మరియు వాటి తర్వాతాల్లో కారణములు తెలుపడం” కేంద్రముగా గణితాభ్యసాన సాగాలి. గణితం కేవలం సంఖ్యలు మరియు అంతరాళాల దృశ్యకరణ, క్రమాల పరిశీలన మొదలైన వాటిని నేర్చుకోవడమే కాకుండా అది పిల్లలు అనుక్షణం ఉపయోగించే జీవిత అంతర్భూగ విషమంగా పరిగణించబడుతుంది.

రాష్ట్ర విద్యా ప్రణాళిక పరిధి పత్రం (SCF-2011) గణితం గురించి పైన చెప్పిన దృక్పథాన్ని దాని అనుబంధమైన గణిత ఆధార పత్రములో క్షుణ్ణంగా చర్చిస్తూ మన రాష్ట్రంలో గణిత బోధన కొరకు విద్యా ప్రమాణాలను నిర్ధారిస్తుంది. పార్యపుస్తకాలు ఈ విషయాలన్నింటిని ధృవపర్చడానికి కీలక పత్రాలుగా ఉపయోగపడుతాయి. గణితంలోని భావనలను అవగాహన పర్చడానికి “అర్థవంతమైన సందర్భాలు” మరియు “పాటిలో తార్కిక క్రమాన్ని” గమనించి తద్వారా పిల్లలు తన సాంత మాటల్లో “సాధారణీకరించడానికి” అవకాశము ఇవ్వబడ్డాయి. నిర్వచనాలు మరియు అనవసరమైన పదజాలాలకు అవకాశము ఇవ్వబడలేదు. సమస్యను కేవలం యాంత్రికంగా సాధించడమే కాకుండా ఆ సమస్యను పలురకాలుగా సాధించడము ప్రోత్సహించబడింది. సమస్యాసాధనలో సోపాన క్రమాలను పిల్లలు స్వయంగా అవగాహన చేసుకోవడానికి అవకాశం ఇవ్వబడింది. సమస్యను సాధించడమే కాకుండా సమస్యను తయారుచేయడము కూడ ఓ కీలక ప్రక్రియ పిల్లలు స్వయంతెగా తయారుచేయడాన్ని ప్రోత్సహించబడింది. భావనలు అవగాహన చేసుకోవడానికి మరియు పిల్లలు ఆలోచించడానికి వీలుగా బోమ్మలు ఇవ్వబడినవి. పిల్లలకు ఆసక్తి కలిగించేలా రంగులతో పార్యపుస్తకం ఆకర్షణీయంగా చేయబడింది.

పార్యపుస్తకాన్ని అభివృద్ధి పరచిన రచన కమిటీ యొక్క కృపించి రాష్ట్ర విద్యా పరిశోధన శిక్షణా సంస్థ (SCERT) అభినందిస్తుంది. రాష్ట్రంలోని పలువురు, ఉపాధ్యాయులు, విషయానిపుణులు, విద్యావేత్తలు, పుస్తక అభివృద్ధిలో పాలుపంచుకొన్నారు. దీనికి సహకరించిన సంబంధిత జిల్లా విద్యాధికారులకు మరియు మండల విద్యాధికారులకు అభినందనలు. నూతన పార్యపుస్తక రూపకల్పనలో సహకారమందించిన విద్యా సంస్థలకు మరియు స్వచ్ఛంద సంస్థలకు ధన్యవాదాలు. పార్యపుస్తక అభివృద్ధిలో తోడ్పాటు అందించిన కమీషన్ మరియు డైరెక్టర్/పారశాల విద్య కార్యాలయం వారికి ప్రత్యేక కృతజ్ఞతలు. ఈ పార్యపుస్తకమును మరింత మెరుగుపరచడానికి మీ సలహాలు, సూచనలు, ఎల్లప్పుడూ ఆహ్వానిస్తున్నాము.

సంచాలకులు

రాష్ట్ర విద్య, పరిశోధన, శిక్షణా సంస్థ
పైదరాబాదు

విషయసూచిక

క్ర.సం.	విషయం	సిలబెస్ పూర్తిచేయాల్చిన మాసం	పేజీ సంఖ్య
1.	పెద్ద సంఖ్యలు	జూన్	1-16
2.	గుణించు, భాగించు	జూలై	17-33
3.	స్క్రోట్ టేబుల్స్	ఆగస్టు	34-39
4.	పొడవులో చిన్నవి - పొడవులో పెద్దవి	ఆగస్టు	40-48
5.	ఆవరణలు మరియు ప్రహరీలు-1	సెప్టెంబర్	49-56
6.	మన చుట్టూ ఉన్న కోణాలు చూద్దాం!	సెప్టెంబర్	57-64
7.	ఆకారాలతో ఆటలు	సెప్టెంబర్	65-76
8.	ఆవరణలు మరియు ప్రహరీలు-2	ఆక్టోబర్	77-86
9.	మృఘలు - మార్గాలు	ఆక్టోబర్/నవంబర్	87-91
10.	ఇది ఎంత బరువు ఉంటుంది?	నవంబర్	92-98
11.	మరికొన్ని ఎక్కువ లీటర్లు	నవంబర్/డిసెంబర్	99-103
12.	సమయం	డిసెంబర్	104-114
13.	భీన్నాలు	డిసెంబర్/జనవరి	115-132
14.	కారణాంకాలు - గుణిజాలు	జనవరి	133-142
15.	సౌష్టవం	జనవరి/ఫిబ్రవరి	143-151
16.	అమరికలు	ఫిబ్రవరి	152-164
17.	గోల్గొండ కోటకు విపోరయాత్ర	ఫిబ్రవరి	165-171
	పునశ్చరణ	మార్చి	

జాతీయ గీతం

- రవీంద్రనాథ్ రాగుర్

జనగణమన అధినాయక జయహే!
భారత భాగ్యవిధాతా!
పంజాబ, సింధ్, గుజరాత, మరాతా,
ద్రావిడ, ఉత్కృష్ట, వంగ!
వింధ్య, హిమాచల, యమునా, గంగ!
ఉచ్చల జలధి తరంగ!
తవ శుభనామే జాగే!
తవ శుభ ఆశీష మాంగే
గాహే తవ జయగాధా!
జనగణ మంగళదాయక జయహే!
భారత భాగ్య విధాతా!
జయహే! జయహే! జయహే!
జయ జయ జయ జయహే!!

ప్రతిజ్ఞ

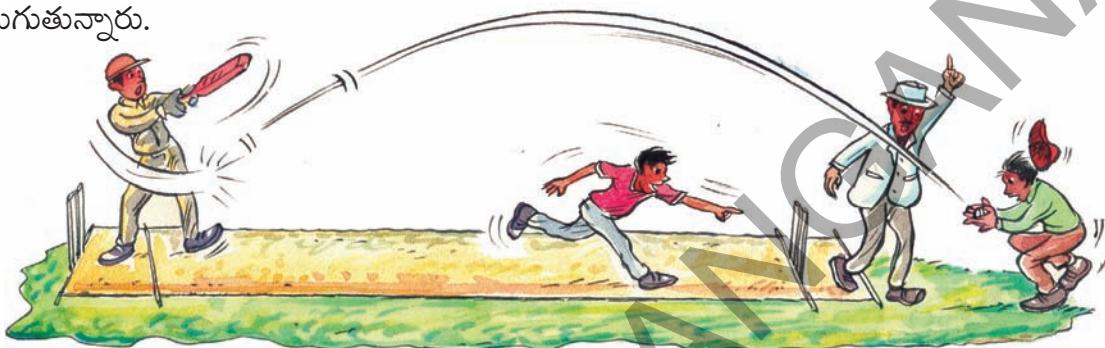
- ఖైదిమరి వెంకట సుబ్బారావు

భారతదేశం నా మాతృభూమి. భారతీయులందరూ నా సహోదరులు.
నేను నా దేశాన్ని ప్రేమిస్తున్నాను. సుసంపన్నమైన, బహువిధమైన నా దేశపు
వారసత్వ సంపద నాకు గర్వకారణం. దీనికి అర్థత పొందడానికి సర్వదా నేను
కృషి చేస్తాను.

నా తల్లిదండ్రుల్ని, ఉపాధ్యాయుల్ని, పెద్దలందర్ని గౌరవిస్తాను. ప్రతివారితోను
మర్యాదగా నడుచుకొంటాను. జంతువులపట్ల దయతో ఉంటాను.
నా దేశంపట్ల, నా ప్రజలపట్ల సేవానిరతితో ఉంటానని ప్రతిజ్ఞ చేస్తున్నాను.
వారి క్రేయోభివృద్ధులే నా ఆనందానికి మూలం.

పెద్ద సంఖ్యలు

క్రికెట్ పోటీలు జరుగుచున్న రోజులవి. క్రితం రోజు భారత, శ్రీలంక దేశాల మధ్య జరిగిన క్రికెట్ మ్యాచ్ గురించి చర్చించుకోవడంలో 5వ తరగతి విద్యార్థులు నిమగ్నమయి ఉన్నారు. క్రికెట్ పట్ల అమితంగా అసక్తికనబరిచే విద్యార్థుల గురించి తెలిసిన ఆ తరగతి టీచర్ ఆ రోజు తరగతి గదిని ఎలా నిర్వహించాలో ప్రణాళికతో తరగతి గదిలోకి ప్రవేశించారు. క్రికెట్ గురించి, వారికిష్టమైన బోలర్ల గురించి వారిని అడుగుతున్నారు.

టీచర్ వారితో చర్చిస్తూనే నల్లబల్లపై క్రింది విధంగా పట్టికను రూపొందించారు.

బోలర్ పేరు	దేశం	సెప్టెంబర్, 2012 వరకు అంతర్జాతీయ క్రికెట్ మ్యాచ్లలో తీసిన వికెట్ల సంఖ్య
మురళీధరన్	శ్రీలంక	1347
పేన్ వార్ను	ఆస్ట్రేలియా	1001
అనిల్ కుంబే	భారత దేశం	956
కపిల్ దేవ్	భారతదేశం	687
వాల్ఫ్	వెస్టిండీస్	519

టీచర్ బోల్డు మీద రాసిన వివరాల ఆధారంగా ప్రత్యుహ అడిగారు. వాటికి మీరు కూడా సమాధానాలు రాయండి.

- (అ) అత్యధిక వికెట్లు తీసుకున్న బోలర్ ఎవరు? _____
- (అ) కపిల్ దేవ్ తీసుకున్న వికెట్లకున్న అనిల్ కుంబే ఎన్ని వికెట్లు ఎక్కువ తీసుకున్నాడు? _____
- (ఇ) వాల్ఫ్ తీసుకున్న వికెట్లకున్న కపిల్ దేవ్ ఎన్ని వికెట్లు ఎక్కువ తీసుకున్నాడు? _____

టీచర్ : ఇప్పుడు మీరు సరియైన సమాధానం కొరకు లెక్కచేయకుండానే వాల్ఫ్ కన్నా మురళీధరన్ దాదాపుగా ఎన్ని వికెట్లు ఎక్కువ తీసుకున్నాడో అంచనావేసి చెప్పండి.

రహోనా : వాల్ఫ్ 500 లకు దగ్గరగా వికెట్లు తీసుకున్నాడు, మురళీధరన్ 1300 కు దగ్గరగా వికెట్లు తీసుకున్నారు. కావున వాల్ఫ్ కన్నా మురళీధరన్ దాదాపు 800 వికెట్లు ఎక్కువ తీసుకున్నాడు.

టీచర్ : బాగా చెప్పావు రహోనా!

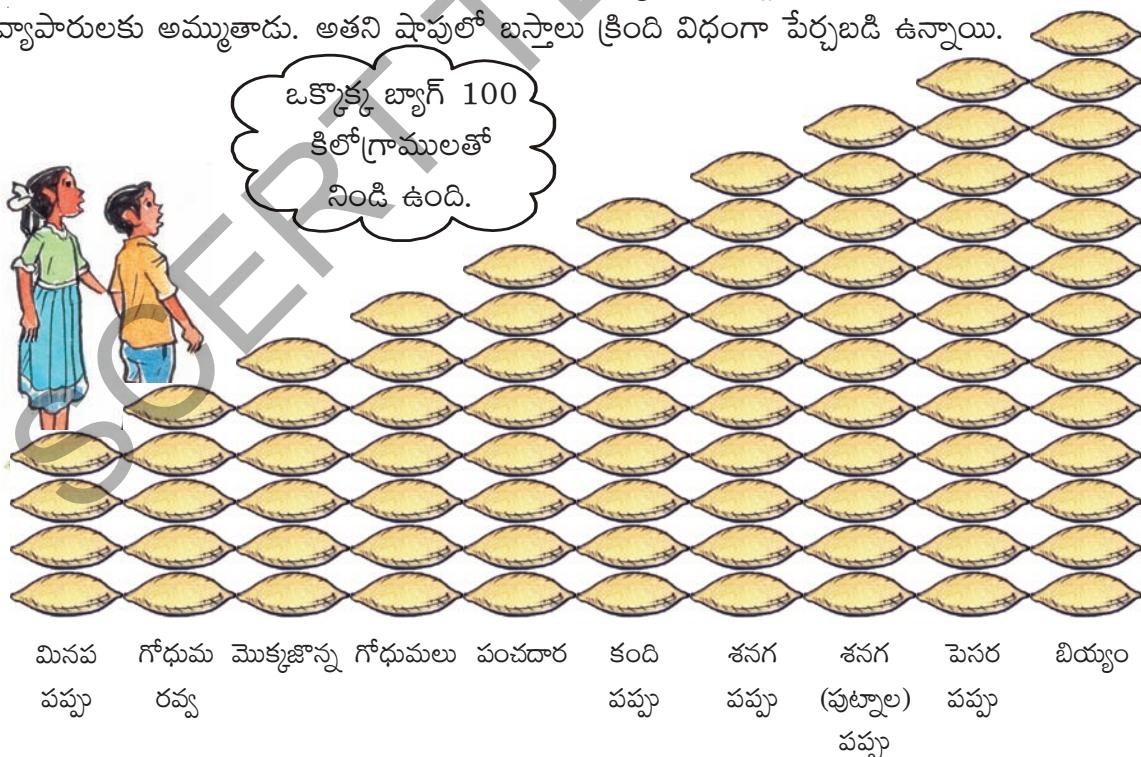
ఇప్పుడు మీరు కూడా క్రింద ఇప్పబడిన ప్రశ్నలకు, అంచనావేస్తూ జవాబులు చెప్పండి.

- (అ) కపిల్‌దేవ్ కన్నా మురళీధరన్ దాదాపుగా ఎన్ని ఎక్కువ వికెట్లు తీసుకున్నాడు? _____
- (అ) కుంబ్లే కన్నా మురళీధరన్ దాదాపుగా ఎన్ని వికెట్లు ఎక్కువ తీసుకున్నాడు? _____
- (ఇ) షేన్ వార్న్ కన్నా మురళీధరన్ దాదాపుగా ఎన్ని వికెట్లు ఎక్కువ తీసుకున్నాడు? _____

రాఘువేంద్ర హోలోసేల్ ప్యాప్:

రాఘువేంద్ర టోకు వర్తకుడు. అతడు వివిధ రకాల ధాన్యాలను, పప్పు దినుసులను బస్తాలలో నింపి చిల్లర వ్యాపారులకు అమ్ముతాడు. అతని ప్యాపులో బస్తాలు క్రింది విధంగా పేర్చబడి ఉన్నాయి.

కింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలివ్వండి.

- (అ) షాపులో ఎన్ని పంచదార బస్తులున్నాయి? ఆ పంచదార ఎన్ని కి.గ్రా. బరువుంది?
- (ఆ) షాపులో ఎన్ని కి.గ్రా.ల శనగపప్ప ఉంది?
- (ఇ) ఏ రెండు వస్తువుల బరువు కలిపితే 1000 కి.గ్రా. కంటే తక్కువ అవుతుంది?
- (ఈ) ఏ రెండు వస్తువుల బరువు కలిపితే 1000 కి.గ్రా.కు సమానమవుతుంది?
- (ఊ) ఏయే వస్తువులు 1000 కి.గ్రా. కన్నా ఎక్కువ బరువును కల్గియున్నాయి?
- (ఉ) గోధుమలు, బియ్యం మరియు మొక్కజొన్నల మొత్తం బరువెంత?
- (బు) పటములో చూపిన వాటి ఆధారంగా మరికొన్ని ప్రశ్నలను రూపొందించండి.

100 వరకు గల సంఖ్యల పట్టిక

మనం 4వ తరగతిలో 100 పూనలు గల పూనల దండను ఉపయోగించియున్నాము, కదా!

ఇప్పుడు, 100 సంఖ్యల పట్టికను ఉపయోగిదాం.

కింది సంఖ్యల పట్టికను జాగ్రత్తగా పరిశీలించండి.

91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

- (అ) ప్రతి వరుసలో ఎన్ని సంఖ్యలు ఉన్నాయి?
- (ఆ) ఏ అడ్డు వరుసలోనైనా రెండు వరుస సంఖ్యల భేదం ఎంత?
- (ఇ) ఏ నిలవు వరుసలోనైనా రెండు వరుస సంఖ్యల భేదం ఎంత?
- (ఈ) 54 సంఖ్యకు చుట్టూ రంగు వేయబడిన సంఖ్యలను పరిశీలించండి. 54కు మరియు దాని చుట్టూ ఉన్న సంఖ్యల మధ్య గల సంబంధాన్ని కనుగొందాం.

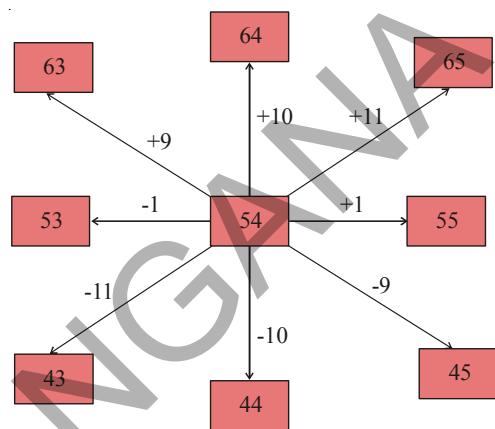
54, 53 కన్నా 1 ఎక్కువ మరియు 55 కన్నా 1 తక్కువ

54, 44 కన్నా 10 ఎక్కువ మరియు 64 కన్నా 10 తక్కువ

54, 43 కన్నా 11 ఎక్కువ మరియు 65 కన్నా 11 తక్కువ

54, 45 కన్నా 9 ఎక్కువ మరియు 63 కన్నా 9 తక్కువ

- (ఉ) ఇలాంటిదే సంఖ్య చార్పులో మరొకటి ఎన్నుకోండి.
ఆ సంఖ్యల మధ్య సంబంధం కూడా పై విధంగానే ఉందేమో గమనించండి.

ఇవి చేయండి

పై సంఖ్యల మధ్య గల సంబంధం ఆధారంగా ఖాళీ గడులను పూరించండి.

(అ)

73

(ఇ)

39

(ఆ)

115

(ఈ)

184

పెద్ద సంఖ్యలను పోల్చడం:

సింధు మరియు చందులు 0 నుండి 9 వరకు గల అంకెలతో సంఖ్యలను తయారు చేస్తున్నారు.

చందు : నీవు ఏర్పరచిన సంఖ్య పెద్దదని ఎలా చెప్పగలవు?

సింధు : ఎలాగో చూపిస్తాను. అంటూ నోట్టబుక్కలో ఆమె ఇలా రాశింది.

$$3671 = 3 \text{ వేలు} + 6 \text{ వందలు} + 7 \text{ పదులు} + 1 \text{ ఒకటి}$$

$$= 3000 + 600 + 70 + 1$$

$$3167 = 3 \text{ వేలు} + 1 \text{ వంద} + 6 \text{ పదులు} + 7 \text{ ఒకట్లు}$$

$$= 3000 + 100 + 60 + 7$$

పై రెండు సంఖ్యలలో కూడా 3 వేలున్నాయి. 3671 సంఖ్యలో 6 వందలుంటే 3167 సంఖ్యలో 1 వంద మాత్రమే ఉన్నది.

కావున 3167 కంటే 3617 పెద్దది.

ఇప్పుడు మీరు 3, 6, 7, 1 అంకెలను ఉపయోగిస్తూ వాటి ద్వారా ఏర్పడే అన్ని నాలుగంకెల సంఖ్యలను ఏర్పరచండి. (24 సంఖ్యలు ఏర్పడతాయి.)

(అ) ఏర్పడిన సంఖ్యలలో మిక్కిలి పెద్ద సంఖ్య ఏది? _____

(అ) ఏర్పడిన సంఖ్యలలో మిక్కిలి చిన్న సంఖ్య ఏది? _____

ఇవి చేయండి

1. (అ) క్రింది భూళీలను పూరింపుము.

$$\begin{aligned}
 3666 &= \text{మూడు వేల ఆరువందల అరవై ఆరు.} \\
 &= 3 \text{ వేల} + 6 \text{ వందల} + 6 \text{ పదులు} + 6 \text{ ఒకట్లు} \\
 &= 3000 + 600 + 60 + 6
 \end{aligned}$$

$$3579 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$= \underline{\hspace{2cm}}$$

$$= \underline{\hspace{2cm}}$$

$$3584 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$= \underline{\hspace{2cm}}$$

$$= \underline{\hspace{2cm}}$$

$$3967 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$= \underline{\hspace{2cm}}$$

$$= \underline{\hspace{2cm}}$$

$$3200 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$= \underline{\hspace{2cm}}$$

$$= \underline{\hspace{2cm}}$$

- (అ) పై సంఖ్యలలో మిక్కిలి పెద్ద, మిక్కిలి చిన్న సంఖ్యలేవి?
2. కింద ఇవ్వబడిన అంకెలతో ఏర్పడు నాలుగంకెల మిక్కిలి పెద్ద సంఖ్య, మిక్కిలి చిన్న సంఖ్యలను పట్టికలో రాయండి.

అంకెలు	మిక్కిలి పెద్ద సంఖ్య	మిక్కిలి చిన్న సంఖ్య
5, 1, 0, 9	_____	_____
2, 5, 1, 4	_____	_____
7, 3, 6, 8	_____	_____
9, 2, 7, 3	_____	_____

3. గీత గీయబడిన అంకె యొక్క స్థానవిలువకు చుట్టండి.

- (అ) 8999 → 900, 90, 9000, 9
- (అ) 7074 → 4, 40, 400, 4000
- (ఇ) 6363 → 600, 6000, 60, 6
- (ఈ) 1273 → 1, 1000, 100, 10
- (ఉ) 9291 → 9000, 90, 9, 900

ఎత్తైన పర్వతశిఖరాలు;

- (అ) ప్రపంచంలో ఎత్తైన పర్వత శిఖరాలు, వాటి ఎత్తులు కింద ఇవ్వబడినవి.

పర్వత శిఖరము పేరు	ఎత్తు	దేశం
కాంచన గంగా	8586 మీ.	భారత్/నేపాల్
కె-2	8611 మీ.	పాకిస్తాన్
ఎవరెస్ట్	8848 మీ.	నేపాల్/టిబెట్
మకాల్	8485 మీ.	నేపాల్/టిబెట్
లోష్ణ	8516 మీ.	నేపాల్

(అ) పర్వత శిఖరాల పేరను ఎక్కువ ఎత్తు నుండి తక్కువ ఎత్తు వరుస క్రమంలో పట్టికలో రాయండి.

పర్వత శిఖరం పేరు	ఎత్తు

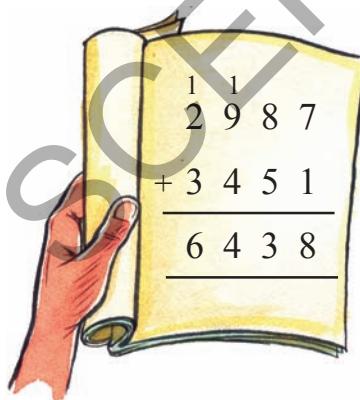
(ఇ) ప్రపంచంలోని పర్వత శిఖరాలలో మిక్కిలి ఎత్తైన శిఖరం ఏది? ఆ శిఖరం ఎత్తు 8000 మీ॥కు దగ్గరగా ఉందా? లేక 9000 మీ. కు దగ్గరగా ఉందా?

పెద్ద సంఖ్యల కూడిక మరియు తీసివేతలు

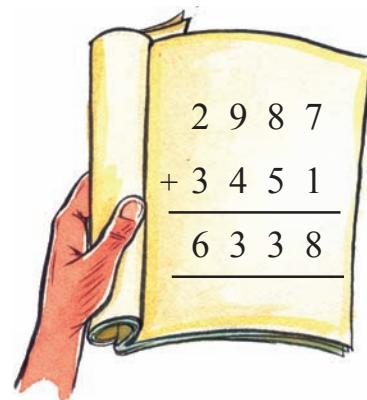
విద్యార్థులు పెద్ద సంఖ్యల యొక్క కూడిక మరియు తీసివేత లెక్కలు చేస్తున్నారు. జ్యోతి టీచర్ నల్లబల్లమీద ఈ లెక్కను రాశింది.

$$2987 + 3451 = ?$$

జాన్ ఈ విధంగా చేశాడు.

కరుణ ఈ విధంగా చేసింది.

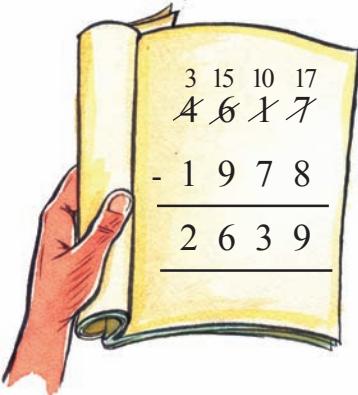

(అ) ఎవరు చేసిన లెక్క సరిద్దైనది కాదు? తప్పా చేయుటకు గల కారణాలను మీ మిత్రులతో చర్చించండి.

టీవర్ మరొక లెక్క బోర్డుపై ఇలా రాశారు.

$$4617 - 1978 = ?$$

పూజ కింది విధంగా చేసింది.

వంశ కింది విధంగా చేశాడు.

- (అ) పై తీసివేతలో ఎవరు చేసినది సరియైనది కాదు? తప్పు చేయడానికి గల కారణాలను మీ స్నేహితులతో చర్చించండి.

గృహాపకరణాలను కొనడం:

శ్రీధర్ తమ ఇంటికి కావలసిన వస్తువులను కొనడానికి మార్కెట్‌కు వెళ్లి వాటి ధరలు ఈవిధంగా ఉన్నట్లు తెలుసుకున్నాడు.

ఘోన్	-	₹ 1175
మంచం	-	₹ 2950
బీరువా	-	₹ 4080
సైకిల్	-	₹ 3690
గ్రౌన్ స్టవ్	-	₹ 1200

- (అ) బీరువా మరియు మంచం లకు కలిపి మొత్తం ధర ఎంత?
- (అ) శ్రీధర్ ఒకవేళ ₹ 10,000లు తీసుకొని మార్కెట్‌కు వెళ్లితే పైన తెలిపిన అన్ని వస్తువులను కొనగలడా? అన్ని వస్తువుల ధరలను కూడకుండానే అంచనావేసి చెప్పండి.
- (ఇ) కూడిక మరియు తీసివేతకు సంబంధించిన మరికొన్ని రాతలెక్కలను పై సమాచారం ఆధారంగా రూపొందించండి.

రాజున్ సిరిసిల్ల జిల్లాలో కొన్ని గ్రామాల జనాభా:

రాజున్ సిరిసిల్ల జిల్లాలోని కొన్ని గ్రామాలు, వాటి జనాభా వివరాలు 2001 జనాభా లెక్కల ప్రకారం కింది విధంగా ఉన్నాయి.

గ్రామము	పురుషులు	స్త్రీలు	మొత్తం జనాభా
చీర్లవంచ	2595	2682	
తాడూర్	3135	3191	
పెద్దార్	1372	1349	
సారంపల్లె	1027	971	

కింది వాటికి సమాధానాలు రాయండి.

- (అ) ప్రతి గ్రామం యొక్క మొత్తం జనాభాను కనుగొని పై పట్టికను పూర్తిచేయండి.
- (ఆ) ఏయే గ్రామాలలో స్త్రీల జనాభా పురుషుల జనాభాకంటే తక్కువ ఉంది? ఎంత తక్కువగా ఉంది?
- (ఇ) అన్ని గ్రామాలలో కలిపి పురుషుల జనాభా కింది వాటిలో దేనికి దగ్గరగా ఉంటుందో దానికి చుట్టండి.

7000 8000 9000

- (ఈ) అన్ని గ్రామాలలో కలిపి స్త్రీల జనాభా కింది వాటిలో దేనికి దగ్గరగా ఉంటుందో దానికి చుట్టండి.

7000 8000 9000

- (ఉ) అన్ని గ్రామాల మొత్తం జనాభా కలిపి దేనికి దగ్గరగా ఉంటుందో దానికి చుట్టండి.

14000 16000 18000

ఇవి చేయండి

1. కింది ఖూళీలను 999 వచ్చునట్లు సరియైన సంఖ్యలతో పూరించండి.

(అ) $235 + 341 + \underline{\quad} = 999$

(ఆ) $630 + \underline{\quad} + \underline{\quad} = 999$

(ఇ) $\underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad} = 999$

(ఈ) $\underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad} = 999$

2. కింది వాటిలోని నియమాన్ని గుర్తించి భాశీలను పూరించండి.

(అ) $25 + 75 = 100$

$100 - 25 = \underline{\hspace{2cm}}$

(అ) $48 + 58 = 106$

$106 - \underline{\hspace{2cm}} = 48$

(ఇ) $150 + 325 = 475$

$475 - 150 = \underline{\hspace{2cm}}$

(ఈ) $567 + 115 = 682$

$682 - 115 = \underline{\hspace{2cm}}$

(ఊ) $6247 + 2984 = 9231$

$\underline{\hspace{2cm}} - 6247 = 2984$

(ఎస్) $60 + 40 = 100$

$100 - \underline{\hspace{2cm}} = 60$

(ఎ) $36 + 89 = \underline{\hspace{2cm}}$

$125 - 36 = \underline{\hspace{2cm}}$

(ఎల్) $267 + 625 = 892$

$892 - \underline{\hspace{2cm}} = 267$

(ఎ) $1235 + 4111 = 5346$

$5346 - \underline{\hspace{2cm}} = 4111$

(ఎల్) $6250 + 2500 = 8750$

$8750 - 2500 = \underline{\hspace{2cm}}$

3. కింది వాటిలోని నియమాన్ని గుర్తించి భాశీలను పూరించండి.

(అ) $39 + 42 = 42 + \underline{\hspace{2cm}}$

(అ) $121 + 99 = 99 + \underline{\hspace{2cm}}$

(ఇ) $536 + 677 = \underline{\hspace{2cm}} + 536$

(ఈ) $1010 + 69 = \underline{\hspace{2cm}} + 1010$

(ఊ) $\underline{\hspace{2cm}} + 1747 = 1747 + 3829$

(ఎస్) $9017 + \underline{\hspace{2cm}} = 1150 + 9017$

ఖచ్చితమైన సమాధానాన్ని కనుగొనకుండా కేవలం అంచనా వేయండి.

సరియైన సమాధానానికి దగ్గరగా ఉన్న దానిని గుర్తించి దానికి చుట్టండి.

1. శంఖు మార్కెట్‌కు వెళ్లి ₹ 128 లు ఆహారపదార్థాలకు, ₹ 413 లు బట్టలకు ఖర్చుచేశాడు. అతను పెట్టిన ఖర్చును అంచనా వేయండి.

₹ 400

₹ 500

₹ 600

2. గంగ మార్కెట్‌కు ₹ 372 లతో వెళ్లి ₹ 193లు ఖర్చుచేసింది. ఇంకా అమె దగ్గర మిగిలి ఉన్న రూపాయలు దేనికి దగ్గరగా ఉంటుంది

₹ 200

₹ 100

₹ 300

3. కృష్ణ వద్ద పర్సులో ₹ 321 లు ఉన్నాయి. వాళ్ళమ్మ అతనికి ₹ 618 లు అదనంగా ఇచ్చింది. ఇప్పుడు అతని పర్సులో ఉన్న డబ్బు దేనికి దగ్గరగా ఉంటుంది.

₹ 900 ₹ 1200 ₹ 800

4. 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం రాచపల్లి గ్రామంలో 1482 మంది పురుషులు, 1683 మంది స్త్రీలు ఉన్నారు. ఆ గ్రామ జనాభా మొత్తం కింది వాటిలో దేనికి దగ్గరగా ఉంది.

3000 4000 5000

5. 842 పేజీలు గల పుస్తకములో ఆంటోని 421 పేజీలు చదివాడు. అతను ఇంకా చదువువలసిన పేజీల సంఖ్య కింది వాటిలో దేనికి దగ్గరగా ఉంటుంది.

500 300 400

6. ఒక తోటలో 417 కొబ్బరిచెట్లు, మరొక తోటలో 386 కొబ్బరి చెట్లున్నవి రెండు తోటలలోని మొత్తం చెట్ల సంఖ్య కింది వాటిలో దేనికి దగ్గరగా ఉంది?

700 900 800

7. 418 కంటే 904 దాదాపుగా ఎంత ఎక్కువ? అది దేనికి దగ్గరగా ఉంటుంది?

500 600 400

ప్రయత్నించండి

1. కింద ఇవ్వబడిన గడులలో వివిధ అంకెలను రాసి కూడండి. పక్కన ఇవ్వబడిన మూడు జవాబులలో వాటి మొత్తం దేనికి దగ్గరగా ఉంటుందో గుర్తించండి.

సూచన : ప్రతి లెక్కలో వీలైనంత పెద్ద సంఖ్య, చిన్న సంఖ్యలను సమాధానాలుగా రాయండి.

(అ)

$$\begin{array}{r} 6 \\ + 7 \\ \hline \end{array}$$

(i) 200

(ii) 100

(iii) 140

(అ)

$$\begin{array}{r} 2 \\ + 7 \\ \hline \end{array}$$

(i) 55

(ii) 99

(iii) 198

(ఇ) 1
 + 9

- (i) 312
 (ii) 150
 (iii) 241

(శస) 2
 + 6

- (i) 197
 (ii) 394
 (iii) 360

(కు) 9
 - 5

- (i) 28
 (ii) 46
 (iii) 87

(ఊ) 3
 - 7

- (i) 84
 (ii) 350
 (iii) 321

2. ఖాళీ గడులలో సరియైన గుర్తులను రాయండి.

ఉదా: 584 = 486 + 421 - 323

(అ) 584 = 206 201 579

(ఇ) 584 = 266 124 194

(ఇ) 584 = 1000 350 66

అభ్యాసము

1. సెప్టెంబర్, 2012 వరకు వివిధ దేశాలు ఆడిన అంతర్జాతీయ క్రికెట్ మ్యాచ్లల సంఖ్యకు సంబంధించిన సమాచారం కింది పట్టికలో పొందుపరచనైనది.

దేశము	ఆడిన అంతర్జాతీయ క్రికెట్ మ్యాచ్లలు
ఆఫ్రీసీయా	744
ఇండియా	926
ఇంగ్లాండ్	464
పాకిస్తాన్	370
దక్షిణాఫ్రికా	369
వెస్టిండీస్	486

- (అ) అత్యధిక క్రికెట్ మ్యాచ్లలు ఆడిన దేశం ఏది? ఎన్ని మ్యాచ్లలు ఆడింది?
- (ఆ) వెస్టిండీస్ కన్నా ఆఫ్రీసీయా ఎన్ని మ్యాచ్లలు ఎక్కువ ఆడింది?
- (ఇ) ఇండియా ఆడిన మొత్తం మ్యాచ్లలో 267 మ్యాచ్లలు ఓడిపోయి, 330 మ్యాచ్లలు ద్రా అయినట్లే ఎన్ని మ్యాచ్లలో గలిచింది?
- (ఈ) ఇండియా, వెస్టిండీస్ కంటే ఎన్ని ఎక్కువ మ్యాచ్లలు ఆడిందో అంచనా వేయండి?
- (ఊ) పాకిస్తాన్ కన్నా ఇండియా ఎన్ని ఎక్కువ మ్యాచ్లలు ఆడిందో అంచనా వేయండి?
- (ఊఊ) కూడిక, తీసివేతలకు సంబంధించిన మరికొన్ని రాతలక్కలను పై వివరాలతో రూపొందించండి.
2. భారత క్రికెటర్లు వారి మొత్తం క్రికెట్ జీవితంలో చేసిన పరుగుల వివరములు కింది పట్టికలో ఇవ్వబడినవి.

సారథ్ గంగులీ	7212
అజ్ఞరుద్దిన్	6215
కపిల్ దేవ్	5248
వి.వి.యన్.లక్ష్మణ్	8628
రవిశాస్	6014

కింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలివ్వండి.

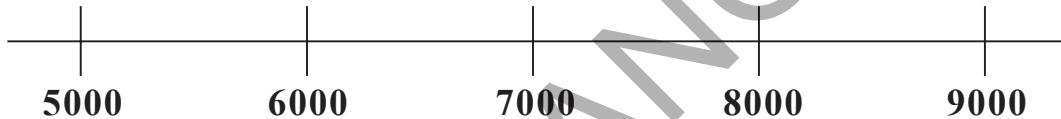
- (అ) పై పట్టికలో అత్యధిక పరుగులు చేసిందెవరు? ఎన్ని పరుగులు చేశాడు?
- (అ) రవిశాస్త్రి కన్నా లక్ష్మీ ఎన్ని పరుగులు ఎక్కువగా చేశాడు?
- (ఇ) అజ్ఞర్ధీన్ కన్నా సారభ్ గంగూలీ ఎన్ని ఎక్కువ పరుగులు చేశాడో కనుగొని అవి కింది వానిలో దేనికి దగ్గరగా ఉంటుందో తో చుట్టుండి.

500 1000 1500

- (ఈ) కపిల్‌దేవ్ కన్న లక్ష్మీ ఎన్ని ఎక్కువ పరుగులు చేశాడు. అవి కింది వానిలో దేనికి దగ్గరగా ఉంటుందో తో చుట్టుండి.

2000 4000 6000

- (ఉ) వివిధ క్రీడాకారులు చేసిన పరుగులను కింద ఇప్పబడిన సంఖ్యలే రేఖపై చూపండి.

3. జ్యోతి వాళ్ళ ఇల్లు, పారశాలకు 560 మీటర్ల దూరం ఉంది. ఒక రోజు జ్యోతి ఇంటి నుండి బయలుదేరి 215 మీటర్ల దూరం నడిచిన తర్వాత ఆమెకు గణిత పుస్తకం, పెన్సీల్ పెట్టే మరిచి పోయినట్లుగా గుర్తించింది. ఆమె మరల ఇంటికి వెళ్లి ఆ వస్తువులను తీసుకొని పారశాలకు వెళ్లింది. ఆరోజు పారశాలకు చేరుకోవడంలో జ్యోతి ప్రయాణించిన దూరం ఎంత?
4. ఒక వారంలో సోమవారం నుండి శుక్రవారం వరకు 5 రోజులలో బస్సు టీకెట్ల ద్వారా వచ్చిన రాబడి రోజు వారిగా ₹ 2350, ₹ 1335, ₹ 1750, ₹ 2250 మరియు ₹ 1900. ఈ 5 రోజులలో టీకెట్ల ద్వారా వచ్చిన మొత్తం రాబడి ఎంత?
5. శీర్ధర్ నెలకు ₹ 9250 లు, అతని భార్య నెలకు ₹ 7650 లు సంపాదిస్తున్నారు. వారు నెలకు ₹ 12725 లు ఖర్చు చేసినట్టేతే వారు చేసే పొదువు ఎంత?
6. నేనోక మూడంకెల సంఖ్యను. ఒకట్ల స్థానంలో 1, పదుల స్థానంలో 4 మరియు వందల స్థానంలో 6 కలవు. నేనెవరిని?
7. నేను మూడంకెల సంఖ్యను. ఒకట్ల స్థానంలో 7, వందల స్థానంలో 2, పదుల స్థానంలోని అంక వందల స్థానంలోని అంకెకు 4 రెట్లుంది. నేనెవరిని?
8. మూడంకెల మిక్కిలి పెద్ద సంఖ్యకు, రెండంకెల మిక్కిలి పెద్ద సంఖ్యకు మధ్య గల బేధమెంత?
9. మూడంకెల మిక్కిలి చిన్న సంఖ్యకు, రెండంకెల మిక్కిలి పెద్ద సంఖ్యకు మధ్య గల బేధమెంత?

10. ఒకట్ల స్థానం, వందల స్థానంలో ఒకే అంక మరియు పదుల స్థానంలో 0 ఉన్నటువంటి అన్ని మూడంకెల సంఖ్యలను రాయండి.
11. ఒకట్ల స్థానంలోని అంక కన్న వందల స్థానంలోని అంక 3 రెట్లు, పదుల స్థానంలోని అంక 2 రెట్లు ఉండే అన్ని మూడంకెల సంఖ్యలను రాయండి.
12. నేను నాల్గంకెల సంఖ్యను. వేల స్థానంలోని 6, వందల స్థానంలో 7, పదుల స్థానంలో 8, ఒకట్ల స్థానంలో 9 ఉన్నాయి. అయిన నేనెవరిని?
13. నేను నాల్గంకెల సంఖ్యను. నా యొక్క వేల స్థానంలోని అంక ఒక అంక సంఖ్యల్లో మిక్కిలి పెద్దది, ఒకట్ల స్థానంలోని అంక ఒక అంక సంఖ్యల్లో మిక్కిలి చిన్నది, పదులు మరియు వందల స్థానాలలో 5 ఉన్నది. అయిన నేనెవరిని?
14. ఒకట్ల స్థానంలోని అంక కన్న వేల స్థానంలోని అంక 4 రెట్లు, వందల స్థానంలోని అంక 3 రెట్లు, పదుల స్థానంలోని అంక 2 రెట్లు ఎక్కువైన అన్ని నాలుగంకెల సంఖ్యలను రాయండి.
15. 5678 లో 5 మరియు 7 యొక్క స్థానవిలువల బేధమెంత?
16. నాలుగంకెల మిక్కిలి పెద్ద సంఖ్య నుండి మూడంకెల మిక్కిలి చిన్న సంఖ్యను తీసివేయండి.
17. 3600 కు ఎంత కలిపితే 7450 వస్తుంది?
18. 1200 రావాలంటే 2380 నుండి ఎంత తీసివేయాలి?

హైదరాబాదులోని మహాత్మాగాంధీ బస్టాండు ఎప్పుడూ ప్రయాణికులతో రద్దిగా ఉంటుంది. తెలంగాణలోని అన్ని జిల్లాలకు, పెద్ద పట్టణాలకు ఈ బస్టాండు నుండి బస్సులు వెళ్తాయి.

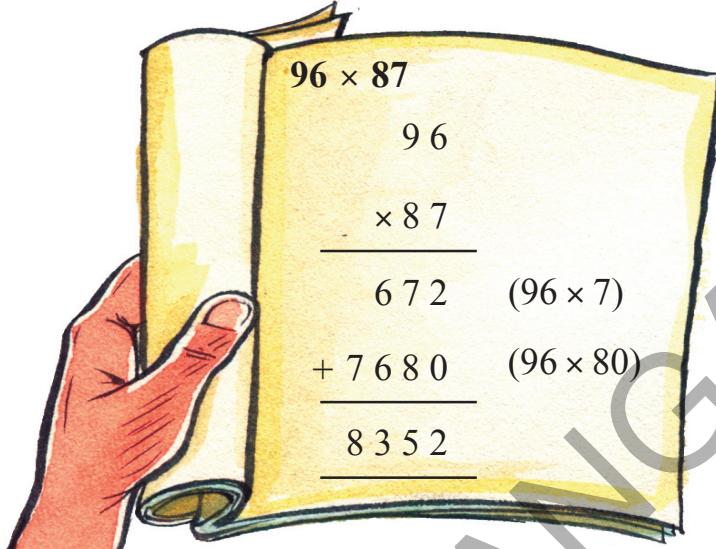
హైదరాబాదు నుండి వరంగల్కు వెళ్ళే 3 రకాల బస్సుల ప్రయాణ చార్జీలు కింద ఇవ్వబడినవి.

ఎక్స్‌ప్రెస్	-	₹ 96
డీలక్స్	-	₹ 135
జంద్ర (వి.సి.)	-	₹ 171

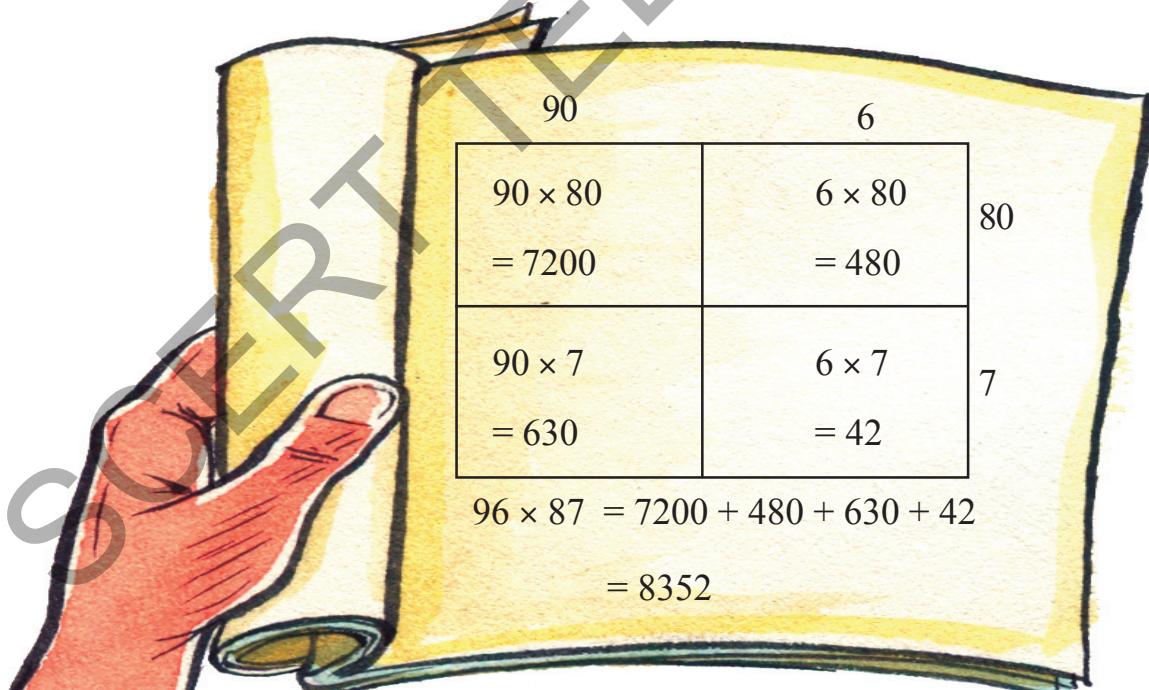
ఒకరోజు ఉదయం 9 నుండి 10 గంటల మధ్య 87 మంది ప్రయాణీకులు ఎక్స్‌ప్రెస్ బస్ టీకెట్లు కొన్నారు. ఇదే సమయంలో 61 మంది డీలక్స్ బస్ టీకెట్లు మరియు 36 మంది జంద్ర బస్సు టీకెట్లు కొన్నారు.

నాగేశ్వర్ టికెట్లు అమ్ముతూ, ప్రతి గంటలో అమ్ముదు పోయిన టికెట్లను నమోదుచేస్తాడు. ఆ రోజు కంప్యూటర్ పనిచేయక పోవటం వలన అతడు లెక్కలను నోట్టబుక్లో చేసాడు.

అతడు ఎక్స్‌ప్రెస్ బన్సు టికెట్ ద్వారా వచ్చిన ఆదాయాన్ని ఇలా లెక్కించాడు.

అతడు చేసిన లెక్క సరిగా ఉందా, అని తన స్నేహితుడు శ్రీధర్ ను అడిగాడు. శ్రీధర్ ఈ కింది విధంగా గుణించాడు.

ఎక్స్‌ప్రెస్ బన్సు టికెట్ ద్వారా వచ్చిన ఆదాయాన్ని నాగేశ్వర్ సరిగా, లెక్కించాడా?

నాగేశ్వర్ మరియు శ్రీధర్ చేసిన పద్ధతులలోని తేడాను గురించి మీ స్నేహితులతో చర్చించండి.

ఆ తర్వాత, నాగేశ్వర్ డీలక్స్ బన్ టీకెట్ల ద్వారా వచ్చిన ఆదాయాన్ని ఈ విధంగా లెక్కించాడు.

ఒక డీలక్స్ బన్ టీకెట్ ధర	=	₹ 135
డీలక్స్ బన్ టీకెట్లు కొన్న వారి సంఖ్య	=	61
వచ్చిన మొత్తం ఆదాయం	=	135×61

$$\begin{array}{r}
 135 \\
 \times 61 \\
 \hline
 135 \quad (135 \times 1) \\
 + 8100 \quad (135 \times 60) \\
 \hline
 8235
 \end{array}$$

డీలక్స్ బన్ టీకెట్ ద్వారా వచ్చిన మొత్తం ఆదాయం = ₹ 8235

ఈ లెక్కను శ్రీధర్ ఈ కింది విధంగా సరిచూసాడు.

100	30	5	60
100×60 = 6000	30×60 = 1800	5×60 = 300	
100×1 = 100	30×1 = 30	5×1 = 5	1
135 × 61			

$$\begin{aligned}
 135 \times 61 &= 6000 + 1800 + 300 + 100 + 30 + 5 \\
 &= 8235
 \end{aligned}$$

ఇప్పుడు మీరు ఇంద్ర బన్ టీకెట్ ద్వారా వచ్చిన ఆదాయాన్ని, ప్రై రెండు పద్ధతుల్లో కనుగొనండి.

ప్రపంచ క్రికెట్లో సచివ్:

అంతర్జాతీయ పెస్ట్ క్రికెట్లో సచివ్ టెండూల్గుర్ 15533 పరుగులు చేసాడు మరియు వన్డె క్రికెట్లో 18426 పరుగులు చేసాడు. ఈ సందర్భంగా అతడు పెస్ట్లు, వన్డెలలో చేసిన 100లు మరియు 50లు కింది పట్టికలో చూపడమైనది. (సెప్టెంబరు 2012 వరకు).

మ్యాచ్ రకం	100లు	50లు
పెస్ట్లు	51	65
వన్డెలు	49	96

- (అ) సచివ్ టెండూల్గుర్ పెస్ట్లలలో 100ల ద్వారా ఎన్ని పరుగులు సాధించాడు?
- (ఆ) అతడు పెస్ట్లలలో 50ల ద్వారా ఎన్ని పరుగులు సాధించాడు?
- (ఇ) పెస్ట్ మ్యాచులలో అతడు 100లు, 50లు రెండింటి ద్వారా ఎన్ని పరుగులు సాధించాడు?
- (ఈ) సచివ్ టెండూల్గుర్ వన్డెలలలో 100ల ద్వారా ఎన్ని పరుగులు సాధించాడు?
- (ఊ) సచివ్ టెండూల్గుర్ వన్డెలలలో 50ల ద్వారా ఎన్ని పరుగులు సాధించాడు?
- (ఊఊ) సచివ్ పెస్ట్ మ్యాచులలో 100లు, 50ల ద్వారా కాకుండా సాధించిన పరుగులెన్ని?
- (బు) ఇలాంటివే మరికొన్ని సమస్యలను తయారుచేయండి.

హోస్టలు వంటగది:

ఒక హోస్టల్ వంటగదికి ఒక నెలలలో కొనుగోలు చేసిన సరుకుల వివరాలు కింద ఇవ్వబడినవి.

వస్తువు	పరిమాణం (కిలోలలో)	ధర ఒక కిలోకు (₹)	ఖర్చు
బియ్యం	600	25	
శనగపప్పు	45	50	
వంటనూనె	30	125	
కందిపప్పు	15	75	
రవ్వ	15	25	

- (అ) ఈ వస్తువులను కొనుటకు అయిన మొత్తం ఖర్చు ఎంత?
- (ఆ) ఇలాంటివే మరికొన్ని సమస్యలు తయారు చేయండి.

చాక్పీసుల డబ్బు

ఒక చాక్పీసు డబ్బులో 100 చాక్పీసులు ఉంటాయి.

- (అ) 2 డబ్బులలో ఎన్ని చాక్పీసులు ఉంటాయి? _____
- (ఆ) 8 డబ్బులలో ఎన్ని చాక్పీసులు ఉంటాయి? _____
- (ఇ) 16 డబ్బులలో ఎన్ని చాక్పీసులు ఉంటాయి? _____
- (ఈ) 18 డబ్బులలో ఎన్ని చాక్పీసులు ఉంటాయి? _____
- (ఊ) 36 డబ్బులలో ఎన్ని చాక్పీసులు ఉంటాయి? _____
- (డూ) 72 డబ్బులలో ఎన్ని చాక్పీసులు ఉంటాయి? _____

ఒక అట్టపెట్టెలో 10 చాక్పీసు డబ్బులు ఉంటే, అందులో ఎన్ని చాక్పీసులు ఉంటాయి?

- (అ) 2 అట్టపెట్టెలలో ఎన్ని చాక్పీసులు ఉంటాయి? _____
- (ఆ) 4 అట్టపెట్టెలలో ఎన్ని చాక్పీసులు ఉంటాయి? _____
- (ఇ) 6 అట్టపెట్టెలలో ఎన్ని చాక్పీసులు ఉంటాయి? _____
- (ఈ) 8 అట్టపెట్టెలలో ఎన్ని చాక్పీసులు ఉంటాయి? _____
- (ఊ) 10 అట్టపెట్టెలలో ఎన్ని చాక్పీసులు ఉంటాయి? _____

ప్రయత్నించండి

1. కింది అమరికలను గుర్తించి ఖాళీలు నింపండి.

$$2 \times 200 = 400$$

$$2 \times 300 = 600$$

$$2 \times 400 = 800$$

$$3 \times 200 = 600$$

$$3 \times 300 = 900$$

$$3 \times 400 = 1200$$

$$4 \times 200 = 800$$

$$4 \times 300 = 1200$$

$$4 \times 400 = 1600$$

$$5 \times 200 = 1000$$

$$5 \times 300 = 1500$$

$$5 \times 400 = 2000$$

$$6 \times 200 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$6 \times 300 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$6 \times 400 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$7 \times 200 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$7 \times 300 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$7 \times 400 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$8 \times 200 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$8 \times 300 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$8 \times 400 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$9 \times 200 = \underline{\hspace{2cm}}$

$9 \times 300 = \underline{\hspace{2cm}}$

$9 \times 400 = \underline{\hspace{2cm}}$

$10 \times 200 = \underline{\hspace{2cm}}$

$10 \times 300 = \underline{\hspace{2cm}}$

$10 \times 400 = \underline{\hspace{2cm}}$

$11 \times 200 = \underline{\hspace{2cm}}$

$11 \times 300 = \underline{\hspace{2cm}}$

$11 \times 400 = \underline{\hspace{2cm}}$

$14 \times 200 = \underline{\hspace{2cm}}$

$14 \times 300 = \underline{\hspace{2cm}}$

$14 \times 400 = \underline{\hspace{2cm}}$

$15 \times 200 = \underline{\hspace{2cm}}$

$15 \times 300 = \underline{\hspace{2cm}}$

$15 \times 400 = \underline{\hspace{2cm}}$

$25 \times 200 = \underline{\hspace{2cm}}$

$25 \times 300 = \underline{\hspace{2cm}}$

$25 \times 400 = \underline{\hspace{2cm}}$

$27 \times 200 = \underline{\hspace{2cm}}$

$27 \times 300 = \underline{\hspace{2cm}}$

$27 \times 400 = \underline{\hspace{2cm}}$

$39 \times 200 = \underline{\hspace{2cm}}$

$39 \times 300 = \underline{\hspace{2cm}}$

$39 \times 400 = \underline{\hspace{2cm}}$

$48 \times 200 = \underline{\hspace{2cm}}$

$48 \times 300 = \underline{\hspace{2cm}}$

$48 \times 400 = \underline{\hspace{2cm}}$

$50 \times 200 = \underline{\hspace{2cm}}$

$50 \times 300 = \underline{\hspace{2cm}}$

$50 \times 400 = \underline{\hspace{2cm}}$

2. కొన్ని వరుస సంఖ్యలను 500, 600 మరియు 700 లతో గుణించండి. ఏమి అమరికను గమనించావు? పైన అమరిక లాగానే ఉన్నాయా?

ఇవి సమానమేనా?

1. $9 \times 8 = \underline{\hspace{2cm}}$

2. $12 \times 8 = \underline{\hspace{2cm}}$

$8 \times 9 = \underline{\hspace{2cm}}$

$8 \times 12 = \underline{\hspace{2cm}}$

3. $25 \times 30 = \underline{\hspace{2cm}}$

4. $100 \times 54 = \underline{\hspace{2cm}}$

$30 \times 25 = \underline{\hspace{2cm}}$

$54 \times 100 = \underline{\hspace{2cm}}$

5. $123 \times 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

6. $130 \times 75 = \underline{\hspace{2cm}}$

$3 \times 123 = \underline{\hspace{2cm}}$

$75 \times 130 = \underline{\hspace{2cm}}$

మీకు నచ్చిన ఏవైనా రెండు సంఖ్యలను తీసుకొని గుణించండి. అవి పైన సూచించిన సంబంధం వలె నరైనమేనా? మీకు ఇష్టం వచ్చిన మరికొన్ని సంఖ్యలతో చేసి చూడండి.

పీటి ద్వారా నీవు ఏమి చెప్పగలవు?

ఇవి చేయండి

1. భారీలను పూరించండి.

$$(అ) \ 18 \times 19 = \underline{\quad} \times 18$$

$$(ఈ) \ 999 \times \underline{\quad} = 1 \times 999$$

$$(అ) \ 49 \times 10 = \underline{\quad} \times 49$$

$$(ఉ) \ 900 \times 7 = 7 \times \underline{\quad}$$

$$(ఇ) \ 16 \times 56 = 56 \times \underline{\quad}$$

$$(ఊ) \ \underline{\quad} \times 145 = 99 \times 145$$

బట్టలు కొండాం:

విష్ణు మార్కెట్లో తనకు ఒక షర్టు కొనడానికి వెళ్లాడు.

బట్టల షాపు యజమాని తనవద్ద షర్టులు నాలుగు రంగులలో ఉన్నాయని అన్నాడు. అవి సీలం, తెలుపు, గులాబి మరియు ఆకుపచ్చ. అలాగే ప్రతి రంగులలోను 3 డిజైన్లు ఉన్నాయన్నాడు. అది గళ్ల డిజైను, గితల డిజైను మరియు సాదా డిజైను.

విష్ణు షర్టు కొనడానికి షాపులో ఎన్ని రకాల షర్టులు అందుబాటులో ఉన్నాయి?

అందుబాటులో ఉన్న షర్టు రంగులు = 4

అందుబాటులో ఉన్న షర్టు డిజైన్లు = 3

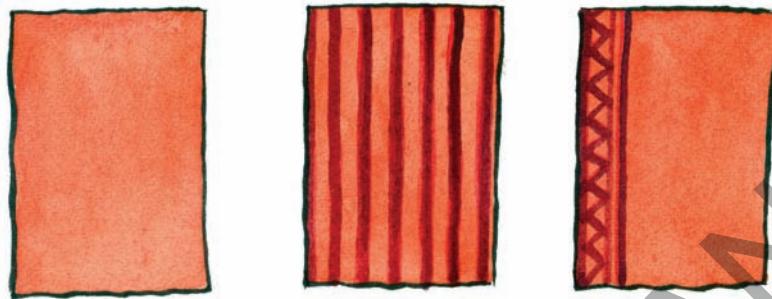
కాబట్టి, విష్ణు కొనడానికి అందుబాటులో ఉన్న షర్టులు = $3 \times 4 = 12$ షర్టులు

ఇవి చేయండి

1. ఒక ఫర్మిచరు దుకాణంలో కర్తృతో మరియు ప్లాస్టిక్తో చేసిన టేబుళ్లు అమ్ముతారు. ఈ రెండు రకాలలో, ప్రతి దానిలోనూ వృత్తాకారంలో, దీర్ఘవతురప్రాకారంలో మరియు చతురప్రాకారంలో టేబుళ్లు ఉన్నాయి. శ్రీనివాస్ తన ఇంటికి ఒక టేబులు కొనాలంటే ఎన్ని రకాల టేబుళ్ల నుండి తనకు కావలసిన టేబులును ఎన్నుకొనవచ్చు.

2. ఒక పొపు యజమాని మంగళగిరి కాటన్ బట్టను 8 రంగులలో అమ్ముతాడు. ప్రతీ రంగులో 3 డిజైనులు ఉన్నాయి. అవి సాదా డిజైను, గీతల డిజైను మరియు అంచు డిజైను. వద్ద తన ద్రేస్‌కు బట్టను కొనాలనుకొంటే, ఎన్ని రకాల బట్టల నుండి ఎన్నుకొనవచ్చు?

3. ఒక పరదాల దుకాణంలో, పరదాలు 8 రంగులలో మరియు ప్రతీ రంగులో 4 డిజైనులలో లభిస్తాయి.

ఒకవ్యక్తి పరదాలను కొనాలనుకుంటే, అతనికి ఎన్ని రకాల పరదాలు అందుబాటులో ఉన్నాయి?

ధరల పెరుగుదల:

- (అ) 10 సంవత్సరాలలో సన్ఫ్వెవర్సునానె ధర ఎన్ని రెట్లు పెరిగింది? _____
- (ఆ) 10 సంవత్సరాలలో కందిషప్పు ధర ఎన్ని రెట్లు పెరిగింది? _____
- (ఇ) 8 లీటర్ల సన్ఫ్వెవర్ నూనె ఇప్పటి ధర, పది సంవత్సరాల క్రితం ధరకన్నా ఎంత ఎక్కువ?
- _____
- (ఈ) 5 కిలోల కంది పప్పు యొక్క ఇప్పటి ధర, పది సంవత్సరాల క్రితం ధరకన్నా ఎంత ఎక్కువ?
- _____

ఖచ్చితమైన సమాధానం కనుక్కొకుండా అంచనావేద్దాం!

- కింద కొన్ని నిత్యావసర వస్తువుల 2002 నాటి ధరలు మరియు 2012 నాటి ధరలు ఇప్పటినపి.

(అ) ఒక్కక్క నిత్యావసర వస్తువు ధర, 10 సంవత్సరాలలో ఎన్ని రెట్లు పెరిగినది?

వస్తువు	2002 నాటి ధర	2012 నాటి ధర	ధరల పెరుగుదల సుమారు ఎన్ని రెట్లు ఉంది?
పెట్రోలు	₹ 35	₹ 72	
వంటగ్యాసు	₹ 181	₹ 384	
ఆవనూనె	₹ 35	₹ 100	
పాలు	₹ 12	₹ 30	

- (అ) మరికొన్ని నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు సేకరించి ఈ పట్టిక నింపండి. 2002 నుంచి 2012 వరకు వాటి ధరలు సుమారు ఎన్ని రెట్లు పెరిగినవో రాయండి.
- సుధ రోజుకు ₹ 189 చొప్పున, రాధ రోజుకు ₹ 112 చొప్పున సంపాదిస్తారు. దాదాపుగా ఒక్కక్కరు 30 రోజులలో సుమారు ఎంత సంపాదిస్తారు?
 - ఒక మీటరు పోచంపల్లి బట్ట ధర ₹ 194. అయిన 79 మీటర్ల బట్టకు దాదాపుగా ఎన్ని రూపాయలు థిర్చు అవుతాయి?
 - 5 కిలోల గోధుమ పిండి ప్యాకెట్లు ధర ₹ 124 అయిన 42 ప్యాకెట్ల ధర దాదాపు ఎంత?
 - 523 మరియు 63ల లభ్యం దాదాపుగా ఎంత అవుతుంది?

ఇవి చేయండి

1. ఒక రైతు 30 బస్తాల ధాన్యం పండించాడు. అందులోనుండి 20 బస్తాల ధాన్యాన్ని, బస్తాకు ₹ 400 చొప్పన అమ్మాడు. మిగిలిన ధాన్యాన్ని బస్తాకు ₹ 350 చొప్పన అమ్మాడు. ఆ రైతుకు మొత్తం ఎన్ని రూపాయలు వస్తాయి?
2. ఒక డబ్బులో 26 లడ్డుల చొప్పన, 385 డబ్బులలో ఎన్ని లడ్డులు ఉంటాయి?
3. ఒక సినిమా హాలులో సీట్లు 47 వరుసల్లో ఉన్నాయి. ఒక వరుసకు 29 మంది చొప్పన ఆ సినిమా హాలులో ఎంత మంది కూర్చోగలరు?
4. ప్రైదరాబాదు నుండి నల్గొండకు బస్సుచార్జీ పిల్లలకు ₹ 65 మరియు పెద్దలకు ₹ 110 అయిన ముగ్గురు పిల్లలకు మరియు నలుగురు పెద్దలకు ఎంత బస్సు చార్జీ అవుతుంది?
5. ఒక ఇంటి కిరాయి (అద్దె) నెలకు ₹ 950. అయిన రెండు సంవత్సరాల కిరాయి ఎంత?
6. ప్రవళిక ర్వ తరగతి చదువుతోంది. ఆమె వయస్సు 10 సంవత్సరాలు. ఆమె తండ్రి వయసు ఆమె వయసుకు 4 రెట్లు అయిన ఆమె తండ్రి వయస్సు ఎంత?
7. ఒక తోటలో చెట్లు 125 వరుసల్లో ఉన్నాయి. ప్రతి వరుసకు 75 చొప్పన ఉన్నాయి. అయిన ఆ తోటలోని చెట్లు ఎన్ని?
8. ఒక రోజుకు ఎన్ని నిమిషాలు?
9. ఒక గంటకు ఎన్ని సెకనులు?
10. ఒక సైకిలు ధర ₹ 2850. రామయ్య 3 సైకిల్లు కొని, దుకాణదారునికి ₹ 9000 ఇచ్చాడు. దుకాణదారుడు, రామయ్యకు ఎంత డబ్బు తిరిగి ఇప్పాలి?

టీచరు నల్లబల్లపై ఈ లక్ష్మను రాశింది.

2002 సంవత్సరంలో, ఒక లీటరు డీజిలు
ధర ₹ 23 అయిన, ₹ 975 లతో ఎన్ని
లీటర్ల డీజిలు కొనగలము?

లెక్క చేయడానికి
ముందు, జవాబును
అంచనా వేయండి.

వనజ ఈ విధంగా చేసింది.

$$\begin{array}{r} 10+10+10+10+2 \\ 23) \overline{975} \\ 230 \\ \hline 745 \\ 230 \\ \hline 515 \\ 230 \\ \hline 285 \\ 230 \\ \hline 55 \\ 46 \\ \hline 9 \end{array}$$

కునార్ ఈ విధంగా చేసాడు.

$$\begin{array}{r} 20+20+2 \\ 23) \overline{975} \\ 460 \\ \hline 515 \\ 460 \\ \hline 55 \\ 46 \\ \hline 9 \end{array}$$

సోనాలి ఈ విధంగా చేసింది.

$$\begin{array}{r} 42 \\ 23) \overline{975} \\ 92 \\ \hline 55 \\ 46 \\ \hline 9 \end{array}$$

- (అ) పై జవాబులన్నీ సరైనవేనా? పై పద్ధతులలోని తేడాలను మీ స్నేహితులతో, టీచర్లతో చర్చించండి.
- (అ) 2012 సంవత్సరంలో, ఒక లీటరు డీజిలు ధర ₹ 49 అయిన, అవే డబ్బులతో ఎన్ని లీటర్ల డీజిలును కొనగలరు? లెక్కచేసే ముందు అంచనా వేయండి.

ప్రయత్నించండి

1. కింది పట్టికను పూర్తిచేయండి.

సమస్య	భాగఫలం	శేషం
$300 \div 100$		
$425 \div 100$		
$682 \div 100$		
$810 \div 100$		
$905 \div 100$		
$1500 \div 100$		
$4320 \div 100$		
$5002 \div 100$		
$6123 \div 100$		
$7999 \div 100$		

కృష్ణ యొక్క పశువుల పాక

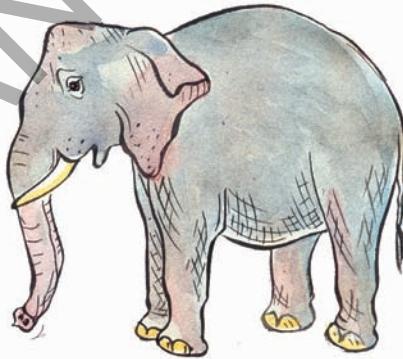
కృష్ణకు ఒక పశువుల పాక ఉంది. అందులో 27 ఆవులు, 18 బ్లైరులు మరియు 200 కోళ్లు ఉన్నాయి.

కింది పట్టికలో ఒక్కాక్కు జంతువుకు, 100 పక్కలకు ఒకరోజులో కావాల్సిన నీరు మరియు ఆహారం వివరాలు ఇవ్వబడినవి.

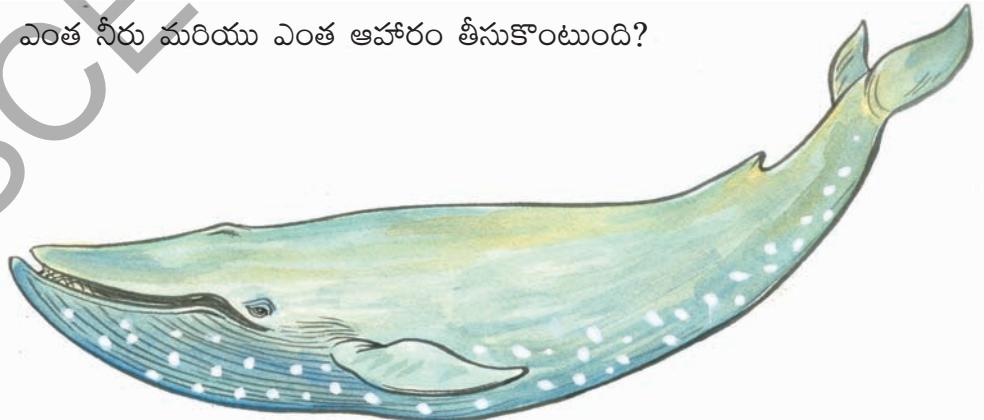
జంతువు / పక్కి	కావాల్సిన నీరు (లీటర్లలో)	కావాల్సిన ఆహారం (కి.గ్రా.లో)
ఆవు	50	12
గేద	65	15
కోళ్లకు (100 కు)	25	5

- (అ) కృష్ణ, ఒక రోజులో ఆ జంతువులకు ఎన్ని లీటర్లనీరు ఇవ్వాల్సి ఉంటుంది?
 (ఆ) కృష్ణ, ఒక రోజులో ఆ జంతువులకు ఎన్ని కిలోల ఆహారాన్ని ఇవ్వాల్సి ఉంటుంది?
 (ఇ) 13 ఆవులు రోజుకు 24 లీటర్ల చొప్పున పాలు ఇస్తాయి. మిగిలిన 14 ఆవులు రోజుకు 29 లీటర్ల చొప్పున పాలు ఇస్తే అవి ఒక రోజులో ఎన్ని లీటర్ల పాలు ఇస్తాయి?
 - (అ) ఒక రోజు కోళ్లు 180 గుడ్లు పెట్టాయి. వీటిని ఒక్కొ ప్యాకెట్లో 6 గుడ్ల చొప్పున ప్యాక్ చేయాలంటే, ఎన్ని ప్యాకెట్లు చేయాలి?
 (ఆ) ఆ గుడ్లను ఒక్కొ ప్యాకెట్లో 12 చొప్పున ప్యాక్ చేస్తే, ఎన్ని ప్యాకెట్లు చేయాలి?
 (ఇ) అవే గుడ్లను 30 చొప్పున ప్యాక్ చేస్తే, ఎన్ని గుడ్ల ప్యాక్ చేయకుండా మిగులుతాయి?
- ప్రపంచంలో అతి పెద్ద జంతువులకు ఎంత నీరు, ఆహారం అవసరం? _____

- (అ) ఒక ఏనుగుకు ఒక రోజులో, 80 లీటర్ల నీరు మరియు 150 కిలోల ఆహారం అవసరం అయిన ఒక వారంలో ఎంత నీరు మరియు ఆహారం ఏనుగుకు అవసరమవుతుంది?

- (అ) ఒక నీలి తిమింగలం ఒక రోజులో, ఏనుగు తీసుకొనే నీరుకు 40 రెట్ల నీరు మరియు ఏనుగు తీసుకొనే ఆహారానికి 6 రెట్లు ఆహారం తీసుకొంటుంది. అయిన ఒక రోజులో నీలి తిమింగలం ఎంత నీరు మరియు ఎంత ఆహారం తీసుకొంటుంది?

సరైన జవాబుకు ప్రయత్నించకుండా, కేవలం అంచనా వేయండి.

తెలంగాణ లోని వివిధ పట్టణాల మధ్య దూరం కింద ఇవ్వబడింది.

సిరిసిల్ల మరియు కామారెడ్డి	52 కి.మీ.
హైదరాబాద్ మరియు మేడారం	236 కి.మీ.
నిర్మల్ మరియు వరంగల్	212 కి.మీ.
మేడ్చల్ మరియు అదిలాబాద్	265 కి.మీ.
నల్గొండ మరియు గజ్వెల్	119 కి.మీ.
ఉంటారు మరియు ఏటూరు నాగారం	297 కి.మీ.
బాసర మరియు భద్రాచలం	436 కి.మీ.

- (అ) ఒక కారు లీటరు పెట్రోలుతో 25 కి.మీ. నడవగలదు పైన తెలిపిన ప్రతి ప్రయాణానికి దాదాపు ఎన్న లీటర్ల పెట్రోలు అవసరము?

భాగించండి మరియు గుణించండి.

(అ) $4 \times 25 = \underline{\hspace{2cm}}$

$100 \div \underline{\hspace{2cm}} = 25$

(ఇ) $2 \times 50 = \underline{\hspace{2cm}}$

$100 \div 2 = \underline{\hspace{2cm}}$

(ఇం) $75 \times 2 = \underline{\hspace{2cm}}$

$150 \div \underline{\hspace{2cm}} = 75$

(ఎ) $125 \times 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

$\underline{\hspace{2cm}} \div 4 = 125$

(అ) $8 \times 25 = \underline{\hspace{2cm}}$

$\underline{\hspace{2cm}} \div 8 = 25$

(ఇః) $4 \times 50 = \underline{\hspace{2cm}}$

$200 \div \underline{\hspace{2cm}} = 50$

(ఇంః) $75 \times 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

$300 \div \underline{\hspace{2cm}} = 4$

(ఎః) $125 \times 8 = \underline{\hspace{2cm}}$

$1000 \div \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$

నల్ల బల్లపై టీచర్ కింది భాగహర సమస్యను రాశింది.

$$50 \div 3 = ?$$

లత ఇలా చేసింది:

$$\begin{array}{r} 15 \\ 3) 50 \\ -3 \\ \hline 20 \\ -15 \\ \hline 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 16 \\ 3) 50 \\ -3 \\ \hline 20 \\ -18 \\ \hline 2 \end{array}$$

భాగ్య ఇలా చేసింది:

లత మరియు భాగ్యులు తమ తమ జవాబులే సరైనవని వాడులాడుకుంటున్నారు. వారు తమ సమాధానాలను కింది విధంగా సరిచూసుకున్నారు.

ఇద్దరూ విభాజకాన్ని భాగఫలంతో గుణించి వచ్చిన
లబ్బానికి శేషమును కలిపినారు.

లత సరిచూసుకోవడం

$$3 \times 15 + 5$$

$$45 + 5$$

$$= 50$$

భాగ్య సరిచూసుకోవడం

$$3 \times 16 + 2$$

$$48 + 2$$

$$= 50$$

ఇద్దరి ఫలితాలు కూడ విభాజ్యమైన 50కి సమానమైనాయి. కావున మళ్లీ ఇద్దరు తమ సమాధానాలే సరైనవని వాదించుకోవడం ప్రారంభించారు.

మీరు చెప్పండి! ఇద్దరిలో ఎవరి భాగహరం సరైనది? లత మరియు భాగ్యలకు వేర్చేరు భాగఫలములు ఎందుకు వచ్చాయో మీ స్నేహితులతో చర్చించండి.

శేషం, భాజకం కంటే పెద్దదిగా ఉండవచ్చా?

ప్రయత్నించండి

1. కింద ఇచ్చిన భాగహాలలో కొన్ని తప్పగా ఉన్నాయి.. వాటిని గుర్తించి తప్పులకు గల కారణాలను మీ మిత్రులతో చర్చించండి.

$$\begin{array}{r}
 11 & 05 & 14 & 50 & 81 \\
 4) 404 & 4) 25 & 3) 312 & 12) 602 & 9) 729 \\
 \underline{-} & \underline{-} & \underline{-} & \underline{-} & \underline{-} \\
 04 & 0 & 012 & 002 & 72 \\
 \underline{-} & \underline{-} & \underline{-} & \underline{-} & \underline{-} \\
 04 & 20 & 12 & 0 & 9 \\
 \underline{-} & \underline{-} & \underline{-} & \underline{-} & \underline{-} \\
 0 & 5 & 0 & 2 & 0 \\
 \hline
 & & & &
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 100 & 101 & 58 & 43 \\
 9) 908 & 8) 809 & 13) 774 & 22) 963 \\
 \underline{-} & \underline{-} & \underline{-} & \underline{-} \\
 09 & 08 & 65 & 88 \\
 \underline{-} & \underline{-} & \underline{-} & \underline{-} \\
 08 & 09 & 124 & 83 \\
 \underline{-} & \underline{-} & \underline{-} & \underline{-} \\
 00 & 08 & 104 & 66 \\
 \underline{-} & \underline{-} & \underline{-} & \underline{-} \\
 8 & 1 & 20 & 17 \\
 \hline
 & & &
 \end{array}$$

2. ఒక ఎగ్గిబిషన్ టీకెట్ ధర పిల్లలకు ₹ 6 మరియు పెద్దలకు ₹ 10. ఒక కుటుంబం టీకెట్కు ₹ 58 ఖర్చుచేస్తే, ఆ కుటుంబంలో ఎంత మంది పిల్లలు, ఎంత మంది పెద్దలు ఉండవచ్చు?
3. చందన కొన్ని బస్సులు, కార్ల చక్రాలను లెక్కించగా 32 ఉన్నాయి. బస్సుకు 6 చక్రాలు, కారుకు 4 చక్రాలు ఉంటే అక్కడ ఎన్ని బస్సులు మరియు ఎన్ని కార్లు ఉండవచ్చు?

వింత భాగహాలం -

వీదైనా మూడు వరుస అంకెలతో ఏర్పడే మూడంకెల సంఖ్య రాయండి.

ఉదా: 456

దానిని 3తో భాగించండి _____.

అది 3 చే నిశ్చేషంగా భాగించబడిందా?

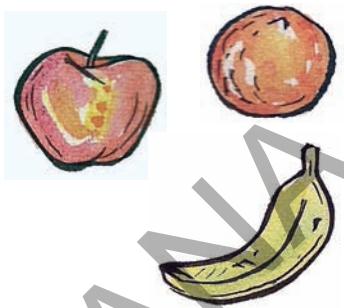
వరుస సంఖ్యలచే ఏర్పడే మరికొన్ని మూడంకెల సంఖ్యలు రాసి, 3చే భాగించి చూడండి.

అభ్యాసం

1. వల్లి వ్యవసాయ నిమిత్తం ₹ 9750 అప్పగా తీసుకొంది. ఆమె ఆ అప్పును సమానభాగాలుగా 6 నెలలలో చెల్లించాలి. అయిన ఆమె నెలకు ఎంత చొప్పును చెల్లించాలి?
2. ఒక తోట నుండి ఒక రోజులో 936 ఆపిల్ పండ్లు తెంపినారు. వాటిని సమానంగా 12 పెట్టెలలో ప్యాక్ చేసి మార్కెట్కు పంపారు. ఒక్కొ పెట్టెలో ఎన్ని పండ్లు ఉన్నాయి?
3. మార్కెట్లో ఒక్కొ ఆపిల్ ₹ 14కు అమ్మిన, ఒక్కొపెట్టెను ఎంతకు అమ్మాలి?
4. 216 అరటిపండ్లు, ఎన్ని డజన్ అరటిపండ్లకు సమానం?
5. 771లో ఎన్ని వందలున్నాయి? వందలు పోగా ఎంత మిగులుతుంది?
6. 7645లో ఎన్ని వేలు ఉన్నాయి? మిగిలినది ఎంత?
7. 104 వారాలకు ఎన్ని రోజులు? (1 వారం = 7 రోజులు)
8. 150 రోజులలో ఎన్ని వారాలు ఉంటాయి?
9. ఒక రోజుకు 8 పేజీల చొప్పున చదివితే, 120 పేజీలు చదవడానికి ఎన్ని రోజులు పడుతుంది?
10. అన్నారం ప్రాథమిక పాఠశాలలో 1వ తరగతిలో 21 మంది, 2వ తరగతిలో 24 మంది, 3వ తరగతిలో 32 మంది, 4వ తరగతిలో 30 మంది, 5వ తరగతిలో 18 మంది పిల్లలు ఉన్నారు. మధ్యాహ్న భోజనానికి ఒక విద్యార్థికి ₹ 4 ఖర్చువుతుంది. పాఠశాలలోని పిల్లలందరికి ఒక రోజు భోజనం ఖర్చు ఎంత? ఒక నెలకు అయ్యే ఖర్చు ఎంత?
11. ఒక తాను సిరిసిల్ల బట్ట 79 మీటర్లు, ఒక తాను పోచంపల్లి బట్ట 56 మీటర్లు ఉంది. ఒక మీటరు సిరిసిల్ల బట్ట ధర ₹ 128 మరియు ఒక మీటరు పోచంపల్లి బట్ట ధర ₹ 217. పొపు యజమాని ఆ రెండు తాన్నను ఒక నెలలో అమ్మితే, అతడికి ఎంత దబ్బు వస్తుంది?

స్నాక్ టేబుల్స్

బాలల దినోత్సవం సందర్భంగా, తరగతిలో టీచర్ ప్రతి విద్యార్థికి వారికిష్టమైన పండు ఇవ్వాలనుకుంది. టీచర్ తరగతి లీడర్లు అయిన లాస్య, హాసిని లను పిల్లలకు ఇష్టమైన పండు గురించి సమాచారం సేకరించమని చెప్పింది. వారిద్దరు సమాచారాన్ని సేకరించి నోటు పుస్తకంలో కింది విధంగా నమోదు చేశారు.

క్రమ సంఖ్య	ఇష్టమైన పండు						
1	అరటి పండు	11	నారింజ పండు	21	అరటి పండు	31	నారింజ పండు
2	ఆపిల్	12	అరటి పండు	22	నారింజ పండు	32	ఆపిల్
3	నారింజ పండు	13	ఆపిల్	23	అరటి పండు	33	నారింజ పండు
4	అరటి పండు	14	నారింజ పండు	24	ఆపిల్	34	అరటి పండు
5	ఆపిల్	15	ఆపిల్	25	నారింజపండు	35	అరటి పండు
6	అరటి పండు	16	ఆపిల్	26	అరటి పండు	36	నారింజ పండు
7	నారింజ పండు	17	నారింజ పండు	27	నారింజ పండు	37	ఆపిల్
8	ఆపిల్	18	అరటి పండు	28	ఆపిల్	38	అరటి పండు
9	నారింజ పండు	19	ఆపిల్	29	నారింజ పండు	39	నారింజ పండు
10	ఆపిల్	20	నారింజ పండు	30	అరటి పండు	40	ఆపిల్

లాస్య ఒకొక్క పండును ఇష్టపడే వారి సంఖ్యను లెక్కించి ఆ సమాచారాన్ని కింది విధంగా గణన చిహ్నాలను ఉపయోగించి పట్టికలో నమోదు చేసింది.

పండు పేరు	గణన చిహ్నాలు	ఇష్టపడే పిల్లల సంఖ్య
అరటి పండు		
ఆపిల్		
నారింజ పండు		

హోసిని కూడా అదే సమాచారాన్ని గణన చివ్వులు ఉపయోగించి పట్టికలో నమోదు చేసింది. కాని హోసిని మరొక విధంగా చేసింది. ప్రతి 5వ విద్యార్థికి (/) గణన చివ్వుముతో చూపింది.

పండు పేరు	గణన చివ్వులు	ఇష్టపడే పిల్లల సంఖ్య
అరటి పండు		
ఆపిల్		
నారింజ పండు		

పై రెండింటిలో ఏ సందర్భంలో మీరు గణన చివ్వులను సులభంగా లెక్కించగలరు? ఎందుకు?

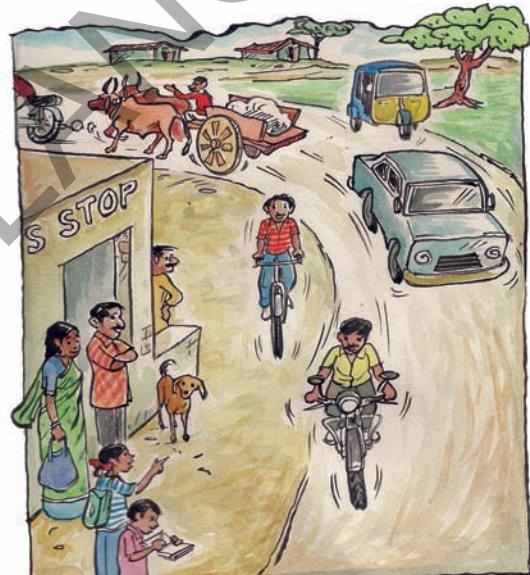
బస్టాపు వద్ద

ఆఖీల మరియు అభి సెలవులలో వారి ఆమ్మమ్మ గారి ఇంటికి వెళ్లాలనుకున్నారు. అందుకోనం వారిద్దరు వాళ్ల ఆమ్మ, నాన్నలతో పాటు బస్సపొట్టలో బస్సుకోనం ఎదురు చూస్తున్నారు. బస్సురావడం ఆలస్యమవుతున్నందువల్ల వారు విసుగుచెందారు.

ఆభిలకు ఒక ఆలోచన వచ్చింది. ఈ రోడ్స్‌పై నుండి వెళుతున్న వాహనాలను లెక్కించాలని ఆభితో చెప్పింది.

అభి బ్యాగులో నుండి ఒక నోటు పుస్తకం తీసి కింద చూచిన విధంగా వావానాలను లెక్కించడం ప్రారంభించారు. ఈ విధంగా వారి బస్టి వచ్చేంతవరకు (ఒక గంట సమయంలో) లెక్కించి సమాచారాన్ని పట్టికలో గణన చిహ్నాలు ఉపయోగించి కింది విధంగా సమాదు చేసున్నారు.

పట్టికలో వాహనాల సంఖ్యకు సరివడు గణన చివ్వేలను ఉపయోగించి పట్టికను పూర్తి చేయండి.

వాహనం	గణన చివ్వులు	వాహనాల సంఖ్య
సైకిలు		9
ఆటో		12
మొటరు సైకిలు (బైకు)		18
ఎడ్డ బండి		3
కారు		7

ఇప్పుడు, ఈ కింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలివ్వండి.

- అఖిల మరియు అభి ఒక గంట సమయంలో ఎన్ని వాహనాలను గమనించారు?
- ఏ వాహనమును వారు అన్నితి కంటే ఎక్కువ సార్లు గమనించారు?
- పట్టిక ద్వారా మోటారు సైకిల్ల సంఖ్య, సైకిల్ల సంఖ్యకు ఎన్ని రెట్లు ఉంది?
- ఎడ్డ బండ్ల సంఖ్య ఆటోల సంఖ్యలో $\frac{1}{4}$ ఉంది. పట్టికలో చూపబడిన సమాచారం ఆధారంగా ఈ వాక్యము సరైనదేనా?
- మోటారు సైకిల్ల సంఖ్య, ఎడ్డబండ్ల సంఖ్యకు ఎన్ని రెట్లు ఉన్నది?

వీరోజు - ఎండ, మిమ్మి, వాన?

శంకర్ ఆగష్టు 2012 మాసంలోని ప్రతి రోజు తను గమనించిన వాతావరణ సమాచారాన్ని క్యాలండర్లో చిత్రాల ద్వారా ఈ విధంగా నమోదు చేశాడు.

ఆగష్టు - 2012

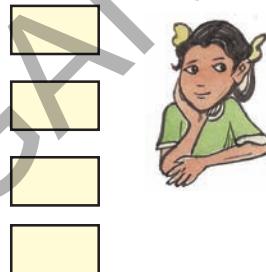
సోమ	మంగళ	బుధ	గురు	శుక్ర	శని	ఆది
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

క్యాలండర్‌ను గమనించి సరిపడు గణన చిహ్నాలతో పట్టికను పూర్తిచేయండి.

వాతావరణం	గణన చిహ్నాలు	రోజుల సంఖ్య

పట్టికలోని సమాచారం ఆధారంగా కింది నిర్ణయాలలో ఏవి సరియైనవి? కింది బాక్సులలో అవును, కాదు అని రాయండి.

- (అ) నెలలో 10 రోజులు ఎండగా ఉంది.
- (ఆ) నెలలో 9 రోజులు మేఘావృత్తమై ఉంది.
- (ఇ) నెలలో ఎక్కువ రోజులు ఎండగా ఉంది.
- (ఈ) నెలలో ఎక్కువ రోజులు మేఘావృత్తం గాని లేదా వర్షంగాని ఉంది.

పట్టపోలియో క్యాంపు

అబ్బాపూర్ గ్రామ పంచాయతీ పరిధిలోని 5 సంగాలోపు పిల్లలందరికి పల్న పోలియో చుక్కల మందును వేయు కార్బ్యూక్రమం నిర్వహించబడుతున్నది. ఈ పెద్ద గ్రామ పంచాయతీ పరిధిలో 4 ఆవాస ప్రాంతాలు ఉన్నాయి.

పిల్లల సంఖ్య ఎక్కువగా ఉన్నందున, ఆరోగ్యకార్బ్యూక్రట్ చుక్కల మందు వేయించుకున్న ప్రతి ముగ్గురు పిల్లల సంఖ్యను ఈ విధంగా ☺ ముఖంద్వారా సూచించాలనుకుంది. వివరాలు కింది విధంగా పట్టికలో నమోదు చేసింది.

☺ = 3 పిల్లలు

ఆవాస ప్రాంతం	పోలియో చుక్కల మందు వేయించుకున్న పిల్లల సంఖ్య	పిల్లల సంఖ్య
అబ్బాపూర్	☺ ☺ ☺	9
బాణాల పల్లి	☺ ☺ ☺ ☺ ☺	
శ్రీరాముల పల్లి	☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺	
రామచంద్రుని పల్లి	☺ ☺	

మొత్తం గ్రామపంచాయతీ పరిధిలో ఎంత మంది పిల్లలు పోలియో చుక్కల మందు వేయించుకున్నారు?

పారశాలలో ఎంత మంది విద్యార్థులున్నారు?

కానిందేవిపేట ప్రాథమిక పారశాలలో తరగతి వారీగా విద్యార్థుల సంఖ్య కింది పట్టికలో ఇవ్వబడింది.

 = 5 గురు విద్యార్థులు

తరగతి	తరగతిలోని పిల్లల సంఖ్య	పిల్లల సంఖ్య
I	 	
II	 	
III	 	
IV	 	
V	 	

పారశాలలో ఎంత మంది విద్యార్థులున్నారు? _____

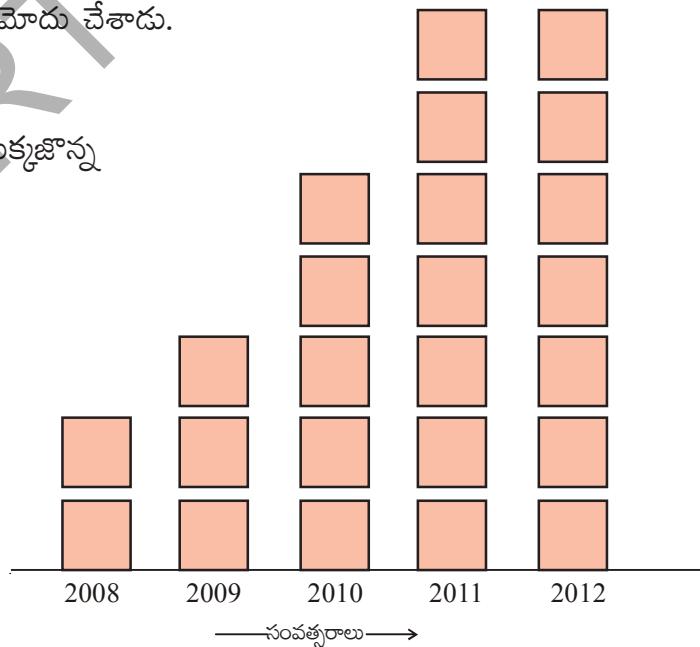
ప్రయత్నించండి

10 మంది విద్యార్థులను తో సూచించినట్లయితే పారశాలలో మొత్తం విద్యార్థుల సంఖ్య ఎంత ఉంటుంది?

రామయ్య - మొక్కజోన్సు దిగుబడి

రామయ్య తన పొలంలో మొక్కజోన్సును పండిస్తాడు. అతను గత 5 సంవత్సరాలుగా పండించిన మొక్కజోన్సు దిగుబడిని కింది విధంగా నమోదు చేశాడు.

 = 40 కి.ట్రా. మొక్కజోన్సు

ఈ చార్టును పరిశీలించి రామయ్య పండించిన మొక్కజోన్సు పంట దిగుబడి గురించి మూడు వాక్యాలు రాయండి.

1. _____
2. _____
3. _____

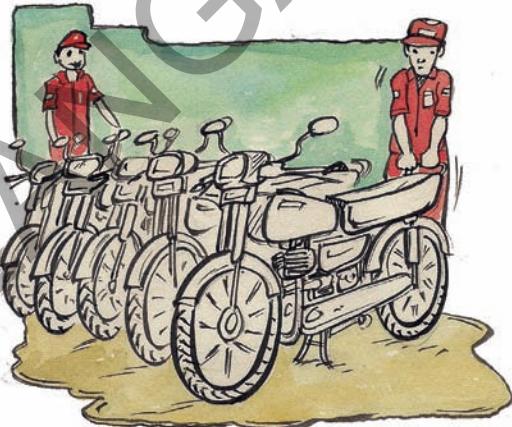
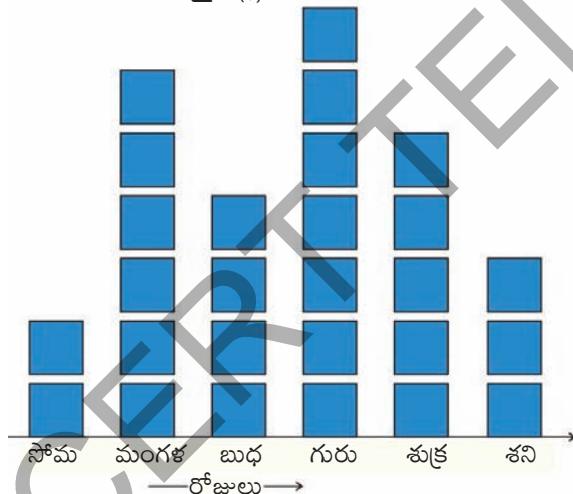
ప్రయత్నించండి

మీ ఇంట్లోని వారు లేదా మీ పరిసరాలలోని వారు గత 5 సంవత్సరాలుగా పండించిన వరి / మొక్కజోన్సు పంటకు సంబంధించిన దిగుబడి సమాచారం సేకరించండి (లేదా) గత 5 సంవత్సరాలలో మీ పారశాలలో నమోదైన విద్యార్థుల సంఖ్యను సేకరించి బాక్సు చార్టు ద్వారా చూపండి.

అమ్మిన మోటారు సైకిల్ల సంఖ్య

ఒక మోటారు సైకిల్ల కంపెనీ డీలరు ఒక వారంలో అమ్మిన మోటారు సైకిల్ల సంఖ్యను కింది విధంగా బాక్సు చార్టు ద్వారా చూపించాడు.

 = 10 మోటారు సైకిల్లు

పై బాక్సు చార్టును పరిశీలించి కింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలివ్వండి.

1. బుధవారం నాడు ఎన్ని మోటారు సైకిల్లు అమ్మినారు? _____
2. ఏ రోజు తక్కువ సంఖ్యలో మోటారు సైకిల్లు అమ్మినారు? ఎన్ని? _____
3. మంగళవారం అమ్మిన మోటారు సైకిల్ల సంఖ్య, శనివారం అమ్మిన మోటారు సైకిల్లకు ఎన్ని రెట్లు? _____
4. ఏ రోజున ఎక్కువ సంఖ్యలో మోటారు సైకిల్లు అమ్మినారు? ఎన్ని? _____
5. మొత్తం వారంలో అమ్మిన మోటారు సైకిల్ల సంఖ్య ఎంత? _____

4

పాడవులో చిన్నవి - పాడవులో పెద్దవి

ఈ పెన్మిశ్లు ఎంత పాడవున్నవో అంచనా వేయగలరా?

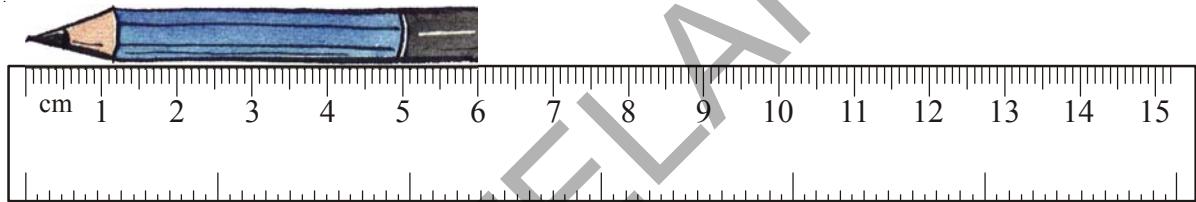
_____ సెం.మీ.

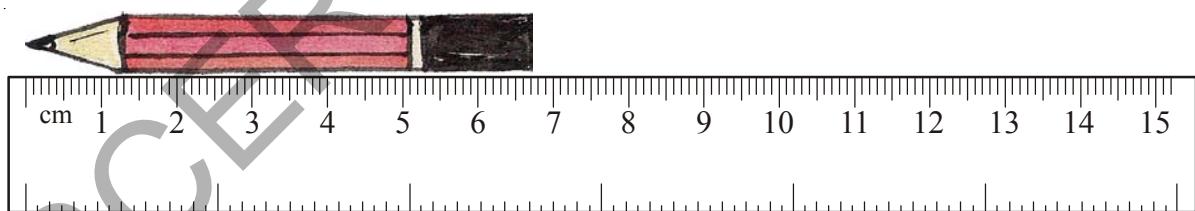
_____ సెం.మీ.

ఇప్పుడు, వాటిని స్నేలు సహాయంతో కొలవండి.

ఈ నీలి రంగు పెన్మిలు 6 సెం.మీ. పాడవుంది.

ఈ ఎరువు రంగు పెన్మిలు పాడవు 6 సెం.మీ. కన్నా ఎక్కువ, 7 సెం.మీ. కన్నా తక్కువ ఉంది.

ఒక సెంటీమీటర్ పాడవు 10 చిన్న విభాగాలు (మిల్లీమీటర్లు)గా విభజించబడింది. 10 మిల్లీ మీటర్లు పాడవు ఒక సెంటీ మీటర్ పాడవుకు సమానం. కావున ఒక మిల్లీ మీటర్ పాడవు ఒక సెంటీమీటర్ పాడవులో $\frac{1}{10}$ వ వంతు.

పైన చూపిన ఎరువు రంగు పెన్మిలు 6 సెంటీ మీటర్లు 7 మిల్లీ మీటర్లు పాడవు ఉంది. మిల్లీమీటరును మి.మీ.గా సూచించబడుతుంది.

నీలి రంగు పెన్మిలు కంటే ఎరువు రంగు పెన్మిలు _____ మి.మీ. ఎక్కువ పాడవుంది.

ఇవి చేయండి

1. ఈ కింది పట్టికలో ఇచ్చిన వస్తువుల అంశము పొడవులను కొలవండి. ఆ కొలతలను పట్టికలో రాయండి.

వస్తువు / అంశము	కొలిచిన పొడవు
నీ దగ్గర ఉన్న పెన్సిలు	_____ సెం.మీ. _____ మి.మీ.
చాక్షీస్	_____ సెం.మీ. _____ మి.మీ.
నీ బొటనవేలు గోరు	_____ సెం.మీ. _____ మి.మీ.
నీ పొడవైన వేలు	_____ సెం.మీ. _____ మి.మీ.
నీ రబ్బరు	_____ సెం.మీ. _____ మి.మీ.

2. కింద ఇచ్చిన కొలతలతో రేఖను అంచనాతో గీయండి. వాటిని కొలవండి.
- (అ) అర సెం.మీ. పొడవున్న రేఖ
 (ఆ) 10 సెం.మీ. పొడవున్న రేఖ
 (అ) 6 సెం.మీ. పొడవున్న రేఖ
 (ఆ) 15 సెం.మీ. పొడవున్న రేఖ

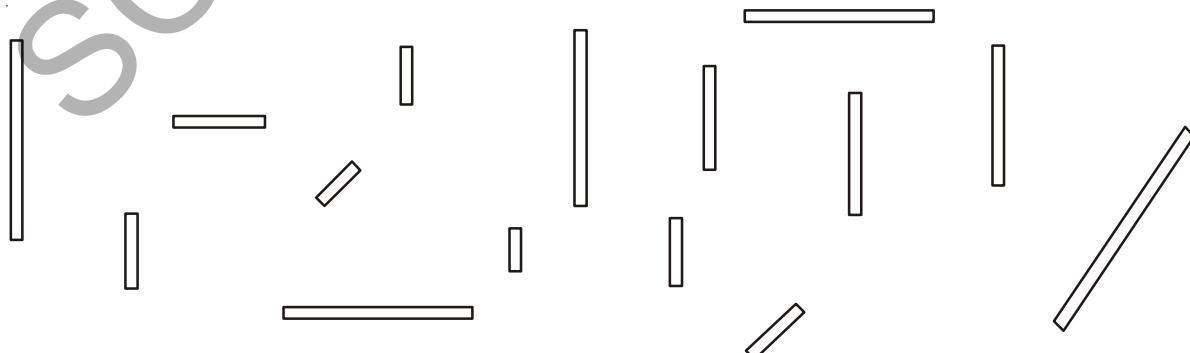
ప్రయత్నించండి

1. నీకు తెలిసిన కీటకాలలో వేటి పొడవు ఒక సెం.మీ. కంటే తక్కువగా ఉంటుంది?
2. ఈ కింద ఇవ్వబడిన చాక్ పీస్ల పొడవులను అంచనావేసి, కింద ఇచ్చిన రంగుల ఆధారంగా రంగు వేయండి. మీరు అంచనా వేసిన పొడవులను కొలిచి సరిచూడండి.

1 సెం.మీ. కన్నా తక్కువ పొడవు - ఎరుపు.

1 సెం.మీ. నుండి 2 సెం.మీ. పొడవు - నీలి.

2 సెం.మీ. నుండి 3 సెం.మీ. పొడవు - ఆకుపచ్చ).

క్రీడా దినోత్సవం

రంగాయపల్లి పారశాలలో ఈ రోజు క్రీడా దినోత్సవంను జరుపుకుంటున్నారు.

గెనురు పిల్లలు చేసిన లాంగ్ జంప్ (దూరం దుముకుల) పోటీ ఫలితాలు ఈ కింద పట్టికలో ఇవ్వబడినవి.

సంధ్య	3 మీ. 10 సెం.మీ.
లక్ష్మీ	3 మీ. 25 సెం.మీ.
శైలజ	3 మీ. 60 సెం.మీ.
కిరణ్	3 మీ. 5 సెం.మీ.
ఛైరవ్	3 మీ. 20 సెం.మీ.
నితిన్	3 మీ. 50 సెం.మీ.

- గలిచినది ఎవరు?
- ఆమె ఎంత దూరం దూకింది?
- అందరి కంటే ఎక్కువ దూరం దూకిన కొలతకు, అందరి కంటే తక్కువ దూరం దూకిన కొలతకు మధ్య తేడా ఎంత?
- 4 మీ. పొడవుకు సమానం చేయడానికి ఇంకా ఎన్ని సెం.మీ. దూరం దూకాలి?
 - శైలజ - 3 మీ. 60 సెం.మీ. + _____ = 4 మీ.
 - కిరణ్ - 3 మీ. 5 సెం.మీ. + _____ = 4 మీ.
 - ఛైరవ్ - 3 మీ. 20 సెం.మీ. + _____ = 4 మీ.
 - నితిన్ - 3 మీ. 50 సెం.మీ. + _____ = 4 మీ.

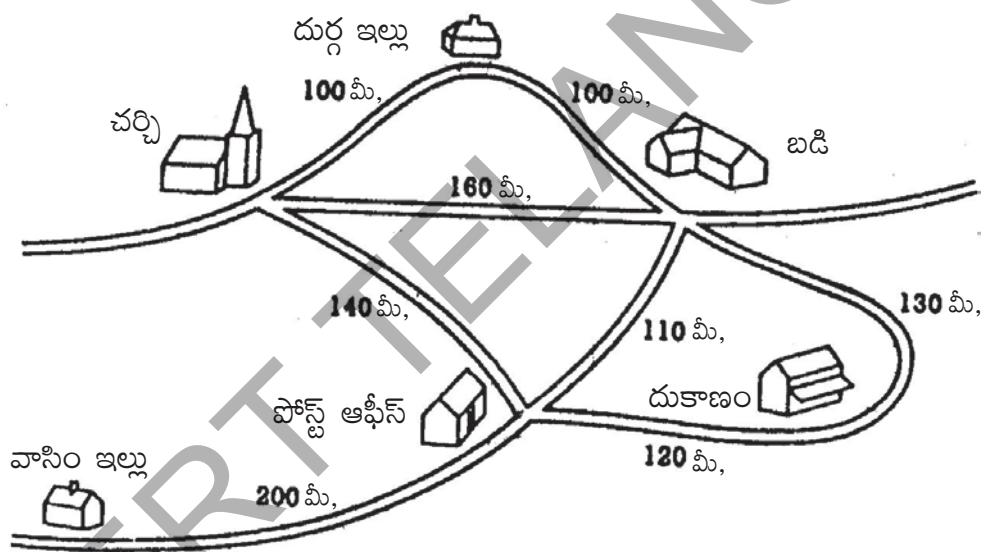
బ్రిడ్జీ కింది నుండి ఏ వాహనం పోగలుగుతుంది?

ఒక బ్రిడ్జీ కింది నుండి 3 మీ 50 సెం.మీ. ఎత్తు లేదా అంతకన్న తక్కువ ఎత్తున్న వాహనాలు మాత్రమే వెళ్గలవు. ఈ కింది వాహనాలలో ఏది బ్రిడ్జీ కింది నుండి పోగలవు?

గోరంట గ్రామం

ఈ కింది పటంలో గోరంట్ల గ్రామంలోని ముఖ్య ప్రదేశాల మధ్య దూరాలు ఇవ్వబడినవి.

పై పటం ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు ఇవ్వండి.

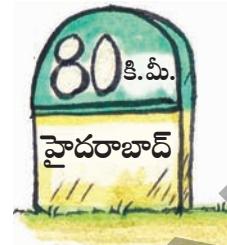
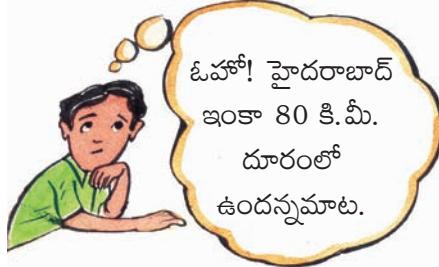
- (అ) దుర్గ ఇంటికి వెళ్ళడానికి వాసిం పోస్ట్ ఆఫీస్, దుకాణం మరియు బడి గుండా వెళ్ళాడు. వాసిం ఎంతదూరం నడిచాడు?

(ఆ) వాసిం ఇంటికి వెళ్ళడానికి దుర్గ అదే సమయానికి బయలుదేరింది. వాసిం ఇంటికి చర్చి మరియు పోస్ట్ ఆఫీస్ గుండా ఆమె వెళ్ళింది. ఆమె ఎంత దూరం నడిచింది?

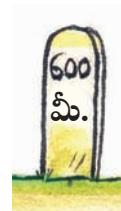
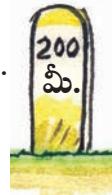
(ఇ) ఎవరు ఎక్కువ దూరం నడిచారు?

ప్రైదరాబాద్కు షాను యొక్క బస్సు ప్రయాణం

షాను ప్రైదరాబాద్లో తన మామయ్య ఇంటికి వెళ్లుచున్నాడు. దారిలో అతను కొన్ని మైలు రాళ్లను గమనించాడు.

అతను ఈ ప్రక్కనున్న మైలురాయిని గమనించాడు.

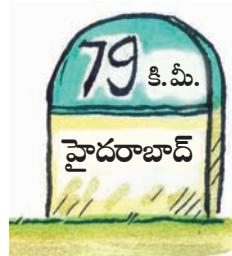

తిరిగి, కొన్ని నిమిషాల తర్వాత అతడు ఈ మైలు రాయిని చూశాడు.

ఆ తర్వాత దీనిని చూశాడు.

మళ్ళీ అతడు ఈ మైలు రాయిని చూశాడు.

మనం 80వ కి.మీ.
మైలురాయి నుండి 79వ
కి.మీ. మైలురాయి మధ్య 1
కి.మీ. ప్రయాణించాము.
ఈ కి.మీ. = 1000 మీ.

అతడు ఇదంతా చూసి తికమక పడ్డాడు. అప్పుడు వాళ్ళ అమ్మ ఇలా వివరించింది.

ప్రయత్నించండి

1. ఒక కిలోమీటర్లో ఎన్ని 200 మీ. ఉన్నాయి?

2. ఒక కిలోమీటర్లో ఎన్ని 100 మీ. ఉన్నాయి?

$$3. \frac{1}{2} \text{ కి.మీ.} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ మీ.}$$

$$4. \frac{1}{4} \text{ కి.మీ.} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ మీ.}$$

భారత దేశంలోని పొడవైన నదులు

భారత దేశంలోని కొన్ని ప్రధాన నదులు, వాటి పొడవుల వివరాలు ఈ పట్టికలో ఇవ్వబడినాయి.

నది పేరు	పొడవు
గోదావరి	1465 కి.మీ.
గంగ	2526 కి.మీ.
కృష్ణ	1400 కి.మీ.
యమున	1376 కి.మీ.
నర్సరు	1312 కి.మీ.

(అ) పొడవుల ఆధారంగా నదుల పేర్లను ఆరోహణ క్రమంలో రాయండి. (తక్కువ పొడవు నుండి ఎక్కువ పొడవుకు)

(అ) ప్రపంచంలో అన్నిటికంటే పొడవైన నది నైలునది. దాని పొడవు 6650 కి.మీ. గంగానది పొడవు, నైలునది పొడవు కన్నా ఎంత తక్కువ?

గోదావరి నది పొడవు, నైలునది పొడవు కన్నా ఎంత తక్కువ?

(ఇ) కింద కొన్ని బ్రిడ్జీల పొడవులు ఇవ్వబడ్డాయి. వాటిని కి.మీ., మీ., సెం.మీ.లలో తెల్పండి.

$$\text{ప్రకాశంబ్యారేజ్} = 1223 \text{ మీ.} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ కి.మీ. } \underline{\hspace{2cm}} \text{ మీ.}$$

$$\text{ధవళేశ్వరం బ్యారేజ్} = 2701 \text{ మీ.} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ కి.మీ. } \underline{\hspace{2cm}} \text{ మీ.}$$

ప్రయత్నించండి

- మీ ఇంటికి, బడికి మధ్య ఎంత దూరం ఉందో అంచనా వేయండి.
- మీ మండల కేంద్రానికి, మీ గ్రామానికి మధ్య ఎంత దూరం ఉందో అంచనా వేయండి.

నా ఎత్తు ఎంత?

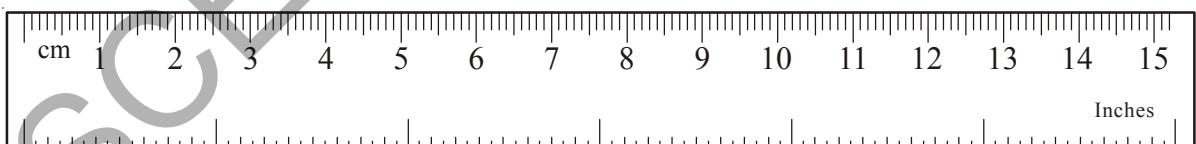
మొట్లపల్లి గ్రామంలోని ఉపాధ్యాయులు ఆరోగ్య శిబిరాన్ని ఏర్పాటుచేశారు. డాక్టరు పిల్లల ఎత్తు మరియు బరువులను కొలిచి వారి ఆరోగ్య కార్డులలో నమోదుచేశారు.

సోని ఆరోగ్యకార్డు ఇలా ఉంది.

ఆరోగ్యకార్డు	
పేరు	: కె.సోని
తండ్రి పేరు	: శ్రీనివాస్
తరగతి	: 5వ
ఎత్తు	: 4' 11"
బరువు	: 34 కె.జి.లు

సోని ఎత్తు ఎంత?

ఈ ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పే మందు, నీ దగ్గరున్న జ్యామితి పెట్టేలోని స్నేలును గమనించండి. దాని ఒక వైపు సెంటీమీటర్లు, మరొకవైపు అంగుళాలలో కొలతలు గుర్తించబడినాయి.

పైన చూపబడిన స్నేలు 6 అంగుళాల పొడవు ఉంటుంది. దీని కన్నా పెద్ద స్నేలు తీసుకొంటే అది 12 అంగుళాల పొడవు ఉంటుంది. ఈ 12 అంగుళాల పొడవును ఒక అడుగు అంటారు. ఒకటి కంటే ఎక్కువ అడుగుల పొడవును అడుగులలో చెపుతాము. రాసేటప్పుడు చూపేటప్పుడు అంగుళంను (") గుర్తుతోను, అడుగును (') గుర్తుతోనూ చూపిస్తాము.

కావున, సోని ఎత్తు 4 అడుగుల 11 అంగుళాలు.

ఇవి చేయండి

మీ ఎత్తును మరియు మీ నలుగురు మిట్రుల ఎత్తులను అడుగులు మరియు అంగుళాలలో తెలపండి.

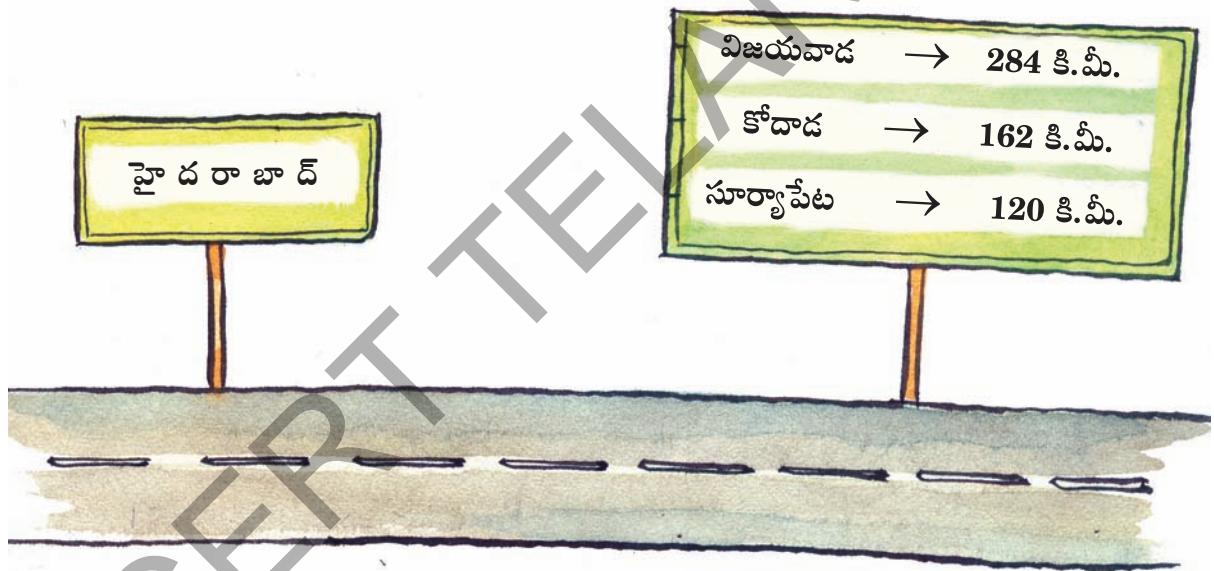
క్ర.సం.	పేరు	ఎత్తు అడుగులు & అంగుళాలలో	ఎత్తు అంగుళాలలో
ఉదా:	సోని	4' 11"	59"

మీలో అందరికన్నా ఎక్కువ పొడవైనవారు ఎవరు? _____

అభ్యాసం

- మధు ఇల్లు అతని బడి నుండి 3 కి.మీ. దూరంలో ఉంది. అతడు 2 కి.మీ.ల 350 మీ. దూరం సైకిల్పై వెళ్లి మిగిలిన దూరం నడచి వెళ్లాడు. అతడు నడిచి వెళ్లిన దూరం ఎంత?
- 80 మీటర్ల పొడవు గల గోడ అడుగుభాగంవెంబడి ఉంచడానికి 20 సెం.మీ. పొడవుగల ఇటుకలను ఎన్ని వాడాలి?
- భూశీలను పూరించండి.
 - 12 కి.మీ. = _____ మీ.
 - 2 కి.మీ.ల 400 మీ. = _____ మీ.
 - 4500 మీ. = _____ కి.మీ. _____ మీ.
 - 7750 మీ. = _____ కి.మీ. _____ మీ.
 - 22 మి.మీ. = _____ సెం.మీ. _____ మి.మీ.
 - 75 మి.మీ. = _____ సెం.మీ. _____ మి.మీ.
 - (బు) 9 సెం.మీ.ల 5 మి.మీ. = _____ మి.మీ.
 - (బుఱ) 12 సెం.మీ.ల 8 మి.మీ. = _____ మి.మీ.

4. బిందు ఇల్లు మరియు మార్కెట్లు బడికి ఇరువైపుల వ్యతిరేకదిశలలో ఉన్నాయి. బిందు ఇల్లు మరియు బడికి మధ్య దూరం 4 కి.మీ.ల 660 మీ. మరియు బడి, మార్కెట్లల మధ్య దూరం 2 కి.మీ. 800 మీ. బిందు తన ఇంటి నుండి బడికి, తర్వాత మార్కెట్కు వెళ్లిన ఆమె ప్రయాణించిన దూరం ఎంత?
5. సనా ఇంటి నుండి బడికి చేరడానికి రమీజా ఇంటి గుండా వెళ్లవలసి ఉంటుంది. సనా ఇంటికి, బడికి మధ్య దూరం 2 కి.మీ.ల 345 మీ. రమీజా ఇంటికి, బడికి మధ్య దూరం. 1 కి.మీ. 650 మీ. సనా, రమీజా ఇళ్ళ మధ్య దూరం ఎంత?
6. ఒక కోటును కుట్టడానికి ఒక దర్జీ 3 మీ.ల 10 సెం.మీ. బట్టను వాడతాడు. అలాంటి 4 కోటులను కుట్టడానికి ఎంత బట్ట అవసరం?
7. అశిష్ హైదరాబాద్ నుండి విజయవాడ వెళ్తున్నాడు. బయలు దేరినప్పుడు జాతీయ రహదారి ఎన్.పోవ్. -9 పై ఈ కింది బోర్డులను మాశాడు.

- (అ) అతడు హైదరాబాద్ నుండి విజయవాడ వెళ్డానికి ఎంత దూరం ప్రయాణించాలి?
- (ఆ) సూర్యపేట నుండి కోదాడ మధ్య దూరం, కోదాడ నుండి విజయవాడ మధ్య దూరం లలో ఏది ఎక్కువ?
- (ఇ) సూర్యపేట మరియు విజయవాడల మధ్య దూరం ఎంత?

5

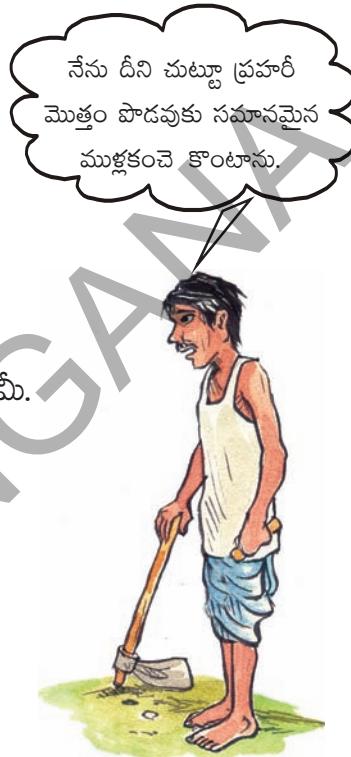
ఆవరణలు మరియు ప్రఫారీలు - 1

సక్కు తన భూమికి కంచెవేయాలనుకొన్నాడు.

40 మీ.

30 మీ.

నేను దీని చుట్టూ ప్రహరీ
మొత్తం పొదవుకు సమానమైన
ముళ్లకంచె కొంటాను.

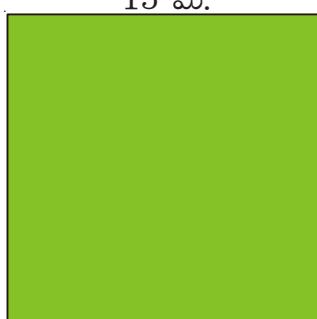
సక్కు తన భూమికి కంచె వేయడానికి ఎంత ముళ్ల కంచె అవసరం అవుతుంది?

ప్రహరీ చుట్టూ ఉన్న మొత్తం పొదవును చుట్టుకొలత అంటారు.

ఇవి చేయండి

- రామయ్య పొలం చుట్టూ కొలత ఎంత? పొలం చుట్టూ
పొరుతున్న నీళ్లను చూడడానికి రోజుకు 3 సార్లు చుట్టూ
తిరిగి చూస్తాడు. అతడు నడివిన మొత్తం దూరం ఎంత?

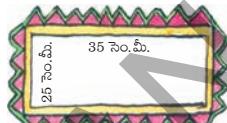
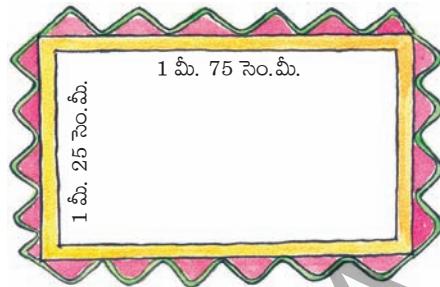
15 మీ.

15 మీ.

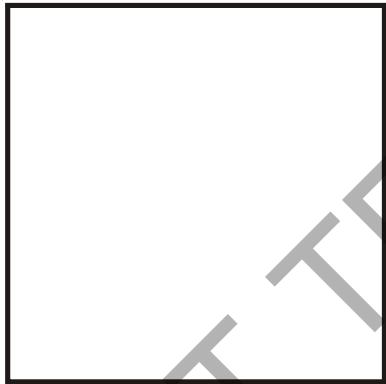
2. రాణి ఒక టేబుల్‌పై పరిచే బట్ట చుట్టూ అంచును కుట్టాలనుకుంది. అలాగే 6 టేబుల్ మ్యాట్లల చుట్టూ అంచును కుట్టాలనుకుంది.

- (అ) టేబుల్‌పై పరిచే బట్ట కొరకు ఎంత పొడవైన అంచును కొనాలి?
- (అ) 6 టేబుల్ మ్యాట్లల కొరకు ఎంత పొడవైన అంచును కొనాలి?
- (ఇ) పై వాటన్నింటి కొరకు ఎంత పొడవైన అంచును కొనాలి?

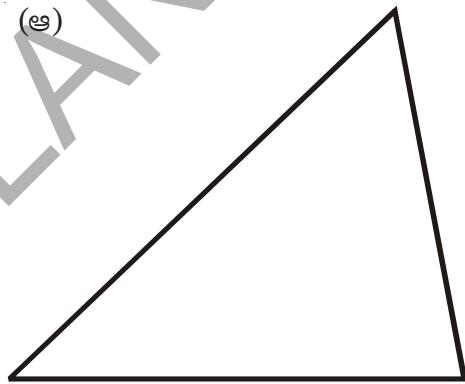

3. ఈ కింద ఇచ్చిన ఆకారాల చుట్టూ కొలతను స్క్రూష్టో కొలవండి. రాయండి.

(అ)

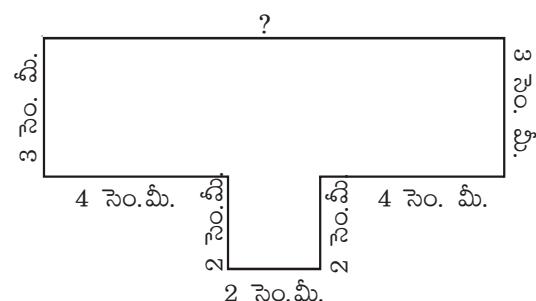
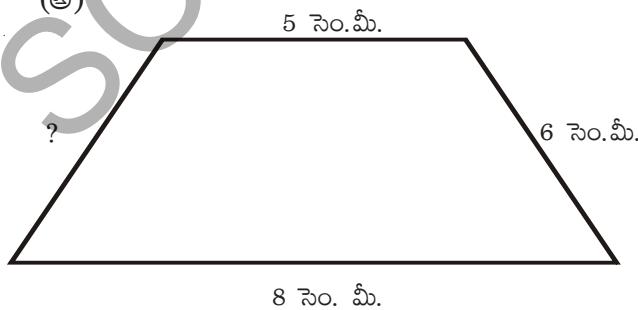

(అ)

4. కింద ఇచ్చిన ఆకారాలలో ఒక భుజం పొడవు తప్ప, మిగిలిన అన్ని భుజాల పొడవులు, చుట్టూ కొలత ఇవ్వబడినాయి. అయిన ఇవ్వని భుజం పొడవును కనుక్కోండి.

(అ)

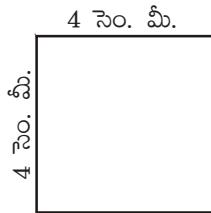

$$\text{చుట్టూకొలత} = 24 \text{ సె.మీ.}$$

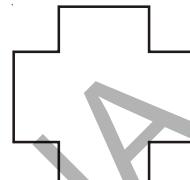
$$\text{చుట్టూకొలత} = 30 \text{ సె.మీ.}$$

ప్రయత్నించండి

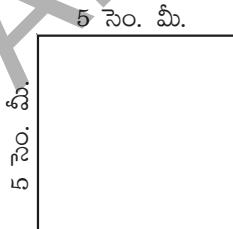
1. (అ) ఈ చతురస్రం చుట్టు కొలత ఎంత?

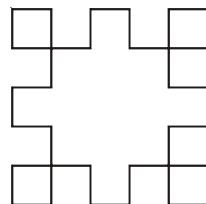
(అ) పైన ఇచ్చిన చతురస్రము ప్రతిమూల నుండి 1 సె.మీ. భుజముగా ఉన్న చతురస్రాలను తొలగించిన తర్వాత దాని చుట్టు కొలత మారుతుందా?

2. (అ) ఈ చతురస్రం చుట్టు కొలత ఎంత?

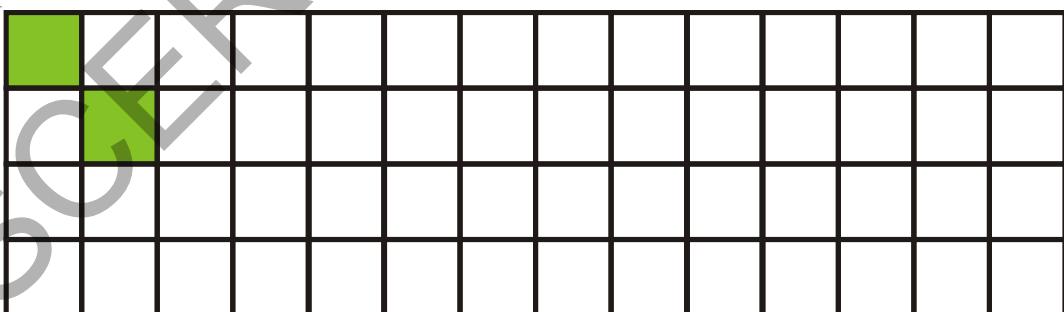

(అ) ఈ చతురస్రము నుండి ప్రక్కన చూపిన విధంగా సె.మీ. భుజముగా ఉన్న చతురస్రాలను తొలగించిన తర్వాత దాని చుట్టుకొలత మారుతుందా?

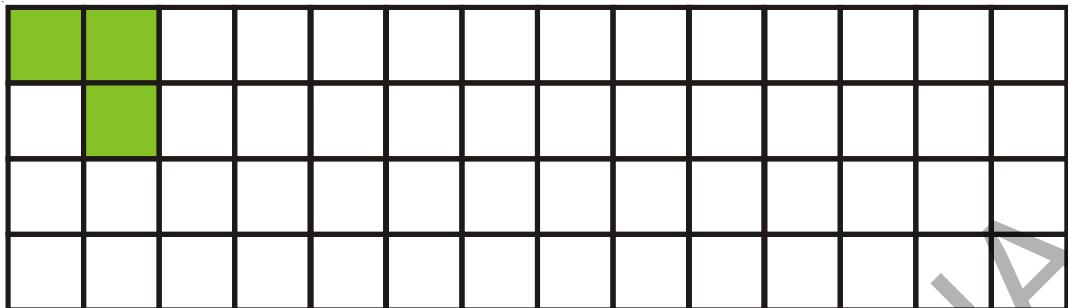
చతురస్రంతో ఆడుకుండాం...!

ఈ కింద ఇచ్చిన చదరాలలో 2 చతురస్రాలను ఉపయోగించి వివిధ ఆకారాలను ఏర్పరచండి. ఒకటి మాదిరి కొరకు చేయబడినది. మీ స్నేహితులు చేసిన ఆకారాలను కూడా గమనించండి.

- (అ) మీరు ఏర్పరచిన ఆకారాలన్నీ సమాన ప్రదేశాన్ని ఆక్రమిస్తున్నాయా?
- (అ) ఆ ఆకారాలన్నింటి చుట్టుకొలత సమానంగా ఉందా? ఏ ఆకారానికి అతి తక్కువ, ఏ ఆకారానికి అతి ఎక్కువ చుట్టుకొలత ఉంది?

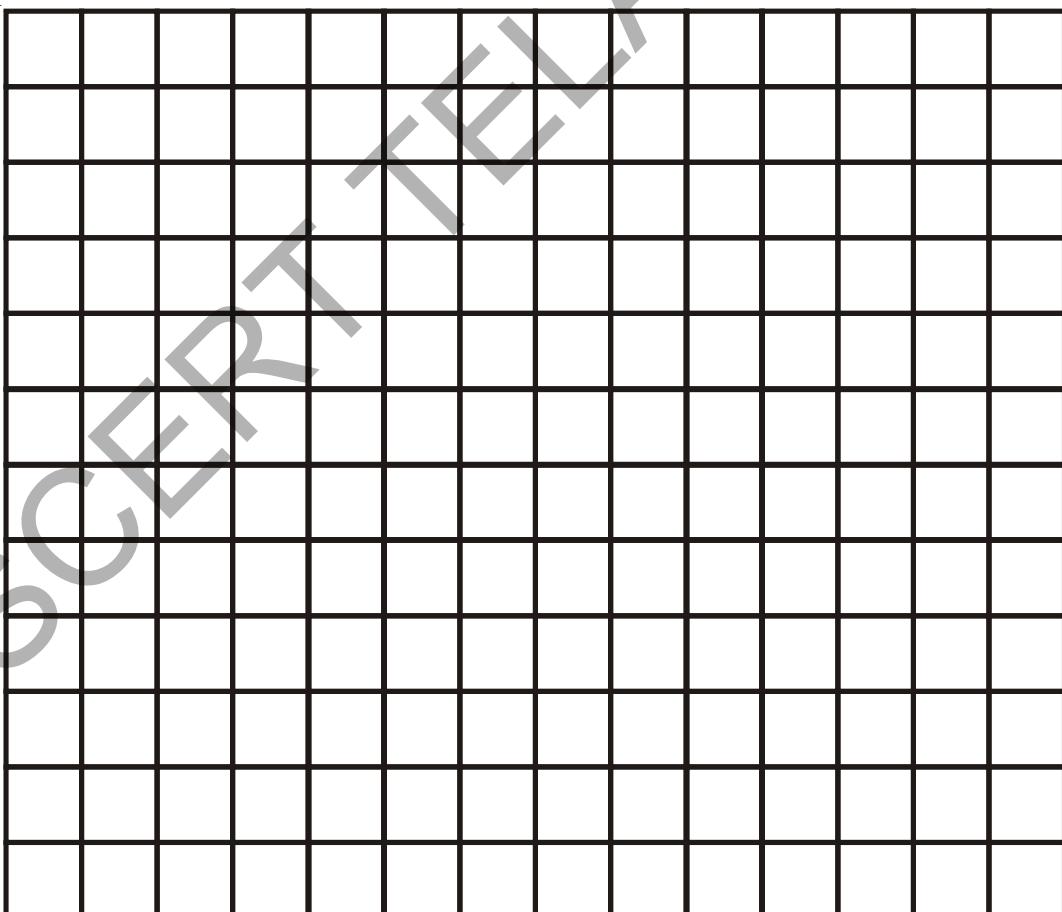
ఇప్పుడు కింద ఇచ్చిన చదరాలలో 3 చతురస్రాలను ఉపయోగించి వివిధ ఆకారాలను ఏర్పరచండి. ఒకటి మాదిరి కొరకు చేసి ఇవ్వబడింది. మీ స్నేహితులు చేసిన ఆకారాలను కూడా గమనించండి.

- (అ) మీరు ఏర్పరచిన ఆకారాలన్నీ సమాన ప్రదేశాన్ని ఆక్రమిస్తున్నాయా?
- (ఆ) ఆ ఆకారాలన్నింటి చుట్టూకొలత సమానంగా ఉందా? ఏ ఆకారానికి అతి తక్కువ, ఏ ఆకారానికి అతి ఎక్కువ చుట్టూకొలత ఉంది?

ప్రయత్నించండి

ఈ కింద ఇచ్చిన చదరాలలో 4 చతురస్రాలను ఉపయోగించి వివిధ ఆకారాలను ఏర్పరచండి. మీ స్నేహితులు ఏర్పరచిన ఆకారాలను చూడడం మర్చిపోకండి. సూచన : 16 వివిధ ఆకారాలు సాధ్యమౌతాయి.

- (అ) మీరు ఏర్పరచిన ఆకారాలన్నీ సమాన ప్రదేశాన్ని ఆక్రమిస్తున్నాయా?
- (ఆ) ఆ ఆకారాలన్నింటి చుట్టుకొలత సమానంగా ఉందా? ఏ ఆకారం అతి తక్కువ, ఏ ఆకారం అతి ఎక్కువ చుట్టుకొలత కలిగి ఉంది?

మీ లెక్కల పుస్తకంపై ఎన్ని అగ్గిపెట్టెలను అమర్ఖవచ్చు?

లావణ్య అగ్గిపెట్టెలతో ఆడుకొంటుంది. అగ్గిపెట్టెల మధ్య ఖాళీ లేకుండా ఒకదానిపై మరొకటి రాకుండా వాటిని ఆమె లెక్కల పుస్తకంపై ప్రకృప్రకృత అమర్ఖసాగింది.

పుస్తకంపై 25
అగ్గిపెట్టెలను
అమర్ఖవచ్చు.

ఇప్పుడు లావణ్య ఆమె నోటుబుక్ తీసి దానిపై అగ్గిపెట్టెలను అమర్ఖసాగింది.

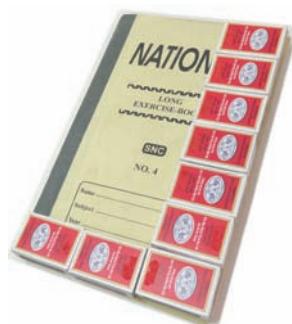
- (అ) పూర్తిగా అగ్గిపెట్టెలతో నోటుబుక్పై అమర్ఖడానికి, ఇంకా ఎన్ని అగ్గిపెట్టెలను అమర్ఖలో అంచనా వేయండి?
- (ఆ) లెక్కల పుస్తకం కన్నా ఈ నోటుబుక్ చిన్నదా? పెద్దదా?

ప్రయత్నించండి

1. ఎన్ని అగ్గిపెట్టెలతో కింది పుస్తకాలపై పూర్తిగా అమర్ఖవచ్చు?

(అ)

(ఆ)

2. మీ ఉపాధ్యాయుడి టేబుల్‌పై ఎన్ని లెక్కల పుస్తకాలను పూర్తిగా అమర్చవచ్చే అంచనావేయండి.

ఈక ఆ టేబుల్‌పై లెక్కల పుస్తకాలను అమర్చి మీ అంచనాను సరి చూసుకోండి. ఇలా అమర్చడానికి ఎన్ని పుస్తకాలు అవసరమైనాయి?

లావణ్య ఆడుకొనేటప్పుడు ఆమె ఉపాధ్యాయురాలు చూసింది. 5వ తరగతి పిల్లలకు వైశాల్యం గురించి తెలుపదానికి అనువైన సమయం అని భావించింది. ఆమె నల్లబల్లపై ఈ కింది విధంగా చదరాలను గీసింది.

ఇలాంటి ఎన్ని చదరాలు ఈ నల్లబల్లపై పూర్తిగా గీయవచ్చు అని టీచరు పిల్లలను అడిగింది.

ఒక వరుసలో 6 చదరాలున్నాయి.
అలాంటి 5 వరుసలున్నాయి.
కావున మొత్తం $6 \times 5 = 30$
చదరాలతో నల్లబల్లను పూర్తిగా
నింపవచ్చు.

టీచరు : కరెట్...! ఈ నల్లబల్లపై పూర్తిగా 30 చదరాలను గీయవచ్చు. కాబట్టి ఈ నల్లబల్ల వైశాల్యం = 30 చదరాలు.

ఈ నల్లబల్లను గమనించండి.

ఈ నల్లబల్ల ఆక్రమించిన ప్రదేశం లేదా నల్లబల్ల వైశాల్యం = _____ చదరాలు

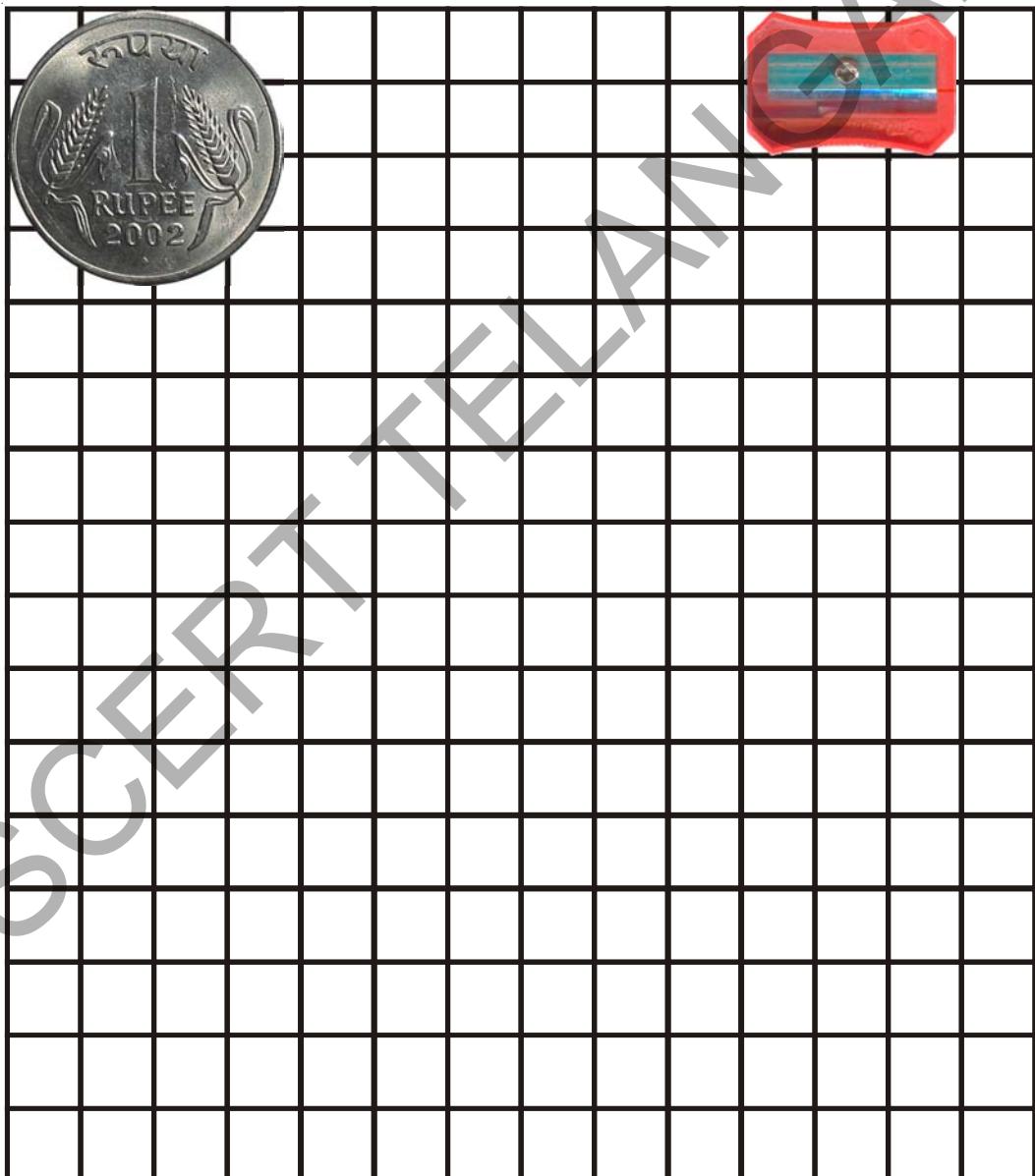
ప్రయత్నించండి

మీ దగ్గరున్న షార్ప్‌నర్ తీసుకొని ఈ కింద చదరాలపై ఉంచండి. ఆ షార్ప్‌నర్ కు ఉన్న ప్రతి ముఖం ఎంత ప్రదేశాన్ని ఆక్రమిస్తున్నాయి.

మీ షార్ప్‌నర్ (sharpner) ఎంత ప్రదేశాన్ని ఆక్రమిస్తుంది.

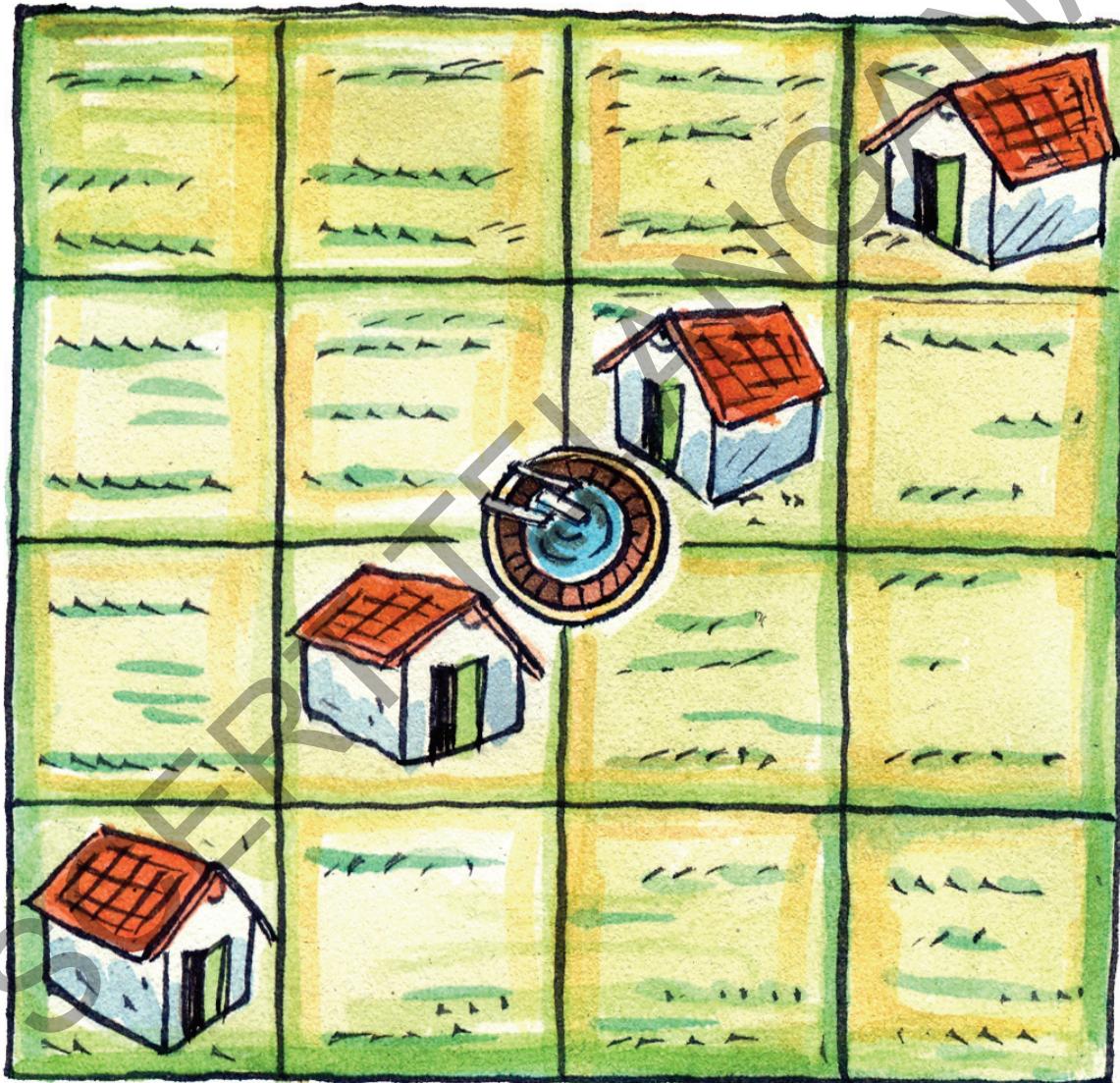
మీ జ్యామితీయ పరికరాల పెట్టే వైశాల్యం ఎంత? మీకు నచ్చిన ఏదైన వస్తువును చదరాలపై ఉంచి వాటి ముఖాలు ఎంత ప్రదేశాన్ని ఆక్రమిస్తున్నాయో కనుక్కోండి? ఒకటి మీ కొరకు ఉదాహరణగా ఇవ్వబడింది. ఈ షార్ప్‌నర్ (sharpner) దాదాపు 6 చదరాల ప్రదేశాన్ని ఆక్రమిస్తుంది.

కృష్ణ! ఈ నాణం 10 చదరాల ప్రదేశాన్ని ఆక్రమిస్తుందని, గీత అదే నాణం 11 చదరాల ప్రదేశాన్ని ఆక్రమిస్తుందని ఊహించారు. మీరేం అనుకొంటున్నారు?

ప్రయత్నించండి

ఫర్జునా తన దగ్గరున్న భూమిని ఆమె నలుగురు పిల్లలకు సమానంగా వంచాలనుకొంది. ఆ విధంగా సమానంగా వంచేటప్పుడు ప్రతి ఒక్కరికి ఒక ఇల్లుణోపాటు అక్కడ ఉన్న బావిని అందుబాటులో ఉంచాలనుకొంది. పంచదంలో ఫర్జునాకు సహాయపడండి. ప్రతి ఒక్కరికి ఎంత భాగం భూమి వస్తుంది? దానిని భీన్న రూపంలో తెలపండి.

6

మన మట్ట ఉన్న కోలను వార్డీం

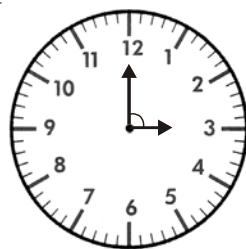
సుజాత ఖమ్మం పట్టణంలో ఉంటుంది. దసరా సెలవులకు ఆమె ప్రైదరాబాద్ లోని వాళ్ల మామయ్య ఇంటికి వెళుతుంది. ఇంటినుండి బయలుదేరే ముందు సుజాతకు వాళ్ల నానమ్మ తన చేతి గడియారాన్ని ఇచ్చింది.

సుజాత ఆ గడియారంలో చాలా సార్లు సమయాన్ని చూసుకుంది. ఆమె బస్సు ఎక్కినప్పుడు సమయం 3 గంటలయ్యాంది. ఆమె టీ తాగడానికి ఆగినప్పుడు సమయం 4 గంటలయ్యాంది. ఆమె వాళ్ల మామయ్య ఇంటికి చేరుకునే సరికి సమయం 6 గంటలయ్యాంది.

వేర్పేరు సమయాలలో గడియారాలలోని పెద్ద, చిన్న ముల్లుల స్థానాలను చూడండి.

3 గంటలప్పుడు, చిన్నముల్లు 3 పైన మరియు పెద్ద ముల్లు 12 మీద ఉంది.

గడియారంలోని చిన్నముల్లు మరియు పెద్ద ముల్లుల మధ్య కోణం ప్రక్కన చూపబడింది.

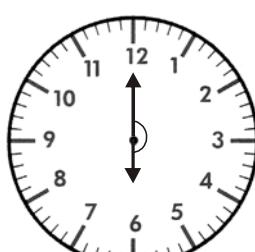

4 గంటలప్పుడు చిన్నముల్లు 4 మీదకు చేరడంతో కోణము మారింది.

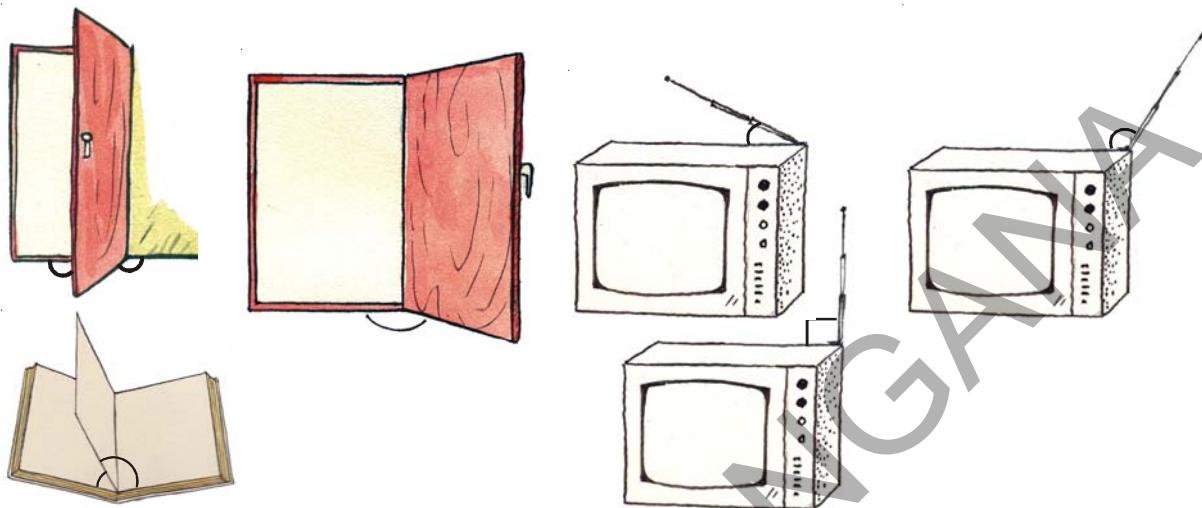

మరల 6 గంటలప్పుడు గడియారంలోని రెండు ముళ్లు మధ్య కోణము మారింది.

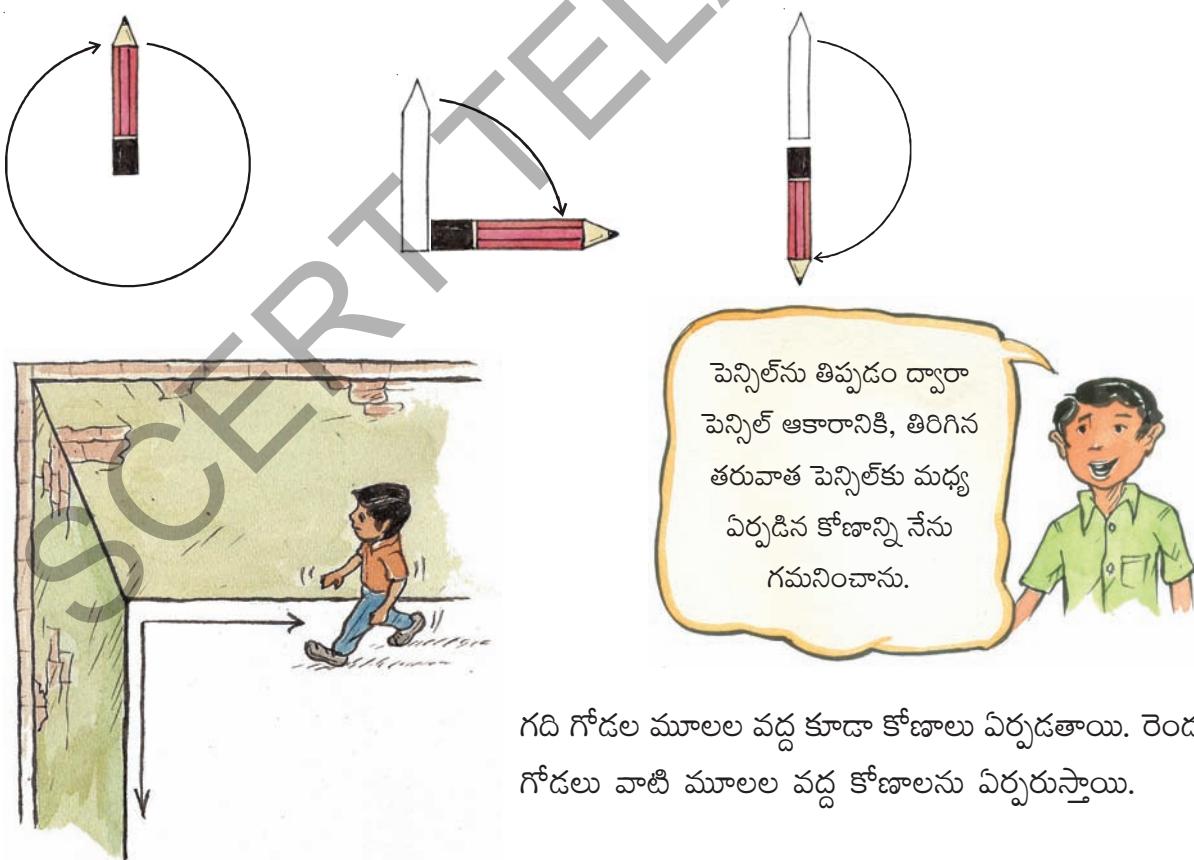
అని వేర్పేరు సమయాలలో వేర్పేరు కోణాలను ఏర్పరుస్తున్నాయి.

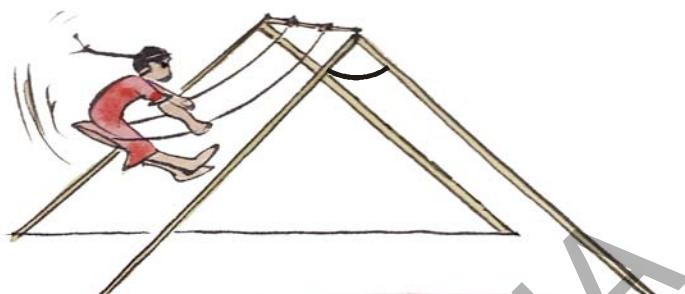
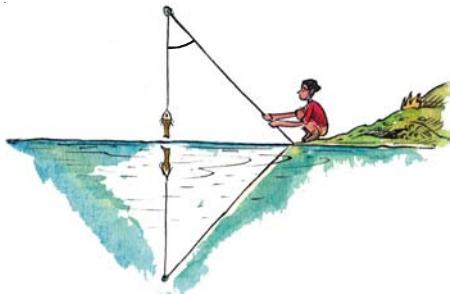
మన చుట్టూ అనేక కోణాలను గమనిస్తాము. నుజాత సెలవుల తరువాత ఖమ్మంకు వచ్చేసింది. ఆమె చెబుతుంది అభిదా, కేవలతో. వస్తువులు ఎప్పుడైతే మలుపు తిరుగుతాయో అప్పుడు కోణాలు ఏర్పడుతాయి. గోడకు మరియు తలుపు (ద్వారం)నకు మధ్య; పుస్తకం దానిలోని పేజీ మధ్య, TV మరియు దాని ఆంటెన్సు మధ్యగల కోణాలను గమనించండి.

నుజాత ఒక పేపర్‌పై పెన్సిల్‌ను చిత్రంలో చూపినట్లుగా పెట్టింది. దాని యొక్క అంచుల వెంబడి దాని ఆకారాన్ని గీచింది. తరువాత దానిని కింది విధంగా తిప్పింది.

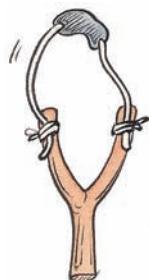
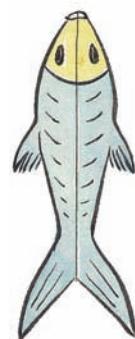
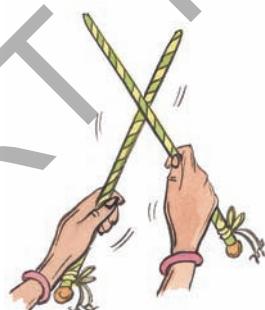
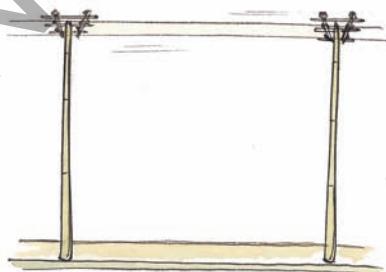
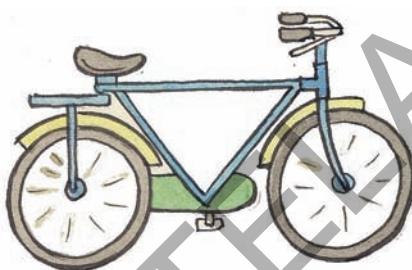

కింది పట్టాలలో ఉండే కోణాలను పరిశీలించండి. మరికొన్ని కోణాలను వాటిలో గుర్తించండి.

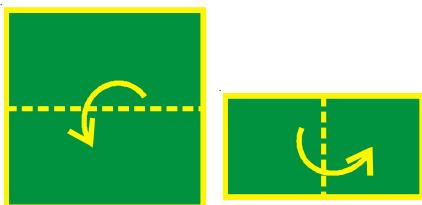

ఇవి చేయండి

కింది పట్టాలలోని కోణాలను గుర్తించండి. ప్రతి పటంలో ఒకటి కంటే ఎక్కువ కోణాలను గుర్తించడానికి ప్రయత్నించండి.

కృత్యము

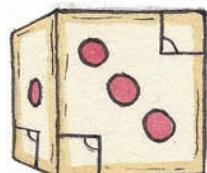
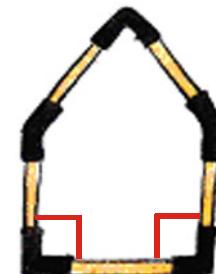
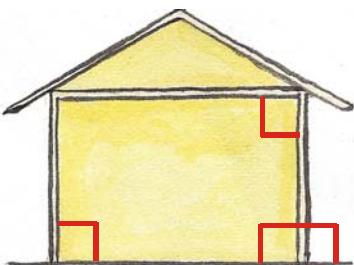
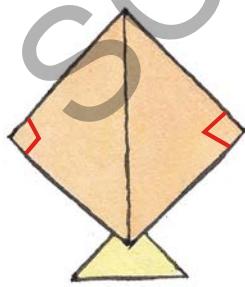
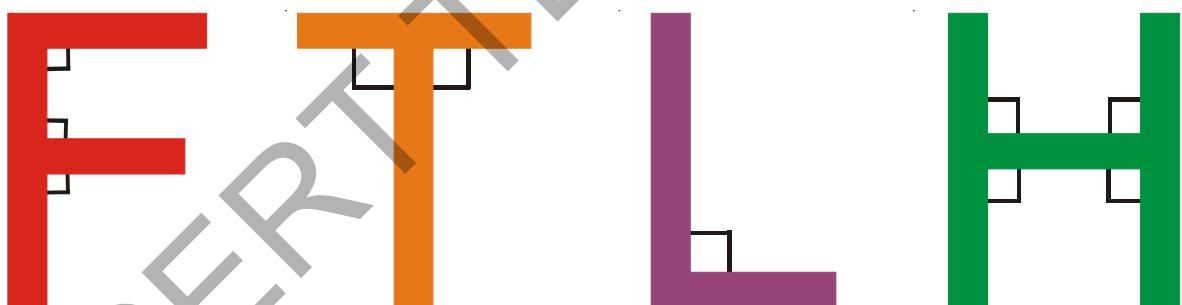
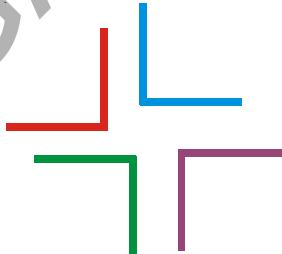
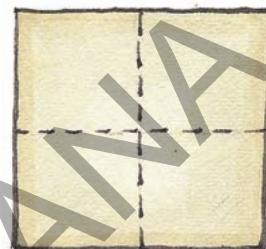
�క చతురస్రాకారపు పేపరును తీసుకొని పటంలో చూపినట్లుగా రెండుసార్లు మడతపెట్టండి.

ఇప్పుడు మడతలను తెరవండి. అది ప్రక్కపటంలో చూపిన విధంగా ఉంటుంది.

రెండు మడతల ద్వారా ఏర్పడిన గీతలు కలిసిన బిందువును పరిశేలించండి. కోణాలను గుర్తించండి. ఇక్కడ ఏర్పడే అన్ని కోణాలు ఒకే విధంగా ఉన్నాయా? లేక వేరుగా ఉన్నాయా?

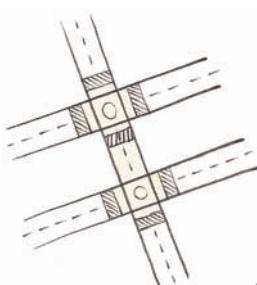
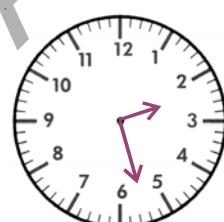
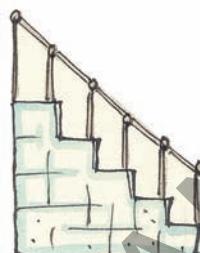
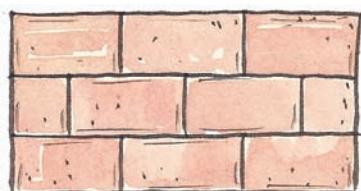
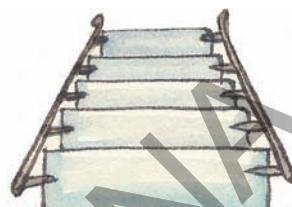
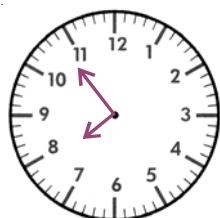
�కవేళ కోణాలన్నిటిని గీసినట్లయితే పటంలో చూపిన విధంగా ఉంటాయి. ఈ కోణాలను లంబకోణాలని అంటారు.

కింది పటాలను పరిశేలించండి. మనం వీటిలో కొన్ని లంబ కోణాలను గమనించవచ్చు.

ఇవి చేయండి

కింది పట్లాలలో లంబకోణాలను గుర్తించండి. అలాంటివే ఒకటి కంటె ఎక్కువ కోణాలను గుర్తించండి.

నీవేమైనా గమనించావా? గడియారంలో 3 గంటలు, 9 గంటలు అయినప్పుడు చిన్నముల్లు, పెద్దముల్లు మధ్య లంబకోణాలు ఏర్పడుతాయి. వేరే సమయాలలో కూడా అవి లంబకోణాలను ఏర్పరుస్తాయి.

ప్రయత్నించండి

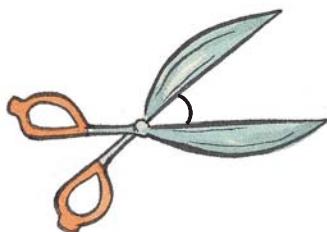
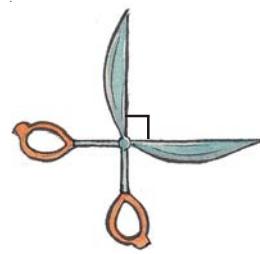
- ముళ్ల మధ్య లంబకోణం ఉండునట్లు గడియారాన్ని గీయండి.

- మీ గదిలో ఉన్న గోడలను పరిశీలించండి. ఎన్ని లంబకోణాలు ఏర్పడుతున్నాయో లెక్కించండి.

లంబకోణం కంటే ఎక్కువా? తక్కువా?

ప్రక్క కత్తెరను చూడండి. రెండు పదునైన భాగాలు లంబకోణాన్ని ఏర్పరుస్తాయి. ఇప్పుడు కింది పటాన్ని పరిశీలించండి.

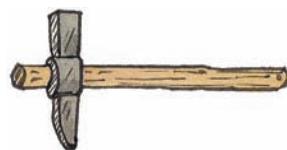
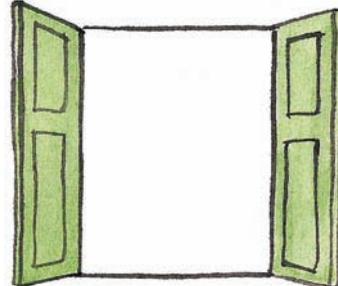
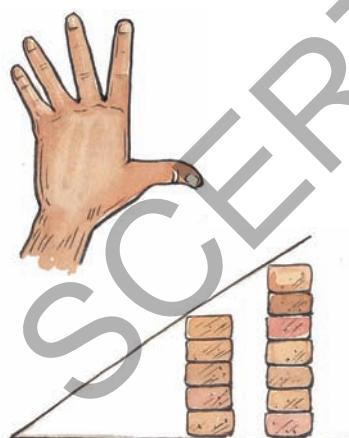
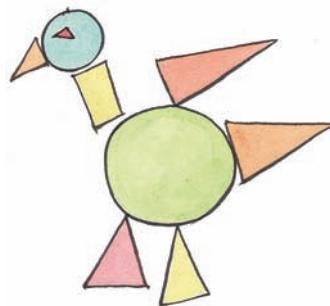
పటంలోని రెండు పదునైన భాగాలు ఏర్పరిచే కోణం లంబకోణం కాదు; గుర్తించబడిన కోణం లంబకోణం కంటే తక్కువ ఉంది..

కత్తెరను ఇంకా తెరుస్తాపోతే లంబకోణం కంటే ఎక్కువగా ఉన్న కోణం కూడ ఏర్పడుతుందా? ప్రయత్నించండి.

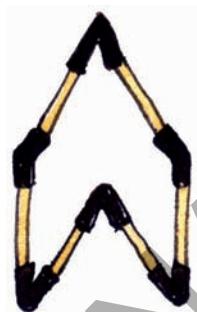
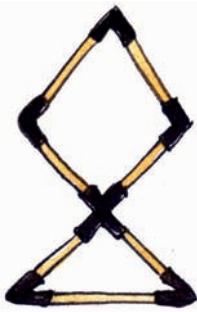

ఇవి చేయండి

1. కింది పటాలను చూడండి. వాటిలోని కోణాలను గుర్తించండి. (వాటిని కింది సూచనల ఆధారంగా రంగుతో గుర్తించండి).
 - (అ) ఒకవేళ లంబకోణమైతే దానిని నీలిరంగుతో గుర్తించండి.
 - (ఆ) లంబకోణానికన్నా తక్కువయితే ఎరువురంగుతో గుర్తించండి.
 - (ఇ) లంబకోణం కంటే ఎక్కువయితే నలుపు రంగుతో గుర్తించండి.

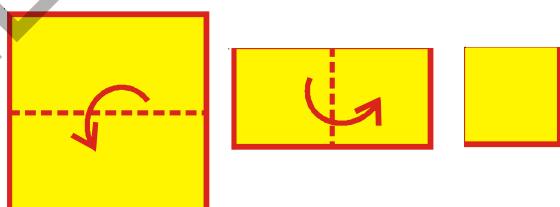
1. కింది వాటిలో కోణాలను గుర్తించండి. వీటిలో ఏవి లంబకోణం కంటే ఎక్కువ, ఏవి లంబకోణం కంటే తక్కువ కోణాలను కల్గి ఉన్నాయి?

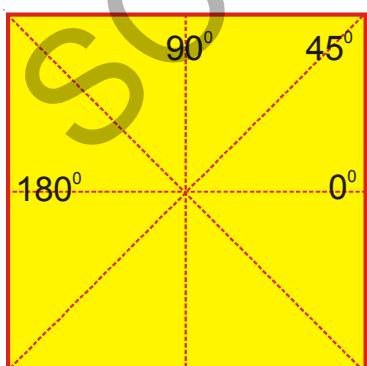
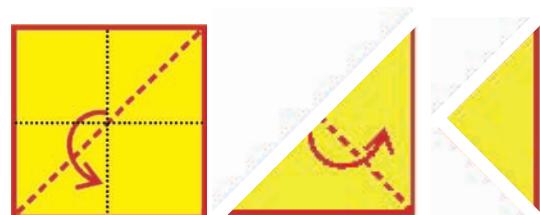
కృత్యము

మనం కొన్ని లంబకోణాలకంటే తక్కువ, కొన్ని లంబకోణాలకంటే ఎక్కువ కోణాలు గమనించాము. మనం కోణాలను దేనితో కొలుస్తాము? వాటిని మనం డిగ్రీలలో లెక్కిస్తాము. లంబకోణం యొక్క కొలత 90° .

ఒక చతురస్రాకారపు పేపర్ను తీసుకొని పటంలో చూపినట్లు సగానికి మడవండి. దానిని మరొకసారి మడవండి. తరువాత పేపర్ను తెరిచిచూడండి.

ఇప్పుడు అదే కాగితాన్ని పటంలో చూపినవిధంగా మడవండి. మరల రెండవసారి అలాగే మడవండి. పేపర్ను తెరిచి చూడండి. మడతలు కనిపిస్తాయి.

పటంలో చూపిన విధంగా కోణాలను గుర్తించండి.

నాలుగు మడతలు కలసిన స్థానాన్ని పరిశీలించండి. అవన్నియు ఒకే స్థానం లేదా ఒకే బిందువు వద్ద కలుస్తున్నాయా? అదే చతురస్రం యొక్క కేంద్రస్థానం అవుతుంది.

ప్రయత్నించండి

1. మనం వృత్తం యొక్క కేంద్ర బిందువును కూడా ఇదే పద్ధతిలో కనుకోగలము. ఒక చేతి గాజును తీసుకొని దానిని పేపర్‌పై ఉంచి ట్రైస్ చేస్తూ వృత్తం గీయండి. అంచుల గీత వెంబడి కత్తిరించండి.

ఇప్పుడు వృత్తాకారపు కాగితాన్ని నాలుగు కోణాలేర్పడునట్లు మదతపెట్టండి. అదే విధంగా ఆ వృత్తకేంద్రమును కూడా గుర్తించండి.

నాట్య భంగిమలో ఏర్పడు కోణాలు

కింద ఉన్న నాట్యభంగిమలను చూడండి. వీటిలోని కోణాలను గుర్తించండి. మరో రెండు నాట్య భంగిమలను గీయండి.

7

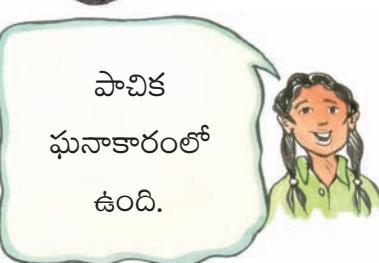
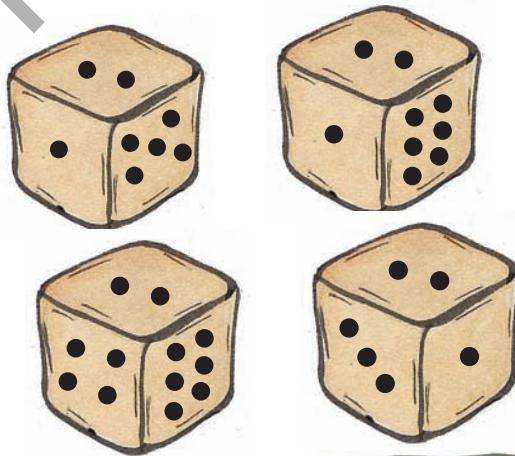
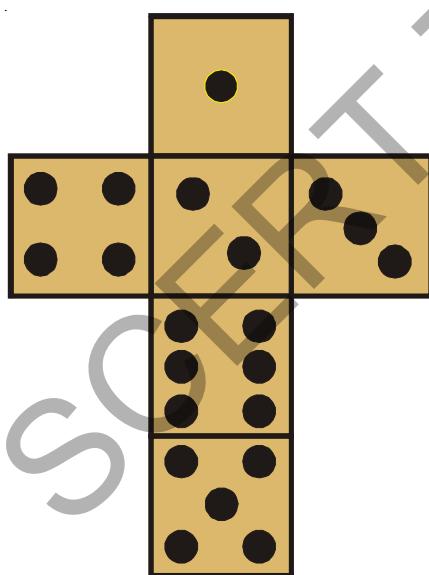
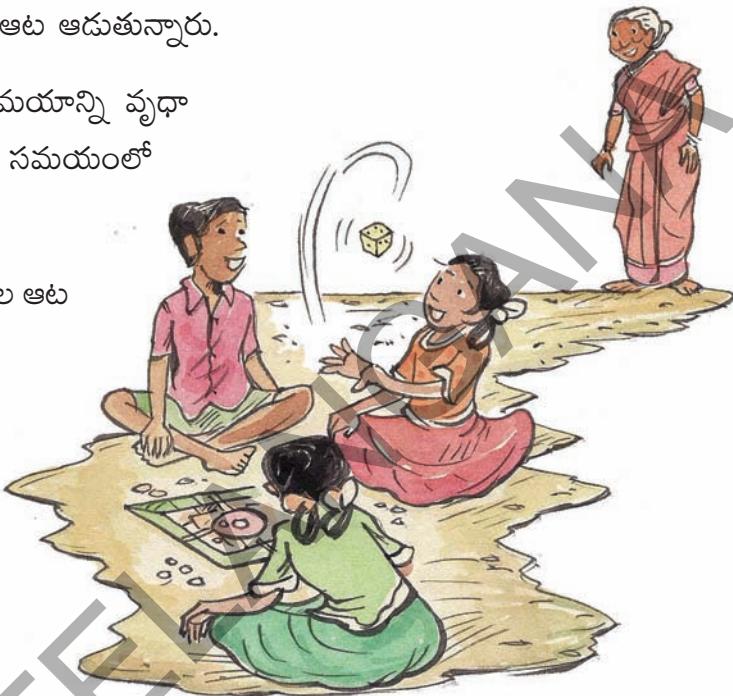
ఆక్రిలో ఆటలు

సుజాత, వాణి మరియు గౌతమ్ లూడో ఆట ఆడుతున్నారు.

నానమ్మ : మీరు ఆటలు ఆడుతూ సమయాన్ని వృధా
ఎందుకు చేస్తున్నారు? ఈ సమయంలో
చదువుకోవచ్చ కదా!

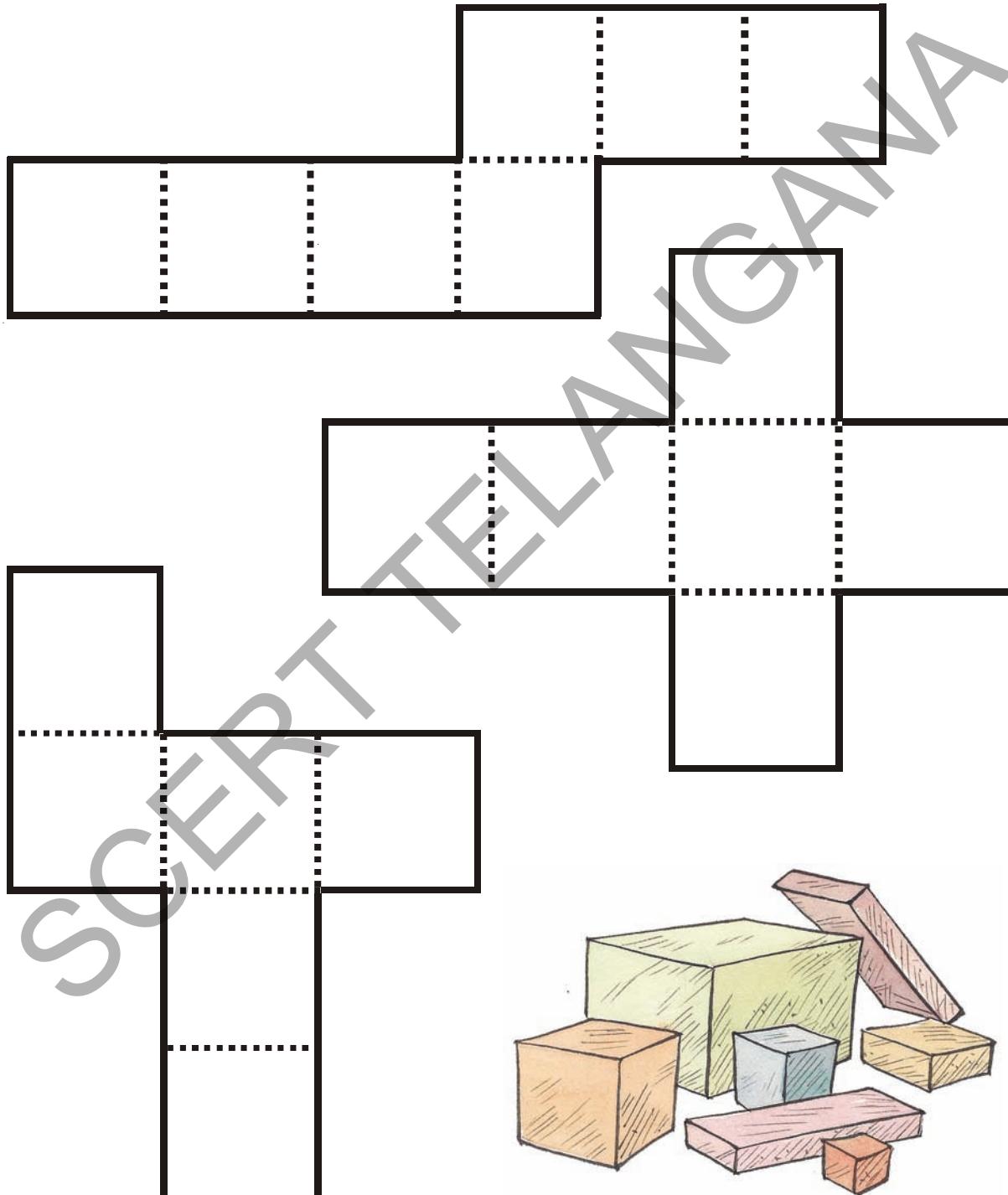
వాణి : లేదు నానమ్మ! మేము పాచికల ఆట
ద్వారా గటితాన్ని నేర్చుకుం
టున్నాము.

మరుసటి రోజు తరగతిలో టీవర్ వాణికి
ఈ సమయము ఇచ్చింది. “ఈ
కళ్లిరించబడిన పాచికను అస్తైన పాచికతో
జతపర్చండి”. మీరూ ప్రయత్నించండి.

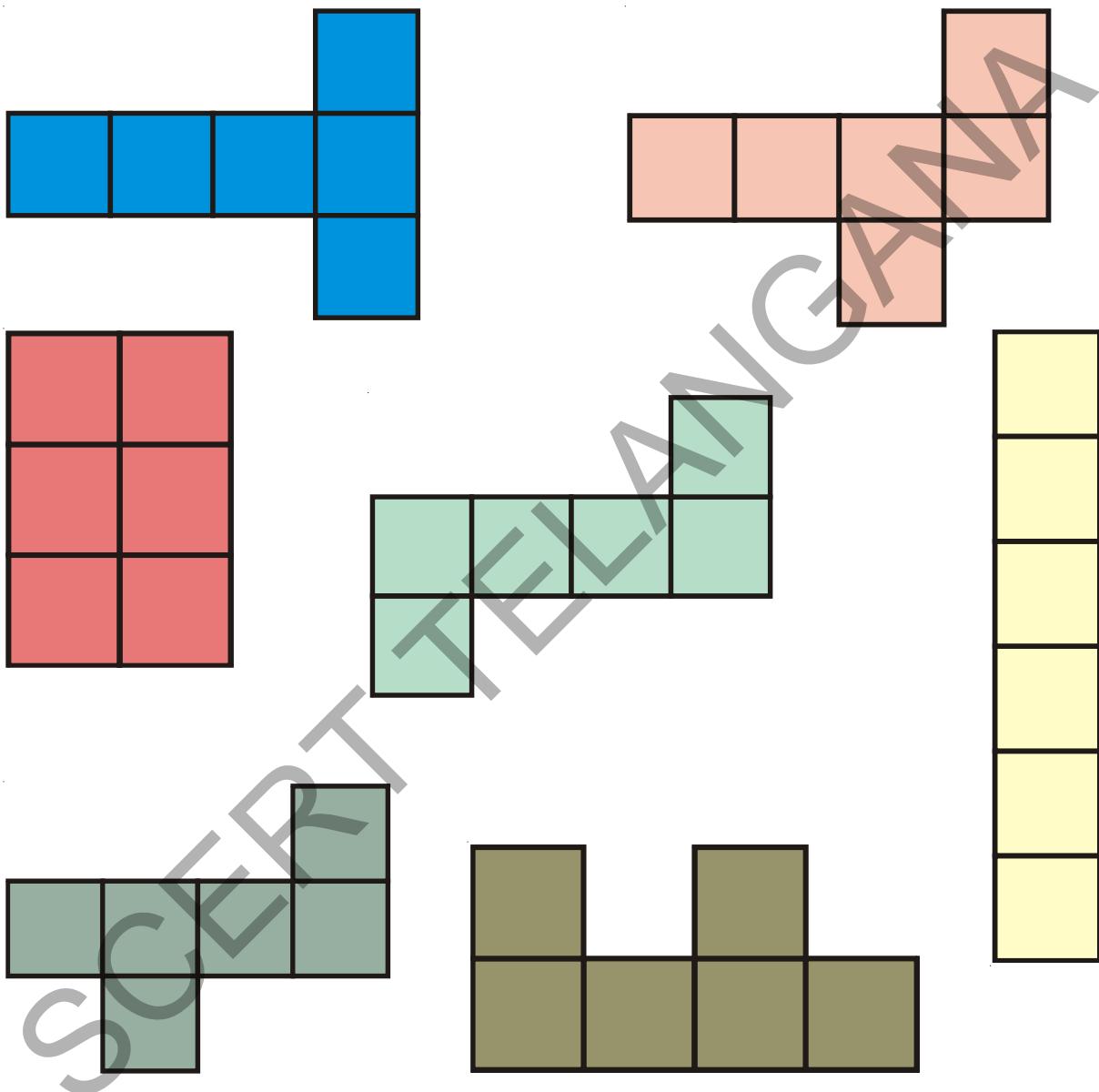
కృత్యము

కింద 3 రకాల వల రూపాలు ఇవ్వబడ్డాయి. వాటిని తెల్ల కాగితంపై ట్రేస్ చేయండి. వాటి దళసరి అంచుల వెంబడి కత్తిరించండి. వీటిలో వేటిని మనం ఘనం ఆకారంలో మదవగలం?

ఇవి చేయండి

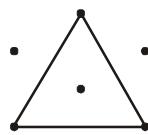
1. కింద ఇవ్వబడిన వల రూపాలను గమనించండి. వాటిలో నుండి ఘనము తయారుచేయగలిగే వలరూపానికి “✓” మార్కు పెట్టండి.

- (అ) ఇప్పుడు మీ నోటుబుక్లో ఘనమును ఇవ్వగలిగే మరొక విధమైన వలరూపాన్ని గీయండి.
- (ఆ) అలాగే అంచుల వెంబడి మడిస్తే ఘనమును ఇవ్వని వల రూపాన్ని కూడా గీయండి.

ఈ చుక్కలపై నీవు ఆకారాలు గీయగలవా?

కింద ఇవ్వబడిన చుక్కలపై వేరువేరు చుక్కలను పరిమాణాల్లో కలుపుతూ చతురస్రాలు, దీర్ఘ చతురస్రాలు, త్రిభుజాలు గీయండి. మీకోసం ఒక ఉదాహరణ ఇవ్వబడింది.

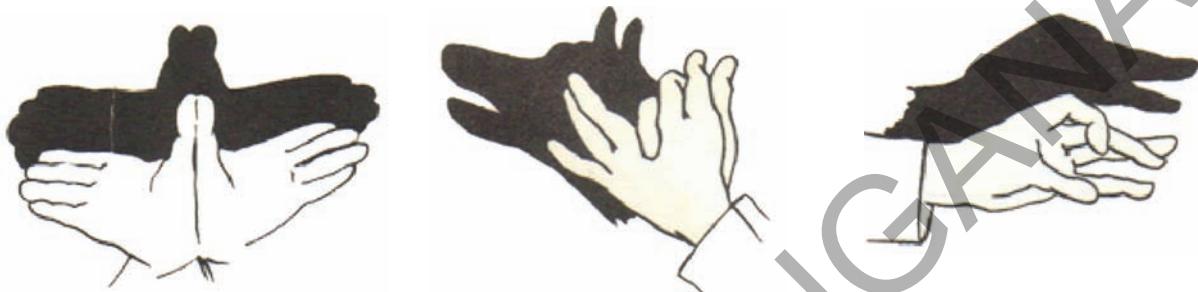

SCERT TELANGANA

నీడలతో ఆటలు

ఆ రోజు రాత్రి కరెంట్ పోయింది. వాణి టూర్చు లైట్ ఆన్చెనీంది.

అంతలోనే వాళ్ల నానమ్మ వచ్చి కొన్ని జంతువుల నీడలను చేతులను ఉపయోగించి ఎలా ఏర్పరచవచ్చే చూపించింది.

ప్రయత్నించండి

వివిధ రకాల జంతువుల నీడలను మీ చేతులను ఉపయోగించి ఏర్పరచండి.

వాణి మరియు వాళ్ల నానమ్మ వివిధ రకాల వస్తువుల యొక్క నీడలను గమనిస్తున్నారు.

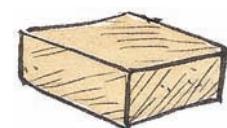
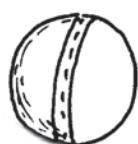
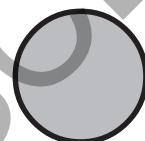
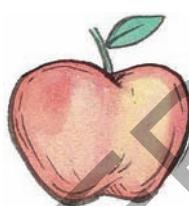
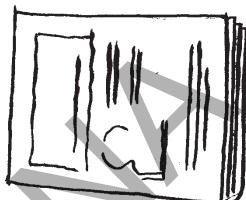

వాణి : నోట్టబుక్ యొక్క నీడను గమనిస్తే దీర్ఘచతురస్రాకారంగా ఉంది కదా! అలాగే అగ్గపెట్టి నీడ కూడ దీర్ఘచతురస్రాకారంలోనే ఉంటుంది.

ఇవి చేయండి

ఇక్కడ కొన్ని నీడలు ఇవ్వబడ్డాయి. వాటిని సరైన వస్తువులతో జతచేయగలరా?

వేర్పేరు వస్తువుల నీడలు కూడ ఒకేవిధంగా ఉంటాయనే వాణి మాటలు గుర్తుచేసుకోండి.

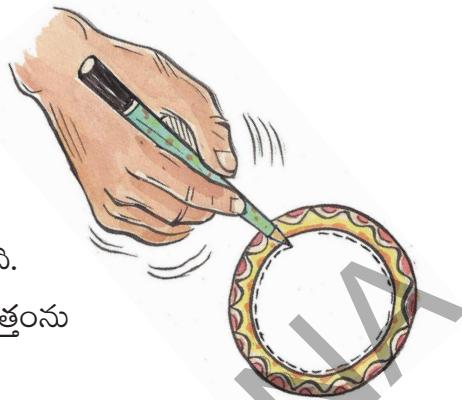
వృత్తము

వాణి కొన్ని రకాల వస్తువుల నీడలు వృత్తాకారంలో ఉండటాన్ని గమనించింది.

ఉదా॥ గాజులు; బంతి మరియు నాణాలు.

మరుసటి రోజు వాణి స్మృత్తిల్లో తన గాజుతో ఒక వృత్తాన్ని గీసింది.

అదే విధంగా గౌతమ్ కూడ తన వద్ద ఉన్న నాణింతో ఒక వృత్తంను గీసాడు.

సుజాత ఒక తాడును తీసుకొని దాని రెండు కొనలకు గట్టిగా ఉన్న కట్టముక్కలను కట్టింది. ఆమె మరియు గౌతమ్లు కలిసి ఈ తాడు సహాయింతో ఒక వృత్తంను చిత్రించే చూపిన విధంగా గీసారు.

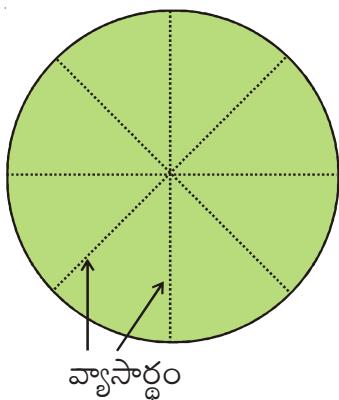
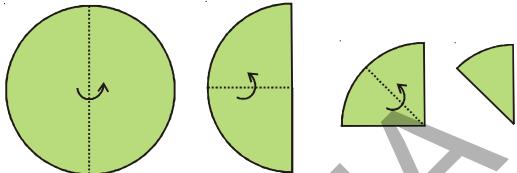
ప్రయత్నించండి

- ఇదే తాడును ఉపయోగించి వాణి చిన్న వృత్తాన్ని గీయాలనుకుంటే ఏ విధంగా గీయగల్లుతుంది?
- మీ స్నేహితుల సహాయింతో గౌతమ్, సుజాతల మాదిరిగా కొన్ని వృత్తాలు తయారు చేయండి.

కోణాల అధ్యాయంలో చతురస్రం యొక్క మధ్య బిందువును ఎలా గుర్తించాలో నేర్చుకున్నాం కదా! ఇప్పుడు వృత్తం యొక్క కేంద్రమును ఎలా గుర్తించవచ్చో చూద్దాం.

కృత్యము

ఈ చేతి గాజును తీసుకొని దాని సహాయంతో వృత్తాన్ని గీయండి. దానిని కత్తిరించండి. పటంలో చూపినట్లు దానిని 3 సార్లు మడవండి.

మడతలను విప్పి చూడండి. ఏమైనా గమనించారా? మడతల వెంబడి ఏర్పడ్డ గీతలు అన్ని ఒకే బిందువు దగ్గర కలుస్తాయి. ఈ బిందువు వృత్తం యొక్క కేంద్రం అవుతుంది.

వృత్తం యొక్క అంచులపై వేర్వేరు బిందువులను గుర్తించి, కేంద్రానికి, ఆ బిందువులకు మధ్య దూరాన్ని స్నేలు సహాయంతో కొలవండి.

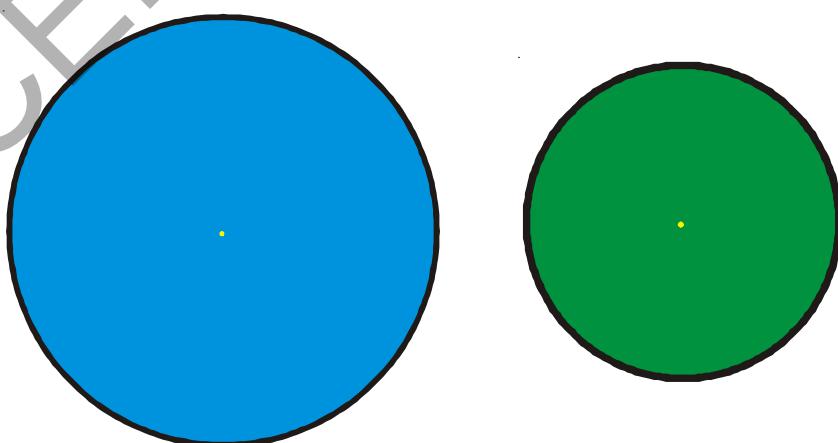
ప్రతీ సందర్భంలోను కేంద్రం నుండి బిందువులకు మధ్య దూరం ఒకే విధంగా వచ్చినట్లు మీరు గమనిస్తారు. ఈ దూరమునే ఆ వృత్తం యొక్క వ్యాసార్థం అంటాము.

ఇవి చేయండి

1. ఎక్కువ వ్యాసార్థం గల వృత్తంపై “✓” మార్కు పెట్టండి.

(అ) పెద్ద వృత్తం యొక్క వ్యాసార్థం _____ సెం.మీ.

(ఆ) చిన్న వృత్తం యొక్క వ్యాసార్థం _____ సెం.మీ.

టాన్‌గ్రామ్:

వాణి కష్టపడి చదువుతున్నందుకు వాళ్ల నానమ్మ ఆమెకు ఒక బహుమతి ఇవ్వాలనుకుంది.

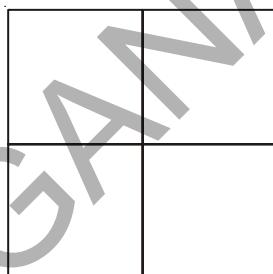
నానమ్మ : వాణి! ఈ చైనా పజిల్ని నీకు బహుమతిగా ఇస్తున్నాను. దీనిని టాన్‌గ్రామ్ అంటారు. ఇప్పుడు దీనిని ఎలా తయారుచేయాలో చూద్దాం.

కృత్యము

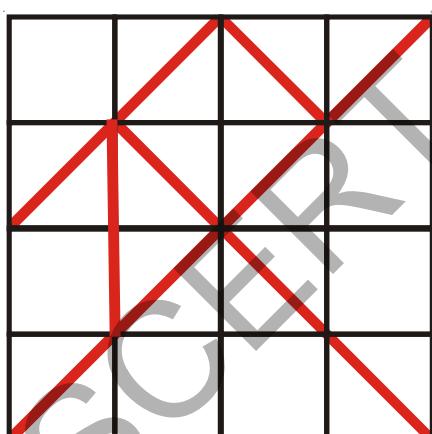
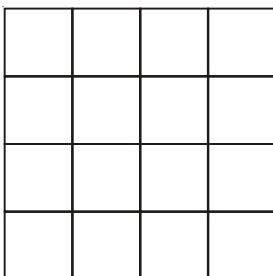
టాన్‌గ్రామ్ను తయారుచేధ్దాం!

ఒక దళసరి అట్ట ముక్కను తీసుకొని దానిపై కొన్ని తెల్ల కాగితాలను అతికించండి. ఈ అట్ట ముక్కనుండి ఒక పెద్ద చతురస్రాన్ని కత్తిరించండి.

ఈ చతురస్రంను మరో 4 సమాన భాగాలుగా పటంలో చూపిన విధంగా చేయండి.

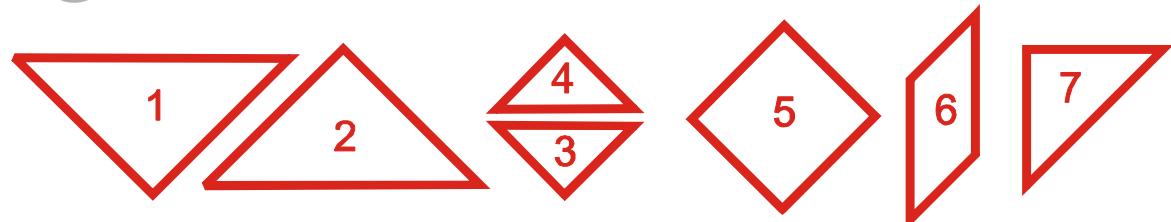
ఇప్పుడు మళ్ళీ ప్రతి చతురస్రంను 4 సమాన భాగాలుగా పటంలో చూపిన విధంగా చేయాలి.

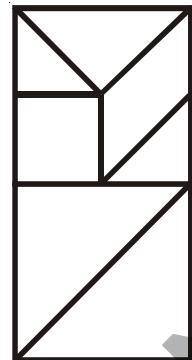
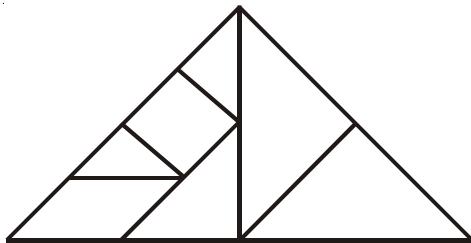
ఈ విధంగా 16 సమాన భాగాల వెంబడి దళసరి గీతలు గీయండి.

ఈ గీతల వెంబడి జాగ్రత్తగా కత్తిరిస్తే మనకు కావలసిన టాన్‌గ్రామ్ తయారవుతుంది.

దీనిలో 7 భాగాలుంటాయి. దీనిలో ఎన్ని చతురస్రాలు; ఎన్ని త్రిభుజాలు ఉన్నాయో చెప్పండి?

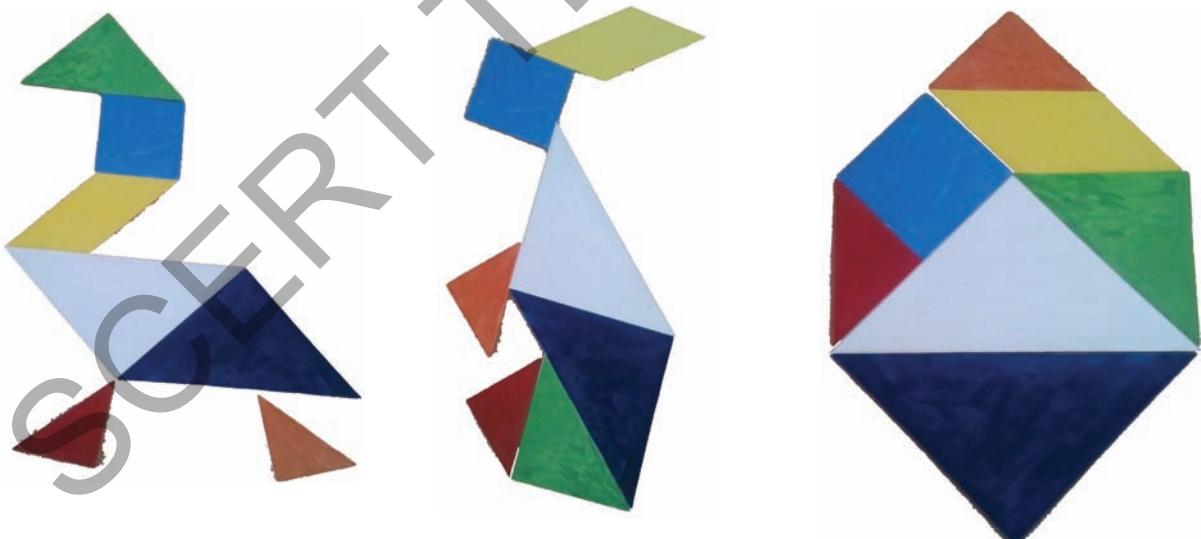
టాన్‌గ్రామ్‌లోని అన్ని భాగాలు కూడా రకరకాల ఆకారాలు తయారుచేయడానికి ఉపయోగపడుతాయి. ఒక త్రిభుజం, ఒక దీర్ఘ చతురప్రములు తయారు చేయబడినవి.

ఇప్పుడు టాన్‌గ్రామ్‌ను ఉపయోగించి మరికొన్ని ఆకారాలను తయారు చేయండి.

ఇవి చేయండి

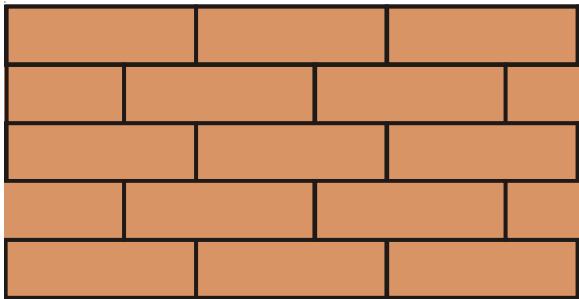
1. టాన్‌గ్రామ్‌ను ఉపయోగించి కింది బొమ్మలు తయారుచేయండి.

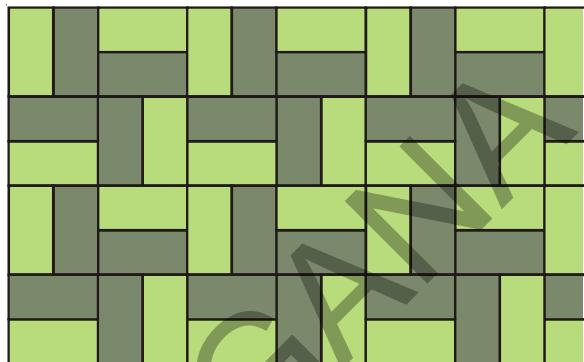
2. టాన్‌గ్రామ్ లోని 7 భాగాలతో వీలైనన్ని కొత్త ఆకారాలు తయారుచేయండి. మీ స్నేహితులు తయారుచేసిన ఆకారాలను పరిశీలించండి.

ఫలకలు

ట్రాన్‌గ్రామ్‌లోని 7 భాగాలు కూడా వేర్చేరు ఆకారాలలో ఉన్నాయి కదా! ఒకవేళ అన్ని ఆకారాలు కూడ ఒకే విధంగా ఉంటే ఎలా ఉంటుంది? ఒక వేళ లాంటి ఒక టైలు (పలక) ఉంటే వాటిని కింది విధంగా అమర్ఖవచ్చు.

ఇది ఇటుక గోడ మాదిరి కనిపిస్తుంది.

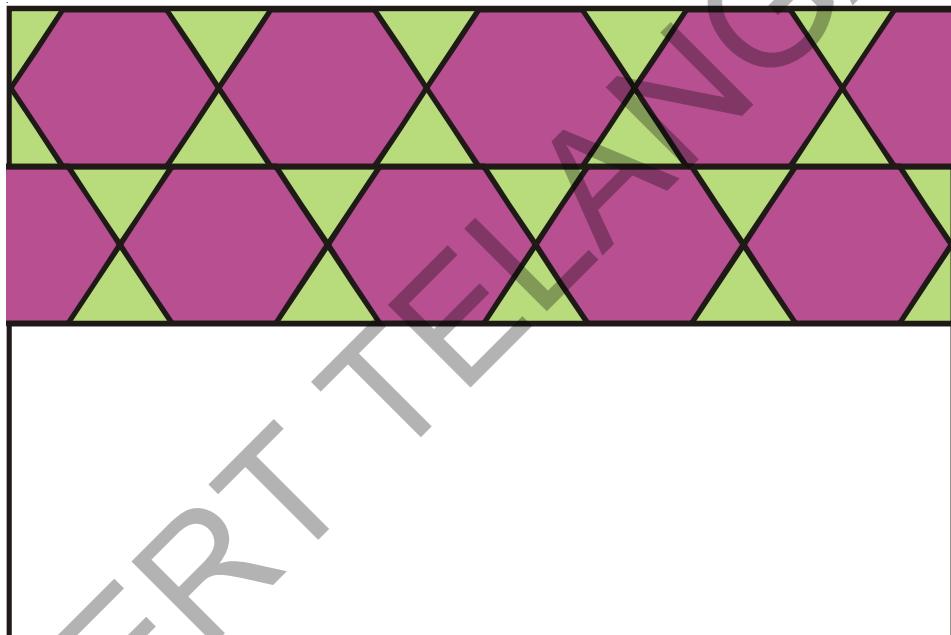
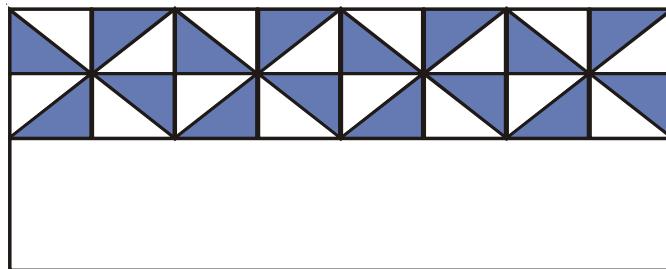
ఇది నేలపై అమర్ఖవచ్చు (పలక) మాదిరి కనిపిస్తుంది.

ఇప్పుడు, పలకను ఉపయోగించి కనీసం మరో రెండు నేలలపై అమర్ఖవచ్చు (పలకల) అమరికలను తయారుచేయండి.

ఇవి చేయండి

1. కింద ఇచ్చిన నేలపై పరచిన పలకల అమరికను పూర్తి చేయండి. ఇందులో తరచుగా వాడిన పలకను గుర్తించి గీయండి.

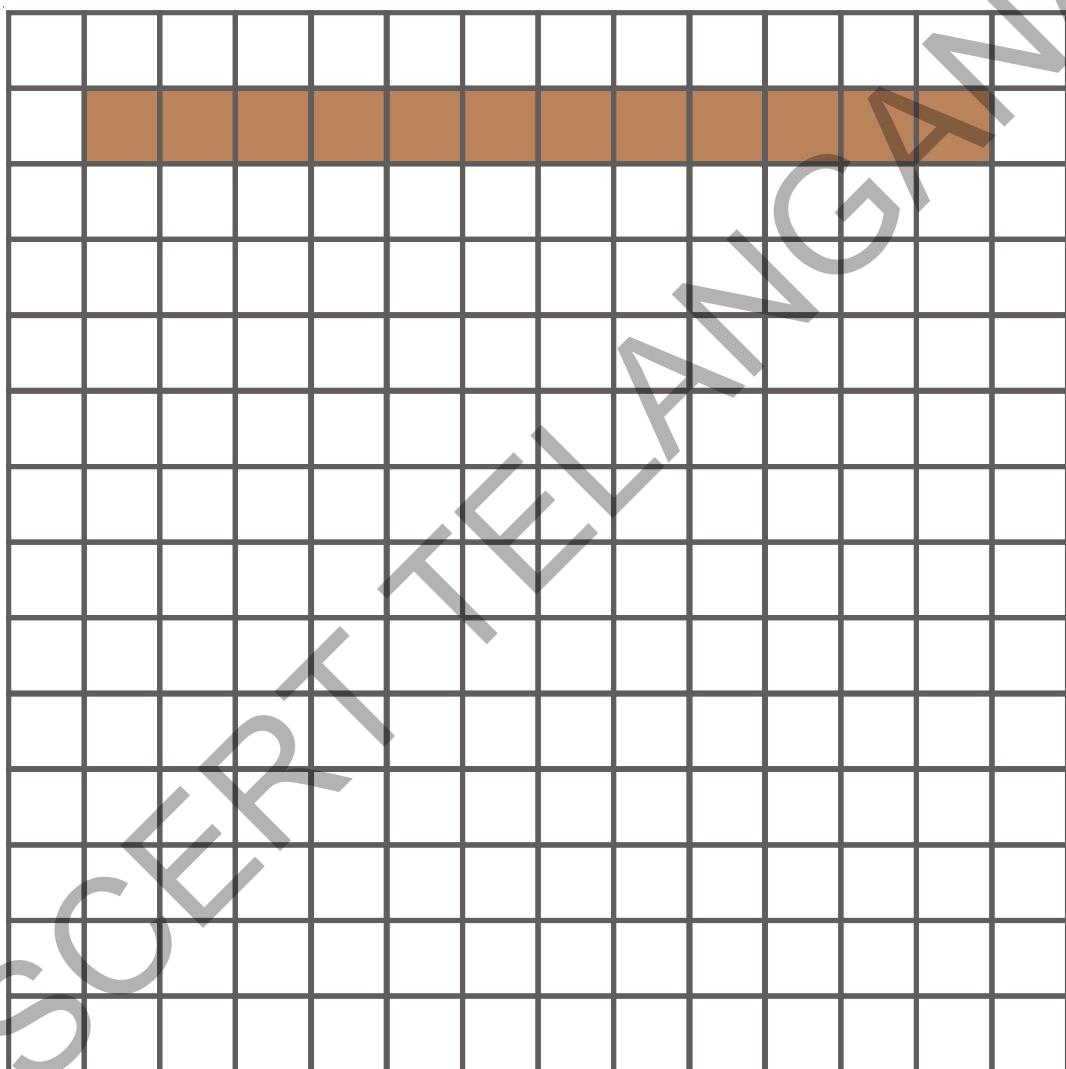

2. ■ పలకను ఉపయోగించి, నేలపై పలకలను పరుస్తూ, 3 వేర్చేరు అమరికలను తయారుచేయండి.

8

ఆవరణలు మరియు ప్రోటోటిపులు - 2

12 చదరాలను ఉపయోగించి, సాధ్యమైనన్ని దీర్ఘ చతురస్రాలను ఏర్పరచండి. కింద మీకారకు ఒకటి ఉడాహరణగా చూపబడింది.

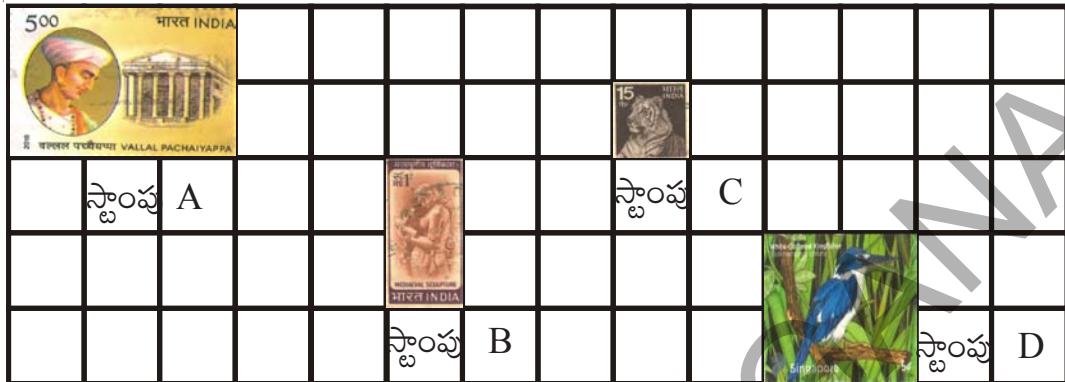

- (అ) అన్ని దీర్ఘ చతురస్రాలు సమాన ప్రదేశాన్ని ఆక్రమిస్తాయా?
- (అ) ఆ దీర్ఘచతురస్రాలన్ని సమాన చుట్టుకొలతను కలిగి ఉన్నాయా? ఏది అతి ఎక్కువ చుట్టుకొలతను కలిగి ఉంది? ఏది అతి తక్కువ చుట్టుకొలతను కలిగి ఉంది?

ఈ స్టాంపులు ఎంత ప్రదేశాన్ని ఆక్రమిస్తాయి?

(అ) ఎన్ని 1 సెం.మీ. భుజంగా ఉన్న చదరాలను స్టాంపు-A ఆక్రమిస్తంది?

(ఆ) ఎన్ని 1 సెం.మీ. భుజంగా ఉన్న చదరాలను స్టాంపు-B ఆక్రమిస్తంది?

నాలుగు చదరాలను స్టాంపు D ఆక్రమిస్తంది. ఒక్కొక్క చదరం భుజం 1 సెం.మీ. కావున స్టాంపు D, 4 చదరపు సెం.మీ. ప్రదేశాన్ని ఆక్రమిస్తంది. ఈ ఆక్రమించిన ప్రదేశాన్ని వైశాల్యం అంటారు.

(ఇ) (i) ఏ స్టాంపు అత్యధిక వైశాల్యాన్ని ఆక్రమిస్తంది? _____

(ii) ఈ స్టాంపు 1 సెం.మీ. భుజంగా ఉన్న ఎన్ని చదరాలను ఆక్రమిస్తంది? _____
కావున ఈ స్టాంపు వైశాల్యం = _____ చదరపు సెం.మీ.

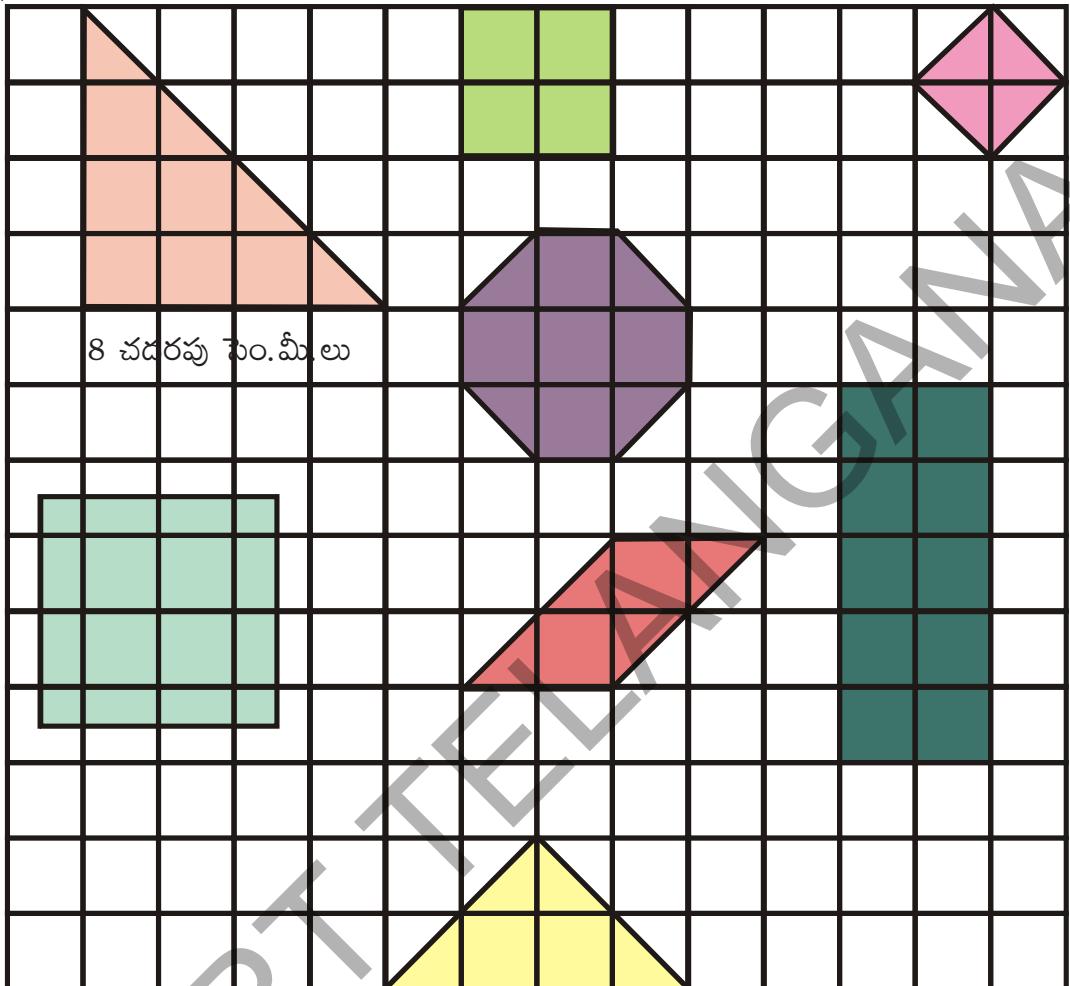
(ఈ) (i) ఏ స్టాంపు అతి తక్కువ వైశాల్యాన్ని ఆక్రమిస్తంది? _____

(ii) ఈ స్టాంపు 1 సెం.మీ. భుజంగా ఉన్న ఎన్ని చదరాలను ఆక్రమిస్తంది? _____
కావున ఈ స్టాంపు వైశాల్యం = _____ చదరపు సెం.మీ.

(ఉ) అతి పెద్ద స్టాంపు, అతి చిన్న స్టాంపుల వైశాల్యాల మధ్య తేడా ఎంత? _____ చదరపు సెం.మీ.

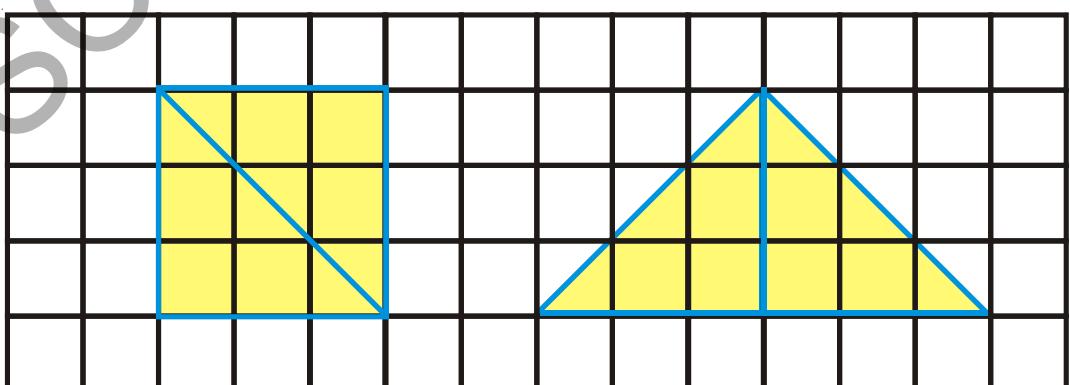
ఈ కింది చదరపు గళ్లు కలిగిన కాగితంలో ఇవ్వబడిన ఆకారాలు ఎంత ప్రదేశాన్ని ఆక్రమిస్తున్నాయి? ప్రతి చదరం యొక్క భూజం 1 సెం.మీ. ఒకటి ఉదాహరణగా చూపబడింది.

సూచన : రెండు సగం చదరాలు కలిసి ఒక చదరం అవుతుంది.

ప్రయత్నించండి

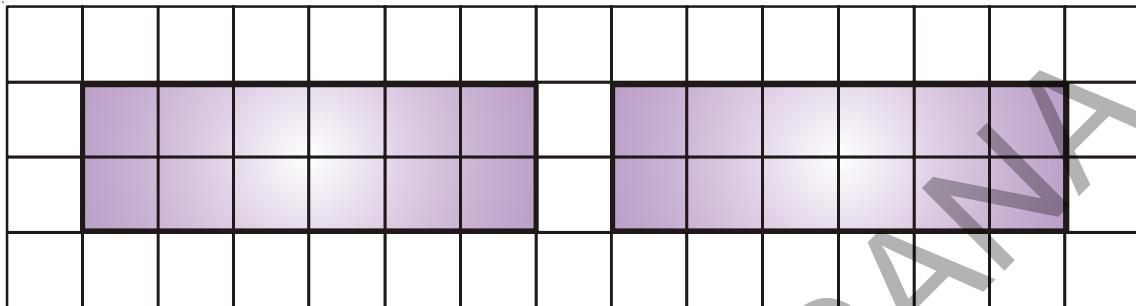
1. కింద ఇచ్చిన త్రిభుజ వైశాల్యం, చతురపు వైశాల్యానికి సమానమా?

దీర్ఘ చతురప్రాలతో గమ్మత్త.

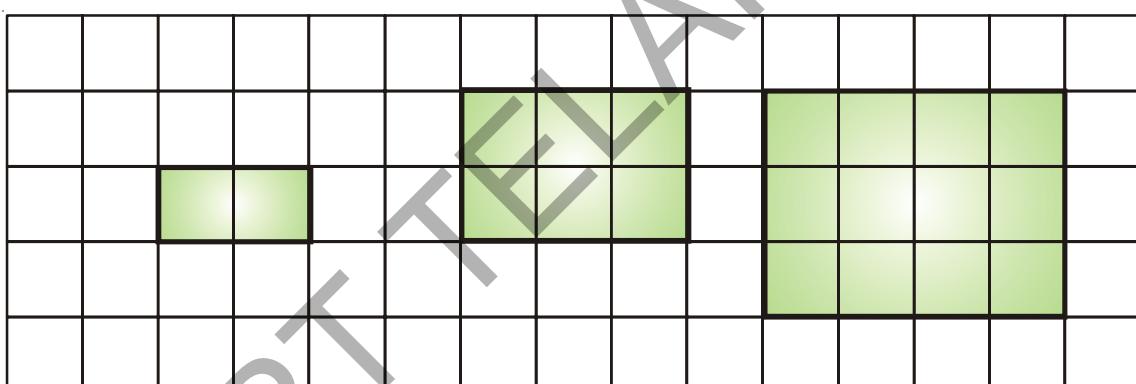
దీర్ఘ చతురప్రాలను సమాన వైశాల్యాలు గల త్రిభుజాలు మరియు దీర్ఘ చతురప్రాలుగా విడగొట్టండి. ఇంకా మీ స్నేహితులు ఏ విధంగా విడగొట్టారో చూడడం మర్చిపోకండి.

(i) (అ) ఈ దీర్ఘ చతురప్రాలను, రెండు సమాన వైశాల్యం గల దీర్ఘ చతురప్రాలుగా విడదీయండి.

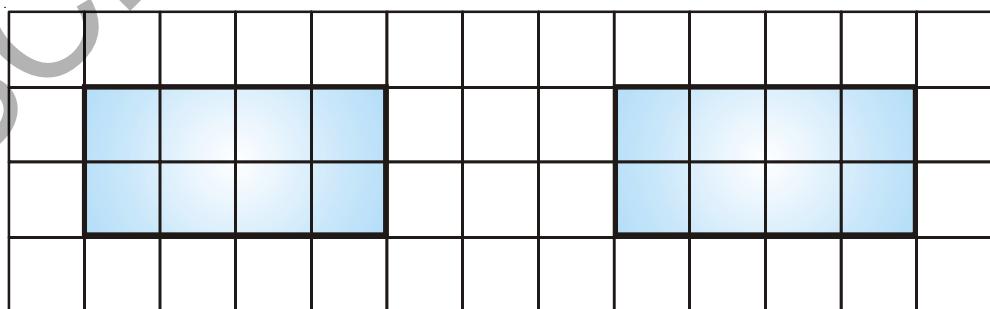
(అ) చిన్న దీర్ఘ చతురప్రాల వైశాల్యం ఎంత?

(ii) (అ) ఈ దీర్ఘ చతురప్రాలను, రెండు సమాన వైశాల్యం గల త్రిభుజాలుగా విడదీయండి.

(అ) ఈ త్రిభుజాల వైశాల్యం ఎంత?

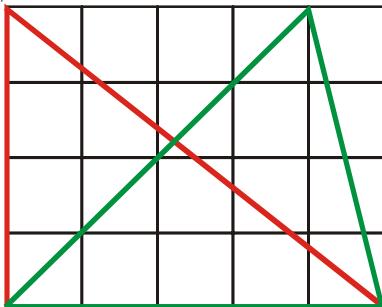
(iii) (అ) ఈ దీర్ఘ చతురప్రాలను, నాలుగు సమాన వైశాల్యం గల త్రిభుజాలుగా విడదీయండి.

(అ) ఈ త్రిభుజాల వైశాల్యం ఎంత?

త్రిభుజాలతో గమ్మతు?

మధు ఈ కింది దీర్ఘ చతురస్రాన్ని రెండు త్రిభుజాలుగా విడగొట్టాడు.

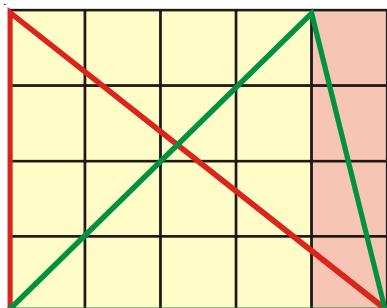

రెండు త్రిభుజాలు వేరువేరుగా కన్నిస్తున్నాయి. వీటి వైశాల్యాలు వేరుగా ఉన్నాయేమో చూద్దాం.

ఎఱని త్రిభుజం, పెద్ద దీర్ఘ చతురస్రంలో సగం ఉంది. దీర్ఘచతురస్ర వైశాల్యం 20 చదరపు సెం.మీ. అయితే ఎఱని త్రిభుజ వైశాల్యం _____ చదరపు సెం.మీ.

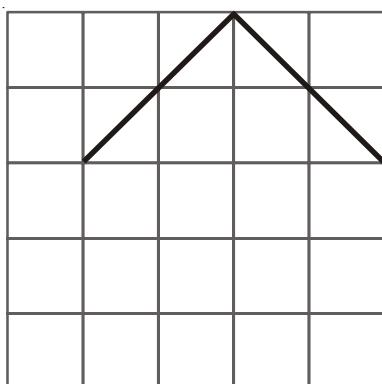
ఆకుపచ్చని త్రిభుజం, ఒక చతురస్రం మరియు ఒక దీర్ఘ చతురస్రంలలోని సగాలను కలిగి ఉంది. ఇప్పుడు చతురస్ర, దీర్ఘచతురస్ర వైశాల్యాలను కనుగొని తద్వార త్రిభుజ వైశాల్యాన్ని కనుకోండి.

ఆకుపచ్చని త్రిభుజ వైశాల్యం ఎంత? _____

వైశాల్యం ఆధారంగా బొమ్మను పూర్తి చేయండి.

శ్రేయ ఒక ఆకారంలోని రెండు భుజాలను గీసింది. వైశాల్యం 8 చదరపు సెం.మీ. ఉండేటట్లు ఇంకా రెండు భుజాలచే ఆకారాన్ని పూర్తిచేయమని రవికి చెప్పింది.

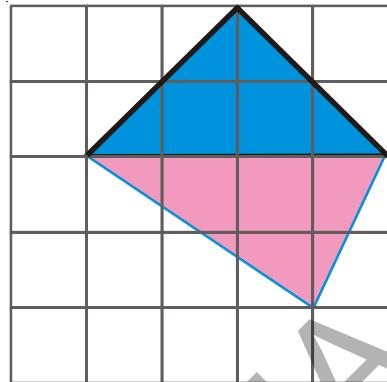
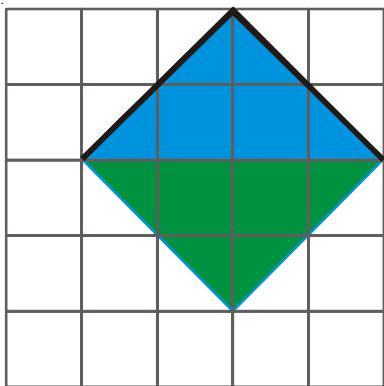

రవి ఆకారాన్ని ఈ విధంగా పూర్తిచేశాడు.

- (అ) నీలి రంగుగల త్రిభుజం ఆక్రమించే వైశాల్యం ఎంత?
- (ఆ) గులాబి రంగుగల త్రిభుజం ఆక్రమించే వైశాల్యం ఎంత?

సూచన : గులాబి రంగుగల త్రిభుజంలో ఏ రెండు చదరాలు సగాలుగా ఉన్నాయి?

- (ఇ) రవి గీసిన ఆకారపు వైశాల్యం 8 చదరపు సెం.మీ.
అవుతుందా?

ఓ! నేను వేరే రకంగా
ఆలోచించాను. మీరు ఈ
విధంగా గీసినా కూడా ఆకారపు
వైశాల్యం 8 చదరపు సెం.మీ.

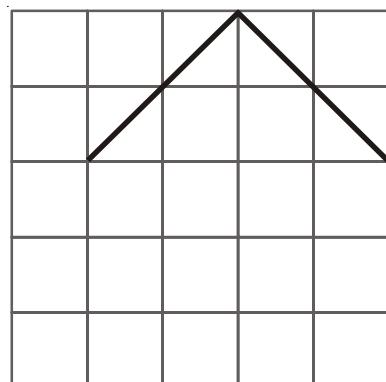
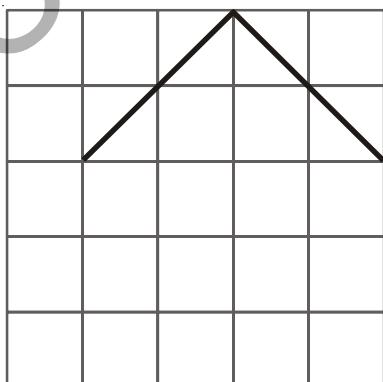

ఆకు పచ్చని త్రిభుజంలో ఏ రెండు చదరాల సగాలు ఉన్నాయి?

శ్రేయ గీసిన ఆకారపు వైశాల్యం కూడా 8 చదరపు సెం.మీ. అవుతుందా?

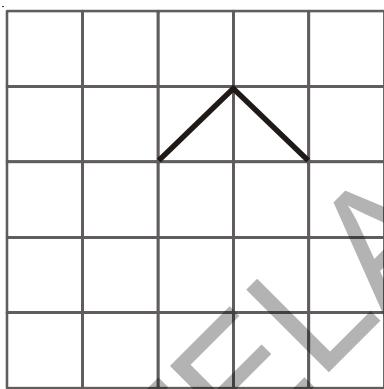
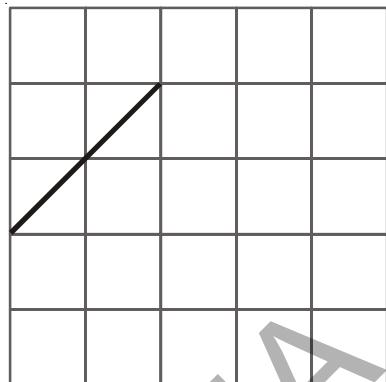
ప్రయత్నించండి

వైశాల్యం 8 చదరపు సెం.మీ. ఉండేటట్లు మీరేమైనా వేరుగా ఆకారాన్ని పూర్తి చేయగలరా?

ఇవి చేయండి

- ప్రక్క పటంలో ఆకారం యొక్క ఒక భుజం ఇవ్వబడింది. దాని వైశాల్యం 6 చదరపు సెం.మీ. అయ్యేటట్లు ఆకారాన్ని పూర్తిచేయండి.
- ఇక్కడ ఆకారం యొక్క రెండు భుజాలు ఇవ్వబడినాయి. ఆకారపు వైశాల్యం 2 చదరపు సెం.మీ. అయ్యేటట్లు ఇంకా రెండు భుజాలు గీసి ఆకారాన్ని పూర్తి చేయండి.

ఎవరి కేక్ ముక్క పెద్దది?

వనజ మరియు గిరిజలు మామిడి రసంతో చేసిన కేక్ పొపులో కొని తెచ్చారు.

వారు తీసుకొన్న కేక్ ముక్కలు ఈ విధంగా ఉన్నాయి.

6 సెం.మీ.

వనజ తీసుకొన్న కేక్ ముక్క

5
సెం.మీ.

10 సెం.మీ.

గిరిజ తీసుకొన్న కేక్ ముక్క

3 సెం.మీ.

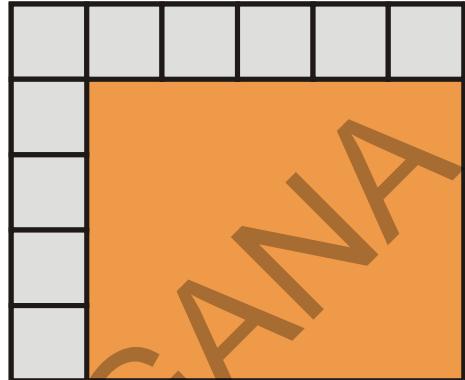
వారిద్దరు వారికి చెందిన కేక్ ముక్కలలో తమ, తమ కేక్ ముక్కలే పెద్దవని అనుకొన్నారు. వారికి సరియైన జవాబు కనుకోవడంలో సహాయపడగలరా?

వనజ మరియు గిరిజల స్నేహితురాలు చిన్న చదరాలను ఉపయోగించి ఈ విధంగా చూపింది.

వనజకు చెందిన కేక్ ముక్క పొడవు 6 సెం.మీ.

1 సెం.మీ. భుజంగా గల చదరాలను ఒకదాని పక్క మరొకటి భుజం పొడవు వెంబడి పెట్టింది.

వనజకు చెందిన కేక్ ముక్క వెడల్పు 5 సెం.మీ.

వెడల్పుకు అణుగుణంగా 5 చదరాలు అమర్చింది.

ఆ కేక్ ముక్కలో మొత్తం ఎన్ని చదరాలను ఆమె అమర్చింది? _____

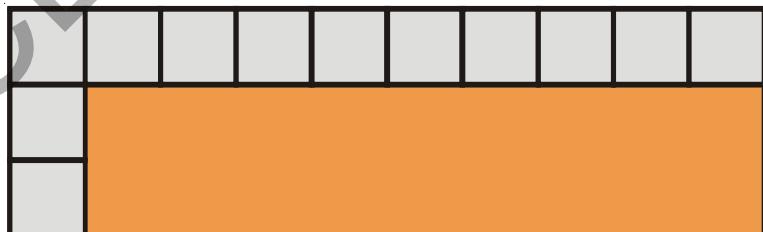
వనజకు చెందిన కేక్ ముక్క వైశాల్యం = _____ చదరపు సెం.మీ.

వనజ : అనవసరంగా అన్ని ఎందుకు లెక్క పెట్టాలి? చాలా సింపుల్.

$$5 \times 6 = \text{_____} \text{ చదరాలు.}$$

ఇదే విధంగా గిరిజకు చెందిన కేక్ ముక్క వైశాల్యం కనుకోండి.

గిరిజకు చెందిన కేక్ ముక్క వైశాల్యం ఎంత? _____ \times _____ = _____ చదరాలు

గిరిజకు చెందిన కేక్ ముక్కకంటే వనజకు చెందిన కేక్ ముక్క పెద్దదా?

స్టోంపులను పరుద్దామా?

ఈ స్టోంపు వైశాల్యం 4 చదరపు సెం.మీ. ఈ గులాబి రంగు దీర్ఘచతురప్రంపై ఎన్ని స్టోంపులను పరచవచ్చే అంచనా వేయండి.

మీ అంచనా సరిచూడండి.

- (అ) పై గులాబి దీర్ఘ చతురప్ర పొడవు భుజంవెంబడి ఎన్ని స్టోంపులను పరచవచ్చు? _____
- (అ) ఇప్పుడు ఆ దీర్ఘ చతురప్ర పొడవు కొలవండి. అది _____ సెం.మీ.
- (ఇ) పై గులాబి దీర్ఘ చతురప్ర వెడల్పు భుజంవెంబడి ఎన్ని స్టోంపులను పరచవచ్చు? _____
- (ఈ) ఇప్పుడు దీర్ఘ చతురప్ర వెడల్పు _____ సెం.మీ.
- (ఉ) పెద్ద దీర్ఘ చతురప్ర మొత్తంలో ఎన్ని స్టోంపులను పరచవచ్చు? _____
- (ఊ) దీర్ఘ చతురప్ర మట్టకొలత ఎంత? _____ చదరపు సెం.మీ.
- (ఋ) దీర్ఘ చతురప్ర చుట్టుకొలత ఎంత? _____ సెం.మీ.

పెద్ద ప్రదేశాల వైశాల్యాలు

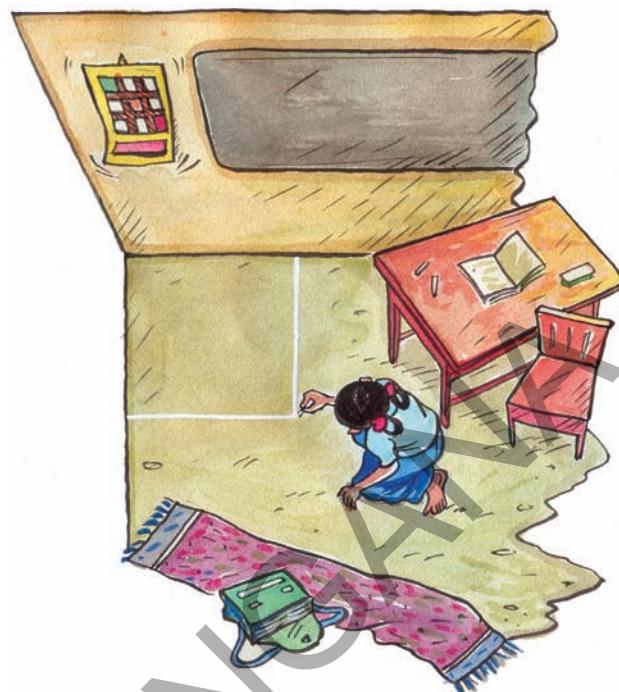
మీరు బట్టల దుకాణంలో మీటరు బద్ద చూసి ఉంటారు. మీరు మీటర్ తాడును కూడా పారశాలలో పొడవులను కొలవడానికి ఉపయోగించేటప్పుడు చూసి ఉంటారు.

చాక్షీను ఉపయోగించి 1 మీటర్ భుజం ఉన్న చతురస్రాన్ని మీ తరగతి గదిలో ఒక మూలన గీయండి. గీత ఈ విధంగా గీసింది.

మీ తరగతి గదిలో అలాంటి చతురస్రాలను ఎన్ని గీయగలరో అంచనా వేయండి?

మీ తరగతి గది వైశాల్యం ఎంత?

_____ చదరపు మీటర్లు.

ప్రయత్నించండి

కింది పట్టికలో ఇవ్వబడిన వస్తువుల వైశాల్యాన్ని నీవు కొలవాలనుకుంటే ఏ కొలతను ఎన్నుకుంటావు? నరైన దానికి (✓) మార్కు చేయండి.

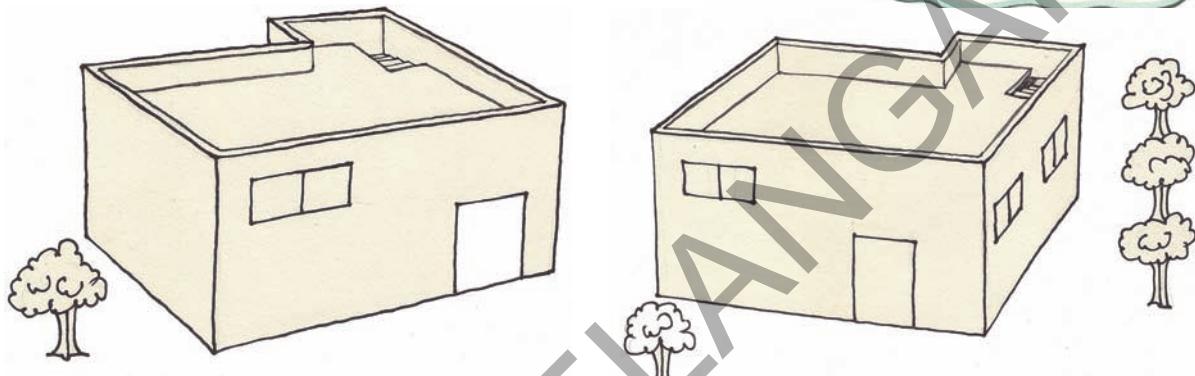
	చదరపు సెం.మీ.	చదరపు మీ.
చేతిరుమాలు (దస్తి)		
చీర		
వుస్తుకంలోని పేజీ		
పారశాల స్థలం		

9

వ్యవస్థలు - వ్యవర్ణాలు

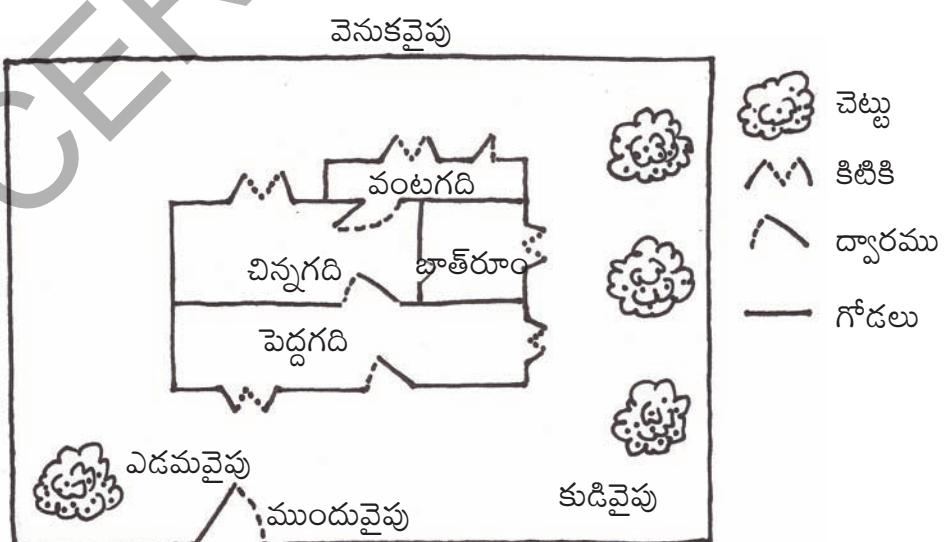
పీలా, వాళ్ల అమ్మతో కలిసి అమ్మమ్మ వాళ్ల ఊరికి వెళుతుంది.

పీలా వాళ్ల అమ్మ కింది చిత్రాలు గేసి చూపింది.

పీలా : అమ్మ! పై చిత్రాలు; ఇల్లు యొక్క బయటి రూపాలను మాత్రమే చూపిస్తున్నాయి. కానీ, ఇంటిలోపల ఎన్ని గదులు ఉన్నాయి? ఎన్ని కిటికీలు, ఎన్ని ద్వారములు ఉన్నాయో ఎలా తెలుస్తాయి?

అప్పుడు వాళ్ల అమ్మ కింది మ్యాప్‌ని గేసి చూపింది.

మ్యాప్ యొక్క కింది భాగము, ఇంటి యొక్క ముందు భాగాన్ని సూచిస్తుంది. మ్యాప్లో వివిధ రకాల గదులు, ద్వారములు, కిట్టికీలు, చెట్లు, గోడలు గుర్తించబడినాయి.

ఇవి చేయండి

మ్యాప్ను చూసి కింది వాటికి సమాధానాలు రాయండి.

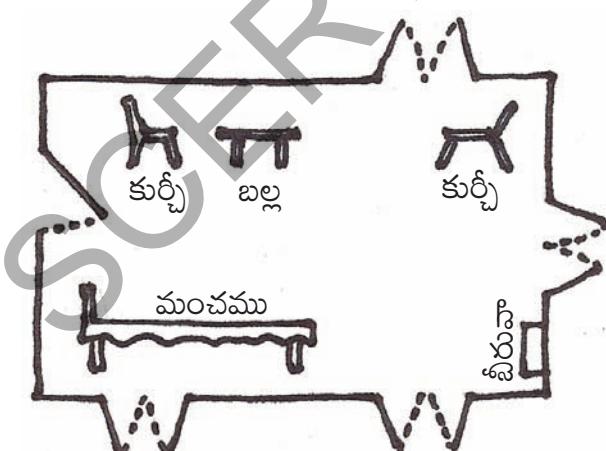
- (అ) పెద్ద గదికి ఎన్ని కిట్టికీలు ఉన్నాయి?
- (అ) ఇంటి కుడి ప్రక్కన ఎన్ని చెట్లు ఉన్నాయి?
- (ఇ) చిన్న గదికి ఎన్ని ద్వారములు ఉన్నాయి?
- (ఈ) ఇచ్చిన గుర్తులకు సరిపడు పేర్లను రాయండి?

- (ఉ) ఇంటిలో మొత్తం ఎన్ని గదులు ఉన్నాయి?

షీలా యొక్క గది

షీలా తన గది యొక్క మ్యాప్ ని కింది విధంగా గీసింది. పరిశీలించండి.

ఇలాంటి పట్టాలను
షోర్ మ్యాప్లు
అంటారు.

ప్రయత్నించండి

1. షీలా గది యొక్క ష్లోర్ మ్యాప్‌ను పరిశీలించండి. కింది వస్తువులకు సరిపడు చివ్వులు గేయండి.

కుర్చు

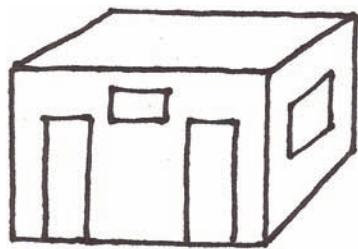
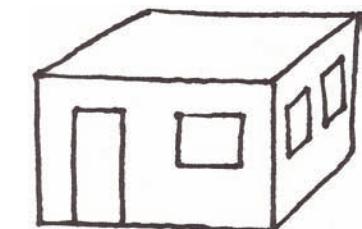
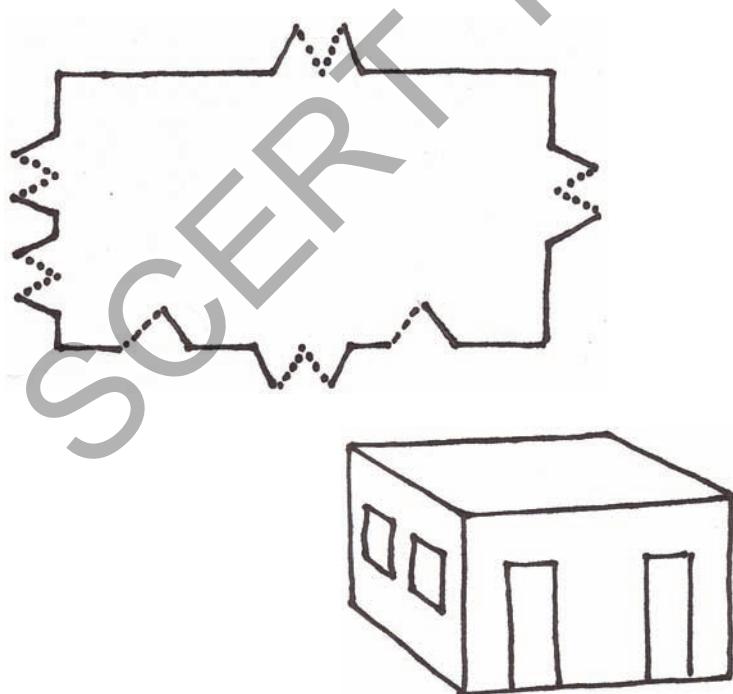
మంచము

ద్వారము

2. మీ తరగతి గదిని జాగ్రత్తగా పరిశీలించి దాని యొక్క “ష్లోర్ మ్యాప్” ని గేయండి. తరగతి ముందు భాగాన్ని మ్యాప్ యొక్క కింది వైపున చూపించండి. మరియు మ్యాప్‌లో నట్లబల్లను, తీచర్ నిలబడిన స్థానాన్ని; పిల్లలు కూర్చున్న స్థానాలను, ద్వారములు మరియు కిట్టికీలను గుర్తించండి.

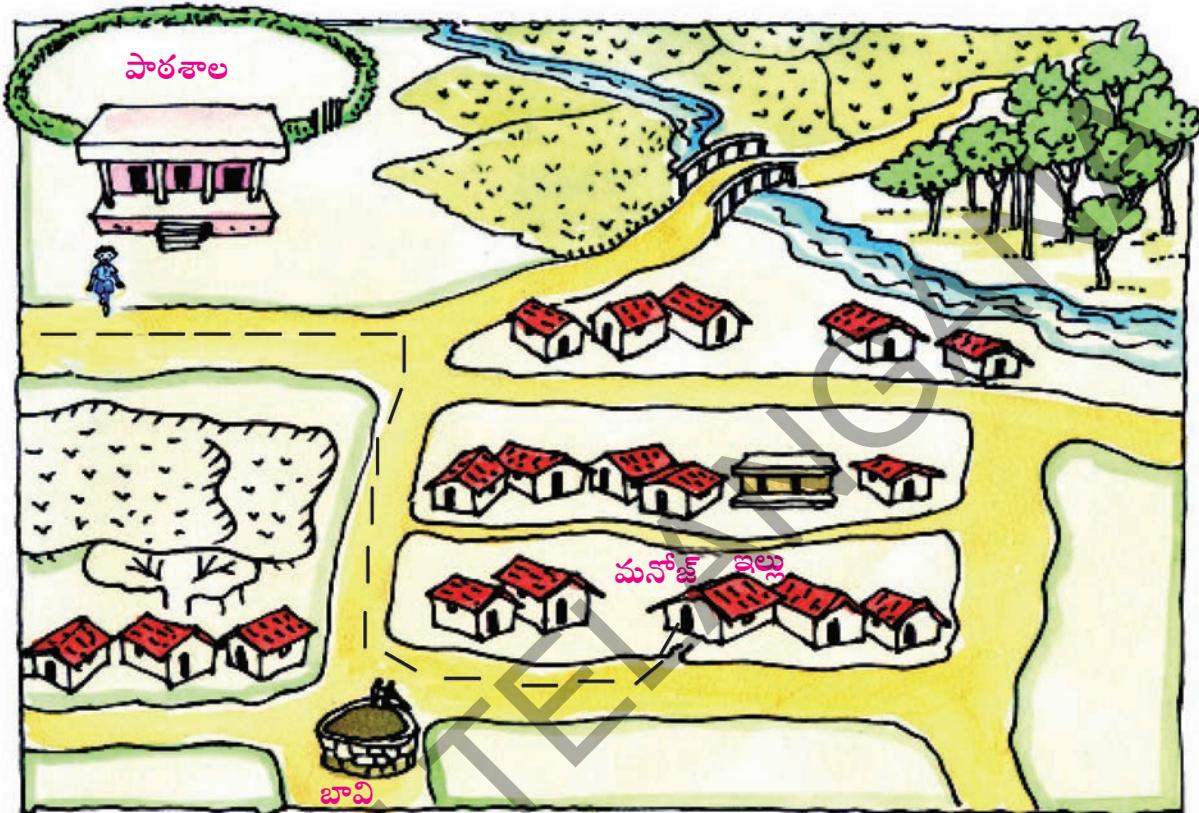
ఇవి చేయండి

1. ష్లోర్ మ్యాప్‌కు సరిపడు ఇంటిని గుర్తించండి:

పారశాలకు మార్గం చూపు పటం:

మనోజ్ అనే విద్యార్థి నూతనంగా పారశాలలో చేరినాడు. కాని ఇంటికి వెళ్లే మార్గం అతనికి తెలియదు. కాబట్టి వాళ్ల తీచరు అతనికి సహాయంచేయడానికి కింది మ్యావ్ ని గీసింది.

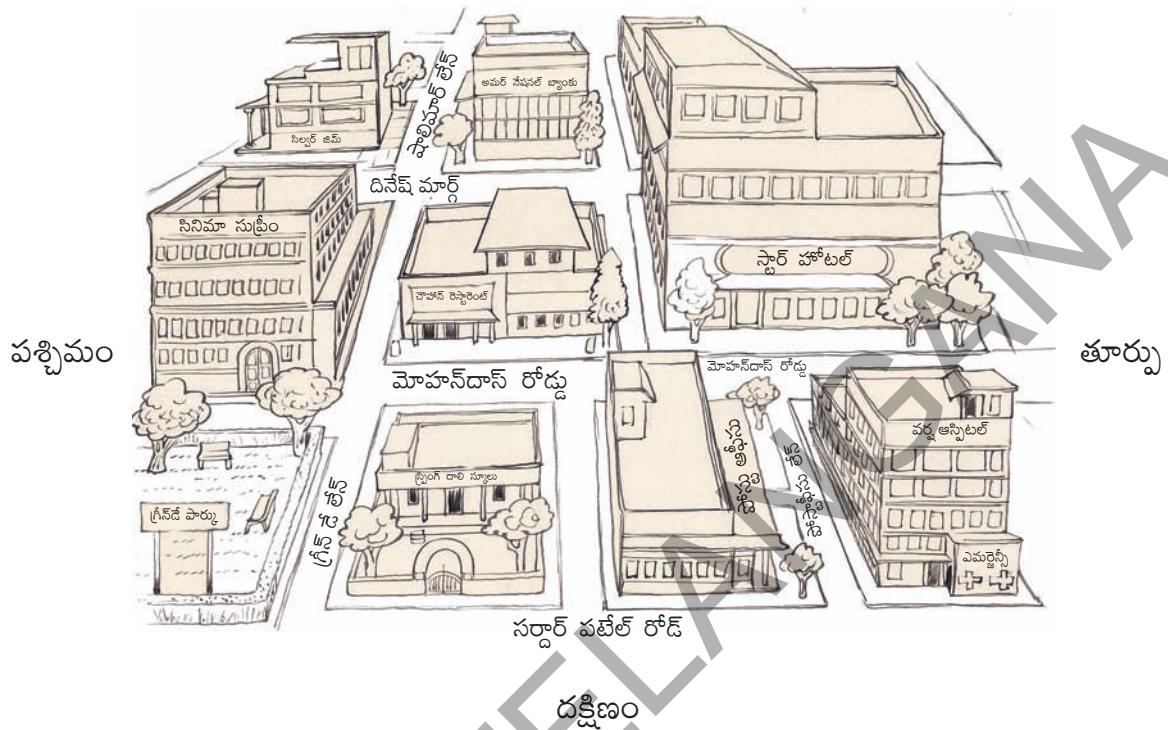

ఇవి చేయండి

భూళీలను నింపడం ద్వారా మనోజ్కు పారశాల నుండి అతని ఇంటికి గల మార్గంను సూచించడంలో సహాయంచేయండి.

పారశాల నుండి బయటకు వచ్చి రోడ్స్‌పై _____ వైపు తిరగండి. మల్లీ నేరుగా కొద్ది దూరం నడిచి మొదటి _____ వైపు తిరగండి. కొద్ది దూరం నడిస్తే ఒక బావి వస్తుంది. ఇక్కడ _____ వైపు తిరగండి. కన్నించే మూడవ ఇల్లే మనోజ్ వాళ్ల ఇల్లు.

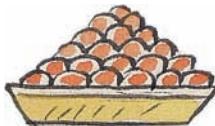
ఉత్తరం

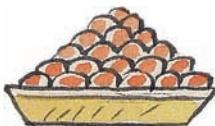
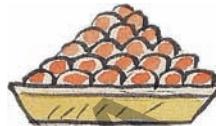
1. పై మ్యాపును గమనించండి.

- (అ) మీరు సినిమా స్ట్రీట్ నుండి స్టార్ ఫోటల్కు నడిచి వెళ్లే దారిలో చొహన్ రెస్టారంట్ ఏ వైపున ఉంటుంది?
- (అ) శీలా సిల్వర్ జిమ్ వద్ద ఉన్నది. తనకు జిమ్ నుండి వర్ష హస్పిటల్ ఎమ్జెన్సీ గేటు వద్దకు దారి చూపండి.

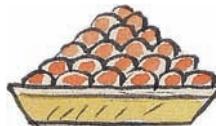
ఇది ఎంత బరువు ఉంటుంది?

పండుగ సందర్భంగా రఘు వాళ్లమ్మ 5 కి.గ్రా లడ్డులు తయారు చేయాలనుకుంది. ఆమె క్రింది సరుకుల పట్టిక రఘుకు ఇచ్చింది.

శనగ పప్పు	2 కి.గ్రా.
పంచదార	3 కి.గ్రా.
కిన్నమిన్ (ఎండు ద్రాక్ష)	200 గ్రా.
కాజు (జీడిపప్పు)	150 గ్రా.
బాదాం	100 గ్రా.

- (అ) కిన్నమిన్, కాజు మరియు బాదాంల యొక్క మొత్తము బరువు ఎంత?
- (ఆ) తక్కువ బరువు నుండి ఎక్కువ బరువు వరుస క్రమంలో షై పట్టికలోని సరుకుల పేర్లను రాయండి.
- (ఇ) ఒకవేళ రఘు వాళ్లమ్మ 10 కి.గ్రా బరువు గల లడ్డులను తయారుచేయాలనుకుంటే ఒక్కుక్క సరుకు ఎంత కొనాల్సి ఉంటుంది?

టీ ప్రియులు :

పూజ తన తల్లిదండ్రులతో హైదరాబాదులో నివసిస్తుంది. వాళ్లకు ‘టీ’ తాగదమంటే చాలా ఇష్టం. వాళ్ల కుటుంబంలో గల ముగ్గురు సభ్యులకు ప్రతిసారి ‘టీ’ తయారు చేయడం కొరకు 3 చెంచాల టీ పొడిని వాడుతారు. ఒక్కుక్క చెంచాలో 5 గ్రాముల టీ పొడి పడుంది.

1. ఎండాకాలంలో వాళ్ళకుటుంబం రోజుకు నాలుగు సార్లు ‘టీ’ చేస్తారు.
 (ఆ) ఎండాకాలంలో ఒకరోజు మొత్తానికి వారు ‘టీ’ చేయుటకు ఎంత టీ పొడిని వాడుతారు?
 (ఆ) ఎండాకాలంలో ఒకనెల మొత్తం రోజులకు వారుపయోగించే టీ పొడి బరువెంత? ఈ బరువు ఒక కి.గ్రా. కన్న తక్కువ ఉంటుందా? లేక ఎక్కువ ఉంటుందా?
2. చలికాలంలో పూజ వాళ్ళ కుటుంబం రోజుకు 6 సార్లు టీ చేస్తారు.
 (ఆ) చలికాలంలో ఒక రోజు ఎంత టీ పొడిని వాడుతారు?
 (ఆ) చలికాలంలో ఒక నెలకు వారుపయోగించే టీ పొడి బరువెంత? ఈ బరువు ఒక కి.గ్రా బరువు కంటే ఎక్కువ ఉంటుందా? లేక తక్కువ ఉంటుందా?

ఇవి చేయండి

1. మీ సమీపంలోని షాపుకు వెళ్లండి. కింది పట్టికలో ఇవ్వబడిన వస్తువులను చేతితో పట్టుకొని వాటి బరువును అంచనా చేయండి. ఆ పాకెట్ల మీదున్న బరువుతో మీ అంచనాను సరి చూసుకోండి.

వస్తువు పేరు	అంచనాచేసిన బరువు	వాస్తవమైన బరువు
సబ్బు		
టూత్ పేస్టు		
వాషింగ్ పొడర్ ప్యాకెట్		
బియ్యపు ప్యాకెట్		
ఉప్పు ప్యాకెట్		
కందిపప్పు ప్యాకెట్		

2. మీ వంటగదిలోని వస్తువులలో ఏయే వస్తువులను గ్రాములలో, ఏయే వస్తువులను కిలోగ్రాములలో కొంటామో క్రింది పట్టికలో నమోదు చేయండి.

కిలోగ్రాములలో కొనే వస్తువులు	గ్రాములలో కొనే వస్తువులు

విశాల్ అంగది

విశాల్ పాత సామాను కొనే పెద్ద దుకాణాదారు. ఈ రోజు అతను 45 కి.గ్రా పాత వార్తాపత్రికలు, 26 కి.గ్రా పాత ఇనుము, పనికిరాని ప్లాస్టిక్ 8 కి.గ్రా కొన్నాడు.

- (అ) ఈరోజున అతడు కొన్న వస్తువుల యొక్క మొత్తం బరువెంత?
- (అ) విశాల్ 1 కి.గ్రా. పాత వార్తాపత్రికలకు ₹ 8 చెల్లించాడు. అయితే 45 కి.గ్రా. పాత వార్తాపత్రికలకు అతడు చెల్లించిన మొత్తం ఎంత?
- (ఇ) విశాల్ కొన్న పాత ఇనుముకు ₹ 520లు చెల్లించాడు. అతను 1 కి.గ్రా పాత ఇనుముకు ఎంత చొప్పన చెల్లించాడు?
- (ఈ) ఆరోజున కొన్న మొత్తం వస్తువులకు విశాల్ ₹ 1000 లు చెల్లించినట్టాటే అతను 8 కి.గ్రా. ప్లాస్టిక్కు ఎంత చెల్లించాడు? ఒక కి.గ్రా. ప్లాస్టిక్కు చెల్లించినదెంత?
- (ఉ) విశాల్ తాను కొన్న మూడురకాల వస్తువులకు ఒక్కక్క కి.గ్రా.కు ₹ 3 ఎక్కువ చేసి అమ్మాడు. ఆ విధంగా అతడు ఆరోజు సంపాదించిందెంత?

మీ బరువును కొలుచుకోండి.

బరువు కొలిచే పరికరంతో నీయొక్క బరువును మరియు నీ నలుగురు స్నేహితుల బరువును కొలిచి పట్టికలో రాయండి.

పేరు	బరువు
	_____ కి.గ్రా. _____గ్రా.

అందరి కంటె ఎక్కువ బరువున్న వారెవరు ? _____

అందరి కంటె తక్కువ బరువున్న వారెవరు? _____

కిరాణా షాపులో

ఒక షాపులో 170 కి.గ్రా. శనగపప్పు, 450 కి.గ్రా. కందిపప్పు మరియు 240 కి.గ్రా పెసరపప్పులు ఉన్నాయి. ఆ షాపు యజమాని పప్పులన్నింటినీ 2 కి.గ్రా, 1 కి.గ్రా మరియు 500 గ్రాముల ప్యాకెట్లుగా నింపి అమ్ముతాడు.

- (ల) తన వద్ద ఉన్న కందిపప్పు మొత్తాన్ని 2 కి.గ్రా. ప్యాకెట్లుగా తయారుచేసినట్లయితే, అతడు ఎన్ని ప్యాకెట్లు తయారు చేయగలడు?
- (అ) షాపు యజమాని 80 కి.గ్రా శనగపప్పును 1 కి.గ్రా. ప్యాకెట్లుగా, మిగిలిన 90 కి.గ్రా శనగపప్పును 500 గ్రాములు ప్యాకెట్లుగా తయారుచేశాడు. ఏవి ఎన్ని ప్యాకెట్లు తయారు చేశాడో కనుకోండి?
- (ఇ) అతను 80 కి.గ్రా పెసరపప్పును 2 కి.గ్రా. ప్యాకెట్లుగా, 40 కి.గ్రా. పెసరపప్పును 1కి.గ్రా ప్యాకెట్లుగా మరియు 120 కి.గ్రా. పెసరపప్పును 500గ్రా. ప్యాకెట్లుగా తయారు చేశాడు. అయితే అతడు 2 కి.గ్రా, 1కి.గ్రా, 500గ్రా. ల ప్యాకెట్లు ఎన్ని తయారుచేశాడు?

టోకు వ్యాపారి దగ్గర వస్తువులు పెద్దమొత్తంలో ఉంటాయి.

ఒక్కొక్క వస్తువు మొత్తం బరువును పట్టికలో నింపండి.

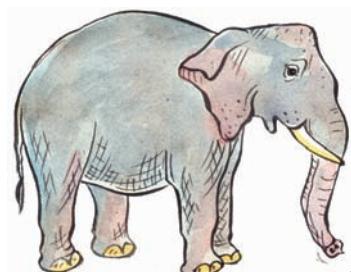
1 క్షీంటాలు = 100 కిలోగ్రాములు

వస్తువు	బస్తాల సంఖ్య	ఒక్కొక్క బస్తా బరువు (కి.గ్రా.లలో)	మొత్తం బరువు	
			కి.గ్రా	క్షీంటాళ్ళు
ఉల్లిగడ్డలు	20	40		
వడ్లు	18	75		
కండులు	10	70		

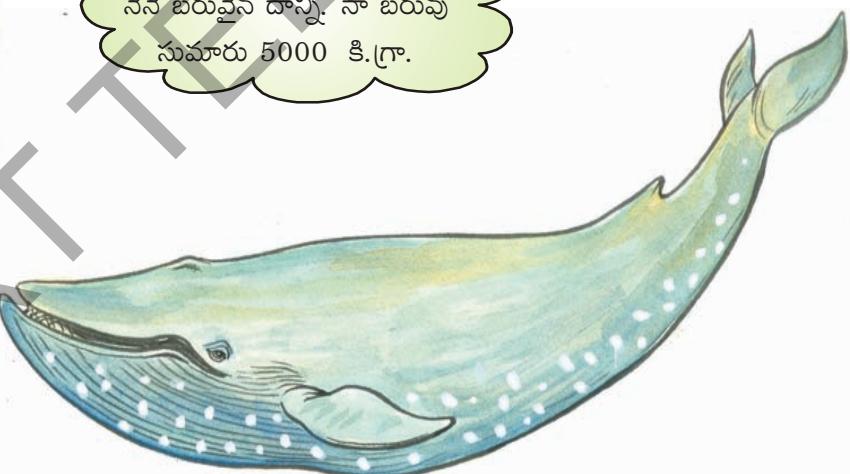
ప్రపంచంలో మిక్కిలి బరువైన జంతువులు

నీవు పిల్ల బరువు సుమారుగా ఎంత ఉంటుందనుకుంటున్నావు? అలాగే కుక్క బరువు? పంది బరువు? ఆవు బరువు?

మీరు ప్రపంచంలో మిక్కిలి ఎక్కువ బరువుండే జంతువేది అనుకొంటున్నారు?

ఈ భూమిమీద అన్ని జంతువులకంటే,
నేనే బరువైన దాన్ని నా బరువు
సుమారు 5000 కి.గ్రా.

నేను నీకంటే 35 రెట్లు
ఎక్కువ బరువైన దానిని.
నేను సముద్రంలో
ఉంటాను.

(అ) నీ పరిసరాలలో ఉండే జంతువులలో నీ బరువుకు దాదాపు సమానంగా ఉండేది ఏది?

(అ) మీ తరగతిలోని ప్రతి విద్యార్థి 25 కి.గ్రా ఉన్నట్లయితే, అందరి బరువులు కలిపితే ఏనుగు బరువున్నా ఎక్కువ ఉంటుందా? లేక తక్కువ ఉంటుందా?

(ఇ) ఏనుగు యొక్క బరువు సుమారుగా నీ బరువుకు ఎన్ని రెట్లుండవచ్చు?

(ఈ) ఏనుగు బరువు ఎన్ని క్షీంటాళ్ళకు సమానం?

ఎక్కువ బరువు మోసే వాహనాలు.

కంటైనర్ ట్రుక్కు

ట్రుక్కు

లారీ

ఈ వాహనాలు ఎంత బరువును మోయగలవు?

- (అ) ఒక లారీ 7500 కి.గ్రా బరువును మోసుకెళ్లగలదు. ఒక్కక్కడా కార్బన్ బరువు 15 కి.గ్రా. అలాంటివి ఎన్ని కార్బన్లను ఒక లారీ మోసుకెళ్లగలదు.
- (అ) ఒక ట్రుక్కు 9000 కి.గ్రా బరువును మోసుకెళ్లగలదు. ఒక్కక్కటి 50 కి.గ్రా లు గల బియ్యం బస్తాలను శ్యామ్ ట్రుక్కులో నింపుతున్నాడు. అలాంటి బియ్యం బస్తాలు ఎన్నింటిని శ్యామ్ ఆ ట్రుక్కులో నింపగలడు?
- (ఇ) అతిపెద్ద కంటైనర్ ట్రుక్కు 20000 కి.గ్రా బరువును మోసుకెళ్లగలదు. ఒక్కక్కటి 2500 కి.గ్రా.ల బరువుగల కార్బన్ ఎన్నింటిని అది మోసుకెళ్లగలదు?
- (ఈ) పై మూడు రకాల వాహనాలు మోయగలిగే బరువులను క్షీంటాళ్లలో తెల్పండి.

అభ్యాసం

1. ఒక మామిడి పండు బరువు 400 గ్రాములు, ఒక జామపండు బరువు 200 గ్రాములు, ఒక ఖర్చుజ బరువు 1 కి.గ్రా. 200 గ్రా.లు. ఈ సమాచారంతో కిందనున్న ఖాళీలను పూరించండి

రెండు మామిడి పండ్ల బరువు = _____ జామపండ్ల బరువు.

5 ఖర్చుజ పండ్ల బరువు = _____ మామిడి పండ్ల బరువు.

5 మామిడి పండ్ల మరియు 2 జామపండ్ల = _____ ఖర్చుజ పండ్ల బరువు.

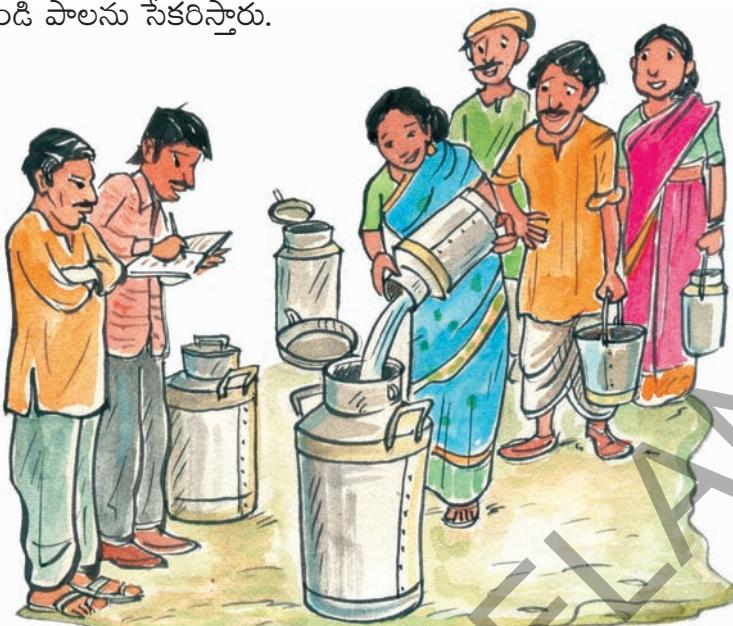
2. భాను 3 కి.గ్రా .500 గ్రా. ల జిల్లేబి; 2 కి.గ్రా. 250 గ్రా. ల మైసూర్ పొక్; 1 కి.గ్రా. 750 గ్రా. ల బాదుపొ; 750 గ్రా. ల జామున్ లను కొన్నాడు. భాను కొన్న మొత్తం స్వీట్లు బరువెంత?
3. ఒక పెట్టెలో 8 కి.గ్రా 750 గ్రా. ల అపిలు పండ్లు ఉన్నాయి. అలాంటివి 12 పెట్టెలున్నవి. ఆ పెట్టెలలోని అపిలు పండ్ల బరువెంత?
4. ఒక పారశాలకు జూన్ మాసానికి మధ్యాహ్న భోజనం కొరకు 6 క్షీంటాళ్ల బియ్యం పంపిణీ జరిగింది. పారశాలవారు ఆ బియ్యం నుండి 475 కి.గ్రా. బియ్యంను వినియోగించారు. ఎన్ని కి.గ్రా.ల బియ్యం వినియోగించకుండా మిగిలి ఉన్నవి?
5. క్రింద ఉన్న ట్రుక్కు 10000 కి.గ్రా. బరువును మోయగలదు.

- (అ) ట్రుక్కు ఎన్న 5 క్షీంటాళ్ల బరువును మోయగలదు ?
- (అ) ఆ ట్రుక్కులో 3650 కి.గ్రా. బరువు గల సామాను నింపబడింది? ఇంకనూ ఎన్న 5 కిలోగ్రాముల బరువును అది మోయగలదు? అది ఎన్న 5 క్షీంటాళ్ల బరువుకు సమానం?

మరికొన్ని ఎక్కువ లీటర్లు

ఇచ్చేద గ్రామంలో పాల సొన్నెటి వాళ్లు ప్రతిరోజు చుట్టు ప్రక్కల గ్రామాల నుండి పాలను సేకరిస్తారు.

1 లీ. = 1000 మి.లీ. లీటరును
సంక్లిష్టంగా “లీ.”గా రాస్తాము.

మిలీ లీటరును సంక్లిష్టంగా
“మి.లీ.”గా రాస్తాము.

పొన్న గ్రామంలోని నలుగురు రైతులు; సొన్నెటికి క్రింది పరిమాణాలలో పాలను సరఫరా చేస్తారు.

లక్ష్మీ 12 లీ. 500 మి.లీ.

రామయ్య 9 లీ.

రహీల్ 8 లీ. 800 మి.లీ.

జాని 10 లీ. 700 మి.లీ.

(అ) సప్పయ్య చేసే పాల పరిమాణం దృష్ట్యా ఎక్కువ పరిమాణం నుండి తక్కువ పరిమాణంలో సరఫరా చేసే రైతుల పేర్లు రాయండి.

(ఆ) పొన్న గ్రామ రైతులు సరఫరా చేసే మొత్తం పాల పరిమాణం ఎంత?

(ఇ) సొన్నెటి వాళ్లు 1 లీ॥కు ₹ 20 చెల్లిస్తే, రహీల్ పొందే డబ్బులు ఎన్ని?

(సూచన : 1 లీ॥లో 800 మి.లీ. ఎంత భాగము?)

(ఈ) పొన్న గ్రామం సరఫరా చేసే పాలపరిమాణానికి సమాన పరిమాణంలో 12 గ్రామాలు పాలను సరఫరా చేస్తే ఒక రోజులో సొన్నెటి వారు సేకరించే మొత్తం పాలు ఎన్ని?

పాల శీతలీకరణ కేంద్రం:

పాల సొన్నెటీ వారు ఒక రోజులో 336 లీ.
పాలు సేకరించి వాటిని శుద్ధిచేసి 1 లీ.;
500 మి.లీ. మరియు 250 మి.లీ.
ప్యాకెట్లలో నింపుతారు.

- (అ) 110 లీ॥ పాలను 1 లీ॥ ప్యాకెట్లగా తయారుచేయాలనుకుంటే ఎన్ని ప్యాకెట్లు చేయగలము?
- (ఆ) 90 లీ॥ పాలను 500 మి.లీ. ప్యాకెట్లలో నింపాలనుకుంటే అలాంటి ఎన్ని ప్యాకెట్లు తయారుచేయగలము? (సూచన : 1 లీ॥లో ఎన్ని 500 మి.లీ.లు ఉన్నాయి?)
- (ఇ) 100 లీ॥ పాలను 250 మి.లీ. ప్యాకెట్లలో నింపాలనుకుంటే అలాంటి ఎన్ని ప్యాకెట్లు తయారుచేయగలం? (సూచన : 1 లీ॥లో ఎన్ని 250 మి.లీ.లు ఉన్నాయి.)
- (ఈ) ప్యాకెట్లలో నింపిన మొత్తం పాల పరిమాణం ఎంత?
- (ఊ) పాలను శుద్ధి చేయడంలో మిగిలిన పాలు వృధా అయినాయి. వృధా అయిన పాల పరిమాణం ఎంత?

గృహాలకు పాల సరఫరా

పాల సొన్నెటీ యాజమాన్యం పాలను గృహాలకు సరఫరా చేయుటకు కొంతమంది వ్యక్తులను నియమించుకుంటుంది. ప్రతి ఒక్కరికి ఒక రోజు కమీషన్‌గా ₹ 65 వస్తుంది.

ఒకరోజు కిషన్ 500 మి.లీ.ల ప్యాకెట్లు 12; 250 మి.లీ.ల ప్యాకెట్లు 24; 1 లీ॥ ప్యాకెట్లు 22 అమ్మాడు.

- (అ) ఆ రోజు అతను అమ్మిన మొత్తం పాల పరిమాణం ఎంత?
- అదే విధంగా బాలాజి 8 లీ॥ ల పాలను 500 మి.లీ. ప్యాకెట్లలోనూ, 6 లీ॥ల పాలను 250 మి.లీ. ప్యాకెట్లలోనూ అమ్మాడు.
- (అ) అతను 500 మి.లీ.ల ప్యాకెట్లను ఎన్ని అమ్మాడు?
- (అ) 250 మి.లీ.ల ప్యాకెట్లను ఎన్ని అమ్మాడు?

ప్రయత్నించండి

1. ఒక వ్యక్తి 250 మి.లీ., 500 మి.లీ. పాల ప్యాకెట్లను అమ్మాడు. ఒకవేళ అతను 6 లీ॥ పాలను మొత్తం 17 ప్యాకెట్లలో చేసి అమ్మితే ఏ రకం ప్యాకెట్లు ఎన్ని అమ్మాడు?

ఇంటికి రంగు వేయడం

అమర్ తన ఇంటికి రంగు వేయించాలనుకున్నాడు. రంగుల దుకాణానికి వెళ్లి తెలుపు, పసుపు, ఆకుపచ్చ, ఎరుపు రంగుల డబ్బాలు కొన్నాడు. ఏ రకపు రంగు ఎంత పరిమాణంలో కొన్నాడో కింద ఇవ్వబడినాయి.

రంగు	డబ్బాలోని రంగు పరిమాణం	డబ్బాల సంఖ్య	ధర (లీటరుకు)
పసుపు	50 మి.లీ.	3	₹ 400
ఆకుపచ్చ	100 మి.లీ.	2	₹ 500
ఎరుపు	200 మి.లీ.	3	₹ 500
తెలుపు	10 లీటర్లు	4	₹ 120

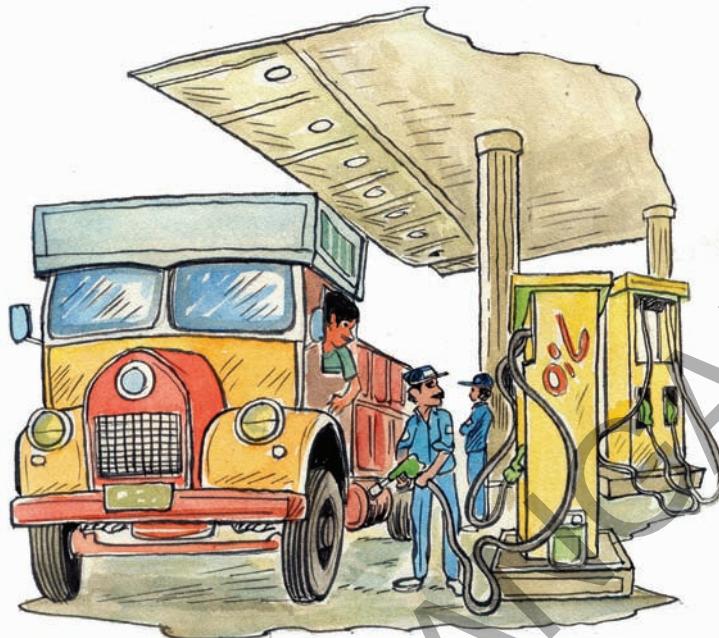

- (అ) అమర్ కొన్నటువంటి మొత్తం రంగు ఎన్ని లీటర్లు?
- (అ) 100 మి.లీ.ల ఒక ఆకుపచ్చ రంగు డబ్బా వెల ఎంత? ఆకుపచ్చ రంగు డబ్బాలకై అమర్ వెచ్చించిన మొత్తం ఎంత?
(సూచన : 1లీ.లో 100 మి.లీ. ఎన్నవ వంతు?)
- (ఇ) 200 మి.లీ.ల ఒక ఎరుపు రంగు డబ్బా వెల ఎంత? ఎరుపు రంగు డబ్బాలకై అమర్ వెచ్చించిన మొత్తం ఎంత? (సూచన : 1లీ.లో 200 మి.లీ. ఎన్నవ వంతు?)
- (ఈ) 50 మి.లీ.ల ఒక పసుపు రంగు డబ్బా వెల ఎంత? పసుపు రంగు డబ్బాలకై అమర్ వెచ్చించిన మొత్తం ఎంత? (సూచన : 1లీ.లో 50 మి.లీ. ఎన్నవ వంతు?)
- (ఉ) 10 లీ. ఒక తెలుపు రంగు డబ్బా వెల ఎంత? తెలుపు రంగు డబ్బాలకై అమర్ వెచ్చించిన మొత్తం ఎంత?
- (ఊ) రంగు డబ్బాలు కొనుటకై అమర్ చేసిన మొత్తం ఖర్చు ఎంత?

పెట్రోల్ బంక్

గడేవ్ పెట్రోల్ బంక్ ఎప్పుడు రద్దిగా ఉంటుంది.

ఒక రోజులో ఈ బంక్లో పెట్రోల్, డీజిల్ అమ్మకాలు ఏ విధంగా ఉన్నాయో కింద ఇవ్వబడినాయి.

వాహనము	ఇంధనము	ఒక్కొక్క వాహనంలో నింపిన పరిమాణం (లీ.లలో)	మొత్తం లీటర్లు
4 కంటెయినర్ ట్రుక్కులు	డీజిల్	1000	
4 ట్రుక్కులు	డీజిల్	800	
4 లారీలు	డీజిల్	600	
6 బస్సులు	డీజిల్	300	
6 బస్సులు	పెట్రోల్	30	
7 జీప్లు	డీజిల్	40	

- (అ) ఒక రోజులో ఎన్న లీటర్ల పెట్రోల్ మరియు డీజిల్ అమ్మకాలు జరిగినాయి?
- (ఆ) ఉదయం పెట్రోల్ బంక్లోని డీజిల్ను నిల్వ ఉంచే ట్యాంక్ పరిమాణం 16000 లీ. ఉన్నట్లయితే అమ్మకాలు జరిగిన తరువాత రోజు మరిగేసేటప్పటికి ట్యాంక్లో మిగిలి ఉన్న మొత్తం డీజిల్ పరిమాణం ఎంత?
- (ఇ) ఒకవేళ బంక్ వారు మరుసటి రోజు ఉదయానికి ట్యాంక్లో 16000 లీ. డీజిల్ను ఉంచాలనుకుంటే ఇంకా ఎన్న లీ.ల డీజిల్ను ట్యాంక్లో నింపాల్సి ఉంటుంది?

అభ్యాసం

- ఒక జ్యాస్ షాపువాడు ఒకరోజులో 67 గ్లాసుల ఆరంబ్ జ్యాస్ అమ్మాడు. ఒక్కాక్కు గ్లాసులోని జ్యాస్ పరిమాణం 250 మి.లీ. అయిన షాపువాడు అమ్మిన ఆరంబ్ జ్యాస్ పరిమాణం ఎంత? అదే విధంగా 15 గ్లాసుల పైనాపిల్ జ్యాస్ అమ్మితే అతను అమ్మిన పైనాపిల్ జ్యాస్ పరిమాణం ఎంత?
- ఒక ఆవు ఉదయం 14 లీ. 500 మి.లీ.ల పాలు మరియు సాయంత్రం 13 లీ. 750 మి.లీ.ల పాలు ఇస్తుంది. అయిన, ఆవు ఒక రోజులో ఇచ్చే పాల పరిమాణం ఎంత?
- ఒక కప్పులో 50 మి.లీ.ల టీ పడుతుంది. అలాంటి 12 కప్పులలో ఎంత పరిమాణం టీ పడుతుంది?
- ఒక నీళ్ళ ట్యాంక్ 9000 లీ.ల నీటిని తీసుకెళ్తుంది. అది ప్రతీ ప్రాంతానికి 1500 లీ.ల నీటిని సరఫరా చేయాలంటే ఎన్ని ప్రాంతాలకు సరఫరా చేయగలదు?

- రాజు తన కారులో ప్రతీ 3 రోజులకొకసారి 5 లీ.ల పెట్రోల్ పోయిస్తాడు. అయిన అతను ఒక నెలలో ఎన్ని లీ.ల పెట్రోల్ పోయిస్తాడు? పెట్రోల్ ధర లీ.కు ₹ 69 అయిన రాజు పెట్రోల్ కోసం నెలకు ఎన్న రూపాయలు ఖర్చుచేస్తాడు?
- ఒక బస్సు డ్రైవర్ పెట్రోల్ బంక్లో డీజిల్ కోసం ₹ 2250 చెల్లించాడు. డీజిల్ రేటు లీ.కు ₹ 50 అయిన బస్సు డ్రైవర్ ఎన్ని లీ.ల డీజిల్ కొన్నాడు?

గాయత్రి వాళ్ల పారశాలలో బాలల దినోత్సవం జరుపుకొంటున్నారు. దీనికోసం అందరు తల్లిదండ్రులు ఈ ఆహ్వాన పత్రికను అందుకున్నారు.

ఇవి చేయండి

ఆహ్వాన పత్రికను గమనించండి. సమాధానాలివ్వండి.

- ◆ గ్రూపు పాట ప్రారంభసమయం _____ ముగించు సమయం _____
- ◆ గ్రూపు డాన్సు ఎంత సమయం కొనసాగింది _____.
- ◆ _____ అంశం వెఱుత్తం కార్యక్రమంలో ఎక్కువ సమయం తీసుకుంటుంది.
- ◆ ఈ కార్యక్రమము వెఱుత్తం గంటల నిమిషాలపాటు కొనసాగుతుంది.

ఉదయం 9 గంటలకా? రాత్రి 9 గంటలకా?

గాయత్రి ఆ ఆహ్వాన పత్రికను ఇంటికి తీసుకువెళ్లింది.

గాయత్రి : అమృమ్మా! మీరు మా పారశాలకు తప్పక రావాలి. కార్యక్రమం 9:00 గంటలకు ప్రారంభమవుతుంది.

అమృమ్మా : 9:00 గంటలకు అంటే! ఉదయమా? రాత్రి సమయమా?

గాయత్రి : జోక్ చేయకండి, అమృమ్మా! ఉదయమే.

తర్వాత గాయత్రి వాళ్ల అమృసు ఈ విధంగా అడిగింది. “9 గంటల సమయం అనేది రోజుకు రెండుసార్లు వస్తుంది. దానిని ఉదయం లేదా సాయంత్రం అని ఎలా చెప్పగలం?”

మీకు మా స్యాగతం

ఆహ్వాన కార్యక్రమం

కార్యక్రమం

స్యాగతం

సమయం

9:00

గ్రూపు పాట

9:10

నాటకం

9:15

వయోలిన్ వాద్యం

9:45

పాట

9:55

క్లిష్ట

10:00

(గ్రూప్ వేదాన్సు)

10:30

ఒక్క నిమిషం తీసుకోండి

10:40

బహుమతి వితరణ

10:50

జాతీయ గీతం

11:00

ముఖ్య అతిథి వీడ్జ్‌లు

11:15

అమ్మ : దాని కోసం మనం am మరియు pm లను ఉపయోగిస్తాం.

గాయత్రి : కాని am, pm లను ఎప్పుడు ఉపయోగించాలో ఎలా తెలుసుకోగలం?

అమ్మ : మధ్యాహ్నం 12 గంటలకన్నా ముందు సమయాన్ని చెప్పడానికి 'am' ను, మధ్యాహ్నం 12 గంల తరువాత సమయాన్ని చెప్పడానికి 'pm' ను ఉపయోగిస్తాం.

గాయత్రికి ఇంకా సరిగా అర్థం అవడానికి వాళ్ల అమ్మ మరికొన్ని ఉదాహరణలు ఇచ్చింది.

ఇవి చేయండి

1. ఈ కింది భాషీలను am, pm లతో పూరించుటకు గాయత్రికి సహాయపడండి.

(అ) డే/సైట్ క్రికెట్ మ్యాచు ప్రారంభించు సమయం 1:30 _____

(ఆ) నేను నా ఇంటి పనిని సాయంత్రం 7:00 _____ కు చేస్తాను.

(ఇ) నేను ఉదయం 6:30 _____ కు నిద్ర లేస్తాను.

(ఈ) సూర్యుడు 6:30 _____ కు అస్తమిస్తాడు.

(ఉ) అమ్మ ఆఫీసుకు 8:30 ____ కు
బయలుదేరుతుంది.

(ఊ) మా పారశాల 9:00 _____
కు ప్రారంభమవుతుంది.

(ఎ) మనం 11:00 _____ కు
చుక్కలను (నక్కత్రాలను)
చూడవచ్చు.

(ఏ) మధ్యాహ్న భోజనం సమయం
12:30 _____

కార్యక్రమానికి తయారు కావడం:

తరువాత రోజు గాయత్రి మరియు ఆమె స్నేహితులు కార్యక్రమంలోని అంశాలకోసం సిద్ధమవుతున్నారు. వారు ముందుగా ప్రతి అంశానికి ఎంత సమయం వడుతుందో చూసుకున్నారు.

ఆహ్వాన పత్రికను పరిశేలించి కార్యక్రమ సమయాలతో భారీలను పూరించండి.

క్ర.సం	అంశం	సమయ అవధి	కార్యక్రమానికి పట్ట సమయం
1	స్వగతం	9:00 – 9:10	10 నిమిషాలు
2	గ్రూపుగా పాట	9:10 – 9:15	5 నిమిషాలు
3	_____	_____	_____
4	_____	_____	_____
5	పాట	9:55 – _____	5 నిమిషాలు
6	_____	_____	_____
7	_____	_____	_____
8	ఒక్క నిమిషం తీసుకోండి	10:40 – 10:50	10 నిమిషాలు
9	_____	_____	_____
10	జాతీయ గీతం	11:10 – 11:15	5 నిమిషాలు
		మొత్తం సమయం =	_____ నిమిషాలు

అన్ని కలిపి మొత్తం
కార్యక్రమం 135 నిమిషాలు
సమయం తీసుకుంటుంది.

కాదు, ఆ కార్యక్రమం
2 గంటల 15 నిమిషాల
పాటు కొనసాగుతుంది.

135 నిమిషాలు మరియు 2 గంటల 15 నిమిషాలు అనేవి ఒకటే. ఎలాగో చూడండి.

$$1 \text{ గంట} = 60 \text{ నిమిషాలు}$$

$$2 \text{ గంటలు} = 2 \times 60 \text{ నిమిషాలు}$$

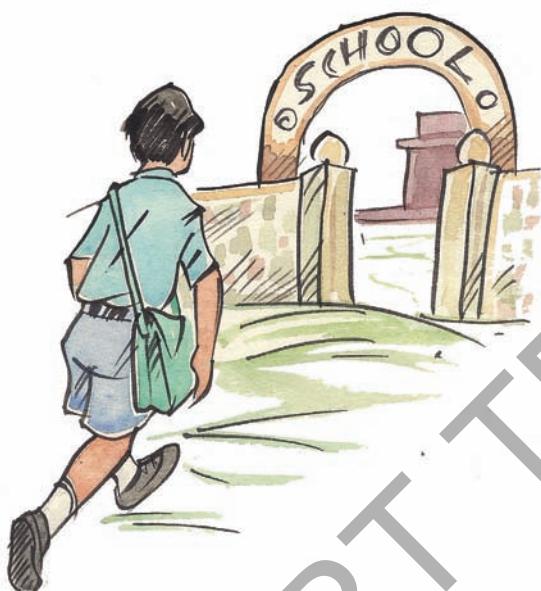
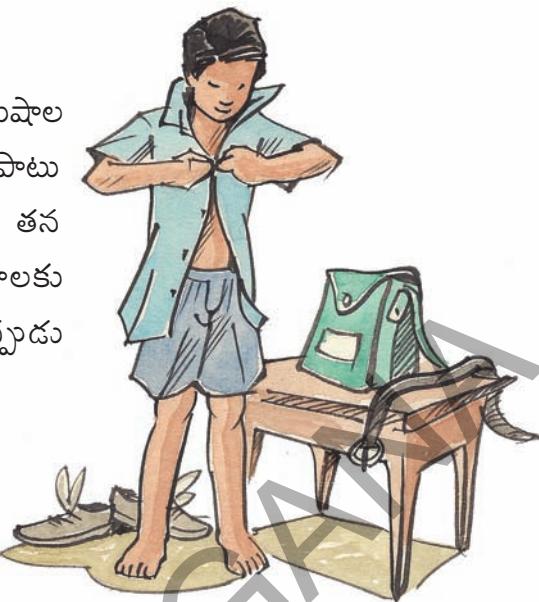
$$= 120 \text{ నిమిషాలు}$$

$$2 \text{ గంటలు} 15 \text{ నిమిషాలు} = 120 + 15 \text{ నిమిషాలు}$$

$$= 135 \text{ నిమిషాలు}$$

ఇవి చేయండి

- సురేష్ 6:00 am కు నిద్రలేస్తాడు. తర్వాత 5 నిమిషాల పాటు పళ్లు తోముకుంటాడు. తర్వాత 20 నిమిషాల పాటు స్నానంచేసి తయారవుతాడు. 15 నిమిషాలపాటు తన అల్పాహారాన్ని తీసుకుంటాడు. తర్వాత పారశాలకు బయలుదేరుతాడు. సురేష్ పారశాలకు ఎప్పుడు బయలుదేరుతాడు.

- సురేష్ పారశాలకు చేరుకోవడానికి 1 గంట 5 నిమిషాలు పట్టింది.
సురేష్ పారశాలకు చేరుకోవడానికి మొత్తం ఎన్న నిమిషాలు పట్టింది?

- అమ్ముమ్మ మధ్యాహ్నం పూట 90 నిమిషాల పాటు వడుకుంటుంది. అమ్ముమ్మ గంటల నిమిషాలు పడుకుంటుంది.

- 7:00 pm నుండి 8:15 pm వరకు సురేష్ చదువుకుంటాడు. అతను _____ నిమిషాలు చదువుకుంటాడు.

కార్బోక్రమం జరుగుతున్న రోజు

“ఒక్క నిమిషం తీసుకోండి” అంశంలో గాయత్రి పాల్గొన్నది.

అందులో పాల్గొన్న వారు ఒక నిమిషం పాటు ఆగకుండా, తడబడకుండా నియమాలనుననరించి మాట్లాడవలసి ఉంటుంది. ఎవరు ఎక్కువునేపు అలా మాట్లాడగలిగితే వారు గెలిచినట్లు. దీనిలో రెండు జట్లు పాల్గొన్నాయి. వారు మాట్లాడిన సమయాలు గమనించండి.

జట్టు ‘ఎ’	
పాల్గొన్నవారు	సమయం (సెకండ్లు)
పథీ	27
రోజు	40
సురేష్	32
మొత్తం సెకండ్లు

జట్టు ‘బీ’	
పాల్గొన్నవారు	సమయం (సెకండ్లు)
గాయత్రి	22
ఫాతిమ	46
మేరీ	33
మొత్తం సెకండ్లు

ఇవి చేయండి

- (అ) జట్టు ‘ఎ’ మాట్లాడిన మొత్తం సమయం _____ నిమిషాలు.
_____ సెకండ్లు.
- (ఆ) జట్టు ‘బీ’ మాట్లాడిన మొత్తం సమయం _____ నిమిషాలు.
_____ సెకండ్లు.
- (ఇ) 2 నిమిషాలకు సెకండ్లు _____.
- (ఈ) 5 నిమిషాలకు సెకండ్లు _____.
- (ఊ) 190 సెకండ్లు _____ నిమిషాలు _____ సెకండ్లకు సమానం.

1 గంటకు 60 నిమిషాలు
1 నిమిషానికి 60 సెకండ్లు.

ఒక రోజులో ఎన్ని గంటలు?

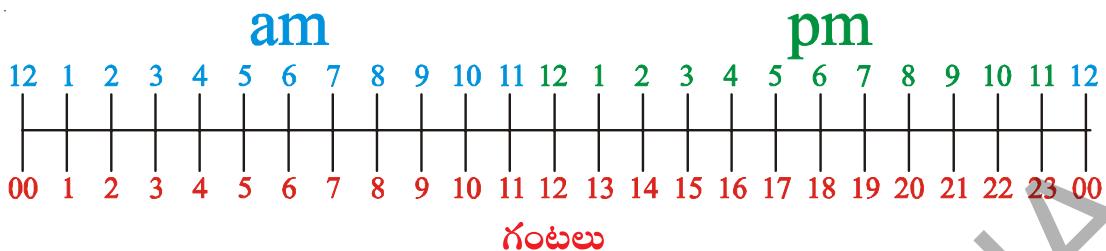
ఒక గంటకు 60 నిమిషాలు మరియు 1 నిమిషానికి 60 సెకండ్లు అని మనకు తెలుసు. కానీ ఒకరోజులో ఎన్ని గంటలు ఉంటాయి? గాయత్రి ప్రతిరోజు ఏం చేస్తుందో చూడండి?

గాయత్రి 6:00 am కు నిద్రలేచి 9.00 pm కు నిద్రపోయిన ఆమె ఎంత సమయం మెలకువగా ఉంది?

ఆమె 9:00 pm కు నిద్రపోయి 6:00 am కు నిద్ర లేచింది. ఆమె ఎంత సమయం నిద్రపోయింది?

పై రెండు సమయాలను మనం కూడినట్లయితే 24 గంటలు వస్తుంది. కావున ఒక రోజులో 24 గంటలు ఉన్నాయి.

మనం ఇంతవరకు సమయాన్ని చెప్పడానికి 12 గంటల గడియారంను ఎక్కువగా ఉపయోగించాం. 24 గంటల గడియారాన్ని కూడా ఉపయోగించి సమయాన్ని చెప్పగలం. ఎలాగో చూద్దాం!

మధ్యాహ్నం 12 గంటల తర్వాత సమయాన్ని చెప్పడానికి pm ని, 12 గంటల కన్నా ముందు సమయాన్ని చెప్పడాని am ను ఉపయోగించి చెబుతామని మనకు తెలుసు. కానీ 24 గంటల గడియారంలో దీన్ని వేరే విధంగా చదువుతాము.

మధ్యాహ్నం 12 గంటల తర్వాత వచ్చు గంట సమయాన్ని 1 pm గా 12 గంటల గడియారంలో చదువుతాం. దీనినే 24 గంటల గడియారం ప్రకారం 13 గంటలుగా చదువుతాం. అదే విధంగా, 12 గంటల గడియారంలోని 3 pm ను 24 గంటల గడియారంలో 15.00 గంటలుగా చదువుతాం.

12 గంటల గడియారంలో 5 pm ను 24 గంటల గడియారంలో ఏమని చదువుతాం? _____

అదే విధంగా 11 pm ను ఏమని చదువుతాం? _____

ఇవి చేయండి

భూళీలను పూరించండి.

	సమయం (12:00 గంటల గడియారం)	సమయం (24:00 గంటల గడియారం)
(అ)	6:00 am	_____ గంటలు
(అం)	1:30 pm	_____ గంటలు
(ఇ)	_____	16:30 గంటలు
(ఈ)	8:00 pm	_____ గంటలు
(ఉ)	_____	5:30 గంటలు

ప్రయత్నించండి

కింద ఈయబడిన పనులు చేయడానికి ఎంత సమయం పడుతుందనుకుంటున్నారో రాయండి.

క్ర.సం	పని	గంటలలో	నిమిషాలలో	సెకనులలో
1	ఆల్ఫాహరం తినుటకు	$\frac{1}{3}$ గంట	20 నిమిషాలు	120 సెకనులు
2	స్నానం చేయుటకు			
3	సినిమా చూడడానికి			
4	హోంవర్క్ పూర్తిచేయుటకు			
5	పుస్తకంలోని ఒక పేజి చదవడం			
6	1-50 వరకు లెక్కించుటకు			

దేనికెంత సమయం పడుతుంది?

వేర్పేరు కృత్యాలు/పనులు వేర్పేరు సమయాలను తీసుకుంటాయి. మీ ఇంటి నుండి మీ ప్రక్క వాళ్ళ ఇంటికి వెళ్ళడానికి 5 ని॥ సమయం తీసుకుంటుంది, కానీ రైలులో విజయనగరం నుండి ముంబయి వెళ్ళడానికి 24 గంటల కన్నా ఎక్కువ సమయం తీసుకుంటుంది.

అలోచించండి - చర్చించండి.

1. వరి నాటిన నుండి పంటరావడానికి ఎంతకాలం పడుతుంది ?
2. మామిడి విత్తనము మొలకెత్తిన నాటి నుండి పండ్లు ఇచ్చే చెట్టుగా మారడానికి ఎంతకాలం పడుతుంది?

ఇవి చేయండి

అభిల పుట్టిన రోజు స్ట్రిఫికెటును గమనించండి.

వుస్తకం సంఖ్య : 2037

క్రమ సంఖ్య : 42

హైదరాబాద్ మహా నగరపాలక సంస్థ - తెలంగాణ

ఫారం-9

(10 & 15 నియమాల ఆధరంగా)

తెలంగాణ ప్రభుత్వం

మహా నగర పాలక సంస్థ, హైదరాబాదు

జనన ధృవీకరణ పత్రము

(జనన, మరణ నమోదు వట్టం - 1969, సెక్షన్ 12/17 ప్రకారం జారీచేయనైనది)

కింద ఇస్యులడిన సమాచారం జనన నమోదు రిజిస్టర్ 1997 సంవత్సరం 161 బి వార్డు ప్రాంతం
హైదరాబాదు జిల్లా తెలంగాణ రాష్ట్రం ప్రకారం వాసువమైనదిగా ధృవీకరించడమైనది.

పేరు : కె అభిల

లింగం : స్త్రీ

పుట్టిన తేది : 16.08.1997

నమోదు సంఖ్య : 2581

పుట్టిన స్థలం : ప్రభుత్వ ఆనుపత్రి - మలకపేట

నమోదు తేది : 21.08.1997

శాశ్వత చిరునామా (తల్లిదండ్రులు) :

తండ్రి పేరు : కె. రాజేందర్ రెడ్డి

తల్లి పేరు : కె. మాధవి

రిమార్యులు :

తేది :
ముద్ర :
Date : 16/08/1997
Seal :

M. S. R.
అధికారి సంతకం
Sub-Registrar,
Births & Deaths,
Ward No. 16 Circle No. I, M.C.H.

అభిల జననధృవీకరణ పత్రం ఆధారంగా, ఆమె పుట్టినతేది 16/08/1997. దీని యొక్క అర్థమేమిటి?

1997 అనునది సంవత్సరమును, 8 అనునది ఆ సంవత్సరములోని 8వ నెల అంటే ఆగష్టు నెలను, 16 అనునది ఆ నెలలో 16వ రోజును గురించి తెలుపుతాయి. అనగా అభిల పందొమ్మెది వందల తొంబై ఏడు సంవత్సరం ఆగష్టు నెల పదహారవ తేదీన జన్మించింది.

ఇవి చేయండి

1. 27/11/1997 నాటికి అభిల వయస్సు ఎన్ని నెలలుంటుంది?
2. అభిల పుట్టిన సంవత్సరానికి కొన్ని సంవత్సరాలు ముందు, కొన్ని సంవత్సరాల తర్వాత గల సంవత్సరాలు సంఖ్య రేఖమీద చూపబడినవి.

1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007

- (అ) 2004 సంాలో అభిల వయస్సుంత?
 - (ఆ) ఏ సంాలో అభిలకు 9 సంాముల వయస్సుంటుంది?
 - (ఇ) అభిల వాళ్ళన్నయ్య ఆమె కంటె 6 సంాలు పెద్దయితే అతను ఏ సంాలో జన్మించాడు?
3. మీ పుట్టిన రోజు వివరాలు సేకరించి కింది భాళీలను ఘరించండి.

పుట్టిన రోజు సర్టిఫికెట్

పేరు : _____

లింగం : _____

పుట్టిన తేది : _____

రిజిస్ట్రేషన్ నెం. : _____

పుట్టిన స్థలం : _____

రిజిస్ట్రేషన్ తేది : _____

తండ్రి పేరు : _____

తల్లి పేరు : _____

సర్టిఫికెట్ ఇచ్చిన తేది : _____

ಅಭ್ಯಾಸಂ

6. కింది పట్టికలో హైదరాబాద్ నుండి వివిధ ప్రదేశాలకు వెళ్లే రైళ్ల సమయాన్ని 24 గంటల గడియారంలో ఇవ్వబడింది. 12 గంటల గడియారంలో ఆ సమయాలను రాయండి.

కాలనిర్ణయ పట్టిక

	24 గంటల గడియారం	12 గంటల గడియారం
హైదరాబాద్ నుండి ఆదిలాబాద్	21:00	_____
హైదరాబాద్ నుండి విజయవాడ	17:30	_____
హైదరాబాద్ నుండి తిరుపతి	19:15	_____
హైదరాబాద్ నుండి వరంగల్	16:45	_____
హైదరాబాద్ నుండి ఢిల్లీ	6:15	_____
హైదరాబాద్ నుండి చెన్నై	11:45	_____

ఆలోచించండి - చర్చించండి

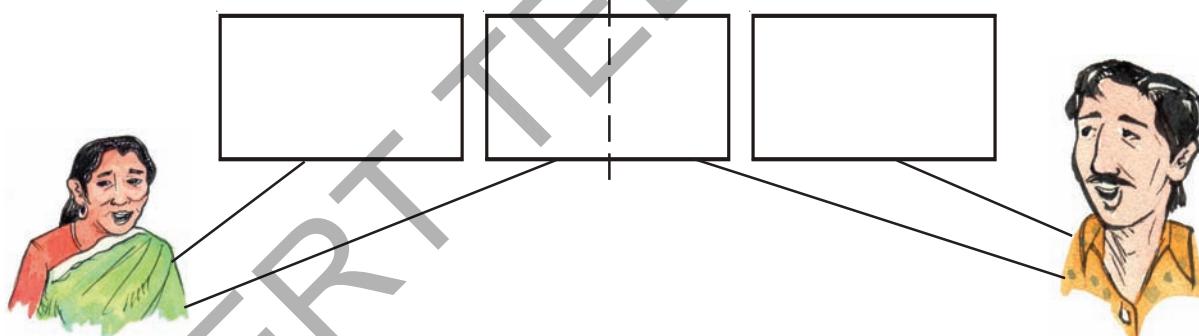
ఒకవేళ సెప్టెంబర్ 9, 2012 రోజు అదివారం అయినప్పుడు అక్టోబర్ 9, 2012 మరియు డిసంబర్ 9, 2012 నాడు ఏయే వారాలవుతాయి?

రాములమ్మకు వయసు మీరుతుంది. ఆమెకు కొంత భూమి ఉంది. అందులో సమాన వైశాల్యము గల నాలుగు భాగాలున్నాయి. అందులో నుండి తాను ఒకటి ఉంచుకొని మిగిలిన మూడు భాగాలను తన ఇద్దరు పిల్లలకు సమానంగా పంచాలనుకుంది. ఒక్కొక్కరికి వచ్చే భాగం ఎంత?

ఒక్కొక్కరికి ఎన్ని పూర్తి భాగాలు వస్తాయి? ఎన్ని సగభాగాలు వస్తాయి? ఆలోచించండి.

రాములమ్మ తన భూమిని కింది విధంగా పంచింది.

ఆమె 3 భాగాల నుండి ఇద్దరి పిల్లలకు చెరొక భాగాన్ని ఇచ్చింది. తర్వాత మిగిలిన మూడవ భాగాన్ని రెండు సమాన భాగాలుగా చేసి చెరొకటి ఇచ్చింది.

కావున రాములమ్మ యెక్కు ఇద్దరు పిల్లలలో ఒక్కొక్కరికి ఒకటిన్నర భాగం భూమి వచ్చింది.

$3 \div 2$ అనుసారి $\frac{3}{2}$ కు
సమానం

దీనిని $\frac{3}{2} = 1 + \frac{1}{2}$ లేక $1\frac{1}{2}$ భాగంగా రాశాము.

మూడు భాగాల భూమిని ఇద్దరికి సమానంగా పంచినట్టితే, ఒక్కొక్కరికి $1 + \frac{1}{2}$ లేక $1\frac{1}{2}$ భాగాలుగా భూమి వస్తుంది.

ఒకవేళ రాములమ్మ తన భూమిలో 5 సమాన భాగాలు కలిగి ఉంటే ఆమె తన ఇద్దరు పిల్లలకు సమానంగా పంచితే ఒక్కాక్కరికి వచ్చే భాగాలు ఎన్ని?

కావున 5 సమాన భాగాలను ఇద్దరికి పంచినట్టే ఒక్కాక్కరికి వచ్చే భూమి భాగాలు _____ లేక _____.

$$\frac{5}{2} = \underline{\quad} + \underline{\quad} \text{ భాగాలు}$$

ఒకవేళ రాములమ్మ తన భూమిలో 7 సమాన భాగాలను కలిగి ఉండి ఇద్దరి పిల్లలకు సమానంగా పంచితే.

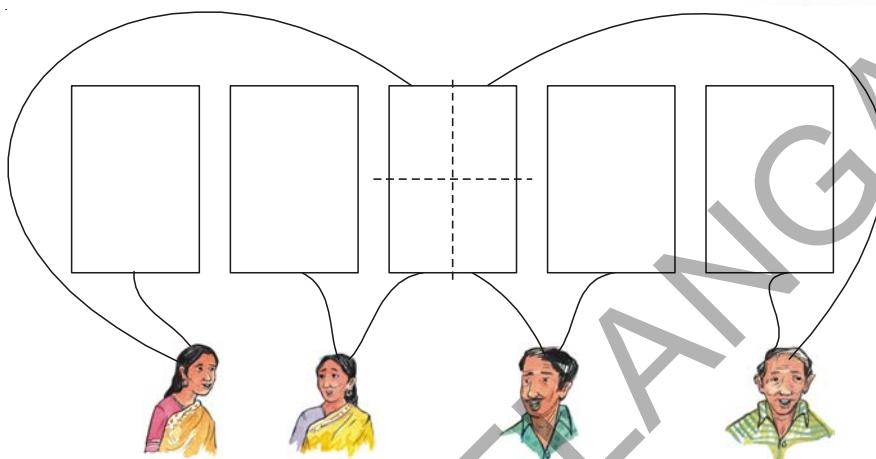

కావున 7 భాగాలను ఇద్దరికి సమానంగా పంచినచో, ఒక్కాక్కరికి _____ లేక _____ భాగాలు వస్తాయి.

$$\frac{7}{2} = \underline{\quad} + \underline{\quad} \text{ భాగాలు}$$

వాల్యు తన 5 సమాన భాగాలుగా ఉన్న భూమిని అతనికున్న నలుగురు పిల్లలకు సమానంగా పంచాలనుకున్నాడు. వాల్యు 5 భాగాలను నలుగురికి ఏ విధంగా పంచగలడు.

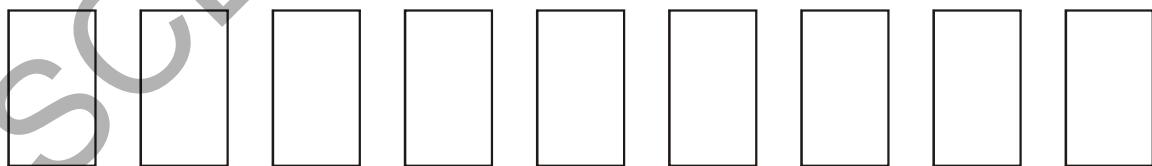
- నలుగురికి పంచినపుడు భూమి భాగాలలో ఒకొక్కరికి పూర్తిగా వచ్చే భాగాలు ఎన్ని?
- ఒకొక్కరికి వచ్చే పాప భాగాలు ఎన్ని?

5 సమాన భూమి భాగాలను నలుగురికి సమానంగా పంచినపుడు ఒకొక్కరికి 1 పూర్తి మరియు ఒక పాప భూమి భాగాలు వస్తాయి.

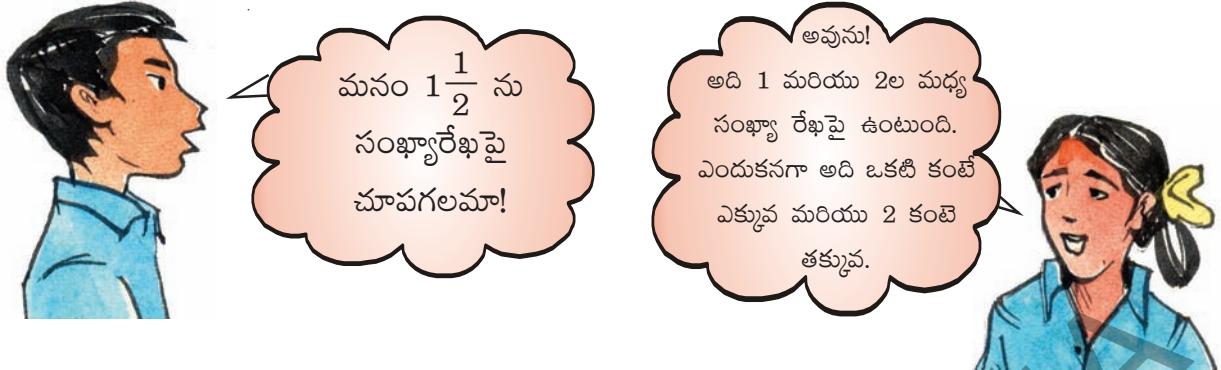
$$\frac{5}{4} = 1 + \frac{1}{4} \text{ లేక } 1\frac{1}{4} \text{ భూమి భాగాలు.}$$

- ఒకవేళ వాల్యు 9 సమాన భూమి భాగాలను కలిగి ఉండి నలుగురికి సమానంగా పంచినట్లయితే ఒకొక్కరికి ఎన్ని భాగాలు వస్తాయి?

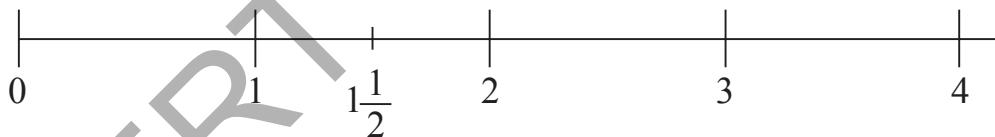
9 సమానంగా గల భూమి భాగాలను నలుగురికి సమానంగా పంచినట్లటే ఒకొక్కరికి _____ భూమి భాగాలుగా వస్తుంది.

$$\frac{9}{4} = \underline{\quad} + \underline{\quad} \text{ లేక } \underline{\quad} \text{ భూమి భాగాలు}$$

$1\frac{1}{2}$ అనునది 1 కంటే $\frac{1}{2}$ ఎక్కువ. ఒకవేళ మనం 1, 2 లమధ్య ఖాళీ ప్రదేశంను 2 సమాన భాగాలుగా చేస్తా, అందులో ఒక భాగం $\frac{1}{2}$ కు సమానమవుతుంది. కావున $1\frac{1}{2}$ అనునది ఖచ్చితంగా 1, 2 ల మధ్య బిందువుపై ఉంటుంది.

మీరు $\frac{1}{2}, 2\frac{1}{2}$ మరియు $3\frac{1}{2}$ లను సంఖ్యారేఖపై చూపండి.

$\frac{1}{2}$ అనునది 0 కన్న ఎక్కువ, 1 కంటే తక్కువ అని గుర్తుకు తెచ్చుకోండి.

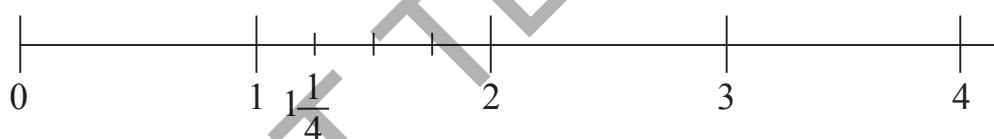
అదే విధంగా $2\frac{1}{2} = 2 + \frac{1}{2}$ మరియు $3\frac{1}{2} = 3 + \frac{1}{2}$ అని కూడా గుర్తుంచుకోండి.

ఇప్పుడు $1\frac{1}{4}$ ను సంఖ్యారేఖపై చూపుదాం.

$1\frac{1}{4}$ అనునది 1 మరియు 2ల మధ్య ఉంటుంది. ఎందుకంటే అది 1 కంటే ఎక్కువ మరియు 2 కంటే తక్కువ.

$1\frac{1}{4}$ అనునది 1 కంటే $\frac{1}{4}$ ఎక్కువ. సంఖ్యారేఖపై 1 మరియు 2ల మధ్య గల భాలీ ప్రదేశాన్ని 4 సమాన భాగాలుగా చేస్తు, అందులో ఒకొక్క భాగం $\frac{1}{4}$ కు సమానం.

ఇప్పుడు మీరు పై సంఖ్యారేఖ మీద $\frac{1}{4}$, $\frac{9}{4}$ మరియు $\frac{13}{4}$ లను చూపగలరు.

$\frac{1}{4}$ అనునది 0 కంటే ఎక్కువ 1 కంటే తక్కువని గుర్తుంచుకోండి.

$\frac{9}{4}$ అనునది $2 + \frac{1}{4}$ మరియు $\frac{13}{4}$ అనునది $3 + \frac{1}{4}$ అని కూడా గుర్తుకు తెచ్చుకోండి.

వస్తువుల యొక్క ధరల పట్టిక:

షాపులో వివిధ వస్తువుల యొక్క ధరల సూచిక ఇప్పుడింది.

వస్తువు పేరు	ధర
బియ్యం	₹ 30 కి.గ్రా.కు
గోదుమలు	₹ 20 కి.గ్రా.కు
ఆవ నూనె	₹ 120 లీ.కు
పసుపు	₹ 160 కి.గ్రా.కు
ఉప్పు	₹ 15 కి.గ్రా.కు
కందిపప్పు	₹ 60 కి.గ్రా.కు
పంచదార	₹ 32 కి.గ్రా.కు

(అ) కౌముది కింది వస్తువులను కొన్నది. ఒక్కక్కడానికి ఆమె ఎంత చెల్లించాల్సి ఉంటుంది? మొత్తం కౌముది కొన్న వస్తువుల ధర ఎంత?

(i) $2 \text{ కి.గ్రా. బియ్యం } \underline{\hspace{2cm}}$ (iv) $2 + \frac{1}{2} \text{ కి.గ్రా. గోదుమలు } \underline{\hspace{2cm}}$

(ii) $\frac{1}{4} \text{ కి.గ్రా. పసుపు } \underline{\hspace{2cm}}$ (v) $\frac{1}{2} \text{ లీ. ఆవ నూనె } \underline{\hspace{2cm}}$

(iii) $\frac{1}{2} \text{ కి.గ్రా. కందిపప్పు } \underline{\hspace{2cm}}$ (vi) $1 + \frac{1}{2} \text{ కి.గ్రా. పంచదార } \underline{\hspace{2cm}}$

(అ) ఇంకా కౌముది $\frac{1}{2}$ కి.గ్రా. టీ పొడిని ₹ 90 లకు కొన్నది. అయితే ఒక కి.గ్రా. టీ పొడి ధర ఎంత?

(ఇ) ఒకవేళ ₹ 40 లతో $\frac{1}{4}$ కి.గ్రా. కారం పొడి తీసుకుంటే, ఒక కి.గ్రా. కారంపొడి ధర ఎంత?

రేణు ఉపయోగించిన బట్ట ఎంత?

రేణు వాళ్ల పాపకు ఒక గొను, వాళ్ల బాబుకు ఒక షర్ట్ కుడుతుంది. దానికారకు 1 మీటరు మంగళగిరి కాటన్ మరియు 1 మీటర్ పోచంపల్లి కాటన్ బట్ట కొన్నది. ఆమె మంగళగిరి కాటన్

బట్టలోని $\frac{3}{4}$ భాగం గొను కుట్టించుటకు మరియు పోచంపల్లి కాటన్ బట్టలోని $\frac{1}{2}$ భాగం షర్షు (చొక్కా) కుట్టించుటకు ఉపయోగించింది.

(అ) మంగళగిరి కాటన్ బట్టలో నుండి ఎన్ని సెంటీ మీటర్ల బట్టను రేణు ఉపయోగించింది? ఎంత మిగిలింది? _____

(అ) పోచంపల్లి కాటన్ బట్టలో నుండి ఎన్ని సెంటీ మీటర్ల బట్టను రేణు ఉపయోగించింది? ఎంత మిగిలింది? _____

వక్కెముల సమతూకం

కింద ఇవ్వబడిన బరువులలో ఏవి ఏ వక్కెములను సమతూకం చేయగలవు?

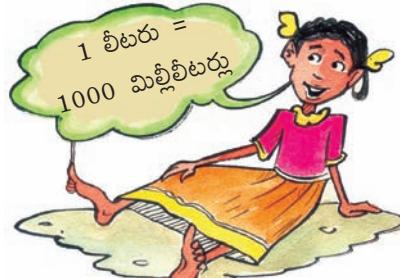

మంజు ఇంట్లో వంట నూనె ఎంత ఉంది?

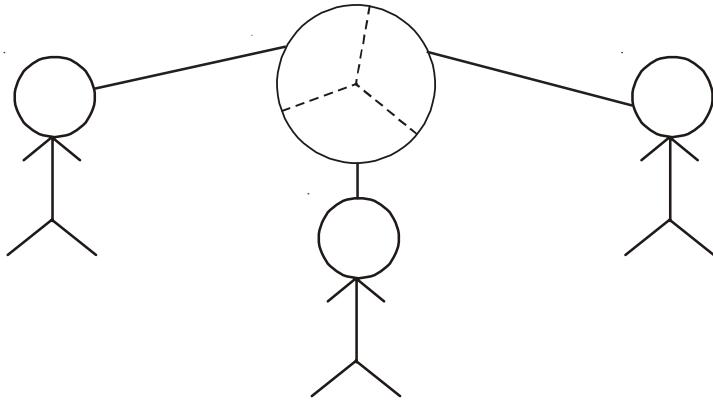
$$\frac{1}{4} \text{ లీటరు} \quad \frac{1}{2} \text{ లీటరు} \quad \frac{3}{4} \text{ లీటరు}$$

(అ) మంజు వాళ్ల వంట గదిలో ఎన్న లీటర్ల వంట నూనె ఉంది? _____

రొట్టెలను విభజించాం:

ఒక రొట్టెను ముగ్గురికి సమానంగా విభజించగా ఒక్కొక్కరికి ఎంత రొట్టె వస్తుంది?

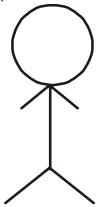
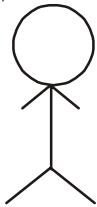
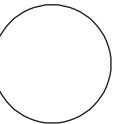
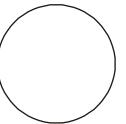
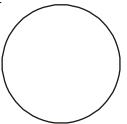
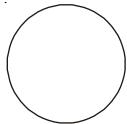
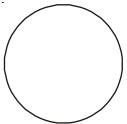
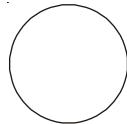
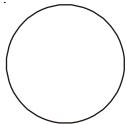
ప్రతి ఒక్కరికి ఆ రొట్టెలోని మూడు సమాన భాగాలలో నుండి ఒక్కొక్క భాగం వస్తుంది. అంటే రొట్టెలో మూడవ వంతు వస్తుంది. లేదా $\frac{1}{3}$ రొట్టె వస్తుంది.

అదే విధంగా, ఒక రొట్టె ముక్కను 5 గురికి సమానంగా విభజించగా ఒక్కొక్కరికి ఆ 5 సమాన భాగాల నుండి ఒక్కొక్క భాగం అనగా రొట్టెలో ఐదవ వంతు లేదా $\frac{1}{5}$ రొట్టె వస్తుంది.

ఇవి చేయండి

1. ఒక రొట్టెను 6 గురికి సమానంగా విభజించగా ఒక్కొక్కరికి ఎంత రొట్టె వస్తుంది? పదాలలో మరియు సంఖ్య రూపంలో రాయండి.
2. ఒక రొట్టెను 8 గురికి సమానంగా విభజించగా ఒక్కొక్కరికి ఎంత రొట్టె వస్తుంది? పదాలలో మరియు సంఖ్య రూపంలో రాయండి.
3. ఒక రొట్టెను 10 గురికి సమానంగా విభజించగా ఒక్కొక్కరికి ఎంత రొట్టె వస్తుంది? పదాలలో మరియు సంఖ్య రూపంలో రాయండి.

ఇప్పుడు ఈ 7 రొట్టెలను 3 గురికి సమానంగా విభజించండి. ఒక్కొక్కరికి ఎన్ని రొట్టెలు వస్తాయి?

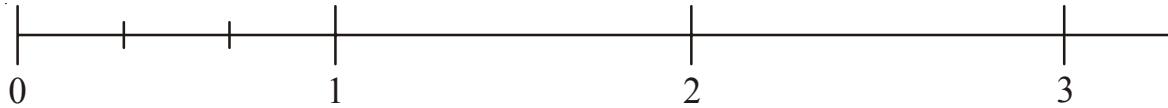
- (అ) పూర్తి రొట్టెలు ఎన్ని ఉన్నాయి?
(అ) మూడవ వంతు భాగం గల రొట్టెలు ఎన్ని ఉన్నాయి?

ఇవి చేయండి

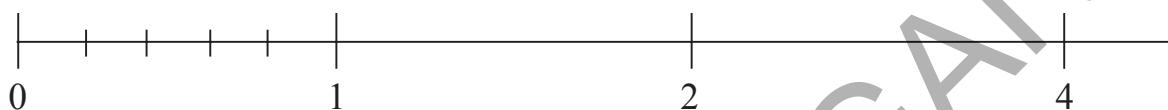
1. 11 ను 5 చే భాగించినప్పుడు ఏమి వస్తుంది?
2. 13 ను 6 చే భాగించినప్పుడు ఏమి వస్తుంది?
3. 9 ని 8 చే భాగించినప్పుడు ఏమి వస్తుంది?
4. 12 ను 5 చే భాగించినప్పుడు ఏమి వస్తుంది?

ఇప్పుడు ఈ సంఖ్యలన్నింటినీ సంఖ్యరేఖపై గుర్తిద్దాం.

ఈ సంఖ్యరేఖపై $\frac{1}{3}$ ను గుర్తించి మార్కు చేయండి.

ఈ సంఖ్యరేఖపై $\frac{1}{5}$ ను గుర్తించండి.

ఈ సంఖ్యరేఖపై $\frac{1}{6}$ ను గుర్తించండి.

ఈ సంఖ్యరేఖపై $\frac{1}{8}$ ను గుర్తించండి.

ఈ సంఖ్యరేఖపై $\frac{1}{10}$ ను గుర్తించండి.

ఇవి చేయండి

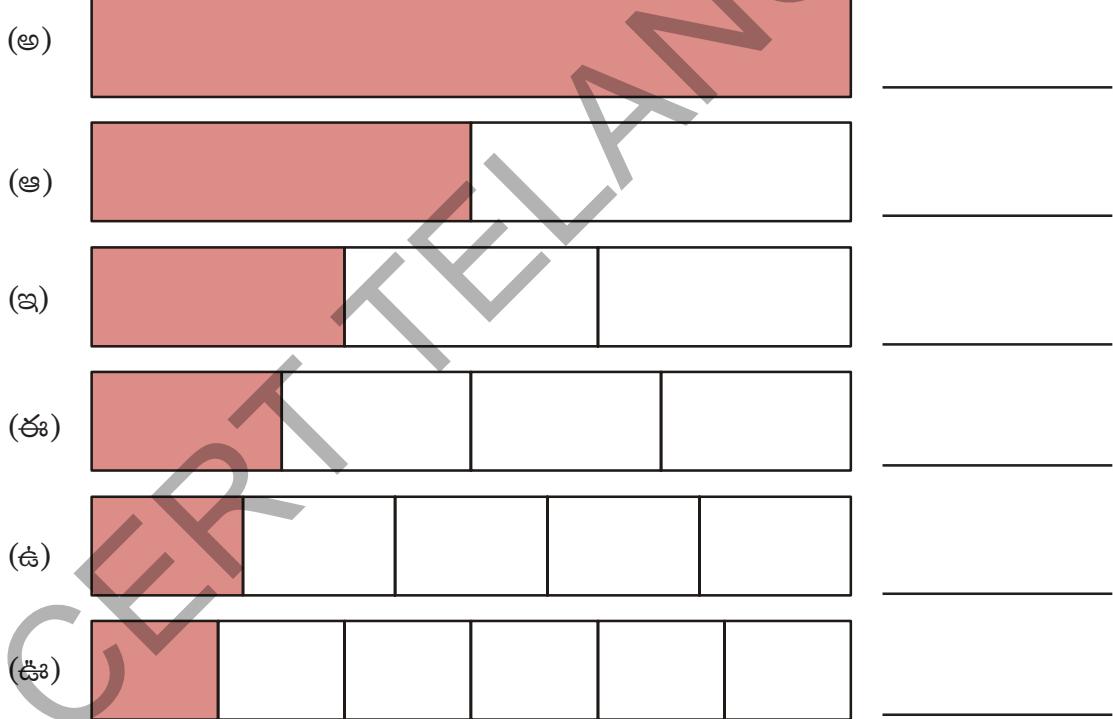
ఏది పెద్దది?

- (అ) $\frac{1}{10}$ లేదా $\frac{1}{5}$ (ఆ) $\frac{1}{5}$ లేదా $\frac{1}{6}$ (ఇ) $\frac{1}{4}$ లేదా $\frac{1}{8}$

$\frac{1}{2}, \frac{1}{4}, \frac{2}{4}, \frac{3}{4}, 1\frac{1}{2}, 2\frac{1}{2}, 1\frac{1}{4}, \frac{5}{2}, \frac{9}{4}, \frac{1}{8}, \frac{1}{10}$ మొదలగు సంఖ్యలన్నింటినీ సంఖ్యారేఖలై చూపవచ్చు. ఇలాంటి సంఖ్యలను భిన్న సంఖ్యలు లేదా భిన్నాలు అంటాము. ఒక వస్తువు లేదా ఒక సమూహాన్ని లేదా సమూహాలను సమానభాగాలుగా విభజించినపుడు భాగాల సంఖ్యను తెలిపే సందర్భాలలో భిన్నాలను ఉపయోగిస్తాము. భిన్న సంఖ్యలో గీతకు కింది భాగంలో ఉన్న సంఖ్యను ‘హారము’ అంటాము. ఒక వస్తువు లేదా సమూహం లేదా సమూహాలు మొత్తం ఎన్ని సమాన భాగాలుగా విభజించబడినవో ఆ భాగాల సంఖ్యను ‘హారము’ సూచిస్తుంది. భిన్న సంఖ్యలో గీతకు పై భాగంలో నున్న సంఖ్యను ‘లవము’ అంటాము. మొత్తం సమాన భాగాలలో నుండి ఎన్ని భాగాలు తీసుకుంటున్నామో ఆ భాగాల సంఖ్యను ‘లవము’ సూచిస్తుంది.

ప్రయత్నించండి

1. కింది వాటిలో రంగువేసిన భాగాలకు భిన్నాలు రాయండి. వీటిలో ఏ భిన్నం అణి పెద్దది? ఏ భిన్నం అణి చిన్నది?

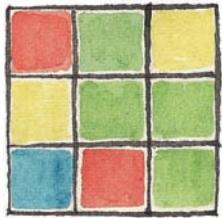
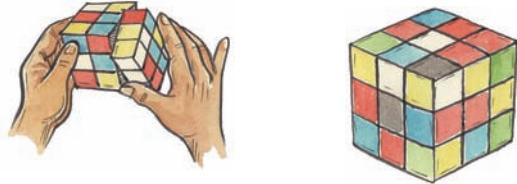

2. ఏది పెద్దది?

(అ) $2\frac{1}{3}$ లేదా $2\frac{1}{5}$ (అ) $4\frac{1}{8}$ లేదా $4\frac{1}{4}$ (ఇ) $6\frac{1}{7}$ లేదా $6\frac{1}{9}$

(ఈ) $10\frac{1}{2}$ లేదా $10\frac{1}{4}$ (ఇం) $10\frac{1}{2}$ లేదా $11\frac{1}{2}$

రూబిక్ క్యూబ్‌తో ఆడుకుండాం

- (అ) నీలం రంగు భాగాన్ని భిన్నంగా రాయండి.
- (అ) ఆకుపచ్చ రంగు భాగాన్ని భిన్నంగా రాయండి.
- (ఇ) ఎరువు రంగు భాగాన్ని భిన్నంగా రాయండి.
- (ఈ) పసుపు రంగు భాగాన్ని భిన్నంగా రాయండి.
- (ఉ) వీటిలో ఏ భిన్నం అతి పెద్దది? ఏ భిన్నం అతి చిన్నది?

టాబ్లెట్ స్ట్రిప్‌లో ఎంత భాగం మిగిలింది?

(అ) రమ జ్వరం తగ్గడానికి మొదటి రోజు 3 టాబ్లెట్లను వేసుకుంది. టాబ్లెట్ స్ట్రిప్‌లో ఎంత భాగం ఆమె వేసుకుంది? _____

ఎంత భాగం మిగిలింది? _____

(అ) రెండవ రోజు రమ మరో 2 టాబ్లెట్లు వేసుకుంది.

ఇప్పుడు టాబ్లెట్ స్ట్రిప్‌లో ఎంత భాగం మిగిలింది? _____

(ఇ) మూడవ రోజు ఆమె మరో టాబ్లెట్ వేసుకుంది. ఇప్పుడు ఆ టాబ్లెట్ స్ట్రిప్‌లో ఎంత భాగం మిగిలింది? _____

(ఈ) టాబ్లెట్ స్ట్రిప్‌లో మిగిలిన భాగం పెద్దదా? రమ వేసుకున్న టాబ్లెట్ భాగం పెద్దదా? _____

పూల మడులు

మంగళం తన పొలంలో పూల మొక్కలు పెంచుతాడు. దానికొరకు పొలాన్ని 9 సమాన భాగాలుగా విభజించాడు.

(అ) పొలంలో అత్యధిక భాగం ఏ రంగు పూలు పూస్తున్నాయి? మొత్తం పొలంలో అది ఎంత భాగం?

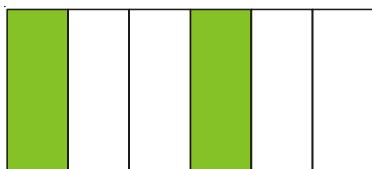
(అ) ఎంత భాగం తెలుపు మరియు కాషాయం రంగు పూలు పూస్తున్నాయి? ఈ భాగం ఎరువు రంగు పూలు పూచిన భాగం కంటే ఎక్కువా? _____

ఎవరు ఎక్కువ దున్నారు?

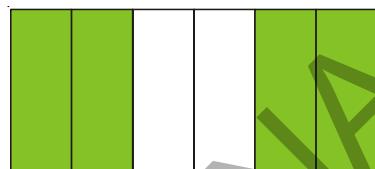
సోమ్మ, మంగాయి, వాల్యూలకు సమాన వైశాల్యంగల భూములున్నాయి.

తమ తమ పొలాలను అందరూ 6 సమాన భాగాలు చేసినా అందరూ సమానంగా సాగు చేయడం లేదు.

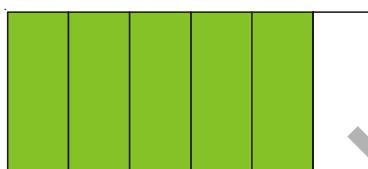
కింది పట్లాలలో షైడ్ చేయబడిన భాగాలలో పొలాలు సాగు చేయబడుతున్నాయి.

సోమ్మ పొలం

మంగాయి పొలం

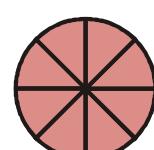
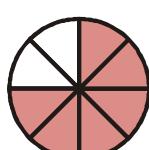
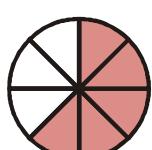
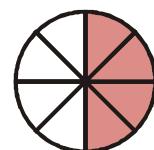
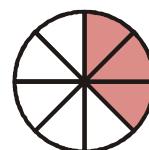
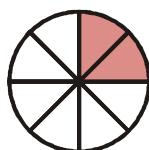

వాల్యూ పొలం

- (అ) సోమ్మ తన భూమిలో ఎంత భాగాన్ని సాగు చేశాడు?
- (ఆ) మంగాయి తనకున్న భూమిలో సాగు చేసిన భాగమెంత?
- (ఇ) వాల్యూ తన భూమిలో ఎంత భాగాన్ని సాగుచేశాడు?
- (ఈ) తమకున్న భూమిలో ఎవరు అత్యుధిక భాగమును సాగుచేశారు?
- (ఉ) తమకున్న భూమిలో అతి తక్కువ భాగమును సాగుచేసిందెవరు?

ఇవి చేయండి

కింది వృత్తాలలో రంగు వేయబడిన భాగాలకు సమానమైన భిన్నరూపాలను పటం కింద రాయండి.

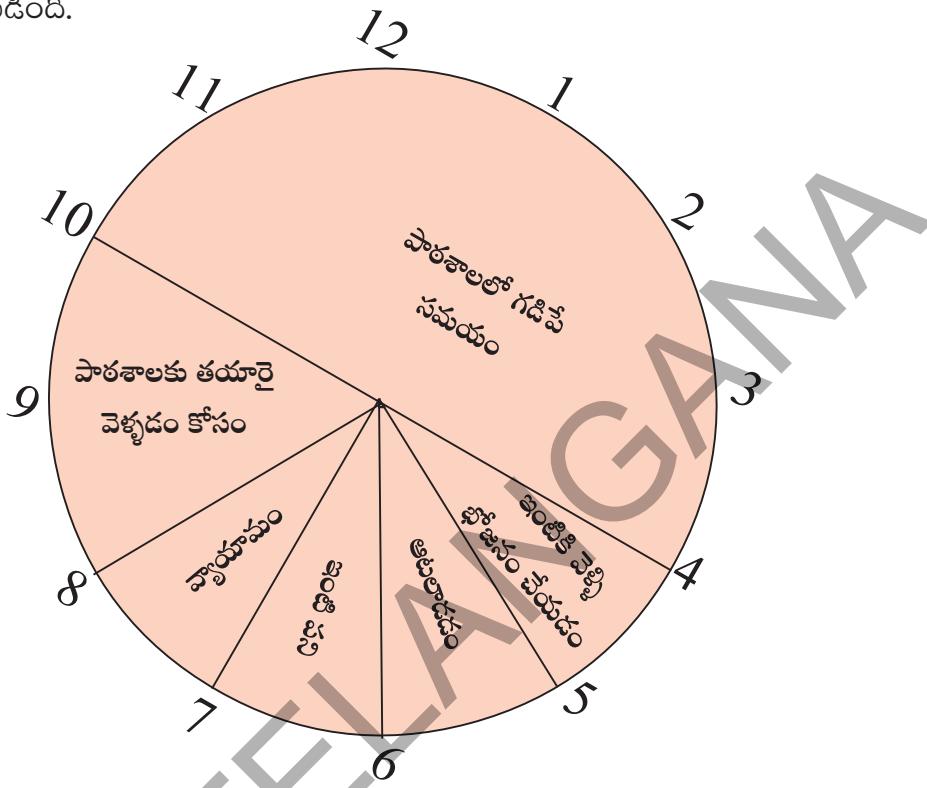

పై భిన్నాలలో మిక్కిలి పెద్ద భిన్నం _____

మిక్కిలి చిన్న భిన్నం _____

ఉదయం 7 గంటల నుండి సాయంత్రం 7 గంటల వరకు

కొశిక్ ప్రతిరోజు ఉదయం 7 గంటలకు నిద్రలేస్తాడు. అతడు సాయంత్రం 7 గంటల వరకు ఏం చేస్తాడో కింది పటంలో యివ్వబడింది.

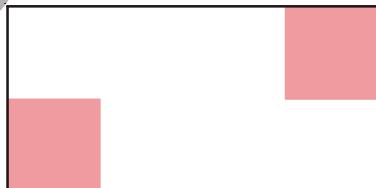

- (అ) మొత్తం 12 గంటలలో ఎంత భాగాన్ని కొశిక్ వ్యాయామానికి కేటాయిస్తాడు?
- (అ) ఈ 12 గంటల సమయంలో ఎంత భాగం కొశిక్ పారశాలలో గదుపుతాడు?
- (ఇ) 12 గంటలలో ఎంత భాగాన్ని కొశిక్ అడటానికి మరియు ఇంటిపని చేయడానికి వినియోగిస్తాడు?

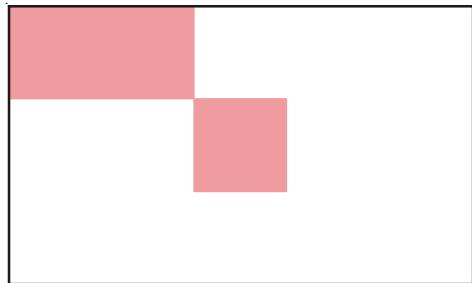
ఇవి చేయండి

- పటాలలో రంగు వేయబడిన భాగమెంత?

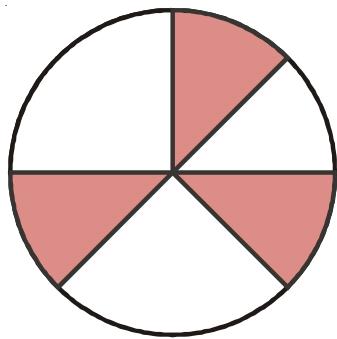
(అ)

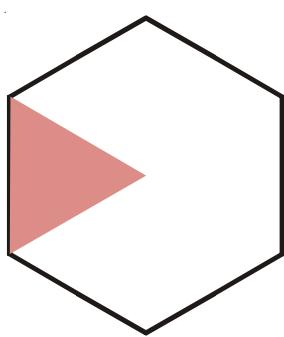
(అ)

(ఇ)

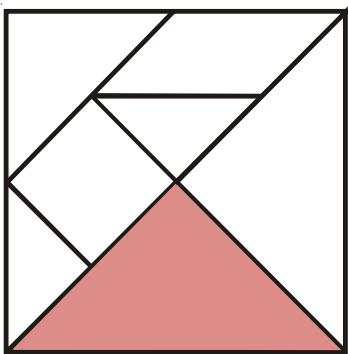

(ఈ)

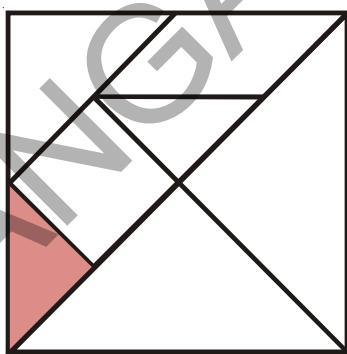

2. కింద టాన్‌గ్రాంలలో రంగు వేయబడిన భాగమెంత?

(అ)

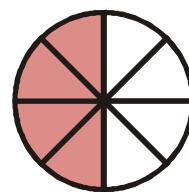
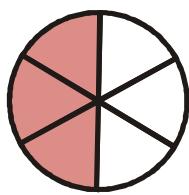
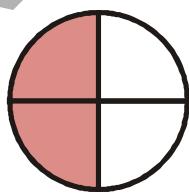
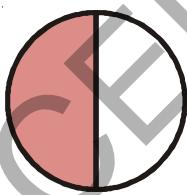

(ఆ)

ఒకే రకంగా కనిపించే భిన్నాలు:

షైడ్ చేయబడిన భాగమెంత?

పై పటములు పరిశీలించడం ద్వారా మీరు $\frac{1}{2} = \frac{2}{4} = \frac{3}{6} = \frac{4}{8}$ లు సమానమని భావించగలరా?

కృత్య ము

ఒక కాగితాన్ని తీసుకోండి. దానిని సగానికి మడవండి. ఒక సగానికి రంగు వేయండి. సగానికి మడచిన కాగితాన్ని మరొకసారి సగానికి మడిచి తరువాత మడతలు విప్పండి. కాగితం మొత్తం ఎన్ని మడతలుగా విభజించబడింది? రంగు వేయబడిన భాగం ఎంత?

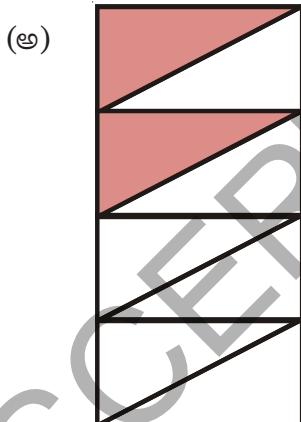
$$\frac{1}{2} = \frac{2}{4} \text{ అవుతుందా?}$$

ఇప్పుడు ఆ కాగితాన్ని 6 మడతలు చేయండి. మొత్తం ఎన్ని మడతలుగా విభజించబడింది? రంగు వేయబడిన భాగం ఎంత?

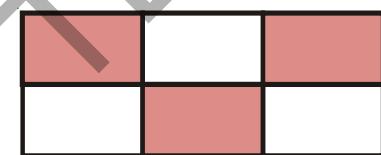
అదే విధంగా మీ స్నేహితుడు కాగితాన్ని 8 మడతలుగా చేస్తే?

అభ్యాసం

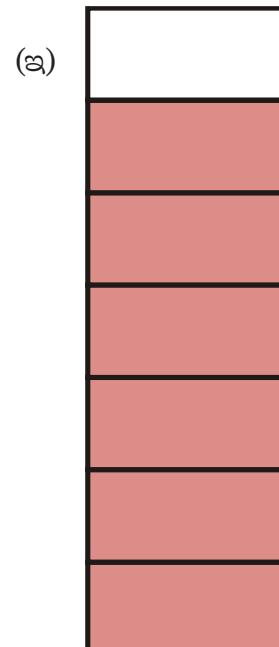
1. కింద ఇవ్వబడిన పటాలు సమానభాగాలుగా చేయబడ్డాయి. ప్రతి పటంలో రంగు వేయబడిన భాగం ఎంత?

(అ)

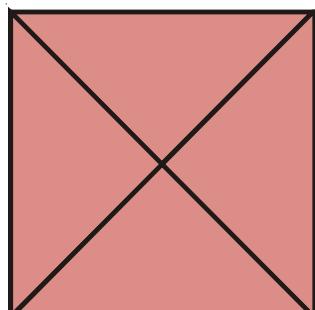

(ఆ)

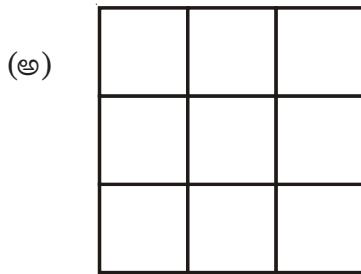

(ఇ)

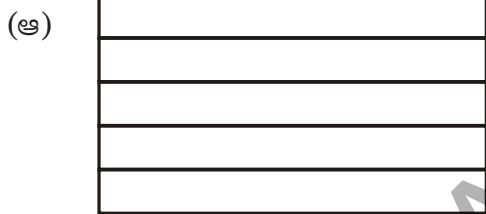
(ఈ)

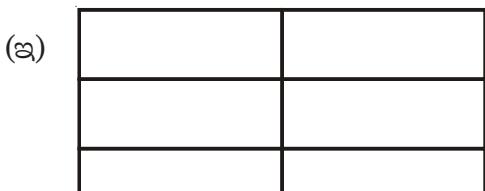
2. పటం కింద సూచించబడిన భిన్నానికి పటంలో రంగు వేయండి.

$$\frac{4}{9}$$

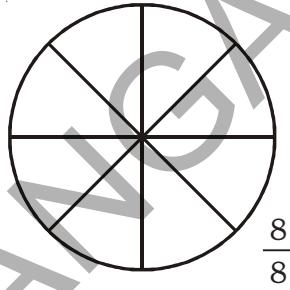

$$\frac{3}{5}$$

$$\frac{5}{6}$$

(శః)

$$\frac{8}{8}$$

3. గోవింద్ 12 కి.గ్రా. ఆలుగడ్డలు కొన్నాడు. వాటిలో $\frac{2}{3}$ భాగం పెద్దవి మరియు $\frac{1}{3}$ భాగం ఆలుగడ్డలు చిన్నవి. ఐతే ఎన్న కి.గ్రా. ఆలుగడ్డలు పెద్దవి?

4. ఉస్కాన్ పారశాల నుండి ఇంటికి గల దూరాన్ని $\frac{7}{10}$ భాగాన్ని సైకిల్పై వెళ్లాడు. మిగిలిన భాగము నడిచి వెళ్లాడు. అతడు ఎంత భాగాన్ని నడిచివెళతాడు?

5. ఒక రోజులో 24 గంటలు. రవి అందులో $\frac{1}{3}$ భాగం నిద్రపోతాడు. $\frac{1}{2}$ భాగాన్ని చదవడానికి, ఇతర పనులు చేయడానికి మరియు $\frac{1}{6}$ భాగాన్ని ఆటలాడుటకు కేటాయిస్తాడు. ఈ విధంగా రవి మొత్తం 24 గంటలలో దేనికి ఎన్న గంటలు కేటాయిస్తాడు?

6. చెవి రింగుల బరువు 32 గ్రాములుంటుంది. దాని బరువులో $\frac{7}{8}$ భాగం వెండి ఉంటే, ఆ చెవి రింగులలో వెండి ఎన్న గ్రాములుంటుంది?

7. ఒక తరగతిలో 32 మంది విద్యార్థులున్నారు. వారిలో $\frac{3}{4}$ మంది బాలురు. ఆ తరగతిలో బాలుర సంఖ్య ఎంత?
8. రాధ ఒక పుస్తకంలో $\frac{1}{6}$ భాగాన్ని ఉదయం, $\frac{3}{6}$ భాగాన్ని సాయంత్రం చదివింది. ఆమె పుస్తకంలో చదివిన భాగమెంతో భిన్నరూపంలో రాయండి.
9. జాన్ తన వద్ద ఉన్న కేక్ లో $\frac{2}{5}$ భాగం స్నేహితులకు పంచాడు. ఇంకా అతని వద్ద ఎంత భాగం మిగిలింది?
10. అబ్బల్లా ఒక చెట్టులో $\frac{3}{4}$ భాగాన్ని ఎక్కాడు. ఇంకా ఎక్కువలసిన చెట్టు భాగమెంత?
11. జాన్ మార్కెట్ నుండి 12 ఆపిలు పండ్లను తెచ్చాడు. అందులో $\frac{5}{12}$ భాగం ఆపిల్ పండ్లను అతను ఇంటిలోని వాళ్లు తిన్నారు. $\frac{3}{12}$ భాగం పండ్లు చెడిపోయాయి. ఇంకా మిగిలిన ఆపిలు పండ్లు ఎన్ని? దానిని భిన్న రూపంలో రాయండి.
12. ఒక చాక్లెట్ లో $\frac{2}{5}$ భాగం మోహన్కు, $\frac{3}{5}$ భాగం రేణుకకు వచ్చింది. ఎవరికి ఎక్కువ చాక్లెట్ వచ్చింది?
13. హరి తన పాకెట్ మనీలో ఆదివారం రోజు $\frac{3}{4}$ భాగాన్ని, సోమవారం రోజు $\frac{1}{4}$ భాగాన్ని ఖర్చుచేశాడు. ఏరోజున హరి ఎక్కువ డబ్బు ఖర్చు చేశాడు?
14. ఆశిష్ తన హోంవర్కులో $\frac{7}{12}$ భాగాన్ని శనివారం రోజున, $\frac{3}{12}$ భాగాన్ని ఆదివారం రోజున చేశాడు.
- (అ) రెండు రోజులలో కలిపి ఆశిష్ చేసిన హోంవర్కు భాగమెంత?
- (ఆ) ఇంకనూ మిగిలిన హోంవర్కు భాగమెంత?
15. ఒక గులాబి మొక్కకు 15 గులాబీ పూలున్నవి. అందులో నుండి వాణి తన గది అలంకరణకోసం $\frac{1}{5}$ భాగం పూలను కోసి తీసుకుంది. ఆమె తీసుకున్న గులాబి పూలెన్ని?
16. రాము $\frac{3}{4}$ కి.గ్రా. ఆపిలు పండ్లను కొన్నాడు. అతడు $\frac{1}{4}$ కి.గ్రా. ఆపిళ్లను తమ్ముడికి ఇచ్చాడు. ఇంకా మిగిలిన ఆపిలు పండ్ల భాగం ఎంత?

రామాపురం గ్రామంచుట్టు చాలా కొండలున్నాయి. హీనా, హరిక మరియు దీపికలు ఆదివారంనాడు ఒక కొండపైకి వెళ్లాలనుకున్నారు. కొండపైకి చేరుకోవాలంటే వారు 50 మెట్లు ఎక్కాలి. కొండపైకి ఎక్కుటపుడు హీనా ప్రతి రెండవ మెట్లు వద్ద ఆగుతున్నది, హరిక ప్రతి మూడవ మెట్లు వద్ద మరియు దీపిక ప్రతి నాల్గవ మెట్లు వద్ద ఆగుతున్నారు.

(అ) కాబట్టి హీనా ఆగినమెట్లు 2 , 4 ,

—, —, —, —, —, —, —, —
—, —, —, —, —, —, —, —
—, —, —, —, —, —, —, —
—

(అ) హరిక ఆగిన వెంట్లు 3, 6 ,

—, —, —, —, —, —, —
—, —, —, —, —

(ఇ) దీపిక ఆగిన వెంట్లు 4, 8 ,

—, —, —, —, —, —, —
—

(ఈ) ఏయ్ మెట్లు వద్ద హీనా మరియు హరిక ఇద్దరు ఆగారు 6, —, —, —,

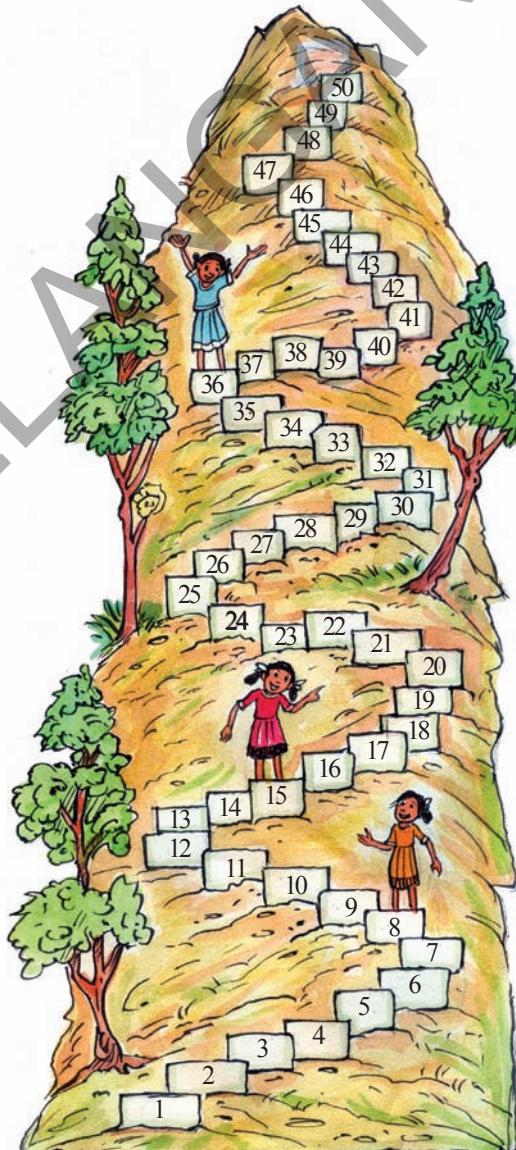
—, —, —, —, —

(ఉ) ఏయ్ మెట్లు వద్ద హీనా మరియు దీపిక ఇద్దరు ఆగారు 4, —, —, —,

—, —, —, —, —, —

(ఊ) ఏయ్ మెట్లు వద్ద వారు ముగ్గురు ఆగారు.

12, —, —

గుణిజాలు

2, 5 మరియు 10 లతో భాగించబడే సంఖ్యలను కింది పట్టికలో గుర్తించండి.

1	2	●	3	4	5	X	6	7	8	9	10	✓
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20			
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30			
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40			
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50			
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60			
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70			
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80			
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90			
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100			

- (అ) (i) పట్టికలోని సంఖ్యలను 2 చే భాగించినపుడు శేషం మిగలని వాటి ప్రక్రూన ‘●’ తో మార్కు చేయండి.
- (ii) ఇప్పుడు, ఆ సంఖ్యలన్నింటినీ రాయండి.

- (iii) ఈ సంఖ్యలలోని ఒకట్ల స్థానంలో ఏయే అంకెలున్నాయి?

కాబట్టి 2 చే భాగించబడే అన్ని సంఖ్యలలో ఒకట్లస్థానంలో _____, _____, _____, _____ మరియు _____ అంకెలు ఉంటాయి.

2చే శేషం లేకుండా భాగించబడే సంఖ్యలను సరి సంఖ్యలు అంటారు.

2చే నిశ్చేషంగా భాగించబడని సంఖ్యలను బేసి సంఖ్యలు అంటారు.

2చే నిశ్చేషంగా భాగించబడే సంఖ్యలన్నీ 2 యొక్క గుణిజాలు అవుతాయి.

- (అ) (i) పట్టికలోని సంఖ్యలను 5 చే భాగించినపుడు శేషం మిగలని వాటి ప్రక్కన ‘X’ తో మార్కు చేయండి.
- (ii) ఇప్పడు, ఆ సంఖ్యలన్నింటినీ రాయండి.
-
-
-

(iii) ఈ సంఖ్యలలోని ఒకట్ల స్థానంలో ఏమే అంకెలున్నాయి?

కాబట్టి 5 చే భాగించబడే అన్ని సంఖ్యలల్ల ఒకట్లస్థానంలో _____ మరియు _____ అంకెలు, ఉంటాయి.

5చే నిశ్చేషంగా భాగించబడే అన్ని సంఖ్యలు 5 యొక్క గుణిజాలు అవుతాయి.

- (ఇ) (i) పట్టికలోని సంఖ్యలను 10 చే భాగించినపుడు శేషం మిగలని వాటి ప్రక్కన ‘✓’ తో మార్కు చేయండి.

(ii) ఇప్పడు, ఆ సంఖ్యలన్నింటినీ రాయండి.

(iii) ఈ సంఖ్యలలోని ఒకట్ల స్థానంలో గల అంకెలువీ?

కాబట్టి 10 చే భాగించబడే అన్ని సంఖ్యలల్ల ఒకట్లస్థానంలో 0 ఉంటుంది.

10 చే నిశ్చేషంగా భాగించబడే అన్ని సంఖ్యలు 10 యొక్క గుణిజాలు అవుతాయి,

10చే నిశ్చేషంగా భాగించబడే అన్ని సంఖ్యలు 10 యొక్క గుణిజాలు అవుతాయి.

ప్రయత్నించండి

10 యొక్క గుణిజాలన్నీ 2 మరియు 5 ల యొక్క గుణిజాలు అవుతాయి. ఈ వాక్యము సరైనదేనా, కాదా? ఎందుకు?

కృత్యం

3 యొక్క గుణిజాలను చెప్పకూడదు.

విద్యార్థులను వృత్తాకారంలో కూర్చోబెట్టండి. ఎవరైనా ఒక విద్యార్థిని 1 అని చెప్పమనండి. ఆ విద్యార్థి పక్కన గల ఇంకో విద్యార్థిని 2 అని చెప్పమనండి. అలానే తర్వాత విద్యార్థిని 3 అని చెప్పమన కుండా. “స్నేహ” అని చెప్పమనండి. ఇలాగే ఆటను కొనసాగిస్తూ ప్రతిసారీ 3 యొక్క గుణిజాలు వచ్చినపుడు ఆ సంఖ్యకు బదులుగా “స్నేహ” అని విద్యార్థులను చెప్పమనండి. అలా చెప్పలేని విద్యార్థులను ఆటనుండి ఔటు అయినట్లుగా ప్రకటించండి.

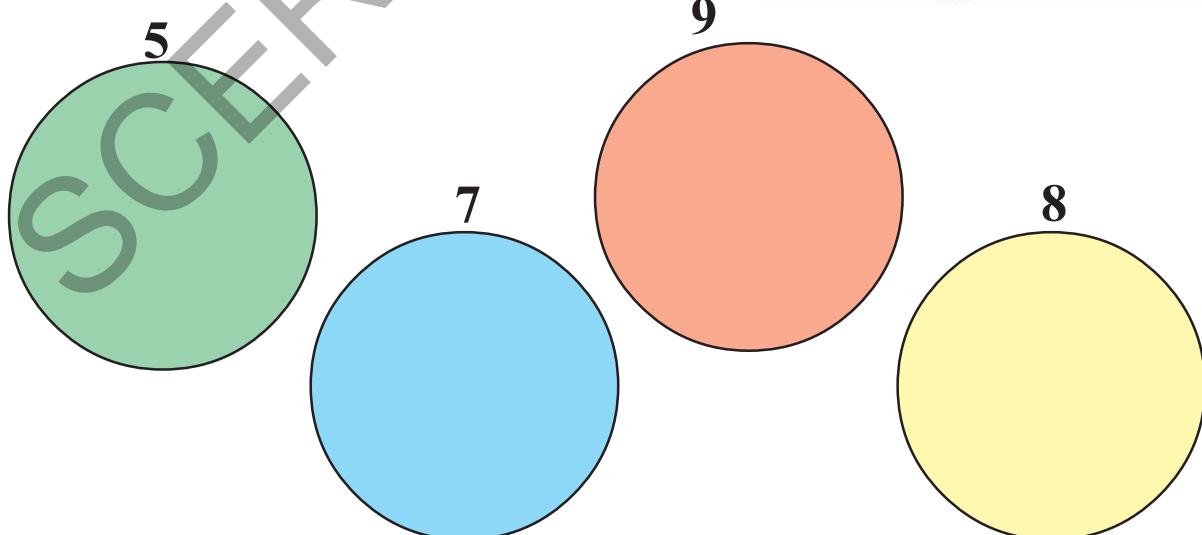
ఆట చివరి వరకు ఎవరైతే ఇద్దరు పిల్లలు ఔటు కాకుండా ఉంటారో వారిని విజేతలుగా ప్రకటించండి. ఇలాంటి ఆటనే 4 మరియు 5 గుణిజాలకు కూడా ఆడించండి.

జంటలుగా ఆడదాం.

రెండు పాచికలను కలిపి విసరండి. పాచికలు సూచిస్తున్న చుక్కల సంఖ్యలతో రెండంకెల సంఖ్యను తయారు చేయండి. ఇలా చేస్తూ అభిల 52 అని, గణేష్ 25 అని చెప్పారు.

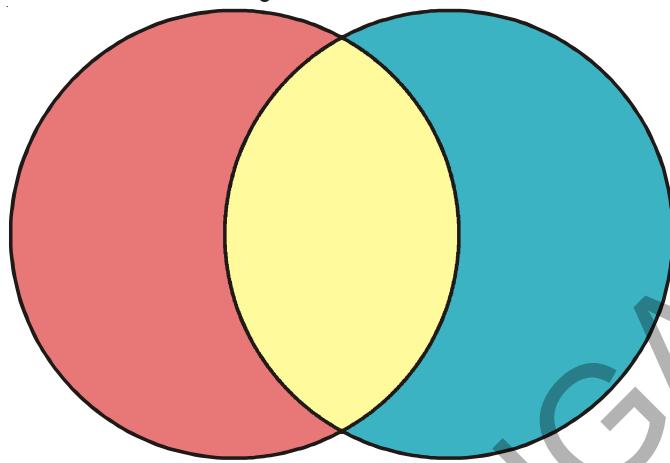
మీరు కూడా అలాగే ఆడుతూ సంఖ్యలను తయారు చేయండి. ఈ సంఖ్యలు కింద తెలిపిన వాటిలోని ఏదైనా సంఖ్యకు గుణిజాలు అవుతాయా?

సరైన వాటిలో గుణిజాలు రాయండి

ఉమ్మడి గుణిజాలు (సామాన్య గుణిజాలు)

3 యొక్క గుణిజాలను ఎరువురంగు వృత్తంలో మరియు 5 యొక్క గుణిజాలను నీలం రంగు వృత్తంలో రాయండి. ఏ సంఖ్యలైతే 3 మరియు 5 యొక్క గుణిజాలు అవుతాయో వాటిని పనుపు రంగు స్థలంలో రాయండి.

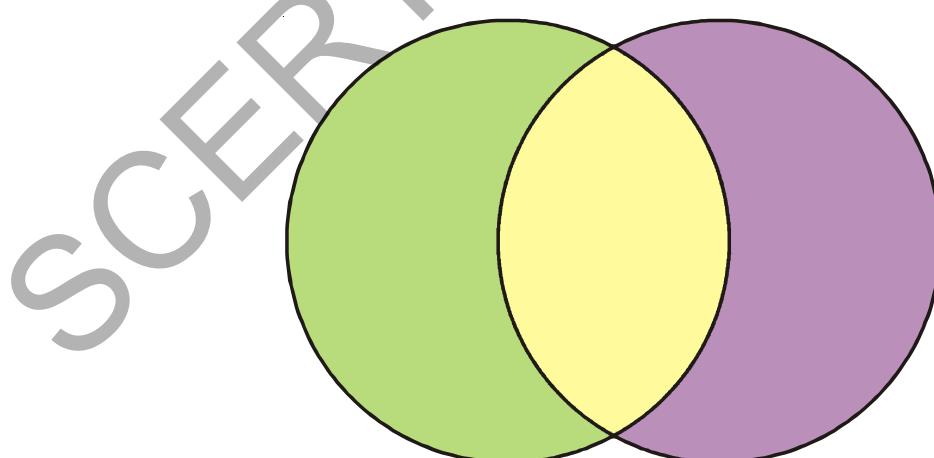

(అ) 3 మరియు 5 రెండింటి యొక్క గుణిజాలను రాయండి.

ఈ సంఖ్యలను 3 మరియు 5ల ఉమ్మడి గుణిజాలు అంటారు లేదా సామాన్య గుణిజాలు అంటారు.

(అ) 3 మరియు 5ల ఉమ్మడి గుణిజాలలో అతి చిన్న గుణిజం ఏది?

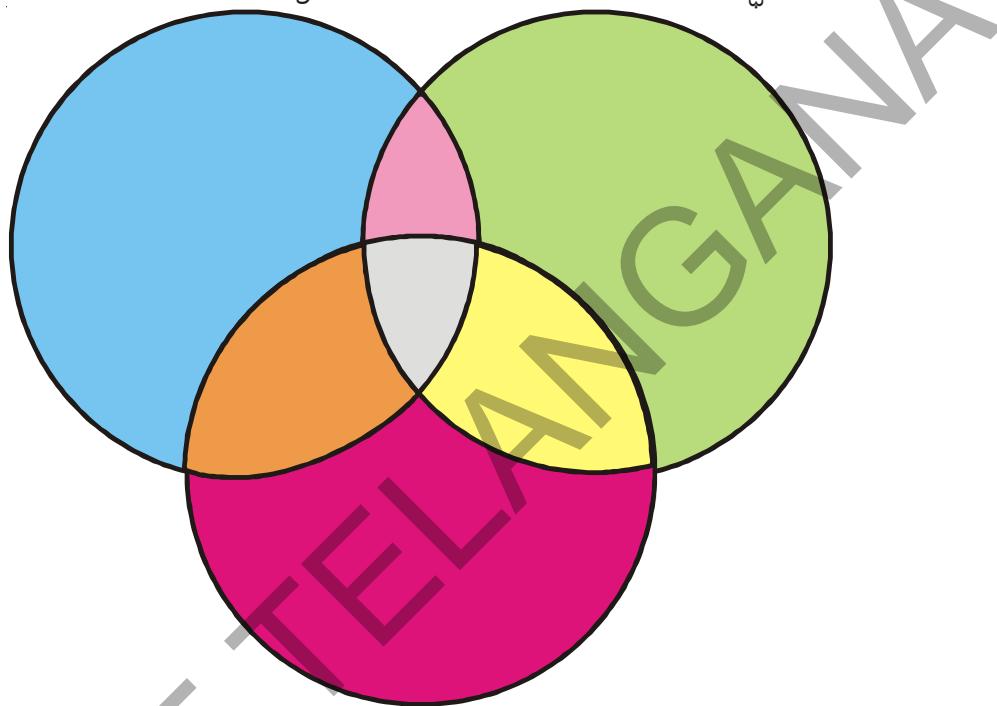
ఇప్పడు 2 యొక్క గుణిజాలను ఆకుపచ్చ రంగు వృత్తంలో మరియు 7 యొక్క గుణిజాలను ఊదా రంగు వృత్తంలో రాయండి. వాటి ఉమ్మడి గుణిజాలను పనుపు రంగు స్థలంలో రాయండి.

(అ) 2 మరియు 7ల ఉమ్మడి (సామాన్య) గుణిజాలలో అతి చిన్న గుణిజం ఏది?

ప్రయత్నించండి

1. నీలం రంగు వృత్తంలో 2 యొక్క గుణిజాలు, ఆకుపచ్చ రంగు వృత్తంలో 3 యొక్క గుణిజాలు, ఎరువు రంగు వృత్తంలో 4 యొక్క గుణిజాలను రాయండి. 2 మరియు 3లయొక్క సామాన్య గుణిజాలను గులాబీ రంగు స్ఫలంలో, 3 మరియు 4 ల యొక్క సామాన్య గుణిజాలను పసుపు రంగు స్ఫలంలో, అదేవిధంగా 2 మరియు 4ల సామాన్య గుణిజాలను నారింజ పండు రంగు స్ఫలంలో రాయండి.

- (అ) 2,3 మరియు 4ల యొక్క ఉమ్మడి (సామాన్య) గుణిజాలు ఏవైనా ఉన్నాయా? వాటిని పై పటంలో ఎక్కుడ రాశ్శారు? _____
- (అ) 2,3 మరియు 4ల యొక్క అతి చిన్న సామాన్య గుణిజం ఏది? _____

ఇవి చేయండి

1. ఈ కింది సంఖ్యలలో ఏని 2చే నిశ్చేషంగా భాగించడతాయి

49	64	96	112	153	190	272
297	308	529	666	780	981	995

2. క్రింద ఇవ్వబడిన సంఖ్యలలో 5 చేత, 10 చేత మరియు 5,10 రెండింటిచేత భాగించబడే సంఖ్యలేవి?

సంఖ్య	5చే భాగింపబడేవి	10చే భాగింపబడేవి	రెండింటిచే భాగింపబడేవి
5			
65			
120			
175			
335			
400			
558			

3. క్రింది వాటిలో ఏవి 4 యొక్క గుణిజాలు ?

2 8 14 26 36 44

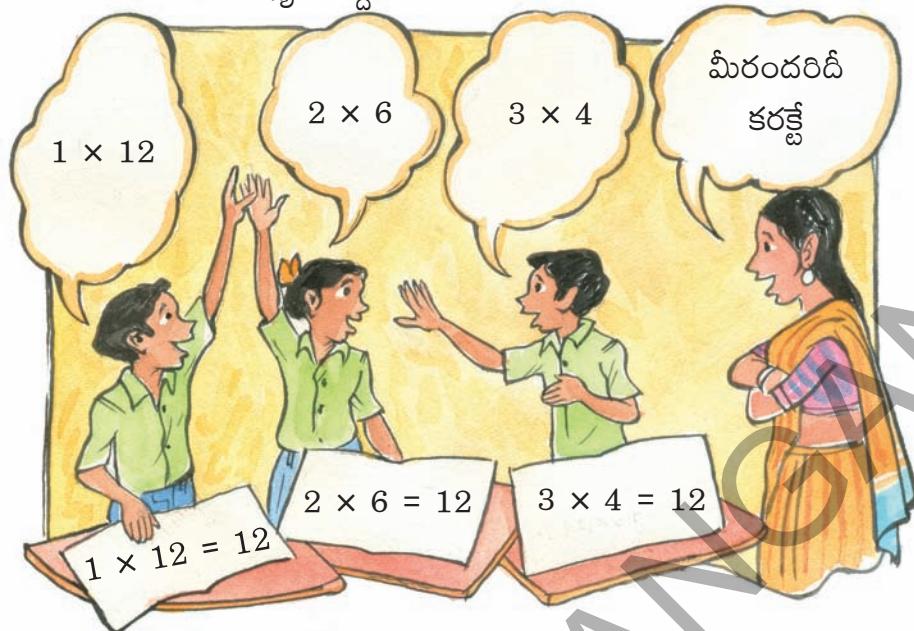
4 యొక్క గుణిజాలన్నియు 2 కు కూడా గుణిజాలేనా?

4. 9 యొక్క గుణిజాలలో ఏవేని ఐదింటిని రాయండి.
5. 6 యొక్క గుణిజాలలో ఏవేని ఐదింటిని రాయండి.
6. క్రింది పట్టికను పూరించండి. 6 యొక్క గుణిజాలన్నీ 2కు, 3కు కూడా గుణిజాలేనా?

సంఖ్య	2చే భాగించబడుతుంది	3చే భాగించబడుతుంది	6చే భాగించబడుతుంది
9			
14			
18			
24			
22			
36			
44			
27			
33			

కారణంకాలు

టీచరు : 12 ను రెండు సంఖ్యల లబ్దంగా రాయండి

టీచరు : మనం 3,4 లను గుణకారం చేయగా 12 వస్తుంది. కావున 3,4ల లబ్దం 12. అదేవిధంగా 12 అనునది 2 మరియు 6ల యొక్క లబ్దం. అంతే కాకుండా 1 మరియు 12 ల యొక్క లబ్దం కూడా 12 అవుతుంది. 1, 2, 3, 4, 6 మరియు 12 లను 12 యొక్క కారణాంకాలు అంటాము.

- (అ) 18 యొక్క కారణాంకాలను కనుక్కోండి (6 కారణాంకాలుంటాయి).

12, 18 లయొక్క కారణాంకములు పట్టికలో ఇష్టబడినవి. ఇష్టుడు అసంపూర్తిగా ఉన్న గుణకార పట్టికను మిగిలిన వాటిని అదే విధంగా పూరించండి.

- (అ) 20 యొక్క కారణాంకాలేవి?
 (అ) 36 యొక్క కారణాంకాలేవి?
 (ఇ) 15 యొక్క కారణాంకాలేవి?
 (ఈ) 7 యొక్క కారణాంకాలేవి?
 (ఉ) ఒకే ఒక్క కారణాంకం గల సంఖ్య ఏది?
 (ఊ) కేవలం రెండే కారణాంకాలు గల సంఖ్యలేవి?
 (బు) ప్రతి సంఖ్యకు కారణాంకమైన సంఖ్యాదీ?

\times	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2						12			18	
3				12		18				
4		12								
5										
6		12	18							
7										
8										
9		18								
10										

అభ్యాసం

1. ఈ కింది సంఖ్యలలో ఏవి సరిసంఖ్యలు, ఏవి బేసిసంఖ్యలు?

23, 18, 65, 70, 47, 325, 610, 354, 289,
842, 169, 431, 400, 553, 724, 807, 999

2. కింది సంఖ్యలలో ఏవి 5 చే నిశ్చేషంగా భాగించబడతాయో వాటికి ‘○’ (సున్నా) చుట్టండి.

10, 25, 70, 52, 45, 68, 94, 85, 100, 71, 20, 58,
43, 235, 400, 353, 255, 91, 78, 420, 32, 99

అదేవిధంగా పై సంఖ్యలలో ఏవి 10 చే నిశ్చేషంగా భాగించబడతాయి?

3. 5 మరియు 4ల యొక్క మొదటి 10 గుణిజాలను రాయండి.

 - (అ) 5 యొక్క గుణిజాలు = _____, _____, _____, _____, _____,
_____, _____, _____, _____, _____.
 - (అ) 4 యొక్క గుణిజాలు = _____, _____, _____, _____, _____,
_____, _____, _____, _____, _____.
 - (ఇ) 4 మరియు 5 యొక్క ఉమ్మడి గుణిజాలు = _____, _____

4. కింది వాటికి కారణాంకాలు రాయండి.

 - (అ) 14
 - (అ) 24
 - (ఇ) 16
 - (ఈ) 42

5. (అ) 3 యొక్క మొదటి 6 గుణిజాలు రాయండి.
(అ) 9 యొక్క మొదటి 6 గుణిజాలు రాయండి.
(ఇ) 3 యొక్క గుణిజాలన్నీ 9 యొక్క గుణిజాలు అవుతాయా?
(ఈ) 9 యొక్క గుణిజాలన్నీ 3 యొక్క గుణిజాలు అవుతాయా?
6. (అ) 12 యొక్క మొదటి 6 గుణిజాలు రాయండి.
(అ) 4 యొక్క మొదటి 3 గుణిజాలు రాయండి.
(ఇ) 4 యొక్క గుణిజాలన్నీ 12 యొక్క గుణిజాలు అవుతాయా?
(ఈ) 12 యొక్క గుణిజాలన్నీ 4 యొక్క గుణిజాలు అవుతాయా?

7. 10 చే నిశ్చేషంగా భాగించబడే సంఖ్యలన్నీ 2 మరియు 5 చే నిశ్చేషంగా భాగించబడతాయా?

సంఖ్య	2చే భాగించబడతాయా?	5చే భాగించబడతాయా?
10		
20		
30		
40		
50		
150		
210		

ఇదే విధంగా మరికొన్ని (మీకు తెలిసిన) సంఖ్యలతో పై పట్టికను కొనసాగించండి. సరిచూడండి.

8. టీచర్, జూలీ మరియు జాస్టిన్ లకు సమాన పొడవు గల రిబ్బనులను ఇచ్చింది. జాస్టిన్ తన రిబ్బనును 5 అంగుళాల పొడవుగల ముక్కలుగా, జూలీ తన రిబ్బనును 7 అంగుళాల పొడవుగల ముక్కలుగా పూర్తి రిబ్బనును కత్తిరించారు. అయితే టీచరు వారికిచ్చిన రిబ్బను యొక్క కనీస పొడవు ఎంత?
9. ఒక తరగతిలో 10 మంది బాలురు, 15 మంది బాలికలు ఉన్నారు. టీచర్ విద్యార్థులందరినీ బాల, బాలికల సంఖ్య ఒకే విధంగా ఉండేలా సమాన గ్రూపులుగా చేయాలనుకుంది. ఈ విధంగా చేయగలిగే అత్యధిక గ్రూపుల సంఖ్య ఎంత?
10. ఒక ట్రుక్కు ఒకసారికి ఒకొక్కుటి 100 కి.గ్రా. బరువుగల 12 బస్తాలను మోసుకెళ్లగలదు. మరొక ట్రుక్కు ఒకసారికి ఒకొక్కుటి 100 కి.గ్రా. బరువు గల 15 బస్తాలను మోసుకెళ్లగలదు – ఒక రోజులో ఆ రెండు ట్రుక్కులు సమాన సంఖ్యలో బస్తాలను మోసుకెళ్లినట్లయితే అవి ఆ రోజు మోసుకెళ్లిన కనీస బస్తాల సంఖ్య ఎంత?
11. ఒక వ్యాపులో 3 గడియారాలు ఉన్నాయి. అందులో ఒకటి ప్రతి 5 ని॥లకు, రెండవది ప్రతి 15 ని॥లకు, మూడవది ప్రతి 30 ని॥లకు ఒకసారి చొప్పున అలారం మోగిస్తాయి. ఈ మూడు గడియారాలు 10.00 గంటలకు ఒకేసారి అలారం మోగించాయి. మరల అన్ని కలిసి ఒకేసారి ఎన్ని గంటలకు (ఏ సమయంలో) అలారం మోగిస్తాయి?

అద్దం అబధమాడదు?

రాథ గం. 6.15 నిలకు సినిమాకు వెళ్లాలనుకుంది. అద్దంలో చూసి “నేను రెడీ కావడానికి 5 నిలాలు సమయం మాత్రమే ఉంది”. అని అనుకుంది. కానీ రాథ అనుకున్నది సరైనదికాదు. ఇంకా ఆమెకు 25 నిలా సమయం ఉంది.

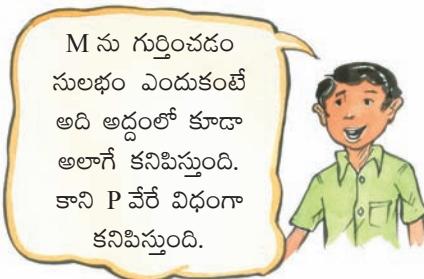
రాథ అలా ఎందుకు

అనుకొంది?

ఆమె వెంటనే తన
తప్పును తెలుసుకుంది
అంతలోనే సంతోష అక్కడికి వచ్చాడు. ఆమె సంతోషను
పరీక్షించాలనుకుంది. ఆమె అద్దంలో ఒక అక్కరాన్ని చూపిస్తూ
సంతోషను అది ఏమై ఉంటుందో ఊహించి చెప్పమన్నది.

ఇపి చేయండి

ఇక్కడ కొన్ని అక్కరాలున్నాయి. వాటిలో ఏవేవి అద్దంలో చూసినప్పుడు వేరే విధంగా కనిపిస్తాయో (✓) మార్కు చేయండి.

B Z Q V

A F H

నేను అద్దం ఉపయోగించకుండానే ఏవి ఆక్షరాలు ఒకే విధంగా కన్నిస్తాయో చెప్పగలను.

రాథ కొన్ని ఆక్షరాలు రాశింది. పటంలో చూపినట్లుగా కాగితాన్ని మధ్యలోకి (సగానికి) మడిచింది. తిరిగి కాగితాన్ని తెరిచి చూశింది.

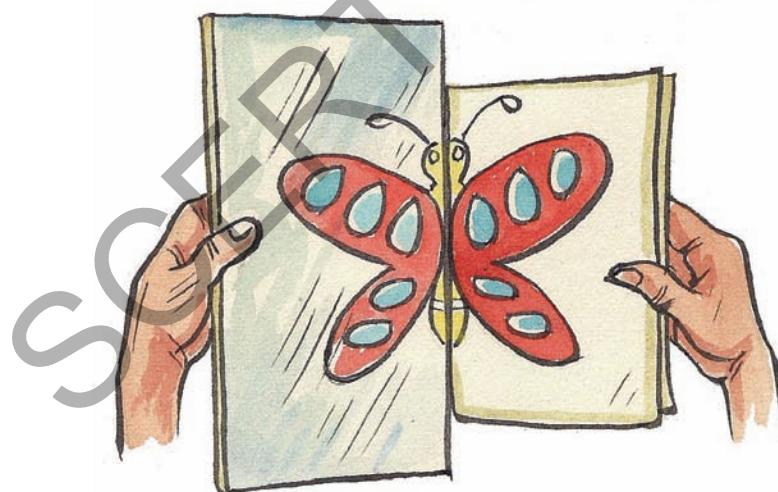
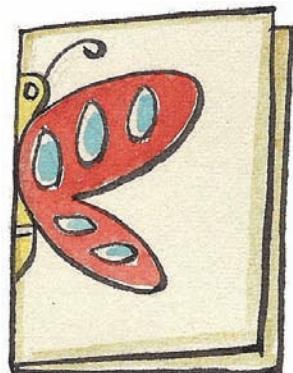
రాథ : “నేను కాగితాన్ని మడిచినప్పుడు ఆక్షరం యొక్క ఎడమవైపు సగభాగం దాని కుడివైపు సగభాగాన్ని సరిగ్గా (పూర్తిగా ఆక్రమిస్తుంది) ఏకీభవిస్తుంది. ఈ ఆక్షరాలు అద్దంలో ఒకే విధంగా కనిపిస్తాయి. కావున ఈ ఆక్షరాలు సౌష్టవాన్ని కలిగిఉన్నాయి.

కృత్యం

సగానికి రంగు వేయండి - పూర్తి చిత్రాన్ని చూడండి.

ఈక కాగితాన్ని తీసుకుని సగానికి మడవండి. దానిపై పటంలో చూపినట్లు సీతాకోకచిలుక సగం బొమ్మను గీయండి.

ఆ కాగిత మడతను అద్దం ముక్కు పక్కన ఉంచండి. మీరేమి గమనించారు?

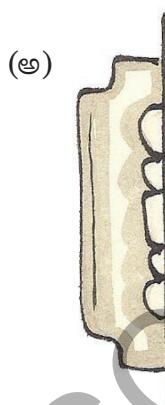
ప్రయత్నించండి

అద్దము ఉపయోగించి కింది వాటి పూర్తి చిత్రాలను పొందండి.

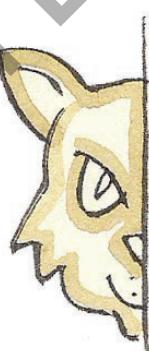

ఇవి చేయండి

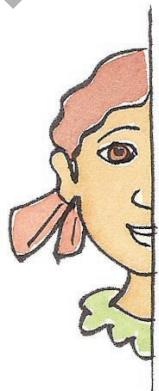
కింది చిత్రాలను పూర్తిచేయండి.

(అ)

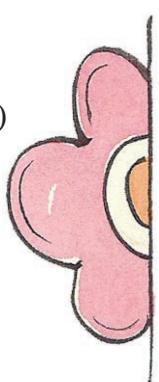
(శః)

(ఇ)

(ఉ)

సరి సమానంగా విభజించే రేఖలు

H, I, K మరియు D అక్షరాలు సరిగా సగానికి (అవి ఒక దానికొకటి ఏకీభవించేలా) రేఖను గీయండి.

సంతోష : నేను Kను ఇలా విభజించాను?

రాధ : నేను Dను ఇలా విభజించాను?

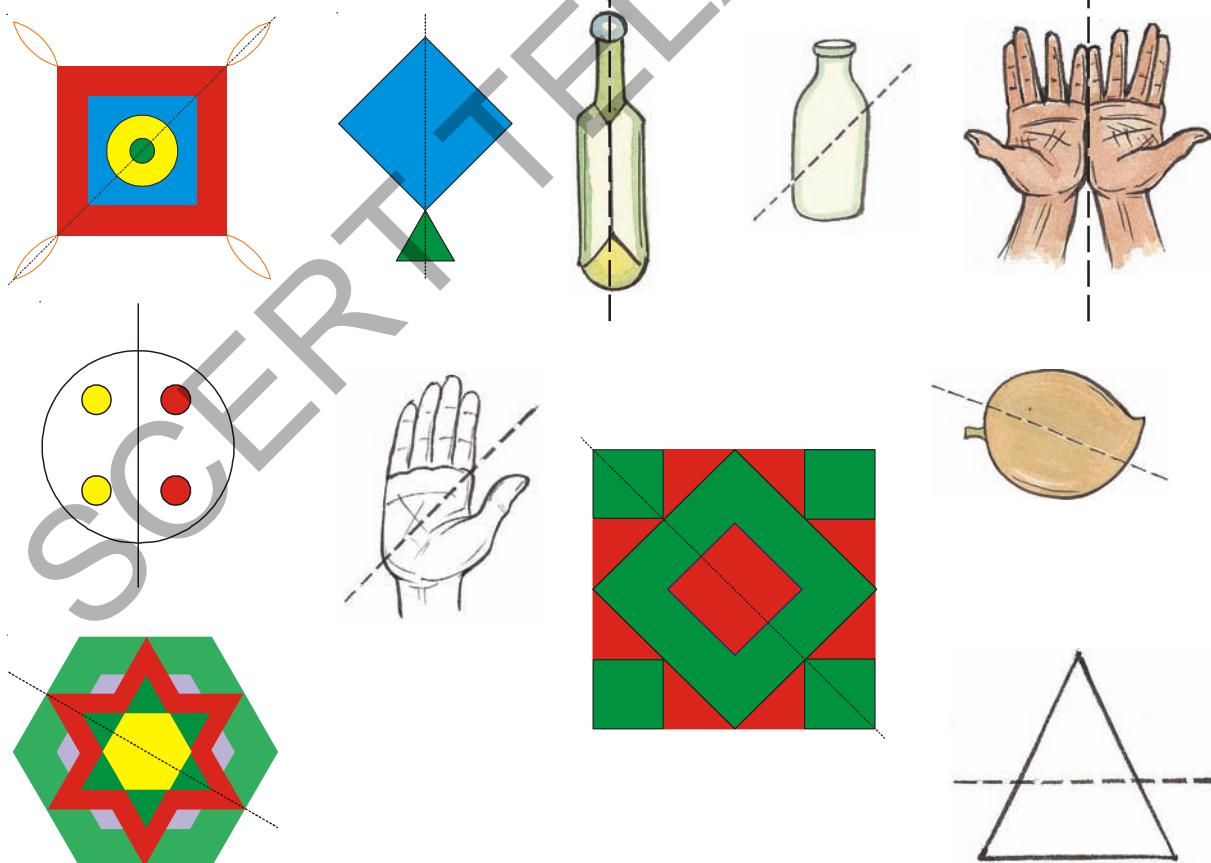
సంతోష : నేను H, I లను ఒకటికంటే ఎక్కువసార్లు విభజించగలను.

H, K, I, D లు సౌష్టవ అక్షరాలు.

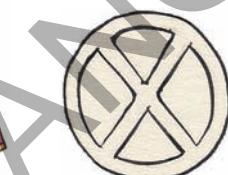
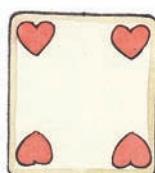
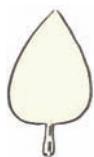
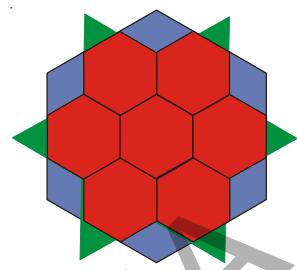
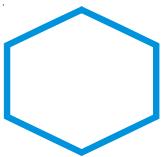
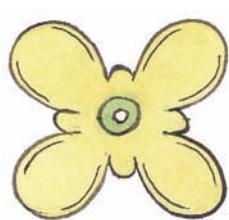
సంతోష మరియు రాధలు గీసిన రేఖలను “సౌష్టవరేఖలు” అని అంటారు.

ఇవి చేయండి

- సంతోష మరియు రాధలు కింది చిత్రాలకు సౌష్టవరేఖలు ఈ విధంగా గీసారు. అవి సరైనవి కాకపోతే
(x) మార్చయిండి. రంగులు కూడా సరిగా జతపరచబడేలా ఉండాలి.

2. కింద ఇవ్వబడిన చిత్రములకు సొష్టవ రేఖలు గీయండి. వేటికి సొష్టవ రేఖలు గీయలేమో ఆ చిత్రాల కింద (X) మార్కు చేయండి.

ప్రయత్నించండి

'X' కు రెండు సొష్టవరేఖలు గీయండి. ఏర్పడిన రెండు సగాలు ఒకదానికొకటి ఎక్కిభవించాలి.

కృత్యం

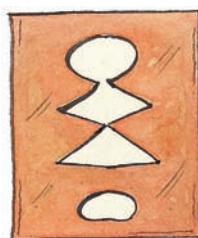
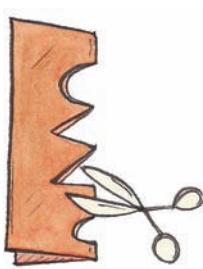
కాగితాన్ని కత్తిరించి సొష్టవ చిత్రాలు ఏర్పరచుట.

ఒక కాగితాన్ని తీసుకుని సగానికి మదవండి.

చిత్రంలో చూపిన విధంగా కత్తిరించండి.

ఆ డిజెన్సని తెరిచి చూడండి.

రెండు సగాలు ఎక్కిభవిస్తున్నాయా?

సగం, సగం కన్నా తక్కువ తిప్పండి.

రాధా! మాడు, నేను 6ను త్రిప్పగా 9 వచ్చింది.

నీవు ఎలా త్రిప్పావు?
ఎంత వరకు?

మనం 6 ను రెండు విధాలుగా త్రిప్పావచ్చు.

మనం దానిని గడియారం ముల్లుల దిశలో త్రిప్పావచ్చు.

లేదా మనం దానిని వ్యతిరేక దిశలో త్రిప్పావచ్చు.

నేను పూర్తిగా రెండు దిశలలో త్రిప్పావచ్చు. రెండు దిశలలో 6ను సగానికి త్రిప్పినప్పుడు 9 ఏర్పడును.

ప్రయత్నించండి

1. కింది సంబ్యులలో వేటిని సగానికి త్రిప్పినప్పుడు తిరిగి అదే సంబ్యును ఏర్పరుస్తాయి?

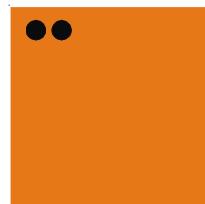
1 0 8 3 5

ఇవి చేయండి

1. కింది చిత్రములను మాడండి, వాటిని సగానికి $(\frac{1}{2})$ త్రిప్పినప్పుడు ఏ విధంగా కనిపిస్తాయో గీసి చూపండి.

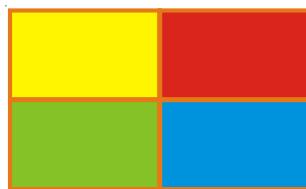

(అ)

(ఇ)

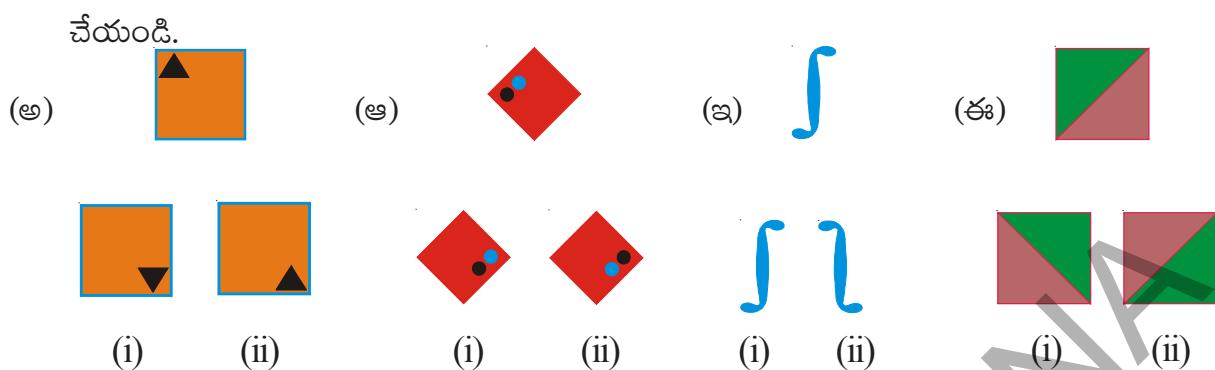
(ఈ)

(ఊ)

2. కింది చిత్రాలు సగానికి ($\frac{1}{2}$) తిప్పినప్పుడు ఏ విధంగా కనిపిస్తాయి? సరైన వాటికి (\checkmark) మార్కు చేయండి.

3. 'N' సగానికి ($\frac{1}{2}$) తిప్పినప్పుడు మళ్ళీ 'N' ను గమనిస్తారు. అదే విధంగా సగానికి ($\frac{1}{2}$) తిప్పినప్పుడు తిరిగి అదే అక్షరం కనిపించేలా ఉండే మరి మాడు ఆంగ్ల అక్షరాలు ఏవో ఆలోచించండి. చెప్పండి.

పాపు ($\frac{1}{4}$) తిప్పండి.

చిత్రాన్ని గమనించండి. 'I' అక్షరం సగంలో సగం ($\frac{1}{2}$) తిప్పబడింది. దాన్నే పాపు ($\frac{1}{4}$) నకు తిరిగింది అంటాము.

పాపు ($\frac{1}{4}$) ను తిరిగిన మరికొన్నింటిని గమనించండి.

గమనించారా! అవి అన్ని కూడా అవస్యదిశలో తిరుగుతాయి. వాటిని సవ్యదిశలో పాపు ($\frac{1}{4}$) నకు తిప్పినట్లయితే ఎలా కనిపిస్తాయి?

ఇవి చేయండి

1. కింద కొన్ని చిత్రాలు ఇవ్వబడినవి. వాటిని సగం ($\frac{1}{2}$), పొవ ($\frac{1}{4}$) నకు త్రిపీతే ఎలా కనిపొయో గీయండి.

$\frac{1}{4}$ భాగం త్రిపీనప్పుడు $\frac{1}{2}$ భాగం త్రిపీనప్పుడు

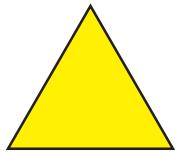
(అ)

(అ)

(ఇ)

(ఈ)

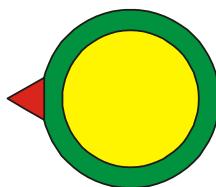
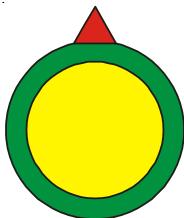

2. కింద కొన్ని చిత్రాలు ఇవ్వబడినవి. వాటిని $\frac{1}{4}$ భాగం, $\frac{1}{2}$ భాగం త్రిపీనప్పుడు అవి ఎలా కనిపిస్తాయి?

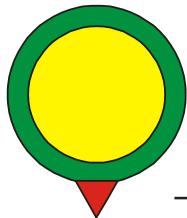
వాటి తర్వాత వచ్చే చిత్రాలు గీయండి. ఏ చిత్రాలు $\frac{1}{4}$ భాగం త్రిపీనా కూడా ఒకే విధంగా కనిపిస్తాయి?

ఏవి $\frac{1}{2}$ భాగం త్రిపీనప్పుడు ఒకే విధంగా కనిపిస్తాయి?

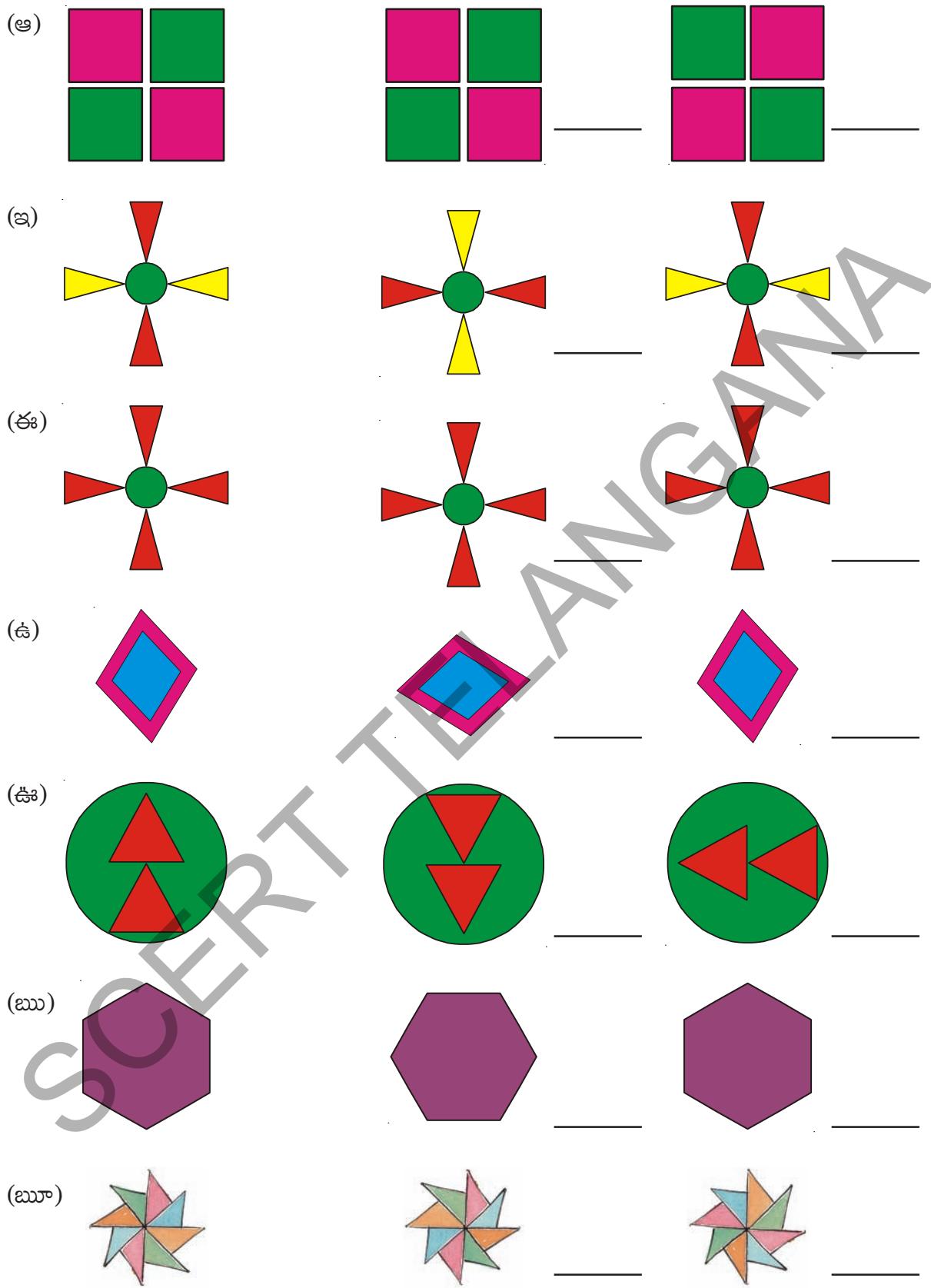
(అ)

—

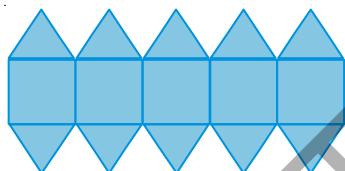
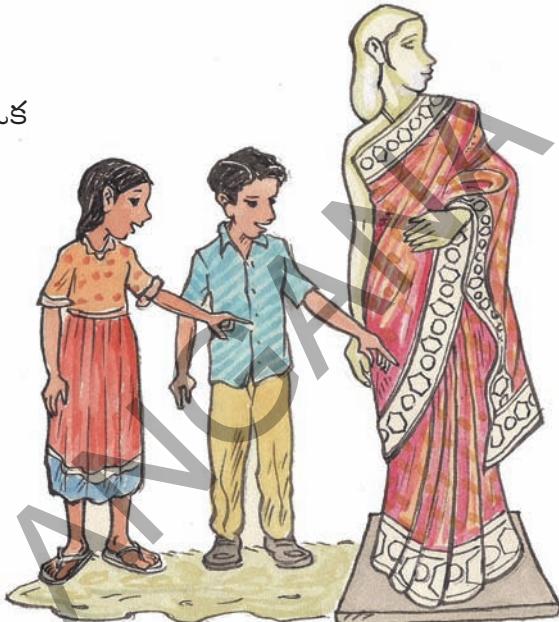
—

ఒకరోజు సరళ మరియు శ్రీకర్లు మార్గట్కు వెళ్లారు. ఒక షాపిల్ వారు కొన్ని చీరలను చూశారు. ఆ చీరల అంచులు అందంగా ఉన్నాయి.

అలాగే ఆకర్షణీయమైన అమరికలు కలిగి ఉన్నాయి.

కొన్ని అంచులలోని అమరికలు గమనించండి. ఈ అమరికలో “” మరల మరల వస్తుంది.

ఇక్కడ మరియు లు ఒకదాని తర్వాత ఒకటి మరల మరల వస్తున్నాయి.

ఇవి చేయండి

1. కింద ఇవ్వబడిన అంచు యొక్క అమరికను కొనసాగించండి. దానిలోని నియమాన్ని తెలపండి.

(అ)

(ఆ)

ఇప్పుడు ▲, ■ మరియు ◀ ఆకారాలను ఉపయోగించి మరికొన్ని అమరికలు చేయండి.
ఒకటిగాని, రెండుగాని లేదా మూడు ఆకారాలనుగాని ఒక అమరికలో ఉపయోగించండి.

SCERT TELANGANA

కృత్య ము

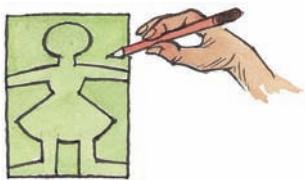
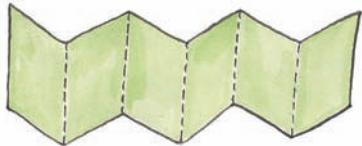
కాగితపు గొలుసు

ఒక పలుచని పొడవాటి కాగితపు ముక్కను తీసుకోండి.

దానిని పటంలో చూపిన విధంగా మడవండి.

ఆ మడిచిన కాగితపు ముక్కపై ఒక బొమ్మ (పటంలో చూపినట్లు) గీయండి.

బొమ్మపైగల గీతల వెంబడి కత్తిరించండి. ఇప్పుడు ఆ కాగితపు ముక్కను తెరిచి చూడండి.

వేరు వేరు బొమ్మలు ఉపయోగించి మీరు కూడా కాగితపు గొలుసు తయారు చేయగలరేమో ప్రయత్నించండి.

అమరికలు - తిప్పినప్పుడు; పునరావృతమైనప్పుడు.

ఇక్కడ మరి కొన్ని అమరికలు గురించి తెలుసుకుండాం.

కింద ఇచ్చిన అమరికలను కొనసాగించండి. అవి ఏ నియమాన్ని కలిగి ఉన్నాయి రాయండి.

(అ)

(అ)

ఇవి చేయండి

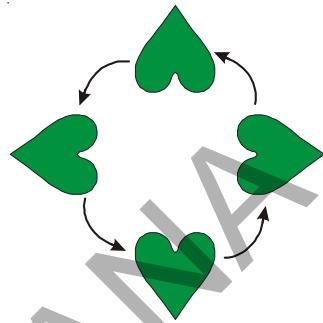
1. ఇప్పుడు అదే భ్లాకును ఉపయోగించి మరో రెండు అమరికలను తయారు చేయండి.

అదే బ్లాకుతో తయారుచేసిన మరొక అమరికను చూడ్దాం.

ఈ అమరికను ఎలా కొనసాగిస్తావు? ఆ అమరికను జాగ్రత్తగా పరిశీలించండి.

ఆకు సమాన విభాగాలలో తిరుగుతూ, ఒక చుట్టు పూర్తిగా తిరుగుతున్నట్లు గమనిస్తావు.

ఈ చిత్రాన్ని గమనించండి. అప్పుడు మీరు ఆకు తిరగడాన్ని సృష్టంగా గమనిస్తారు. ప్రతిసారి $\frac{1}{4}$ భాగం తిరుగుతూ, గుండ్రంగా ఒకచుట్టు తిరుగుతుంది (ఒక పూర్తి భ్రమణం).

కింది ఆకుల అమరికను గమనించండి. ఈ అమరికలో అవి $\frac{1}{2}$ (సగం) భాగం తిరుగుతున్నాయి.

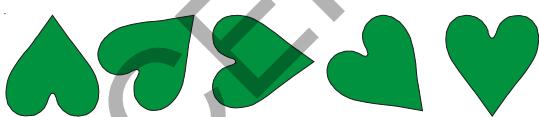

ఇప్పుడు ఈ కింది అమరికలో ఆకు $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ లలో ఎంత భాగంతో తిరుగుతుందో గుర్తించి కొనసాగించండి.

ఈ అమరికకు పైన తెలిపిన అమరికకు మధ్య తేడా ఏమిటి?

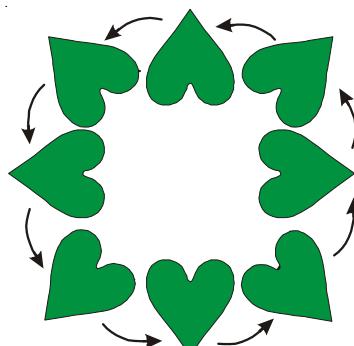

ఈ అమరికను గమనించండి.

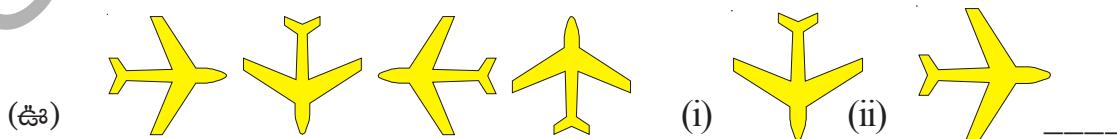
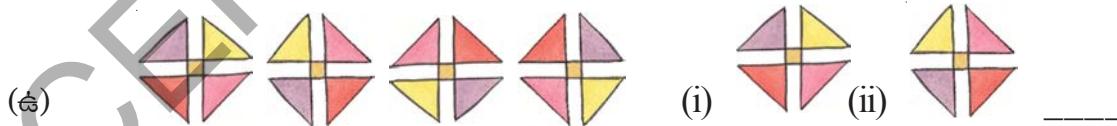
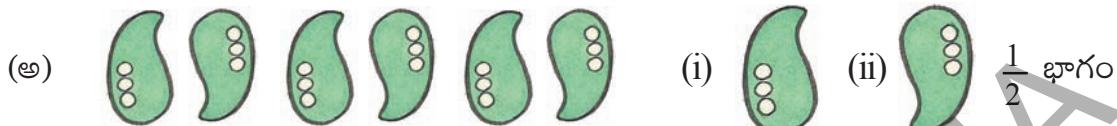
ఇక్కడ ఆకు ప్రతిసారి $\frac{1}{4}$ కన్నా తక్కువ భాగం తిరుగుతుంది.

పక్క పటాన్ని చూసి ఆకు తిరుగుటను అవగాహన చేసుకోండి. ఇక్కడ ఆకు ప్రతిసారి $\frac{1}{8}$ భాగం తిరుగుతూ పూర్తిగా ఒక చుట్టు తిరిగింది.

ఇవి చేయండి

కింది అమరికను గమనించండి. ఆ అమరిక తర్వాత వచ్చే దానిని గుర్తించండి. దాన్ని (\checkmark) తో మార్కు చేయండి. అదే విధంగా ప్రతి సందర్భంలో ఎంత భాగం తిరుగుతుందో గుర్తించి రాయండి.

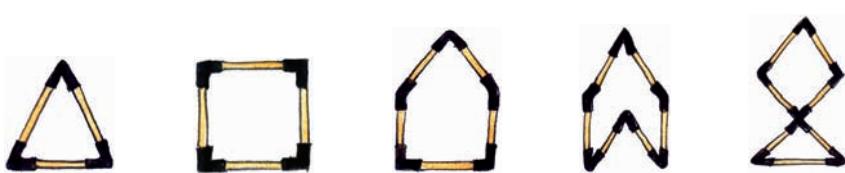

సంఖ్యల అమరికలు

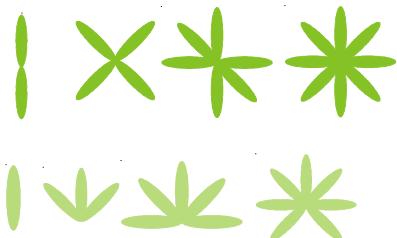
కొన్ని అమరికలు సంఖ్య నియమాలను పాటిస్తాయి. ఈ అమరికను చూడండి.

ఇందులో అగ్నిపుల్లలు ఒక్కాక్కటి చొప్పున క్రమంగా పెరిగాయి.

ఈ అమరికలో తర్వాత వచ్చే బొమ్మను గీయండి. ఈ అమరికను సంఖ్యలలో రాయండి. 3, 4

శారద రెండు అమరికలు గీసింది.

శారద ప్రతీసారి
రెండు ఆకులను
కలిపింది.

శారద యొక్క అమరికను మనం ఈ విధంగా రాయవచ్చు.

(అ) 2 $2+2=4$ $4+2=6$ $6+2=8$

(ఆ) 1 $1+2=3$ $3+2=5$ $5+2=7$

కావున ఇవన్నీ సంఖ్యల వరుసలతో ఏర్పడిన అమరికలు. ఒక నియమంతో ఇవి కొనసాగింపబడతాయి.

ఇవి చేయండి

1. కింద ఇవ్వబడిన సంఖ్యల వరుసలను జాగ్రత్తగా గమనించండి

5 10 15 20 25

ఎవరు కరెక్టు?

నియమం : ఇందులో
సంఖ్యలన్నీ 1, 2, 3, ...
లను 5 చే గుణిస్తే వచ్చే
సంఖ్యలు

నియమం : ఇందులో
ప్రతి సంఖ్య దాని
ముందు సంఖ్యకు 5
కలిపితే వచ్చింది.

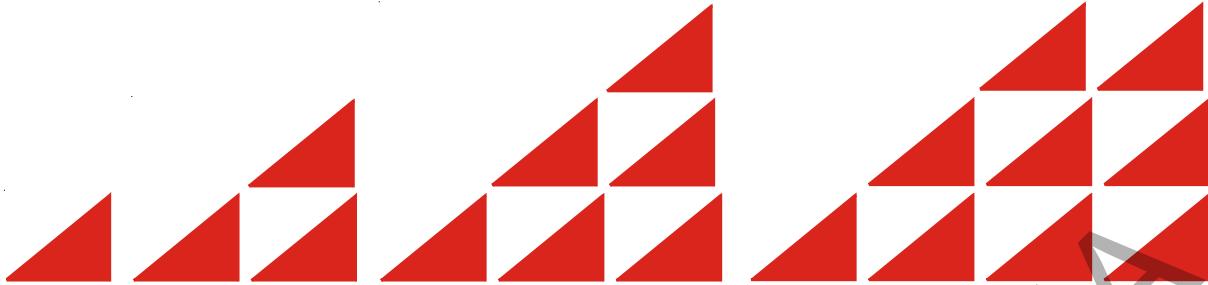
2. కింది వరుసలో రెండువైపులా ఉన్న భాశీలలో సంబుల్యాలు రాయండి.

- (అ) — — — 125 130 135 — — —
- (ఆ) — — 30 40 50 — — —
- (ఇ) — — 120 110 — — — 70 —
- (ఈ) — — 600 700 — — — —

3. కింది అమరికలను పొడిగించండి. అదే నియమం ప్రకారం మరో అమరికను రాయండి.

- (అ) 40, 35, 30, _____, _____, _____
నీ అమరిక _____, _____, _____, _____, _____
- (ఆ) 11, 16, 21, _____, _____, _____
నీ అమరిక _____, _____, _____, _____, _____
- (ఇ) 15, 30, 45, _____, _____, _____
నీ అమరిక _____, _____, _____, _____, _____
- (ఈ) 33, 36, 39, _____, _____, _____
నీ అమరిక _____, _____, _____, _____, _____
- (ఉ) 1, 5, 9, 13, _____, _____, _____
నీ అమరిక _____, _____, _____, _____, _____
- (ఊ) 82, 76, 70, 64, _____, _____, _____
నీ అమరిక _____, _____, _____, _____, _____
- (ఎ) 91, 84, 77, _____, _____, _____
నీ అమరిక _____, _____, _____, _____, _____
- (ఏ) 123, 112, 101, 90, _____, _____, _____
నీ అమరిక _____, _____, _____, _____, _____

శ్రీకర్ ‘’ త్రిభుజమును ఉపయోగించడం ద్వారా పెద్ద త్రిభుజాలను ఏర్పరిచారు.

ఈ సంఖ్యల అమరికకు మనం నియమాన్ని కింది విధంగా రాయవచ్చు.

$$1. \quad 1 + 2 = 3 \quad 1 + 2 + 3 = 6 \quad 1 + 2 + 3 + 4 = 10$$

(అ) త్రిభుజాకారంలో అమర్ఖగల తరువాత సంఖ్యలను రాయండి.

త్రిభుజాకారంలో రాయడానికి మనం అన్ని వరుస సంఖ్యలను కూడినాము. ఒకవేళ కేవలం బేసి సంఖ్యలనే కూడినప్పుతే-

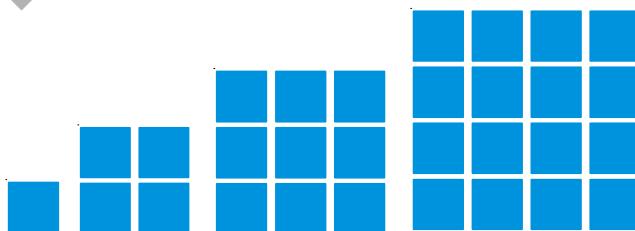
1

$$1+3 = 4$$

$$1+3+5 = 9$$

$$1+3+5+7 = 16$$

శ్రీకర్ ఈ సంఖ్యలను ఉపయోగించి ఈ విధంగా అమర్ఖడు.

ఈ సంఖ్యల అమరికలోని నియమాన్ని శారద 1, 4, 9, 16,గా గుర్తించి ఈ విధంగా రాసింది.

$$1 = 1 \times 1$$

$$4 = 2 \times 2$$

$$9 = 3 \times 3$$

$$16 = 4 \times 4$$

(అ) పై అమరికలో తరువాత వచ్చు మూడు సంఖ్యలను రాయండి.

—————, —————, —————

మీ వయసుతో గమ్మత్తులు

(అ) నీ స్నేహితుని వయసును నోటు బుక్కులో రాయమనండి. అతని వయసుకు 5 కలపమనండి. వచ్చిన మొత్తాన్ని 2 చే గుణించి వచ్చిన లబ్దంనుండి 10ని తీసివేయమనండి. ఇప్పుడు వచ్చిన సంఖ్యను 2చే భాగించమనండి. ఫలితాన్ని చెప్పమనండి.

మీ స్నేహితుడు ఆశ్చర్యపోయాడా?

(ఆ) నీ వయస్సు _____

దానిని 7చే గుణించగా _____

వచ్చిన సంఖ్యను 13చే గుణించగా _____

మరల వచ్చిన సంఖ్యను 11చే గుణించగా _____

చివరగా వచ్చిన ఫలితాన్ని గమనించండి. ఆ సమాధానంలో నీ వయస్సును గుర్తించారా? నీ వయసుకు సమాధానం ఎన్ని రెట్లుగా ఉంది?

మరికొన్ని గమ్మత్తులు

(ఇ) ఒక సంఖ్యను తీసుకోండి _____

దానిని రెట్టింపు చేయండి.

5చే గుణించండి.

వచ్చిన దానిని 10చే భాగించండి. ఫలితాన్ని గమనించండి.

ఇది ఎలా వచ్చిందనుకుంటున్నావు?

(ఈ) ఒక సంఖ్యను తీసుకోండి.

దానిని రెట్టింపు చేయండి.

వచ్చిన దానిని మరల రెట్టింపు చేయండి.

వచ్చిన సంఖ్యకు మీరు తీసుకొన్న సంఖ్యను కలపండి.

వచ్చిన దానిని మరల రెట్టింపు చేయండి.

వచ్చిన దాన్ని 10చే భాగించి ఫలితాన్ని గమనించండి.

ఇలా ఎందుకు వచ్చిందో ఆలోచించి చెప్పండి.

(ఉ) రెండు వేర్యేరు అంకెలు గల రెండంకెల సంఖ్యను తీసుకోండి. ఉదా : 27

ఆ సంఖ్యలోని అంకెలను తారుమారు చేయండి. ఆ సంఖ్య 72.

ఆ రెండు సంఖ్యలలో పెద్ద సంఖ్య నుండి చిన్న సంఖ్యను తీసివేయండి.

$$72 - 27 = 45$$

వచ్చిన సంఖ్య 9 యొక్క గుణిజమవుతుందా?

వచ్చిన సంఖ్యలోని అంకెలను తారుమారు చేయండి. (తిప్పి రాయండి.)

$$\text{రెండు సంఖ్యలను కలపండి } 45 + 54 = 99$$

ఈ సంఖ్య 11 యొక్క గుణిజమవుతుందా?

ఇలాగే మరికొన్ని సంఖ్యలను పయోగించి చేయండి. పై దానితో సరిచూడండి.

శీకర్ల 9వ ఎక్కుమును నేర్చుకునేటపుడు ఈ విధంగా చేశాడు.

$$9 \times 1 = 09$$

$$9 \times 2 = 18$$

$$9 \times 3 = 27$$

$$9 \times 4 = 36$$

$$9 \times 5 = 45$$

శారద చెప్పింది సరైనదేనా? సరిచూడండి.

ఒకట్ల స్థానంలో ఉన్న సంఖ్యలలో
వరుసగా 1 తగ్గుతూ వచ్చింది.
పదులస్థానంలో ఉన్న సంఖ్యలలో
వరుసగా 1 పెరుగుతూ వచ్చింది.

$$9 \times 6 = 54, \quad 9 \times 7 = 63, \quad 9 \times 8 = 72, \quad 9 \times 9 = 81, \quad 9 \times 10 = 90$$

శీకర్ల : $9 \times 11 = 99$ మరి దీని గురించి ఎలా చెబుతారు? ఇక్కడ నీవు చెప్పిన నియమం పాటిస్తుందని
నేను అనుకోవడంలేదు.

9 యొక్క గుణిజాలకు నియమాన్ని కనుగొనడంలో శారదకు మీరు సహాయపడండి.

9 యొక్క గుణిజాలలో గల అంకెలను మనం కూడినట్లయితే

$$18 \quad 1+8=9$$

$$27 \quad 2+7=9$$

$$36 \quad 3+6=9$$

$$45 \quad 4+5=9$$

నియమం : మనం 9 యొక్క గుణిజాలలోని అంకెలను కూడినట్లయితే వాటి మొత్తం 9 వస్తుంది.

మరికొన్ని 9 యొక్క గుణిజాలకు ఇచ్చిన నియమాన్ని సరిచూడండి.

$$9 \times 6 = 54 \quad 9 \times 7 = 63 \quad 9 \times 8 = 72 \dots\dots\dots$$

$9 \times 11 = 99$ అని రాసినపుడు ఏమవుతుంది? ఈ సందర్భంలో కూడా పై నియమాన్ని గమనించవచ్చు.

$$9+9=18 \quad 1+8=9$$

ఇవి చేయండి

- కింది సంఖ్యలలో 9 యొక్క గుణిజాలకు సున్న ‘○’ చుట్టండి.
243 889 556 666 775 432 360 621 988 927
- 9 యొక్క గుణిజమగునట్లు మూడంకెల సంఖ్యను రాయండి? _____
- 9 యొక్క గుణిజమగునట్లు నాల్గంకెల సంఖ్యను రాయండి? _____
- 9 యొక్క గుణిజమగునట్లు ఐదంకెల సంఖ్యను రాయండి? _____

మ్యాజిక్ స్క్రోర్

ఇవ్వబడిన గ్రిడ్సు గమనించండి.

- (అ) మొదటి అడ్డం వరుసలోని సంఖ్యలను చూడండి. $8+1+6 =$ _____
- (ఆ) చివరి అడ్డ వరుసలోని సంఖ్యలను కూడండి. _____ వస్తుంది.
- (ఇ) మధ్య నిలువు వరుసలోని సంఖ్యలను కూడండి. _____ వస్తుంది.
- (ఈ) గ్రిడ్ మూల వెంబడి సంఖ్యలను కూడండి. $6+5+4=15$ వస్తుంది.

6	1	8
7	5	3
2	9	4

ఇలా ప్రత్యేకంగా సంఖ్యలతో అమర్ఖబడిన గ్రిడ్సు “మ్యాజిక్ స్క్రోర్” అంటారు.

- 11 నుండి 19 వరకు గల సంఖ్యలతో గ్రిడ్సు పూరించండి.
ఒక సంఖ్యను ఒకసారి మాత్రమే ఉపయోగించండి.
సంఖ్యలను ప్రతి వరుసలోని మొత్తం 45 వచ్చేలా సంఖ్యలను అమర్ఖండి.
- 21 నుండి 29 వరకు గల సంఖ్యలతో గ్రిడ్సు పూరించండి. ఒక సంఖ్యను ఒకసారే ఉపయోగించాలి.
ఆ సంఖ్యలను; ప్రతి వరుసలో సంఖ్యలమొత్తం 75 వచ్చేలా అమర్ఖాలి.

	11	
		13
12		14

	21	
	29	

3. 41 మరియు 49ల మధ్యగల సంఖ్యలతో గ్రిడ్ను పూరించండి.
ఈక సంఖ్యను ఒకసారి మాత్రమే ఉపయోగించాలి. సంఖ్యలను;
ప్రతి వరుసలో సంఖ్యలమొత్తం 135 వచ్చేలా అమర్చాలి.

46		
	45	43
		44

4. ఇప్పడు పై నాలుగు మ్యాజిక్ స్ట్రోర్లను పరిశీలించండి. కింది వాటికి సమాధానాలివ్వండి.
(అ) ప్రతి మ్యాజిక్ స్ట్రోర్ లో మధ్య గడిలో ఉన్న 4 సంఖ్యలను నాగ్గింటిని వరుసగా రాయండి.

-
- (ఆ) మెదటి మ్యాజిక్ స్ట్రోర్ లోని ప్రతి వరుస మొత్తం $15 = 3 \times$ _____
(ఇ) రెండవ మ్యాజిక్ స్ట్రోర్ లోని ప్రతి వరుస మొత్తం $3 \times$ _____
(ఈ) మూడవ మ్యాజిక్ స్ట్రోర్ లోని ప్రతి వరుస మొత్తం $3 \times$ _____
(ఉ) నాగ్గవ మ్యాజిక్ స్ట్రోర్ లోని ప్రతి వరుస మొత్తం $3 \times$ _____

ప్రయత్నించండి

1. ఇచ్చిన మ్యాజిక్ స్ట్రోర్ని 121 నుండి 129 వరకు గల సంఖ్యలతో పూరించండి. ఒకసంఖ్య ఒకసారే ఉపయోగించండి.
సంఖ్యలను ప్రతి వరుసలోని సంఖ్యల మొత్తం 375 వచ్చేలా అమర్చండి.
2. 26 నుండి 34 వరకు గల సంఖ్యలతో ఒక మ్యాజిక్ స్ట్రోర్ని తయారుచేయగలరా? ప్రయత్నించండి.

128		124
	127	

ఇవి చేయండి

1. కింది అమరికలను పొడిగించండి. అలాంటి అమరికను మరొకటి రాయండి.
- (అ) 8, 16, 24, 32, _____, _____, _____
నీ అమరిక _____, _____, _____, _____, _____.

(అ) 45, 54, 63, 72, _____, _____, _____.

నీ అమరిక _____, _____, _____, _____, _____.

(ఇ) 49, 56, 63, 70, _____, _____, _____.

నీ అమరిక _____, _____, _____, _____, _____.

(ఈ) 3, 6, 10, 15, _____, _____, _____.

నీ అమరిక _____, _____, _____, _____, _____.

(ఉ) 16, 25, 36, 49, _____, _____, _____.

నీ అమరిక _____, _____, _____, _____, _____.

(ఊ) 3, 15, 75, _____, _____, _____.

నీ అమరిక _____, _____, _____, _____, _____.

(ఎ) 10, 40, 160, _____, _____, _____.

నీ అమరిక _____, _____, _____, _____, _____.

(ఏ) 7, 21, 63, _____, _____, _____.

నీ అమరిక _____, _____, _____, _____, _____.

(ఐ) 6, 12, 24, _____, _____, _____.

నీ అమరిక _____, _____, _____, _____, _____.

(ఒ) 2, 4, 8, 16, _____, _____, _____.

నీ అమరిక _____, _____, _____, _____, _____.

(ఓ) 64, 32, 16, _____, _____, _____.

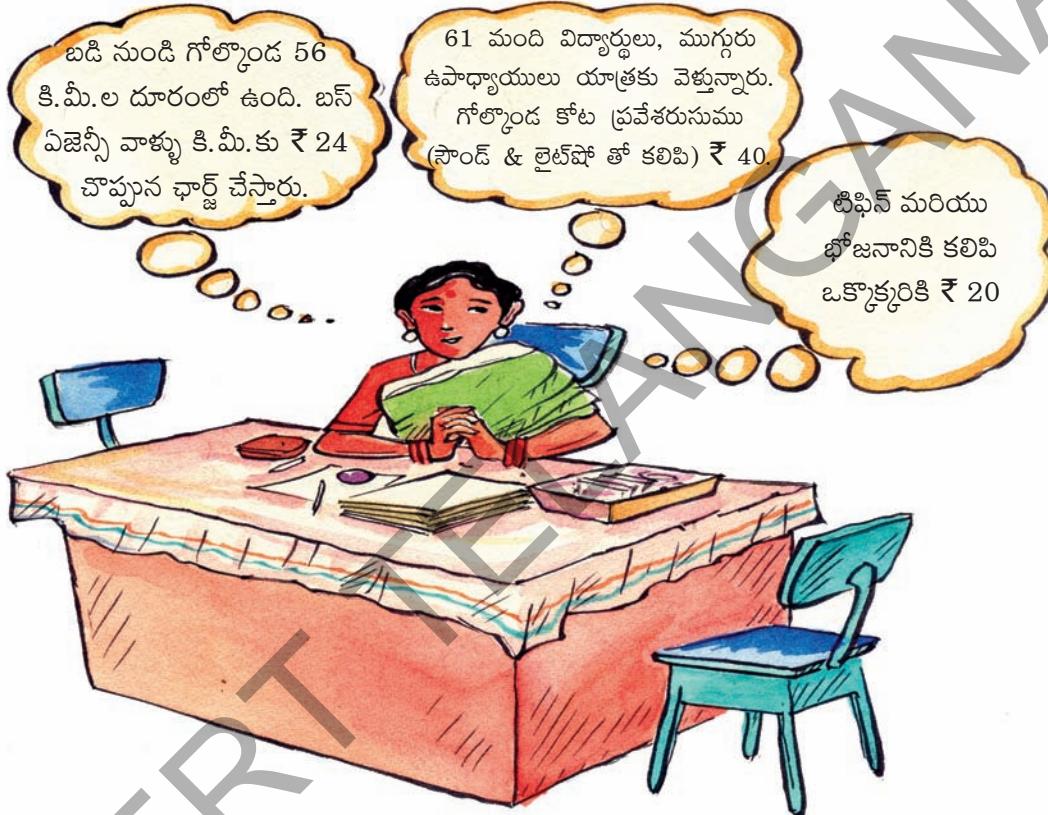
నీ అమరిక _____, _____, _____, _____, _____.

(ఔ) 6, 30, 150, _____, _____, _____.

నీ అమరిక _____, _____, _____, _____, _____.

గోల్డండ కోటకు విషారయాత్ర

గుమ్మడిదల ప్రాథమిక పారశాల ఉపాధ్యాయులు 4వ మరియు 5వ తరగతి విద్యార్థులను గోల్డండ కోటకు విషారయాత్రకు తీసుకెళ్లాలని నిర్దయించుకున్నారు. ఆ విషార యాత్రకు అయ్యే ఖర్చును ప్రధానోపాధ్యాయులాలు కింది విధంగా అంచనా వేసుకుంది.

- (అ) బన్ ఏజన్సీ వారికి చెల్లించాల్సిన మొత్తం ఎంత?
- (అ) గోల్డండ కోట ప్రవేశ రుసుం కొరకై ఎంత డబ్బు అవసరము?
- (ఇ) ఒక్కొక్కరికి అయ్యే ఖర్చు వివరాలు.
- ప్రయాణ ఖర్చురే._____
 - ప్రవేశ రుసుమురే._____
 - భోజనానికి అయ్యే ఖర్చురే._____
 - మొత్తం ఖర్చురే._____

ఇంకా కొన్ని చిన్న చిన్న ఖర్చులు ఉండవచ్చు. కాబట్టి నేను ప్రతి ఒకరిని ₹ 110 చెల్లించమంటాను.

విహం యాత్ర రోజు

10/11/12 రోజున విహం యాత్రకు బయలుదేరినారు.

- (అ) ఈ తేదిని రోజు, నెల సంవత్సరము పేర్లతో
రాయండి. _____

ఆ రోజు ప్రతి ఒక్కరు ఉదయం 7 గంగాలకు పారశాలకు
చేరుకున్నారు. 20 నిమిషాల తర్వాత బస్సు వచ్చింది.
అందరూ 15 నిలాలలో తమ తమ సీట్లలో కూర్చున్నారు.

- (అ) పారశాలకు బస్సు ఎన్ని గంగాలకు చేరుకుంది?
(అ) వారి ప్రయాణం ఎన్ని గంగాలకు ప్రారంభమైంది?

కొద్ది సేపటి తర్వాత డైవరు, బస్సును పెట్రోల్ బంక్ వద్ద ఆపినాడు.

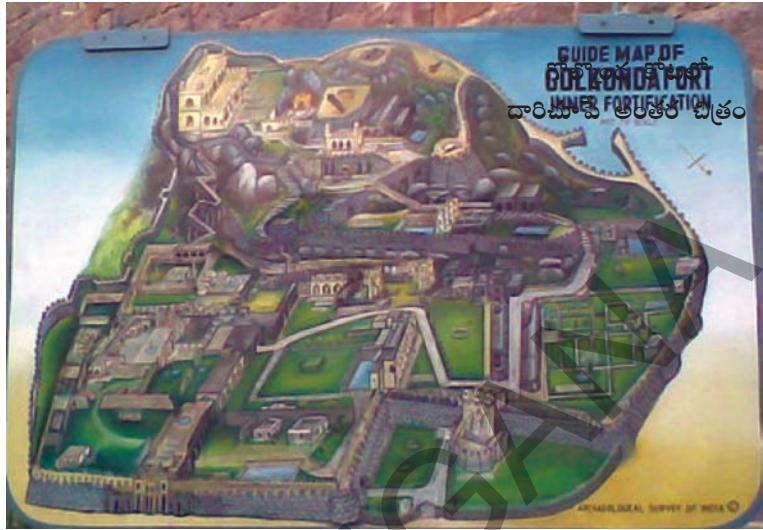
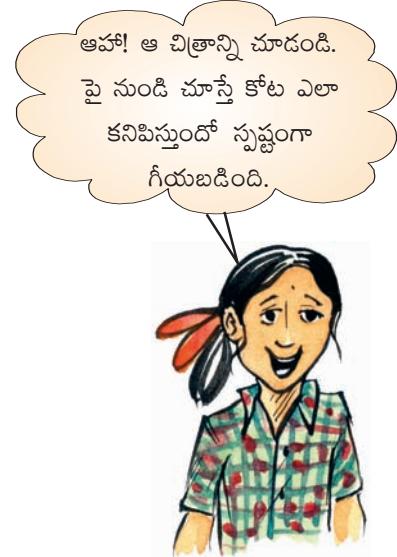
- (అ) 1లీ॥ డీజిల్టో బస్సు 5 కి.మీ. ప్రయాణించగల్డితే మొత్తం
యాత్రకు ఎన్ని లీ॥ డీజిల్ అవసరము? _____
- (అ) 1లీ॥ డీజిల్ ధర ₹ 54 అయితే బస్సు డైవర్ పెట్రోల్ బంక్లలో
ఎంత చెల్లించాలి? _____

గోల్గొండ కోటుకు దూరం 56 కి.మీ.
మళ్ళీ తిరిగి రావడానికి 56 కి.మీ.

గోల్గొండ కోటు వద్ద

గోల్గొండ కోటకు చేరగానే పిల్లలంతా అక్కడ ప్రవేశ ద్వారం వద్ద ఉన్న కోట చిత్రాన్ని ఆసక్తిగా గమనించసాగారు.

రాధ టీచర్ పిల్లలకు కింది విధంగా కోట చరిత్రను వివరించారు: “గోల్గొండ కోటను 400 అడుగుల ఎత్తులో గల బండరాయి పై నిర్మించారు. ఈ కోటకు “గోల్గొండ” అనే పేరు తెలుగు పదాలైన “గొల్ల కొండ” నుండి వచ్చింది. గొల్లకొండ అంటే “గొల్లెలకాపరుల కొండ” అని అర్థము ప్రాచీన కథల ప్రకారం ఒక గొల్లెలకాపరి “మంగళవరం” కొండపై ఒక దేవతా మూర్తిని గుర్తించి అప్పటి రాజుకు చెప్పగా అతను 1143 సంవత్సరంలో దాని చుట్టూ ఒక మట్టి గోడను నిర్మించాడు. తరువాతి కాలంలో ఈ ప్రాంతంలో 1500 సంవత్సరంలో ఒక పెద్ద దృఢమైన కోటను నిర్మించారు. 1590 సంవత్సరానికి కోట చుట్టూ 10 కి.మీ. పొడవైన, దృఢమైన రాతి గోడ కట్టబడింది”.

(అ) “మంగళవరం” కొండపై మట్టితో కట్టిన గోడ ఎన్న సంాల క్రితం నిర్మించబడింది?

500, 700, 900

(అ) కోట యొక్క గోడలు రాతితో ఎన్న సంాల క్రితం నిర్మించబడినవి?

700, 600, 500

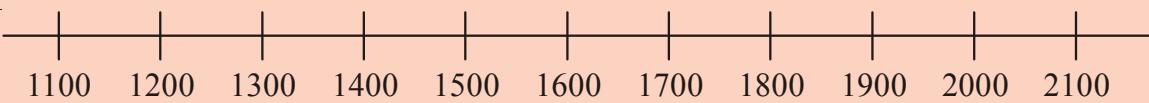
(ఇ) కింది సంవత్సరాలను కాల రేఖపై గుర్తించండి.

(i) మట్టి కోట కట్టిన సంవత్సరం.

(ii) దృఢమైన పెద్ద గోడను ఏ శతాబ్దంలో నిర్మించారు? (శతాబ్దం = 100 సంాలు)

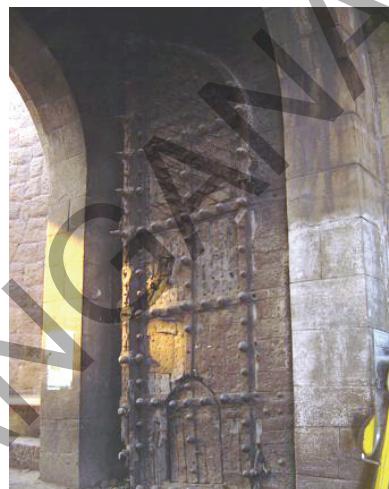
(iii) ప్రస్తుత సంవత్సరం.

(iv) మీ తండ్రిగారు పుట్టిన సంవత్సరం.

తర్వాత కల్పన టీచర్ ఇలా వివరించింది - “ఈ కోటిలో చాలా రకాలైన గదులు, మందిరము, మసీదు, సైనికుల కొరకు గదులు, జైలు గదులు, ఉద్యాన వనాలు ఉన్నాయి. ఈ కోట సందర్భమం పూర్తి అయిన తర్వాత ఏవి ఎక్కడెక్కడ ఉన్నాయో ఈ చిత్రంలో గుర్తించాలి సరేనా!”

తరువాత అందరు కలిసి “ఫతే దర్వజా” గుండా కోట లోపలికి ప్రవేశించారు. ఫతే దర్వజా అంబే విజయానికి గుర్తుగా ఉన్న గేటు” అని అర్థము.

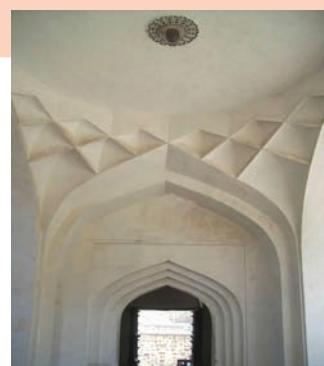
మనోజ్ : “అమ్మా! ఈ గేటు ఎంత పెద్దగా ఉంది.”

పల్లవి : నేను చూసిన గేటులన్నింటిలో ఇదే పెద్ద గేటు.

టీచర్ : ఆవును. దీని వెడల్పు 13 అడుగులు మరియు ఎత్తు 25 అడుగులు. ఇది టేకు కర్రతో చేయబడి ఇనుప ముల్లులు అమర్ఖబడి ఉంది. దీనివల్ల కోటను శత్రువుల యొక్క గజదళం నుండి కాపాడుకునేవారు.

- (అ) మీ పారశాల గేటు యొక్క వెడల్పు, ఎత్తు ఎంత?
- (ఆ) మీ పారశాల గేటు ఎత్తు కన్నా “ఫతే దర్వజా” యొక్క ఎత్తు ఎన్ని రెట్లు ఎక్కువ?
- (ఇ) మీ పారశాల గేటు వెడల్పు కంటే “ఫతే దర్వజా” యొక్క వెడల్పు ఎన్ని రెట్లు ఎక్కువ?

పిల్లలూ! ఈ గేటుకు మరో ప్రత్యేకత కూడ ఉంది. దీని కింద నిలబడి చప్పట్లు కొట్టినా లేదా గట్టిగా అరిచినా, కోట అత్యంత పై భాగంలో దాదాపు 1 కి.మీ. దూరంలో ఉన్న “బాల హిసార్ పెవీలియన్” వద్ద వినిపిస్తుంది. గతంలో శత్రువుల నుండి అపాయము ఎదురయ్యే సందర్భాలలో పౌచ్చరికలు జారీ చేయుటకు ఇది ఉపయోగపడినది.

అందరు కలిసి కోట లోపలికి ప్రవేశించారు. మొత్తం కలియ తిరుగుతూ ఒక గదిలో ఉన్న ఇనుప దిమ్మె వద్దకు చేరుకున్నారు. ఆ దిమ్మెను ఎత్తడానికి పిల్లలు ఎంతో ప్రయత్నించారుకాని ఎత్తలేకపోయారు. అలాగే వారి టీచరు కూడా ప్రయత్నించింది కాని ఎత్తలేకపోయింది.

ఇనుప దిమ్మె బరువు ఎంత ఉంటుందని మీరు అనుకుంటున్నారు?

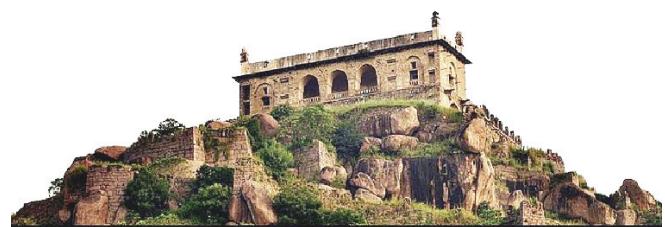
ఈ దిమ్మె బరువు దాధాపు 260 కి.గ్రా. ఆ కాలంలో దీనిని సైనికుల బలాన్ని, సాముర్జ్యాన్ని పరీక్షించేందుకు ఉపయోగించేవారు.

- (అ) ఒక విద్యార్థి బరువు 40 కి.గ్రా. అయితే దాధాపు ఎంత మంది విద్యార్థుల బరువు, ఆ దిమ్మె బరువుకు సమానము అవుతుంది? _____

తరువాత వారు; కింద చూపిన అందమైన మసీదు వద్దకు చేరుకున్నారు.

అక్కడ నుండి అందరూ ఘతేదర్యాజా ప్రవేశ ద్వారం వద్ద చప్పటల్లు కొడితే కోటపైన వినిపించే “బాలహిసార్ పెవీలియన్” వద్దకు మెట్ల మార్గం గుండా చేరుకున్నారు. మెట్లు లెక్కించిన పిల్లలు వాటి సంఖ్య 380 గా గుర్తించారు.

పిల్లలందరు “బాల హిసార్ పెవీలియన్” నుండి కిందికి చూడగా నగరము కింది విధంగా కనిపించింది.

అక్కడి నుండి అంతా కలిసి “నగీనా బాగ్” వద్దకు చేరుకున్నారు. ఈ ఉద్యానవనంలో చతురప్రం; దీర్ఘచతురప్రాకారాలలో గడ్డి పరచిన చిన్న చిన్న పలకలు (Patches) ఉన్నాయి.

- (అ) చతురప్రాకారంలో ఉన్న పలక యొక్క ఒక భుజం పొడవు 2 మీ॥ అయితే దాని చుట్టుకొలత ఎంత?
- (అ) 25 సెం.మీ.ల పొడవు గల ఇటుకలతో ఈ పలక అంచులపై పరచాలంటే ఎన్ని ఇటుకలు అవసరం అవుతాయి?
- (ఇ) ఒకవేళ ఇలాంటి పలకలు 13 ఉంటే ఎన్ని ఇటుకలు అవసరము?
- (ఈ) ఒక దీర్ఘ చతురప్రాకార పలక పొడవు 3 మీ. మరియు వెడల్పు 1 మీ. 50 సెం.మీ. అయిన దాని చుట్టుకొలత ఎంత?
- (ఊ) ఈ పలక అంచులపై 25 సెం.మీ. పొడవుగల ఇటుకలను పరచాలనుకుంటే ఎన్ని ఇటుకలు అవసరము?
- (ఊ) ఒకవేళ ఇలాంటి పలకలు 19 ఉంటే ఎన్ని ఇటుకలు అవసరము?

కోటులోని మిగిలిన స్థలాలను చూసి అందరూ మధ్యాహ్నం 2:30 నిలకు కోట నుండి బయటకు వచ్చారు.

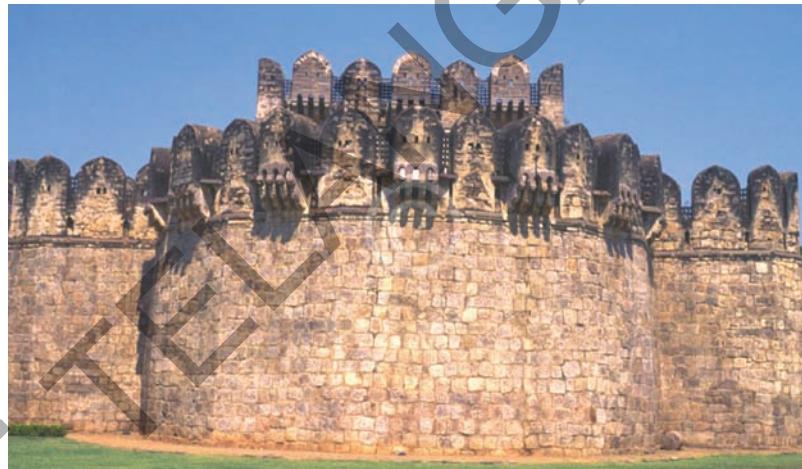
ప్రవేశ ద్వారం దగ్గరికి రాగానే అక్కడ ఉన్న కోట లోపల దారిని చూపే చిత్రం వద్ద ఆగారు.

(అ) టీచర్ : పిల్లలూ! ఈ చిత్రంలో బాల హిసార్ పెవీలియన్సు; మసీదును గుర్తించండి చూడాం!

పిల్లలు కోట యొక్క గోడలను ఆత్మతగా గమనించసాగారు. అప్పుడు టీచర్ కోట యొక్క చుట్టుకొలత సుమారు 10 కి.మీ. ఉంటుందని తెలిపింది.

(అ) మీ పారశాల ప్రహరీ గోడ చుట్టు కొలత ఎంత ఉంటుందో అంచనా వేయండి? పారశాల కంటే కోట చుట్టుకొలత సుమారు ఎన్ని రెట్లు ఎక్కువ?

“గోల్గొండ కోట చుట్టు 8 ద్వారములు మరియు 87 ఆర్ధచంద్రాకారపు బురుజులు ఉన్నాయి. పూర్వ కాలంలో ప్రతి ద్వారం, బురుజు పైన కొంత మంది సైనికులు నిలబడి కోటకు కాపలా ఉండేవారు” అని టీచరు వివరించింది.

(అ) ప్రతీ ద్వారం వద్ద ఇద్దరు సైనికులు : ప్రతీ బురుజు వద్ద 9 మంది సైనికులు కాపలా ఉంటే మొత్తం కోటకు ఎంత మంది సైనికులు కాపలా ఉండేవారు?

తిరుగు ప్రయాణంలో వారు ఒక హోటల్ దగ్గర ఆగి భోజనాలు చేసి స్వాలుకు వచ్చేసరికి దాదాపు సాయంత్రం 5 గంాలు అయింది.

ఉపాధ్యాయులకు సూచనలు

(పాత్య ప్రణాళిక మరియు బోధనా సంబంధిత)

ప్రియమైన ఉపాధ్యాయునీ, ఉపాధ్యాయులారా!

ఈ పుస్తకంలో 17 అధ్యాయాలున్నాయి. విస్తృతంగా అవి రెండు అంశాలకు సంబంధించి ఉంటాయి. అది సంభ్యా వ్యవస్థ మరియు అంతరాళము (జ్యామితి). సంభ్యావ్యవస్థను ప్రాథమిక దశలో అవగాహన పరచడానికి మొదట వాటిని చదువుట, రాయుట మరియు వాటిని పోల్చుటతో పాటు చతుర్భుధ ప్రక్రియలు చేయగలిగే సామర్ఖ్యాలను పెంపాందించాలి. అంతే కాకుండా ఈ ప్రక్రియలను దేనికదే ప్రత్యేకంగా చూడకుండా వాటి మర్యా సంబంధాన్ని చర్చించడం జరిగింది. ఉడా: కూడిక మరియు తీసివేత ఇంకా గుణకారం మరియు భాగహరం. అంతే కాకుండా వాటి ధర్మాలైన స్థిత్యంతర మరియు విభాగాన్యాయాలను కూడా చర్చించడం జరిగింది. సంభ్యా భావనలో అతి ముఖ్యమైన సంభ్యా క్రమాలను అవగాహనచేసుకొని ఉపయోగించడం. భిన్నాలను పరిచయం చేయడానికి భాగహరభావన అనుసంధానం చేయబడి, అది భవిష్యత్త భావనలు శాతాలు, నిష్పత్తులను అవగాహన చేసుకొనడానికి పునాది వేయబడింది. అంతే కాకుండా సంభ్యాభావన సహజ సంభ్యా సమితి నుండి విస్తృతంగా పొడగించబడింది. ప్రక్రతిలోని వస్తువులను త్రిమితీయ మరియు ద్విమితీయ ఆకారాలలో చూడడమే జ్యామితీయ అవగాహన. అదేవిధంగా త్రిమితీయ మరియు ద్విమితీయ ఆకారాల మర్యాసంబంధాన్ని అవగాహన చేసుకోవడం. వివిధ వస్తువులను వివిధ వైపుల నుండి పరిశీలించడం మరియు వాటిలోని సౌష్టవ మరియు క్రమాలను అవగాహన చేసుకోవడం జరిగింది. పొడవు (దూరం), బరువు, ఘనపరిమాణం, సమయం మరియు వైశాల్యం వంటి జ్యామితీయ మరియు జ్యామితీయ కాని భావనలను పరిమాణాత్మకం చేయడం మరియు వాటిపై చతుర్భుధ ప్రక్రియలతో అనుసంధానం చేయడం జరిగింది. పై విషయావగాహనలలో అంచనావేయడం ఒక ముఖ్యమైన సామర్ఖ్యంగా పరిగణించబడింది. సేకరించిన దత్తాంశంలోని సంభ్యాలను బొమ్మలు మరియు గ్రాఫ్టల రూపంలో దృశ్యాకరించడం జరిగింది. సంభ్యాభావన మరియు జ్యామితీయ భావనలను ఆనందంగా నేర్చుకోవడంలో పిల్లలకు సహకరించాలినదిగా మిమ్మల్ని కోరుతున్నాము.

ఇంట ఒక ముఖ్య విషయమేమిటంటే, పై విషయాలతో పాటు ప్రాథమిక స్థాయి తరగతి గదిలో గణిత బోధనాభ్యాసం ప్రక్రియనుకూడా చర్చించాలి. మొదటిది, ఈ స్థాయిలో మూర్ఖ వస్తువుల వినియోగం తప్పని సరి. ఉడావారణకు పాచిక, సంభ్యాకార్డులు, 100 పూసలుగల దండ, మీటర్ రాడ్, టేప్, తూనికరాట్లు గడియారం, కేలండర్, వివిధ ఆకారాలలో గల డబ్బులు, వివిధ పరిమాణాలలో గల సీసాలు, అడ్డం మొంచి. రెండవది, విద్యార్థుల నిజజీవిత సన్నిహితాలకు అర్థపంచంగా భావనలను జోడించి నేర్చుడం ద్వారా పిల్లలు తరగతి గదిలో నేర్చుకున్న గణిత భావనలకు తరగతి గది బయట ప్రపంచంలోని విషయాలను అనుసంధానం చేసుకొంటాడు. గణిత భావనలను సన్నిహితాలతో జోడించి నేర్చుడానికి ఈ పుస్తకంలో ప్రయత్నం జరిగింది. తద్వారా పిల్లలకు అర్థపంతమైన బోధన జరుగుతుంది. ఇటువంటి సన్నిహితాలను మీ స్థానిక పరిస్థితులకు తగినట్లు మరికొని తయారుచేసి ఇష్టవలసిందిగా కోరుతున్నాము. తద్వారా పిల్లలు గణిత భావనలను, స్థానిక పరిస్థితులకు అనుసంధానం చేసుకొంటారు. అలాగే పిల్లలను స్వీతపోగా గణిత సమస్యలను తయారుచేసి సాధించేలా ప్రోత్సహించడం. మూడవది ఒక సమస్యను సాధించడానికి చాలా పద్ధతులు / విధానాలు ఉండవచ్చు. దయచేసి పిల్లలను సమస్య సాధనను వారి సాంత పద్ధతుల్లో చేసేలా ప్రోత్సహించండి. అలాగే ఆ పద్ధతులను గురించి తోటివారితో చర్చించేలా చూడాలి. సామూహిక అభ్యాసం అనేది తరగతికి బోధనలో గొప్ప వనరు లాంటిది. అందువల్ల పిల్లలను జతలుగా లేదా గ్రూపులుగా సమస్యను సాధించేలా ప్రోత్సహించాలి.

అదే విధంగా సందర్భాలు, మెట్రిక్స్ మేళాలు, గణిత ప్రదర్శనలు, లెర్నింగ్ కార్పర్, క్లిష్ట, గణిత క్లబ్ కార్యక్రమాలు మొదలైనవి ప్రతీ సంవత్సరం వీలయినపుడల్లా నిర్వహించాలని కోరుతున్నాము.

చివరగా, తరగతి గదిలో బోధించడానికి ముందుగా, ఈ అధ్యాయాలను అన్నింటినీ చదివి దానికి తగినట్లుగా ప్రణాళిక ఏర్పరచుకోవాలినదిగా కోరుతున్నాము. తరగతి గదిని మరింత మెరుగుపరచడానికి, బోధించడానికి ముందే అధ్యాయంలోని ప్రతి సమస్యను సాధించడం మంచిది. గణిత భావనల నిర్మాణానికి సరియైన TLM ను ముందుగానే సేకరించి అందుబాటులో

ఉంచుకోవాలి. ఉదా: కొలతలకు సంబంధించిన అధ్యాయాలలో మీటర్ కొలబద్ద, లీటరు బాటిలు మొఱ్లా.

పుస్తకం గురించి ఒక మాట: పిల్లలు సమస్యలను సాధించడానికి ప్రతీ పాఠ్యాంశం చివరనేకాక, పాఠ్యాంశం సాగే క్రమంలో వివిధ చోట్ల ఆ అవకాశం కల్పించబడింది. భావనల నిర్మాణక్రమంలో, నిజానికి పిల్లలు రచనారూపంలో ఉన్న వాటితో చర్చిస్తూ ఉంటారు. మరియు పాఠ్యాంశక్రమంలో వివిధ సందర్భాలలో నేర్చుకొన్న వాటిని క్రోడీకరించి భావనలు నిర్మించుకుంటారు. ‘ఇవి చేయండి’ అనే అభ్యాసాలు ఒక భావన నేర్చుకొన్న వెంటనే సమస్యాసాధనము అభ్యాసం చేయడానికి మరియు పిల్లలు వాటిని స్వృతహోగా సాధించడానికి ఉద్దేశించబడినవి. ‘ప్రయత్నించండి’ అభ్యాసాలలోని అంశాలు పిల్లలు ఆలోచించడానికి ప్రేరేపించే విధంగా, వాటిని ఒక సపాలుగా స్నేకరించేలా ఉంటాయి. ‘ఆలోచించండి – చర్చించండి’ వంటి అభ్యాసాలలోని అంశాలు పిల్లలకు సపాలను విసరడమే కాకుండా వాటిని జట్లలో లేదా జతలుగా సాధించడానికి ఉద్దేశించినవి. ‘అభ్యాసం’లోని సమస్యలు ఆ పాఠ్యాంశంలో నేర్చుకొన్న అన్ని అంశాలను స్పృశిస్తూ, పాఠ్యాంశం చివరన ఇవ్వబడినవి.

ఈ కింద అభ్యాసాల పరంగా సూచనలు ఇవ్వబడినవి:

ఆకారాలు:

- ◆ పిల్లలు పరిసరాలలోని త్రిమితీయ మరియు ద్విమితీయ ఆకారాలను గుర్తించేటట్లు ప్రోత్సహించండి.
- ◆ వివిధ త్రిమితీయ ఆకారాలను అన్నేషించి వాటిలోని వివిధ లక్ష్మణాలను అవగాహన చేసుకోవడానికి ప్రోత్సహించాలి.
- ◆ పిల్లలను నిర్వచనాల సాంకేతిక పదాలలో బంధించకుండా వివిధ విషయాలను అవగాహన చేసుకొని క్రోడీకరించి భావనల నిర్మాణం చేసుకొనేలా అవకాశం ఇవ్వాలి.
- ◆ వివిధ రకాల పెట్టెలను తెరిచి వాటి వల రూపాలను పరిశీలించేట్లు ప్రోత్సహించాలి.
- ◆ పిల్లలు వస్తువులను మరియు ప్రదేశాలను వివిధ వైపుల నుండి పరిశీలించేట్లు సన్నిఖేశాలను సృష్టించాలి మరియు అవి ఏ విధంగా కనిపుస్తాయో గేసేలా ప్రోత్సహించాలి.
- ◆ పారశాల, స్థానిక ప్రదేశం, గ్రామం మొదలైన వాటి పటాలు (Maps) చూపించి, వాటిలో అవసరమైన ప్రదేశాలను గుర్తించేట్లు ప్రోత్సహించాలి.

సంఖ్యలు:

- ◆ 100 ఘనల దండ, సంఖ్యారేఖ, 100 సంఖ్యా పట్టిక మొదలైన వాటిని ఉపయోగించే సందర్భాలను వినియోగించి పిల్లలు 10 ఆధారంగా గల సంఖ్యా వ్యవస్థను అవగాహన చేసుకొనేలా సహాయపడాలి.
- ◆ వారికి ఇచ్చిన అంకెల సహాయంతో సంఖ్యలను రూపొందించి వాటిని పోల్చి చూసేలా తగిన అవకాశమివ్వాలి.

కూడికలు మరియు తీసివేతలు:

- ◆ పెద్ద సంఖ్యలతో కూడిక మరియు తీసివేత ప్రక్రియలు చేయునట్లు, ఇంకా వాటి మొత్తం మరియు బేధాలను అంచనా వేసేట్లు పిల్లలను ప్రోత్సహించాలి.
- ◆ ‘కలపడం’, ‘పోల్చడం’ మరియు ‘మార్పు’ రూపాలలో ఉన్న అర్థవంతమైన రాత లెక్కలను. మరికొన్నింటిని తయారుచేసి ఇచ్చి వాటిని పిల్లలను సాధించమనాలి. పిల్లలు స్వృతహోగా కూడిక మరియు తీసివేతలకు సంబంధించిన మరియు ఆ రెండింటితో కూడిన ప్రశ్నలను తయారుచేసేలా ప్రోత్సహించాలి.

గుణకారం:

- ◆ పెద్ద సంఖ్యలతో కూడిన గుణకారం చేయునట్లు మరియు వాటి లబ్ధాన్ని అంచనా వేయునట్లు ప్రోత్సహించాలి.
- ◆ ‘సమాన సమూహాలు’, ‘రెట్లు’, ‘అడ్డు నిలువు వరుసలు’ మరియు ‘కార్బీజియన్ లబ్ధం’ రూపాలలో ఉన్న అర్థవంతమైన రాతలెక్కలను మరికొన్నింటిని తయారుచేసి ఇచ్చి సాధించమనాలి. పిల్లలు స్వృతహోగా ‘గుణకారం’ లెక్కలను తయారుచేసేలా ప్రోత్సహించాలి.
- ◆ సంఖ్యలను 10, 100, 1000 మొదలైన వాటి రూపాలలో విడదీయగలిగేట్లు పిల్లలకు అవకాశము ఇవ్వాలి మరియు వాటి నుండి విభాగాన్నాయాన్ని ఉపయోగించి గుణించేట్లు ప్రోత్సహించాలి.
- ◆ గుణకారం మరియు భాగహరంల మధ్య సంబంధాన్ని పిల్లలు గుర్తించేలా ప్రోత్సహించాలి మరియు గుణకారానికి

సంబంధించిన స్థిత్యంతర మరియు విభాగ న్యాయాలను పరిశీలించేట్లు ప్రోత్సహించాలి.

భాగపోరం:

- ◆ పిల్లలు పెద్ద సంఖ్యలతో కూడిన భాగపోరాలు చేసేట్లు మరియు వాటి భాగఫలాలను అంచనావేయునట్లు ప్రోత్సహించాలి.
- ◆ ‘గ్రూపులు’ మరియు సమానంగా పంచదం’ రూపాలలో ఉన్న అర్థవంతమైన రాతలక్కలను మరికొన్నింటిని తయారుచేసి ఇచ్చి సాధించమనాలి. పిల్లలు స్వతపోగా భాగపోరం సమస్యలు తయారుచేసేలా ప్రోత్సహించాలి.

భిన్నాలు:

- ◆ అర్థ, పాప, ముప్పావులను పిల్లలు తమ నిత్యజీవితంలో అవి భిన్న సంఖ్యలని తెలియకుండానే ఉపయోగిస్తుంటారు. భిన్నాలను పరిచయం చేయటానికి అర్థవంతమైన అలాంటి సన్నిఖేశాలను ఉపయోగించాలి.
- ◆ భిన్నాలను అవగాహన చేసుకొనే క్రమంలో ‘మొత్తం’గా పరిగణించబడేది ఒక వస్తువు కావచ్చు లేదా కొన్ని వస్తువుల సమూహం కావచ్చు అని పిల్లలు అవగాహన చేసుకోవడం ఒక ముఖ్య విషయంగా భావించాలి. ఇంకా ఈ ‘మొత్తం’గా పరిగణించబడే వస్తువు లేదా వస్తువుల సమూహాన్ని సమాన భాగాలుగా విభజించాలి అని అవగాహన పర్చాలి.
- ◆ భిన్నాలకు భాగపోర ప్రక్రియతో గల సంబంధాన్ని గుర్తింపచేయటమేకాక వాటి ఉనికి సంభ్యారేఖలై చూపడం నేర్చడం చాలా ముఖ్యమైన విషయం

కొలతలు:

- ◆ పిల్లలకు కొలతలు నేర్చడంతో పొడవు, బరువు, కాలం మరియు పరిమాణం పాంచ్యాంశాలు పరిచయం చేయబడింది.
- ◆ పిల్లలకు కొలతలపై నిజజీవితంలో అనేక అనుభవాలను కలిగి ఉంటారు. వాటిని మన తరగతి గది బోధనలో వినియోగించాలి. నిజానికి, పిల్లల తల్లిదండ్రులు చేపట్టిన వివిధ వృత్తులలో ఈ పొడవు, బరువు, కాలం మరియు పరిమాణాలకు చెందిన వివిధ ప్రమాణాలను నేర్చుకొంటారు. దీనిని మన తరగతిగది నిర్వహణలో ఒక వెలకట్టలేని వనరుగా వినియోగించుకోవాలి.
- ◆ పొడవు, బరువు, పరిమాణం మరియు కాలం లను అవగాహన చేసుకోవడంలో అసలు ఒక సెంటీమీటరు ఎంత పొడవుగా ఉంటుంది? మీటరు ఎంత పొడవు, కిలో అంటే ఎంత బరువు, గ్రాము అంటే ఎంత బరువు? లీటరు అంటే ఎంత పరిమాణం, మొదలైనవి అవగాహన పర్చాల్సి ఉంటుంది.
- ◆ వివిధ కొలతలను అవగాహన చేసుకోవడానికి మరియు వాటి ప్రమాణాల మార్గిడి చేసే సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించడానికి అవకాశమివ్యాదానికి ప్రాజెక్టుపనులు, విహార యాత్రలు పిల్లలకు కల్పించాలి.

అమరికలు:

- ◆ ప్రకృతిలో, మానవుడు స్యాప్టించిన వాటిలోని అమరికలను (Pattern) పిల్లలు గమనించేలా చూడాలి మరియు పిల్లల పరిసరాలలోని వస్తువులలోని అమరికలను (Pattern) గుర్తించేలా ప్రోత్సహించాలి.
- ◆ పిల్లలు అమరికలను గుర్తించడమే కాకుండా, స్వతపోగా అమరికలను తయారుచేసేలా ప్రోత్సహించాలి.
- ◆ పిల్లలు సంఖ్యలతో కూడిన అమరికలను తయారుచేసేలా ప్రోత్సహించాలి.

సౌష్టవం:

- ◆ పిల్లలు తమ పరిసరాలలోని సౌష్టవాకారం గల వస్తువులను గుర్తించేలా ప్రోత్సహించాలి.
- ◆ పిల్లలు ప్రకృతిలోని సౌష్టవత్వాన్ని చూసేలా ప్రోత్సహించాలి.
- ◆ రేఖాసౌష్టవత్వాన్ని అవగాహన చేసుకోవడానికి తరగతి గదిలో అద్దమును ఉపయోగించేలా ప్రోత్సహించాలి.

దత్తాంశ నిర్వహణ:

- ◆ పిల్లలు తమ బడిలో మరియు ఇంటి పరిసరాలలో దత్తాంశమును సేకరించేలా చూడాలి. సేకరించిన దత్తాంశాన్ని పట్టికలు, గణన చిహ్నాలు, పటచిత్రములు మరియు బార్గ్రాఫ్టులు మొదలగు వివిధరూపాలలో ప్రదర్శించేలా అవకాశం కల్పించాలి.

సిలబ్స్

I ఆకారాలు - ఆకృతులు అవగాహన (16 గం॥ లు)

ఆకారాలు - ఆకృతులు అవగాహన

- ◆ పటులలో ఉన్న దారులు, వివిధ మార్గాలను గుర్తించడం మరియు అవగాహన చేసుకోవడం.
- ◆ ప్రముఖమైన స్థావరాలను సాధారణ పటం ద్వారా చూపడం.
- ◆ ఘనాల యొక్క వలలను గుర్తించడం.
- ◆ ఒక ఆకారం ద్వారా వివిధ ఆకారాలను తయారుచేయడం (టాన్‌గ్రామ్)
- ◆ డాటప్సైట్‌పై వివిధ 2D ఆకారాలను గీయడం.
- ◆ పేర్చబడిన అమరికలను పొడిగించడం, నూతన అమరికలను చేయడం.
- ◆ ముళ్లమైన 3D పస్తువులను సాప్ట్‌వాక్షమ్య ద్వారా 2D ఆకారాలగా వ్యక్తికరించడం.
- ◆ ముళ్లమైన 2D ఆకారాల భ్రమణాలను గుర్తించి వ్యక్తపర్చడం.
- ◆ మన పరిసరాలలో ఉన్న కోణాలను గుర్తించడం.
- ◆ లంబకోణాలను గుర్తించడం.
- ◆ లంబకోణము కన్న ఎక్కువ, తక్కువగా ఉన్న కోణాలను గుర్తించడం.
- ◆ లంబ కోణాలు, లంబకోణాలకన్న తక్కువ మరియు ఎక్కువ ఉండే కోణాలను గీయడం.
- ◆ వృత్తము యొక్క కేంద్రము మరియు వ్యాసార్ధాలను గుర్తించడం.

అమరికలు (3 గం॥ లు)

- ◆ భ్రమణం మరియు అంతరముల ఆధారంగా కనిపించే అమరికలను గుర్తించడం, పొడిగించడం మరియు నూతనంగా ఏర్పర్చడం.
- ◆ అమరికలలో ఉన్న ఒక యూనిట్ లేదా బ్లాక్ ను గుర్తించడం.

II సంఖ్యలు (40 గం॥ లు)

10000ల వరకు గల సంఖ్యలు

- ◆ రాత సమస్యలు / సహజ సన్నిహితశాల ద్వారా 3 మరియు 4 అంకెల సంఖ్యలను చడవడం, రాయడం మరియు పోల్చగలగడం.
- ◆ 3, 4 అంకెల సంఖ్యల యొక్క స్థానవిలువలను అవగాహన చేసుకోవడం.
- ◆ స్థాన విలువల ఆధారంగా సంఖ్యలను విస్తరించి రాయడం.
- ◆ ఇప్పబడిన 4 అంకెలనుపయోగించి వివిధ సంఖ్యలను తయారుచేయడం.
- ◆ 100 మరియు 1000లతో స్ట్రోక్ కౌంటింగ్ చేయడం.

కూడిక మరియు తీసివేతలు

- ◆ 9999 వరకు గల కూడిక, తీసివేతలు చేయడంలో రాత సమస్యలు / సహజ సన్నిహితశాలు సపయోగించడం.
- ◆ 3, 4, అంకెల సంఖ్యల మొత్తాలను మరియు భేదాలను అంచనావేయడం.
- ◆ రాత సమస్యలను తయారు చేయడం.
- ◆ సంకలనంలోని ఫీత్యంతర ధర్మాన్ని అభినందించడం.
- ◆ కూడిక మరియు తీసివేతల మధ్య సంబంధాన్ని అవగాహన చేసుకోవడం.

గుణకారం

- ◆ రాత సమస్యలలో, నిజజీవిత సమస్యలలోని 2, 3 అంకెల సంఖ్యలను 1 లేదా 2 అంకెల సంఖ్యలే గుణకారం చేయు సందర్భాలలో ప్రామాణిక పద్ధతి మరియు విభాగ న్యాయ పద్ధతిని ఉపయోగించడం (Arre'y product, - Rate product and Grouping - Cartesian product మొలగు రాత సమస్యలు).
- ◆ 10000 మరియు 1000 లనే గుణకారం చేయడం.
- ◆ రాత సమస్యలను తయారుచేయడం.
- ◆ $2 \times 1, 2 \times 2, 3 \times 1, 3 \times 2$ ల లభ్యాన్ని అంచనా వేయడం.

భాగపోరం:

- ◆ రాత సమస్యలు / సందర్భాన్ని ఉన్న దాహరణల ద్వారా 2 మరియు 3 అంకెల సంఖ్యలను 1 మరియు 2 అంకెల సంఖ్యలచే భాగపోరం శేషం లేకుండా, శేషం వచ్చే విధంగా (Grouping మరియు sharing ద్వారా) చేయడం.
- ◆ 10చే భాగించగా వచ్చే అమరికలను అవగాహన చేసుకోవడం.

- ◆ ప్రామాణిక పద్ధతి ద్వారా 2, 3 అంకెల సంఖ్యలను 1 మరియు 2 అంకెల సంఖ్యలేచేత; 4 అంకెల సంఖ్యలను 1 అంక సంఖ్య చేత భాగపోరం చేయడం.
- ◆ రాత సమస్యలు తయారుచేయడం.
- ◆ సరి మరియు బేసి సంఖ్యలు.
- ◆ 2, 5 మరియు 10ల భాజనీయతను అంచనావేయడం.
- ◆ భాగపోరంలో - భాగఫలాన్ని అంచనావేయడం.
- ◆ 2, 3 అంకెల సంఖ్యలనుపయోగించి గుణకారము - భాగపోరముల మధ్య గల సంబంధాన్ని వివరించడం, వ్యక్తపరచడం.

భిన్నాలు

- ◆ ఒక వస్తువు లేదా ఒక సమూహం లోని భాగాలను గుర్తించడం.
- ◆ భిన్నాలను కొలతలకు అన్పయించడం.
- ◆ $\frac{1}{2}, \frac{2}{3}, \frac{3}{4}$ మరియు $\frac{6}{8}$ లను సమాన భిన్నాలుగా గుర్తించడం.
- ◆ సజాతి మరియు విజాతి భిన్నాలను పోల్చడం (క.సా.గ. లేకుండా)
- ◆ సజాతి భిన్నాలను కూడడం, తీసివేయడం.

అమరికలు (3 గంటలు)

- ◆ చతురస్రం, త్రిభుజం ఆకారంలో అమర్యగల అమరికలు సంఖ్యలను గుర్తించడం.
- ◆ గుణకారం, భాగపోరాలతో కూడి ఉన్న అమరికలను గుర్తించడం.
- ◆ పద్ధతి సంఖ్యల వరుసలలోని మధ్య గల సంఖ్యలు.
- ◆ 9 యొక్క గుణిజాలలో ఉన్న అమరికలను గుర్తించడి.

కొలతలు (26 గంటలు)

- ◆ “అడుగు” భావనను అవగాహన చేసుకోవడం మరియు “అడుగు” కు గల సంబంధాన్ని అర్థం చేసుకోవడం.
- ◆ “క్ర్యాంటల్” భావనను అవగాహన చేసుకోవడమే కాకుండా “కిలోగ్రాం” మరియు క్ర్యాంటలకు మధ్యగల సంబంధాన్ని వివరించడం.
- ◆ కిలోమీటరులను మీటర్లలోనికి; మీటర్లను సెంటీమీటర్లలోనికి; లీటర్లను మిలీలీటర్లలోకి; కిలో గ్రాములను గ్రాములలోనికి; క్ర్యాంటాళ్ళను కిలోగ్రాములలోనికి మార్చడం.
- ◆ పైన తెలిపిన ప్రమాణాలలోగల పొడవు, బరువు మరియు పరిమాణంలకు సంబంధించిన సమస్యలను సాధించడం.
- ◆ పొడవు, బరువు మరియు పరిమాణాలను అంచనావేయడం.
- ◆ వైశాల్య భావనను అవగాహన చేసుకోవడం.
- ◆ వైశాల్యమును ఊహించి చెప్పడం.
- ◆ చుట్టుకొలతను లెక్కించడం.

సమయం:

- ◆ సెకనులు, నిమిషాలు, గంటలు, రోజులు, నెలలు, మరియు సంవత్సరాలలోని వ్యత్యాసాలను గుర్తించడం, ప్రశంసించడం.
- ◆ సెకండ్సు నిమిషాలలోకి మరియు నిమిషాలను గంటలలోకి పరస్పర మార్పిడి చేయడం.
- ◆ am మరియు pm పదాలను ఉపయోగిస్తూ సమయాన్ని వ్యక్తికరించడం.
- ◆ 24 గంటల గడియారాన్ని అవగాహన చేసుకోవడం మరియు దానిని 12 గంటల గడియారంతో పరస్పర మార్పిడి చేయడం.
- ◆ “తేదీ”ని చదవడం.
- ◆ సంవత్సరాలలోని కాలభ్రమణాన్ని (జనవరి - డిసంబర్ - జనవరి - డిసంబర్) ప్రశంసించడం.

దత్తాంశ నిర్వహణ (6 గంటలు)

- ◆ పట చిత్రాలను చదవడం.
- ◆ పట చిత్రాలకు స్నేలు యొక్క అవశ్యకతను అర్థం చేసుకోవడం.
- ◆ కమ్మి చిత్రాలను చదవగలగడం.
- ◆ గణన చిహ్నాలనుపయోగించి దత్తాంశ నిర్వహణ.

నిజ జీవితంలో గణితం (5 గంటలు)

(ద్రవ్యము, పొడవు, బరువు, పరిమాణం, వైశాల్యం)

- ◆ ఒకలి కంటే ఎక్కువ గణిత పరిక్రియలను లేదా ఒకబి కంటే ఎక్కువ భావనలను కలిగి ఉన్న రాత సమస్యలు.
- ◆ వైనందిన జీవితంలో అంచనావేయడం.

విద్యాప్రమాణాలు

విద్యార్థులు ఒక తరగతిలో ఏమి చేయగలగాలి, ఏం తెలిసి యుండాలో స్ఫ్రెంగా వివరించే ప్రవచనాలను ఆ తరగతి యొక్క 'విద్యా ప్రమాణాలు' అంటాము. ఈ విద్యా ప్రమాణాలను కింది విభాగాలుగా వర్గీకరించడాని.

గణితంలోని వివిధ పాత్యాంశాల (Content) ద్వారా కింద సూచించిన విద్యా ప్రమాణాలు సాధించాలి.

1. సమస్యా సాధన

గణిత భావనలు, పద్ధతులను ఉపయోగించడం ద్వారా గణిత సమస్యలను సాధించడం.

(అ) సమస్యలో రకాలు

పజీల్స్, పదసమస్యలు, పటసమస్యలు, దత్తాంశ అవగాహన - విల్సేషణ - పత్రికలు - గ్రాఫ్, పద్ధతి ప్రకారం చేయు సమ్ములు మొదలగు రకరకాలుగా గణిత సమస్యలుంటాయి.

సమస్యా సాధన - సోపానాలు

- ◆ సమస్యలను చదపడం.
- ◆ దత్తాంశంలోని సమాచారం మొత్తాన్ని విడిభాగాలుగా గుర్తించడం.
- ◆ అనుబంధ విడి భాగాలను వేరుచేయడం.
- ◆ సమస్యలో ఇమిడియస్ గణిత భావనలను అవగాహన చేసుకోవడం.
- ◆ లెక్కచేయు పద్ధతి విధానాన్ని ఎంపిక చేయడం.
- ◆ ఎంపిక చేసిన పద్ధతి ప్రకారం సమస్యను సాధించడం.

(అ) సంకీర్ణత

సమస్య యొక్క సంకీర్ణత అనునది కింది అంశాలాపై ఆధారపడి ఉంటుంది.

- ◆ అనుసంధానం చేయడం (ఇది అనుసంధానం విభాగంలో నిర్వచించనైనది)
- ◆ సమస్యలో ఉన్న సోపానాల సంఖ్య.
- ◆ సమస్యలో ఉన్న ప్రక్రియల సంఖ్య.
- ◆ సమస్యా సాధనకు ఇవ్వబడిన సందర్భ సమాచారం ఏ మేరకు ఉన్నది?
- ◆ సమస్య సాధించే పద్ధతి యొక్క సహజత్వం.

2. కారణాలు చెప్పడం - నిరూపణ చేయడం

- ◆ దశల వారీగా ఉన్న సోపానాలకు కారణాలు వివరించడం.
- ◆ గణిత సాధారణీకరణలను మరియు ప్రకల్పనలను అర్థం చేసుకోవడం మరియు చేయగలగడం.
- ◆ పద్ధతిని అర్థం చేసుకోవడం మరియు సరిచూడడం.
- ◆ తార్కిక చర్చలను పరీక్షించడం.

- ◆ సమస్య నిరూపణలోని క్రమాన్ని అర్థం చేసుకోవడం.
- ◆ ఆగమన, నిగమన పద్ధతులలో తార్కికతను వినియోగించడం.
- ◆ గణిత ప్రకల్పనలను పరీక్షించడం.

3. వ్యక్తపరచడం

- ◆ గణిత భావనలను, వాక్యాలను చదవగలగడం - రాయగలగడం.

ఉదా: $3 + 4 = 7$

$$\begin{array}{r} 3 \\ + 4 \\ \hline \end{array}$$

$$3 \times 5 = ?$$

- ◆ గణిత వ్యక్తికరణలను రూపొందించడం.
- ◆ గణితపరమైన ఆలోచనలను తన స్వంత మాటల్లో వివరించడం. ఉదా: చతురస్రం అనుసది నాలుగు సమాన భుజాలు మరియు నాలుగు సమాన కోణాలు గల సంవృత పటం.
- ◆ పద్ధతిని వివరించడం. ఉదా: రెండంకెల సంఖ్యలను కూడడంలో మొదటి ఒకట్లస్థానం అంకెలను కూడి తరువాత పదులస్థానంలోని అంకెలను కూడడం / స్థానమార్పిడిని గుర్తుకు తెచ్చుకుంటూ.
- ◆ గణిత తార్కికతను వివరించడం.

4. అనుసంధానం

- ◆ అనుబంధ గణిత పార్యవీభాగాలను - భావనలను అనుసంధానం చేయడం. ఉదా: గుణకారానికి, కూడికకు; మొత్తంలో భాగానికి - నిష్పత్తికి - భాగహరానికి; అమరికలకు - సౌష్టవమునకు; కొలతలు మరియు తలము / అంతరాళం.
- ◆ దైనందిన జీవితానికి గణితానికి అనుసంధానం చేయడం.
- ◆ వేర్చేరు సబ్జక్టులతో గణితాన్ని అనుసంధానం చేయడం.
- ◆ గణితంలోనే వేర్చేరు పాల్యాంశాలకు సంబంధించిన భావనలను అనుసంధానం చేయడం. ఉదా: దత్తాంశ సేకరణ మరియు అంకగణితం; అంకగణితం మరియు ప్రదేశం.
- ◆ భావనలను, బహుళపద్ధతులకు అనుసంధానం చేయడం.

5. దృశ్యకరణ మరియు ప్రాతినిధ్య పరచడం

- ◆ పట్టికలోని సమాచారం, సంఖ్యారేఖ, పటచిత్రం, దిమ్మ చిత్రం, 2-D పటాలు, 3-D పటాలు మరియు పటాలను చదవడం.
- ◆ పట్టికలను రూపొందించడం, సంఖ్యారేఖపై చూపడం, పటచిత్రములు, దిమ్మ చిత్రములు, పటాలను గీయడం.